GRAHAM GREENE

UCIGAȘUL PLATIT

EDITURA TINERETULUI

GRAHAM GREENE
A GUN FOR SALE
Penguin Books — **1965**

GRAHAM GREENE

UCIGAŞUL PLĂTIT

DIVERTISMENT

ÎN ROMÂNEŞTE DE
PETRE SOLOMON

EDITURA
TINERETULUI

Capitolul I

1

O crimă nu însemna mare lucru pentru Raven: era ca o slujbă oarecare. Trebuia doar să fii cu băgare de seamă. Şi să-ţi pui creierul la contribuţie. Ura nu intra cîtuşi de puţin în joc. Raven nu-l văzuse pe ministru decît o singură dată — i-l arătase cineva, în timp ce inspecta lotul de case noi, mergînd printre pomii de Crăciun iluminaţi : un om bătrîn şi cam jigărit, despre care se spunea că iubeşte omenirea, deşi n-avea nici un prieten.

Ajuns pe larga stradă Continentală, îşi simţi faţa biciuită de vîntul rece. Era un bun pretext de a-şi ridica gulerul pardesiului pînă deasupra gurii.

În profesiunea lui, o buză-de-iepure constituia un handicap serios ; fiind cusută prost în fragedă lui pruncie, buza de sus i se cicatrizase strîmb. Cînd ai semnalmente atît de vizibile, e cu neputinţă să nu adopţi metode brutale. Încă de la început, Raven se văzuse nevoit să suprime orice urme posibile.

Purta cu el o valijoară. Arăta ca orice tinerel care se-ntoarce acasă după lucru ; pardesiul lui cenuşiu avea un aspect funcţionăresc. Mergea pe stradă cu paşi hotărîţi, ca sute de alţi indivizi de categoria lui.

Prin întunericul ce se lăsa, trecu un tramvai luminat, dar Raven nu-l luă. S-ar fi zis că-i un tînăr econom, care-şi pune banii deoparte pentru viitorul său

cămin. Poate chiar în clipa asta se ducea să-şi întîlnească iubita.

Dar Raven n-avusese niciodată o iubită. Din pricina buzei-de-iepure. Îşi dăduse seama, încă pe cînd era foarte tînăr, de urîţenia ei respingătoare.

Intră pe uşa uneia dintre casele înalte şi cenuşii, şi începu să urce scările — o siluetă chinuită, de om amărît. Ajuns pe palierul ultimului etaj, îşi lăsă jos valijoara şi îşi puse mănuşile. Scoţînd din buzunar o foarfecă, tăie firul de telefon acolo unde acesta răzbea deasupra uşii pentru a se îndrepta spre cuşca ascensorului. Apoi apăsă pe sonerie.

Spera să-l găsească singur pe ministru. Aici, în acest mic apartament de la ultimul etaj, locuia socialistul. Ducea o viaţă modestă şi solitară, iar Raven aflase că secretara îl părăsea totdeauna la orele şase şi jumătate : era plin de solicitudine faţă de subalternii lui. Dar Raven sosise cu un minut mai devreme, iar ministrul întîrziase cu o jumătate de oră. Îi deschise uşa o femeie în vîrstă, cu lornion şi cu mulţi dinţi de aur. Purta pe cap o pălărie şi-şi ţinea mantoul pe braţ : era pe punctul de a ieşi. Furioasă pe el din această pricină, nici nu-l lăsă să vorbească.

— Domnul ministru e ocupat — îl repezi ea, în nemţeşte.

Raven ar fi vrut s-o cruţe, nu pentru că s-ar fi dat înapoi de la încă o crimă, ci pentru că patronii lui preferau, desigur, ca instrucţiunile lor să fie respectate cu stricteţe. Îi întinse femeii scrisoarea de recomandare, fără să scoată o vorbă ; atîta timp cît ea nu-i auzea accentul străin şi nu-i vedea buza-de-iepure, n-o păştea nici o primejdie. Femeia apucă scrisoarea

cu un gest afectat și o duse aproape de lornion. „Strașnic — își spuse el — e mioapă !"

— Așteaptă aici — îi zise ea și porni spre fundul coridorului.

Raven îi putu auzi vocea arțăgoasă, de guvernantă, care se întoarse curînd pe coridor, pentru a-i spune :

— Domnul ministru e dispus să te primească. Urmează-mă, te rog.

Raven nu înțelegea limba străină în care-i vorbea femeia, dar ghicea din atitudinea ei ce voia să-i spună.

Ochii lui, ca niște mici aparate ascunse, fotografiară instantaneu încăperea : biroul, fotoliul, harta de pe perete, ușa ce dădea spre dormitorul din fund, fereastra largă ce se deschidea peste strada înghețată, dar plină de strălucirea Crăciunului. O sobiță de petrol, pe care ministrul tocmai își pusese la fiert puțină apă într-un ibric, era singurul focar de căldură din încăpere. Un ceas deșteptător, de bucătărie, așezat pe birou, arăta ora șapte.

— Emma, pune te rog încă un ou în ibric ! rosti un glas.

Ministrul ieși din dormitor. Încercase, la repezeală, să-și îndrepte ținuta, dar uitase să-și scuture de pe pantaloni scrumul de țigară. Era un om bătrîn, scund și cam murdar. Secretara scoase un ou dintr-unul din sertarele biroului.

— Nu uita să pui sare în apă — îi spuse ministrul. Și adăugă, într-o englezească domoală : Sarea întărește coaja oului... Ia loc, prietene. Simte-te ca la dumneata acasă. Poți pleca, Emma.

Raven se așeză, cu ochii ațintiți asupra ministrului. „Îi dau femeii trei minute, după ceasul deșteptător,

ca să plece — își spuse el. Exact acolo o să trag“ — calculă el, privind pieptul ministrului. Își lăsă în jos gulerul pardesiului și văzu, cu o furie amară, că bătrînul își ferea ochii de buza lui de iepure.

— Au trecut mulți ani de cînd n-am mai auzit nimic despre el — spuse ministrul. Dar nu l-am uitat niciodată. Pot să-ți arăt fotografia lui în cealaltă cameră. E frumos din parte-i că și-a adus aminte de vechiul lui prieten. Mai ales că-i atît de bogat și de puternic. Te rog să-l întrebi la întoarcere dacă mai ține minte perioada cînd...

O sonerie începu să țîrîie, cu furie.

„O fi telefonul ? se întrebă Raven. Doar i-am tăiat firul“...

Zgomotul ăsta îi călca pe nervi. Dar nu era decît ceasul deșteptător, care suna pe birou. Ministrul îl făcu să amuțească.

— Un ou a fiert — spuse el, aplecîndu-se peste ibric.

Raven își deschise valijoara : sub capacul ei își fixase arma automată, prevăzută cu un amortizor.

— Îmi pare rău că soneria te-a făcut să tresari — îi spuse ministrul. Îmi place ca ouăle să fiarbă exact patru minute.

Pe coridor se auziră pași grăbiți. Ușa se deschise. Raven se răsuci furios pe scaun, iar buza-de-iepure i se înroși, ca un boț de carne crudă. Era secretara. „Doamne, ce casă ! își spuse el. Oamenii ăștia nu te lasă să-ți faci treaba ca lumea !“ Uitase de buza lui de iepure, era mînios, supărat. Secretara intră, dezvelindu-și dinții de aur într-un zîmbet prevenitor și afectat.

— Tocmai ieşeam, cînd am auzit telefonul — explică ea, apoi tresări uşor şi-şi întoarse faţa în altă parte, ferindu-se cu o graţie stîngace de diformitatea lui.

Gestul acesta, pe care nu putea să nu-l observe, o condamnă în ochii lui. Raven scoase brusc arma automată din valijoară şi trase două gloanţe în spatele ministrului. Acesta se prăbuşi peste sobiţă ; ibricul se răsturnă, iar cele două ouă se sparseră pe podea. Raven mai trase un glonţ în capul ministrului, rezemîndu-se de birou ca să poată ţinti cît mai precis ; glonţul pătrunse adînc în baza craniului, care se sfărîmă ca ţeasta unei păpuşi de porţelan. Apoi se întoarse spre secretară, care începu să geamă : îi pierise graiul, iar gura ei bătrînă se umpluse de salivă. Raven îşi închipui că-l implora s-o cruţe. Apăsă din nou pe trăgaci ; bătrîna se clătină, ca şi cum ar fi fost lovită în coaste de copita vreunui animal. Dar asasinul nu ţintise bine. Veşmintele demodate ale femeii, cîrpele şi zorzoanele nefolositoare ce-i ascundeau trupul îl derutaseră, poate. Şi apoi, era neaşteptat de robustă : pînă să tragă el încă o dată, ea şi ajunsese la uşă, trîntindu-i-o în nas. De încuiat, însă, nu fu în stare s-o încuie : cheia era înăuntru. Raven apăsă pe clanţă şi împinse uşa, dar bătrîna avea o forţă uluitoare : uşa nu cedă decît cu cîţiva centimetri. Bătrîna începu să strige din răsputeri.

Nu era timp de pierdut. Raven se dădu înapoi şi trase prin canatul de lemn al uşii. Auzi cum lornionul cade pe podea şi se sparge. Vocea strigă din nou, apoi amuţi ; în locul ei se auzea un sunet straniu, ca un oftat. Dar bătrîna nu ofta, ci-şi dădea sufletul,

prin rănile deschise. Raven era mulţumit. Se întoarse la ministru.

Primise instrucţiuni să lase în urma lui un indiciu şi să suprime un altul. Scrisoarea de recomandare se afla pe birou. O puse în buzunar, apoi vîrî între degetele ţepene ale ministrului o bucăţică de hîrtie. Raven nu era curios din fire ; se mulţumi să arunce o privire asupra scrisorii, dar numele, mai bine zis porecla celui ce-o iscălise, nu-i spunea nimic. Da, Raven era un om pe care te puteai bizui.

Începu să-şi rotească privirea prin cămăruţa cam golaşă, ca să vadă dacă nu lăsase cumva şi vreo altă urmă. Trebuia să rămînă acolo doar valijoara şi arma automată. Totul era foarte simplu.

Deschise uşa dinspre dormitor ; ochii lui înregistrară din nou scena — patul îngust, scaunul de lemn, scrinul prăfuit, fotografia unui tînăr evreu cu o mică cicatrice pe bărbie (parcă fusese lovit cu un ciomag), o pereche de perii de cap, făcute dintr-un lemn cafeniu, cu iniţialele J.K., şi peste tot scrum de ţigară. Într-un cuvînt, locuinţa unui bătrîn singuratic şi neglijent, locuinţa ministrului de război.

O voce stinsă murmură destul de desluşit un apel, prin uşa întredeschisă. Raven apucă din nou arma automată : cine să-şi fi închipuit că o bătrînă putea fi atît de voinică ? Gîndul acesta era aproape la fel de enervant ca şi soneria de adineauri : era ca şi cum un strigoi s-ar fi amestecat în treaba lui.

Deschise uşa biroului — o deschise cu greu, împingînd trupul bătrînei. Aceasta părea îndeajuns de moartă, dar, ca să se încredinţeze, aproape că-i atinse ochii cu arma.

Era momentul s-o şteargă. Îşi luă automatul cu el.

2

Şedeau alături, dîrdîind în întunericul serii ce se lăsa ; pluteau deasupra străzilor, ca într-o cuşcă luminoasă, în autobuzul fumuriu ce cobora, hurducîndu-se, spre Hammersmith. Galantarele prăvăliilor scînteiau ca gheaţa.

— Ia te uită ! exclamă fata. Ninge !

Cîţiva fulgi mari zburară prin faţa lor, în timp ce traversau podul, şi căzură ca nişte confeti în apa neagră a Tamisei.

— Cîtă vreme ne duce autobuzul, sînt fericit — spuse el.

— Ne vedem şi mîine... Jimmy !

Ezita totdeauna înainte de a-i rosti numele. Era un nume absurd pentru un ins atît de masiv şi de grav.

— Nopţile mă sîcîie cel mai mult.

— Da, o să fie cam obositor — rîse ea, dar redeveni de îndată serioasă şi adăugă : Şi eu sînt fericită.

Cînd venea vorba despre fericire, era totdeauna serioasă ; prefera să rîdă cînd era tristă. Nu putea să nu fie serioasă în legătură cu lucrurile la care ţinea, iar fericirea o făcea să reflecteze cu gravitate la tot ceea ce o putea distruge.

— Ar fi groaznic dac-ar izbucni războiul — spuse ea.

— N-o să izbucnească nici un război.

— Ultimul a început tot printr-un asasinat.

— Da, dar cel ucis era un arhiduce, pe cînd acum e vorba doar de un politician bătrîn.

— Fii atent, ai să-mi spargi discul... Jimmy !

— Dă-l încolo de disc !

Fata începu să fredoneze melodia pentru care cumpărase discul : „Pentru tine, Kew [1] nu-i decît"... (Dincolo de fereastră cădeau fulgi mari, care se topeau pe caldarîm.) ...„Un edelweiss adus din Groenlanda"...

— Tîmpit cîntec ! mîrîi el.

— Ba e un cîntec adorabil... Jimmy. Nu știu ce am, dar nu-ți pot spune „Jimmy". Nu ești Jimmy. Ești prea mare pentru numele ăsta, detectiv-sergent Mather ! Din cauza unora ca tine fac oamenii glume despre cizmele polițiștilor.

— Atunci, de ce nu-mi spui simplu : „dragă" ?

— Dragă, dragă... — încercă fata, scoțîndu-și vîrful limbii printre buzele viu colorate, ca o boabă de măceș. A, nu ! hotărî ea. O să-ți spun așa după zece ani de căsnicie.

— Atunci, poate... „iubitule" ?

— „Iubitule"... Nu, nu-mi place. E ca și cum te-aș cunoaște de multă, multă vreme.

Autobuzul sui colina, lăsînd în urmă dughenele unde se vindea pește cu cartofi prăjiți. Zăriră un grătar încins, dinspre care venea pînă la ei o mireasmă de castane coapte. Cursa se apropia de sfîrșit ; autobuzul trebuia să mai traverseze doar două străzi, apoi să cotească la stînga, pe lîngă biserică, a cărei turlă se înălța ca un lung țurțure de gheață deasupra clădirilor. Cu cît se apropiau mai mult de casă, cu atît mai tristă devenea fata, deși vorba-i era din ce în ce mai veselă. Se silea să-și alunge din minte unele lucruri, să nu se mai gîndească, de pildă, la tapetul crăpat de pe pereți, la interminabilele scări ce duceau

[1] Grădină botanică din Londra, unde se găsesc numeroase plante și flori rare.

spre odaia ei, la cina rece împărțită cu doamna Brewer și la vizita pe care trebuia s-o facă, mîine, la impresar, vizită urmată, poate, de un nou angajament în provincie, departe de Mather.

Acesta spuse, greoi :

— Tu nu ții la mine așa cum țin eu la tine. Au să treacă aproape douăzeci și patru de ore pîn-o să te revăd.

— Ba chiar mai mult, dacă voi fi angajată.

— Nu mă iubești, asta e !

Ea îl strînse de braț :

— Uite ! Uită-te la afișul acela !

Dar el n-apucă să vadă prin geamul aburit afișul pe care scria „Mobilizare în Europa" ; cuvintele astea o înfiorară.

— Ce era ? întrebă el.

— A, veșnic aceeași poveste cu crima aceea...

— Crima aia nu-ți iese din cap. S-a întîmplat acum o săptămînă și nu ne privește cîtuși de puțin.

— Nu, zău ?

— Dac-ar fi avut loc aici, am fi pus pînă acum mîna pe ucigaș.

— Mă întreb de ce-a făcut ce-a făcut ?

— Politică...

— Bine. Uite c-am ajuns. E cazul să cobori. Lasă mutra asta de înmormîntare ! Parcă ziceai că ești fericit...

— Asta era acum cinci minute.

— A ! exclamă ea, cu o inimă grea și totodată ușoară. Dar repede se mai trăiește în zilele noastre !

Se sărutară sub un felinar. Ea trebui să se ridice în vîrful picioarelor ca să ajungă în dreptul gurii lui ; chiar cînd era posomorît și stupid, Mather i se părea

reconfortant ca un dulău. Dar e păcat să alungi chiar și-un cîine într-o noapte atît de rece și întunecoasă.

— Ana — îi spuse el — o să ne căsătorim după Crăciun, nu-i așa ?

— Păi n-avem nici un ban — îi răspunse ea. Știi bine că n-avem nici un ban... Jimmy.

— O să fiu avansat.

— Vezi să nu întîrzii la serviciu, pînă una alta.

— La dracu serviciul! Simt că nu mă iubești.

— Nici un pic, dragule! rîse ea și se îndreptă, singură, spre casa cu numărul 54, spunîndu-și în gînd : „Doamne, de-aș face rost grabnic de ceva bani, pentru ca *de data asta* să se-ntîmple ce trebuie să se-ntîmple !"

N-avea pic de încredere în ea însăși.

Un individ trecu pe lîngă ea — părea contrariat și rebegit în pardesiul lui negru. Și avea o buză-de-iepure. „Nenorocitul !" își spuse fata, și-l uită numaidecît.

Deschizînd ușa casei cu numărul 54, începu să urce lunga scară ce ducea spre ultimul etaj (covorul se oprea la primul). De îndată ce ajunse sus, puse noua placă de patefon, lăsîndu-și inima să se legene în ritmul domol și leneș al cîntecului fără noimă :

Pentru tine, Kew nu-i decît
Kew, și-atît !
Dar pentru mine e visul,
E paradisul.
Pentru tine, florile astea albastre
Sînt doar petunii în glastre,
Dar pentru mine, ele
Sînt chiar ochii tăi — două stele.

Individul cu buză-de-iepure se întoarse și străbătu în sens invers strada : nu se încălzise de loc mergînd repede. Ca și Kay din *Crăiasa zăpezii* [1], purta frigul în el. Fulgii continuau să cadă, topindu-se în zloata de pe trotuar ; dintr-o odaie luminată de la etajul al treilea coborau cuvintele unui cîntec, punctate de scîrțîitul unui ac uzat :

Se zice că-i un edelweiss
Adus din Groenlanda.
Eu, însă, spun că-i mîna ta,
Ușoară, albă, rece.

Individul nu se opri, ci merse mai departe în josul străzii, cu pași grăbiți. Deși avea în piept un țurțure de gheață, nu simțea nici o durere.

3

Raven ședea la o masă goală din „Corner House", lîngă o coloană de marmură. Se uita cu scîrbă la lunga listă de siropuri, de ape minerale, de parfait-uri, înghețate cu fructe, cup-jac-uri. La masa de alături, un individ mînca pîine neagră cu unt și bea *Horlicks* [2]. Simțindu-se privit de Raven, își plecă ochii și desfăcu un ziar : cuvîntul ULTIMATUM domina pagina.

---

[1] Kay este un personaj din povestirea „Crăiasa zăpezii" de H. C. Andersen, a cărui inimă s-a prefăcut într-un sloi de gheață.

[2] Un fel de băutură lactată.

Domnul Cholmondeley își croi drum printre mese. Era gras și purta un inel cu smarald. Fața lui lată și pătrată se revărsa în falduri peste guler. Avea aerul unui agent imobiliar, sau poate al unui vînzător de centuri de damă — dar mai prosper decît sînt de obicei asemenea oameni.

— Bună seara — zise el, așezîndu-se la masa lui Raven.

— Credeam că nu mai vii, domnule Chol-mon-deley — spuse Raven, despărțind silabele.

— Se pronunță Chumley, dragul meu, Chumley — îl corectă domnul Cholmondeley.

— N-are importanță cum se pronunță. N-am impresia că ăsta-i numele dumitale adevărat.

— Totuși, eu mi l-am ales — protestă domnul Cholmondeley, apoi începu să răsfoiască paginile meniului.

Inelul îi scăpăra sub globurile luminoase întoarse cu gura în jos.

— Servește un parfait — îl îmbie el pe Raven.

— E o nebunie să mănînci înghețată pe-o vreme ca asta. Ajunge să ieși puțin afară dacă ți se face cald. Nu, domnule Chol-mon-deley, nu vreau să pierd timpul. Ai adus banii ? Sînt lefter.

— Înghețata de-aici e excelentă — zise domnul Cholmondeley. Îți recomand „Visul fecioarei", „Văpaia alpină" sau „Knickerbocker"...

— De cînd am plecat din Calais, n-am pus nimic în gură.

— Dă-mi scrisoarea — spuse domnul Cholmondeley. Mulțumesc. Apoi, către chelneriță : Adu-mi, te rog, o „Văpaie alpină" și un păhărel de Kümmel.

— Banii — repetă Raven.

— Sînt aici, în portofelul ăsta.

— Nu-s decît hîrtii de cîte cinci lire.

— Doar n-ai vrea să ți se plătească două sute de lire în mărunțiș. De altfel, chestia asta nu mă privește cîtuși de puțin. Eu sînt doar un intermediar.

Domnul Cholmondeley se lumină la față cînd văzu un sirop de zmeură pe masa vecină.

— Mor după dulciuri — îi mărturisi el lui Raven, cu o mutră visătoare.

— Nu vrei să-ți povestesc cum a fost ? îl întrebă acesta. Bătrîna...

— Te rog, te rog — îl întrerupse domnul Cholmondeley — nu vreau s-aud nimic. Sînt doar un intermediar. Nu-mi asum nici o răspundere. Clienții mei...

Raven îl privi cu dispreț, strîmbîndu-și buza-de-iepure.

— Frumos le mai zici...

— Dar mult mai întîrzie chelnerița cu parfait-ul meu ! se plînse domnul Cholmondeley. Clienții mei sînt niște oameni admirabili. Ei văd în aceste acte de violență niște... niște fapte de război.

— Iar eu și bătrînul...

— Sînteți în prima linie — zise domnul Cholmondeley, chicotind de propria-i glumă.

Fața lui lată și albă era ca un ecran pe care se proiectează imagini grotești : un iepure, un om cu coarne... Ochii lui mici străluceau de plăcere privind înghețata ce se apropia de el, într-o cupă înaltă.

— Ți-ai făcut foarte bine treaba. Foarte curat — adăugă el. Clienții mei sînt mulțumiți de dumneata. Acum vei putea să-ți iei un concediu îndelungat.

Era gras, era vulgar, era fals, dar dădea o impresie de mare forță, așa cum ședea acolo, cu gura plină de

îngheţată. Întruchipa prosperitatea, era unul dintre cei ce posedă averi, pe cînd Raven nu poseda nimic altceva în afară de conţinutul valijoarei, de hainele pe care le avea pe el, de buza-de-iepure şi de arma automată pe care ar fi trebuit s-o lase la locul crimei.

— Mă duc — zise el.

— La revedere, omule, la revedere — spuse domnul Cholmondeley, sorbind printr-un pai.

Raven se ridică şi ieşi afară. Tuciuriu şi subţire, ca o unealtă de distrugere, nu se simţea la largul lui printre măsuţele astea, printre băuturile astea strălucitoare, făcute din fructe scumpe. Ieşi în Piaţa Picadilly, de unde porni pe Shaftesbury Avenue. Vitrinele erau pline de fluturaşi de aur şi bobiţe de vîsc. Atmosfera asta de Crăciun îl scotea din minţi. Cu pumnii strînşi în buzunare, îşi lipi nasul de vitrina unui magazin de mode şi rîse în sinea lui. Dincolo de geam, o tînără, cu o faţă ovală şi expresivă, stătea aplecată peste un manechin. Dispreţuitor, Raven îi devora din ochi pulpele şi coapsele. „Cîtă carne de vînzare într-o vitrină împodobită pentru Crăciun !" îşi spuse el.

Un soi de cruzime rece îl împinse în magazin. Cînd fata se apropie, el îşi dezveli buza-de-iepure, cu aceeaşi satisfacţie cu care ar fi tras cu o mitralieră într-o galerie de pictură.

— Rochia aia din vitrină... Cît costă ? o întrebă el.

— Cinci guinee — răspunse fata.

Nu-i venea să-i spună „domnule" : buza lui era ca un simbol social — dezvăluia sărăcia unor părinţi care nu-şi putuseră permite să plătească onorariul unui chirurg abil.

— E frumoasă, nu-i aşa ? zise el.

— Are o croială foarte apreciată — răspunse fata, amabilă, graseind.

— Materialul pare fin, moale. Cu o rochie ca asta trebuie să umbli foarte atent... S-ar potrivi pentru o femeie frumoasă și bogată, nu-i așa ?

— E un exemplar unic — minți vînzătoarea, fără vreun interes : era femeie și cunoștea adevărul, știa că, de fapt, totul era ieftin și vulgar în prăvălioara asta.

— E o rochie de gală, așa-i ?

— Da, desigur, e o rochie de gală — zise ea, întîlnind prin vitrină privirea unui meridional îmbrăcat în roșu.

— În regulă — zise el — îți plătesc cinci lire.

Și scoase o bancnotă din portofelul pe care i-l dăduse domnul Cholmondeley.

— Să v-o împachetez ?

— Nu. O s-o trimit chiar pe fată să și-o ia. Și rînji la vînzătoare, cu buza lui de iepure. Ai să vezi, e o fată de soi — adăugă el. Ia spune-mi, asta-i cea mai elegantă rochie pe care-o ai de vînzare ?

Iar cînd vînzătoarea dădu din cap afirmativ, luîndu-i bancnota din mînă, Raven îi spuse :

— Atunci o să fie tocmai bună pentru Alice.

După ce-și ușură puțin sufletul de ciuda ce-l împovăra, ieși din magazin și o apucă pe Frith Street ; dînd colțul acestei străzi, intră într-o cafenea nemțească, deasupra căreia își închiriase o cămăruță. Avu o tresărire văzînd acolo un brăduleț înfipt într-un hîrdău și împodobit cu globuri colorate, precum și o iesle.

— Crezi în bucata asta de lemn ? i se adresă el patronului cafenelei.

— O să fie iarăşi război ? îl întrebă bătrînul. E groaznic ce scriu ziarele !

— Toată povestea asta, cu hanul în care nu mai era nici un loc... Ne-o serveau o dată cu plum-pudding-ul. Din porunca lui Cezar August, cică. După cum vezi, cunosc povestea. Sînt un om cu carte. Ni se citea o dată pe an.

— Am trăit un război...

— Urăsc dulcegăriile astea !

— Pentru afaceri prinde bine — zise bătrînul.

Raven apucă păpuşa Pruncului Isus, cu iesle cu tot : nu era decît o bucată de ghips vopsit.

— Pruncul a fost pus în iesle, aşa-i ? rînji el. Cunosc povestea, precum vezi, sînt un om cu carte.

Urcă scările spre cămăruţa lui. Aceasta nu fusese dereticată : ligheanul era încă plin cu apă murdară, iar carafa era goală. Îşi aminti de vocea grăsunului : „Se pronunţă Chumley, omule, Chumley" — îi spusese, scăpărîndu-şi inelul cu smarald.

— Alice ! răcni el furios, aplecîndu-se peste balustradă.

Alice ieşi din odaia de alături : o femeie murdară, cu un umăr mai înalt decît celălalt şi cu faţa năpădită de smocuri de păr blond, decolorat.

— Nu-i nevoie să zbieri — îi zise ea.

— Odaia asta e o cocină ! N-ai dreptul să mă tratezi aşa. Du-te şi fă curat !

Şi o pocni în moalele capului. Femeia se tîrî departe de el, necutezînd să-i spună decît :

— Drept cine te crezi ?

— Haide, căţea cocoşată !

Începu să rîdă la ea, cînd o văzu că se apleacă peste pat.

— Ţi-am cumpărat o rochie de Crăciun, Alice. Uite factura. Du-te şi ia-ţi rochia. E grozavă. O să-ţi stea bine.

— Te crezi glumeţ...

— Am plătit cinci lire pentru gluma asta. Grăbeşte-te, Alice, pînă nu se-nchide prăvălia.

Dar cînd ajunse din nou pe palier, ea îşi recăpătă curajul şi-i strigă :

— N-o să arăt mai rău decît tine, cu buza aia crăpată !

Toţi puteau s-o audă : bătrînul din cafenea, nevastă-sa din salon, clienţii de la tejghea.

Raven îşi imagina zîmbetele lor. Îşi spuneau, de bună seamă : „Bravo, Alice, urîtă pereche mai sînteţi voi doi !"

De fapt, nu suferea : sorbise otrava încă de mic copil, picătură cu picătură, încît acum nici nu-i mai simţea amăreala.

Raven merse la fereastră, o deschise şi începu să-i zgîrie pervazul. Pisicuţa se apropie de el, în salturi uşoare, de-a lungul streşinei, torcînd sub mîna lui.

— Tîrfă mică ! îi zise el. Tîrfă mică !

Scoase din buzunarul pardesiului o cutioară cu smîntînă şi o deşertă în savoniera lui. Pisicuţa încetă să se joace şi se repezi la el cu un mieunat subţire. Raven o apucă de pielea gîtului şi o aşeză pe scrin, lîngă smîntînă. Pisicuţa dădu să se smulgă din strînsoarea lui : nu era mai mare decît şobolanul pe care-l îmblînzise, cîndva, acasă, ci doar mai catifelată. O scărpină şi după ureche, iar pisicuţa se frecă de el, cu un aer preocupat, în timp ce lingea smîntîna.

„E vremea cinei" — îşi spuse el. Cu banii pe care-i avea se putea duce oriunde. Bunăoară la „Simpson",

printre oamenii de afaceri, își putea oferi o cină copioasă : mușchi la tavă și legume la discreție.

Cînd trecu pe lîngă telefonul public instalat în colțul întunecos de sub scară, își auzi numele pomenit de către bătrîn :

— Are totdeauna rezervată o cameră la noi. A fost plecat cîtva timp.

O voce necunoscută rosti :

— Dumneata... cum te cheamă... Alice, arată-mi odaia lui ! Stai cu ochii la ușă, Saunders !

Raven îngenunche în interiorul cabinei telefonice, lăsînd ușa întredeschisă : nu-i plăcea să se simtă închis. Nu putea vedea ce se întîmplă afară, dar n-avea nevoie să-l vadă pe cel care vorbea, ca să-și dea seama că era de la poliție : un agent în civil, cu accentul specific celor de la Scotland Yard. Omul trecu atît de aproape, încît pașii lui făcură să vibreze podeaua cabinei. Apoi se întoarse și spuse :

— Nu-i nimeni acolo. Și-a luat pălăria și pardesiul. O fi ieșit, pesemne.

— Se prea poate — zise bătrînul. E unul din ăia care umblă fără să facă zgomot.

Străinul începu să-i interogheze :

— Cum arată ?

Bătrînul și fata răspunseră într-un glas :

— Are o buză-de-iepure.

— E bine de știut — zise detectivul. Nu vă atingeți de nici un obiect din camera lui. O să trimit pe cineva să-i ia amprentele digitale. Ce fel de om e ?

Raven auzea fiece cuvînt. Nu putea pricepe ce anume căutau. Știa că nu lăsase nici o urmă, știa precis, nu-și închipuia numai : nu era el omul care să se bizuie pe imaginație. Odaia aceea și întreg apar-

tamentul ministrului i se întipăriseră limpede în minte, ca într-o fotografie. Nu puteau avea nimic împotriva lui. Nesocotise, ce-i drept, instrucțiunile primite, păstrîndu-și arma automată, dar acum o simțea la loc sigur, subsuoară. Și-apoi, dacă poliția ar fi găsit vreo urmă, l-ar fi arestat la Dover.

Asculta cu o furie posacă vocile celorlalți ; ar fi vrut să ia masa — de douăzeci și patru de ore nu mai mîncase ca lumea, iar acum, cu două sute de lire în buzunar, putea să-și cumpere tot ce-i poftea inima, absolut tot.

— Îl cred în stare de orice — zise bătrînul. Astă-seară și-a bătut joc pînă și de ieslea lucrată de biata nevastă-mea !

— E o brută ! întări fata. N-o să-mi pară rău cînd o să-l vîrîți la răcoare.

„Mă urăsc“ — își spuse Raven, uimit.

— E un adevărat monstru — adăugă fata. Buza aia de iepure te bagă-n boală !

— O pocitanie de client, ce mai !

— Nu l-aș ține în casă dacă n-ar plăti — zise bătrînul. Nu poți da afară pe cineva care plătește. Mai ales în zilele astea...

— Are prieteni ?

— Mă faceți să rîd — zise Alice. El și prieteni ! La ce i-ar folosi prietenii ?

Stînd în genunchi pe podeaua cabinei strîmte și întunecoase, Raven rîse în sinea lui : „De mine vorbesc, de mine !“ Și privi prin geam, cu mîna pe arma automată.

— Pari să fii furioasă pe el. Ce ți-a făcut ? Voia să-ți dea cadou o rochie, nu-i așa ?

— O glumă scîrboasă !

— Totuși, te duceai să iei rochia...

— Vedeți-vă de treabă! Credeți c-aș primi un cadou de la el ? Aveam de gînd să le-o vînd înapoi ălora de la magazin și să-i arăt banii, ca să-mi bat joc de el.

„Mă urăse — își spuse Raven din nou, cu o curiozitate amară. Dacă au să deschidă ușa asta, am să-i împușc pe toți !“

— Tare-aș vrea să-i dau una peste buza aia de iepure ! Ce-aș mai rîde ! Grozav aș mai rîde !

— O să pun un om să stea la pîndă pe stradă — rosti vocea necunoscutului. Să-i faceți semn cu ochiul, cînd o să se întoarcă dumnealui.

Ușa cafenelei se închise.

— Ce păcat că nu-i și nevastă-mea aici ! oftă bătrînul. Ea n-ar scăpa o asemenea ocazie nici dacă i-ai da zece șilingi !

— Mă duc să-i telefonez — spuse Alice. O fi stînd la taifas la familia Mason. Ar putea să se-ntoarcă la timp, aducînd-o și pe doamna Mason. Să se bucure toți ! Nu-i nici o săptămînă de cînd doamna Mason a zis că nu vrea să-i mai vadă în prăvălie mutra pocită.

— Da, Alice, fii drăguță și telefonează-i.

Raven întinse mîna și smulse aparatul din priză. Apoi se ridică și se lipi de peretele cabinei.

Alice deschise ușa și se pomeni închisă împreună cu el. Raven îi astupă gura cu palma, înainte ca ea să fi avut răgazul să strige.

— Nu vîrî fisa în aparat. Dacă nu m-asculți, te împușc. Dacă strigi, te împușc. Fă întocmai ce-ți spun.

Îi șopti drept în ureche toate aceste vorbe. Erau la fel de aproape unul de celălalt ca și cum ar fi fost într-un pat. Îi putea simți umărul scălîmb proptit de pieptul lui.

— Ridică receptorul ! îi porunci el. Fă-te că vorbești cu bătrîna. Hai ! Mi-e egal dacă te-mpușc. Spune : „Alo, Frau Groener".

— Alo, Frau Groener.

— Înșiră-i toată povestea.

— „Raven e urmărit de poliție."

— „Pentru ce ?"

— „Pe chestia bancnotei ăleia de cinci lire. Au venit să-l caute la cafenea."

— „Cum de-au aflat ?"

— „După seria bancnotei. Era o bancnotă furată."

Va să zică fusese tras pe sfoară ! Mintea lui Raven lucra cu precizia mecanică a unei mașini de calculat. Trebuia doar să-i dai cifrele, iar ea îți furniza rezultatul. Raven era stăpînit de o furie cruntă. Dacă domnul Cholmondeley ar fi fost în cabină cu el, l-ar fi împușcat fără să-i pese de nimic.

— Furată, de unde ?

— Ar trebui să știi...

— Fără insinuări ! Spune-mi, de unde ?

Raven nu știa nici măcar cine erau stăpînii domnului Cholmondeley. Era limpede că n-avuseseră încredere în el. Aranjaseră dinadins lucrurile așa fel, ca să se descotorosească de el.

De afară se auzi vocea unui vînzător de ziare, care striga : „Ultimatum ! Ultimatum !"

Mintea lui Raven înregistră faptul, și-atît : nu părea să aibă vreo legătură cu el. Repetă întrebarea :

— De unde ?

— Nu știu. Nu-mi amintesc.

Lipindu-și automatul de spinarea fetei, încercă s-o convingă :

— Caută să-ți amintești. E foarte important. Nu eu am făcut treaba asta.

— Fireşte că nu — mîrîi ea, înciudată, în aparatul deconectat.

— Acordă-mi un răgaz. Nu-ţi cer decît un lucru, să-ţi aminteşti.

— Din partea mea, poţi să şi crăpi!

— Uiţi că ţi-am dăruit rochia aia...

— Nu mi-ai dăruit nimic. Ai încercat doar să-ţi plasezi banii. Atîta tot. Nu-ţi închipuiai că poliţia o să comunice fiecărui magazin din oraş numerele bancnotelor. Pînă şi la cafenea...

— Dacă eu aş fi făptuit crima, pentru ce-aş mai căuta să aflu de unde provin banii?

— Asta ar fi cel mai amuzant, să fii judecat pentru o crimă pe care n-ai făptuit-o!

— Alice! întrebă din cafenea bătrînul. Ce face, vine?

— Îţi dau zece lire.

— Bancnote false... Nu, mulţumesc, domnule Filotim!

— Alice! chemă din nou bătrînul şi-i auziră paşii apropiindu-se pe coridor.

— Justiţie — mormăi Raven, acru, împungînd-o între coaste cu automatul.

— Tocmai tu ţi-ai găsit să vorbeşti de justiţie! Te porţi cu mine de parc-aş fi o puşcăriaşă. Mă loveşti cînd ai chef. Îţi scuturi scrumul pe podea. M-am săturat să tot curăţ murdăria după tine. Şi laptele din savonieră... Nu-mi mai vorbi de justiţie!

Strîns lipită de el în cabina strîmtă şi întunecoasă, ea deveni subit o fiinţă vie pentru simţurile lui. Raven era atît de uimit, încît uită de bătrîn, pînă în clipa cînd acesta deschise uşa cabinei.

— Nici o vorbă, sau te curăţ! mîrîi el, cu ură, pe întuneric.

Îi scoase pe amîndoi din cabină, spunîndu-le :

— Băgaţi-vă bine în cap : n-au să mă prindă ! N-o să intru la puşcărie. Nu-mi pasă dac-o să vă împuşc, pe unul sau altul. Şi nu-mi pasă dac-o să fiu spînzurat. Taică-meu a pierit în ştreang, ceea ce n-a fost de loc rău pentru unul ca el... Luaţi-o înainte amîndoi, spre odăiţa mea !... Cineva o să plătească scump pentru istoria asta.

Cînd ajunseră toţi trei în odaie, Raven încuie uşa. Un muşteriu suna de zor la intrarea cafenelei.

— Tare-aş avea chef să vă curăţ pe-amîndoi ! Le-aţi vorbit şi de buza mea de iepure ! De ce nu sînteţi în stare să jucaţi cinstit ?

Merse la fereastră. Ştia că pe-acolo putea coborî lesne : tocmai de aceea alesese odaia asta. Zări pisicuţa, care se fîţîia de colo pînă colo pe marginea scrinului, ca un pui de tigru într-o cuşcă, temîndu-se să sară. O prinse şi-o azvîrli pe pat ; pisicuţa încercă să-i muşte degetul. Raven ieşi pe fereastră şi începu să se caţăre pe acoperişul de tablă. Norii se îngrămădeau în jurul lunei, iar pămîntul părea să se mişte o dată cu ei, ca un glob de gheaţă pierdut în bezna nesfîrşită.

4

Ana Crowder se plimba de colo pînă colo prin cămăruţă, îmbrăcată în mantoul ei greu, de tweed ; nu voia să vîre un şiling în contorul de gaz, pentru că n-avea cum să recupereze pînă a doua zi dimineaţa contravaloarea în căldură a acestui şiling.

„Mare noroc am că am găsit slujba asta — își spunea ea. Mă bucur c-o să lucrez din nou.“ Dar nu părea convinsă. Acum era opt seara ; pînă la miezul nopții, puteau petrece împreună patru ore. Va trebui să-l mintă, spunîndu-i că pleacă cu trenul de nouă, nu cu cel de cinci ; altfel, el ar trimite-o la culcare devreme. Așa era el : cîtuși de puțin romantic. Ana surîse tandru și-și suflă în degete.

Telefonul de jos începu să sune. Crezînd că era soneria de la intrare, Ana dădu fuga la oglinda de la toaletă. Becul mat nu răspîndea destulă lumină ca să o poată lămuri dacă fardul va rezista sau nu la strălucirea sălii de dans „Astoria“. Începu să se fardeze din nou : dac-ar fi palidă, el ar aduce-o devreme acasă.

Proprietăreasa își vîrî capul pe ușă și spuse :

— La telefon e prietenul dumitale.

— La telefon ?

— Da — zise proprietăreasa, pregătindu-se pentru un mic taifas. Mi s-a părut că-i cam enervat. Sau poate numai grăbit. Cînd i-am spus bună seara, a zbierat la mine, de era să surzesc.

— A ! făcu Ana, disperată. Așa e felul lui, nu trebuie să te superi pe el.

— Am impresia că nu mai vine în seara asta. Veșnic aceeași poveste ! Nu se poartă nimeni corect cu o fată care umblă mereu pe drumuri... Parcă spuneai *Dick Whittington* [1], nu-i așa ?

— Nu, nu ! *Aladin.*

---

[1] Dick Whittington e numele unui băiat sărac, despre care o veche poveste spune că a venit la Londra însoțit de o pisică și a ajuns primarul orașului.

Ana coborî în fugă scările. Nu-i păsa că proprietăreasa o vedea în halul ăsta.

— Tu eşti, dragule ?

Într-un fel sau altul, aparatul era întotdeauna deranjat. Glasul lui vibra acum atît de aproape de urechea ei, încît abia îl recunoscu.

— Mult ai mai zăbovit ! îi spuse el. Îţi telefonez dintr-o cabină publică. Mi-am pus în aparat ultimii gologani. Ascultă, Ana, nu pot veni la tine. Îmi pare rău. Serviciul e de vină. Sîntem pe urmele individului ăluia despre care ţi-am spus că a spart un seif. Voi fi de serviciu toată noaptea. Am dat peste una din bancnote.

Vocea lui aţîţată vibra în urechea ei.

— Nu-i nimic, dragule. Ştiu că voiai... Dar nu putu continua pe acest ton, aşa că adăugă : Jimmy, n-am să te mai văd săptămîni în şir...

— E greu, ştiu. M-am gîndit că... Ascultă, ai face mai bine să nu iei trenul ăla matinal. Ce rost are ? Nici nu există unul la nouă. M-am uitat în *Mersul trenurilor*.

— Ştiu. Îţi spusesem doar...

— Ai face mai bine să pleci astă-seară. Ca să te poţi odihni înainte de repetiţii. Ia trenul de la miezul nopţii, din Gara Euston.

— Bine, dar nu mi-am făcut bagajele...

El nu o luă în seamă : ocupaţia lui preferată era să organizeze, să ia hotărîri...

— Dacă voi fi pe lîngă gară, voi încerca să...

— Cele două minute s-au terminat, domnule !

— La dracu ! exclamă el. Nu mai am nici un ban. Draga mea, te iubesc !

Se sili să-i spună şi ea „te iubesc“, dar numele lui i se puse curmeziş pe limbă, împiedicînd-o să-l ros-

tească. Nu putea niciodată să-l pronunțe fără ezitare. Telefonul amuți la celălalt capăt al firului. „N-ar fi trebuit să iasă fără bani — își spuse ea cu amărăciune. Nu e drept, totuși, să întrerupi în felul ăsta convorbirea telefonică a unui detectiv..."

Începu să urce scările înapoi. Nu plîngea: era ca și cum ar fi murit cineva, lăsînd-o singură și speriată — speriată de mutrele noi, de slujba cea nouă, de glumele proaste ale mediului provincial, de colegele noi și de sine însăși, dar mai ales de perspectiva de a uita ce bine e să fii iubită.

— Mă gîndisem eu c-așa o să se-ntîmple — zise proprietăreasa. Ce-ar fi să vii jos, la o parolă și la o ceașcă de ceai ? Ți-ar face bine să stai de vorbă. Chiar foarte bine. Un doctor mi-a zis odată că vorbitul curăță plămînii. E și firesc. Plămînii se umplu mereu de praf, iar cînd vorbești, scoți praful afară. Eu, una, nu mi-aș face încă bagajele. Mai ai destul timp, ore întregi. Răposatul meu soț n-ar fi murit niciodată dac-ar fi vorbit mai mult. E limpede. Saliva otrăvită strînsă în gîtlejul lui l-a doborît în floarea vîrstei. Dac-ar fi vorbit mai mult, ar fi scos-o afară. E mai bine să vorbești decît să scuipi.

5

Reporterul de la rubrica „Crime" nu izbutea să se facă auzit.

— Am ceva nou în legătură cu spargerea acelui seif — îi repeta el într-una redactorului-șef.

Acesta băuse peste măsură. Ca, de altfel, toți ceilalți.

— Du-te acasă și citește *Declinul și prăbușirea*[1] — îi zise el reporterului.

Acesta era un tinerel zelos, care nu bea și nu fuma. Cînd văzu pe cineva vărsînd într-o cabină telefonică, simți că i se-ntorc mațele pe dos.

— A fost găsită una din bancnote! strigă el din răsputeri.

— Scrie și asta, băiete, și pe urmă, din hîrtia ei, fă-ți o țigară — îl îndemnă redactorul-șef.

— Individul a fugit, după ce-a reținut cu forța o femeie. Ce știre splendidă! exclamă tînărul reporter.

Vorbea cu accentul celor de la Oxford: tocmai de aceea îl repartizaseră la rubrica „Crime". Fusese o glumă de-a patronului.

— Du-te acasă și citește-l pe Gibbon.

Tînărul se agăță, furios, de mîneca unui coleg.

— Ce se petrece cu voi? Ați căpiat cu toții? N-o să mai apară ziarul, sau ce?

— În patruzeci și opt de ore izbucnește războiul — răcni cineva.

— Bine, dar am pus mîna pe un material splendid! Individul a reținut cu forța o fată și-un bătrîn, apoi a fugit pe fereastră.

— Du-te acasă. N-o să fie loc pentru reportajul tău.

— A fost scos din pagină chiar raportul anual al „Clubului pisicuțelor" din Kensington.

— Și rubrica „Prin magazine".

— Incendiul de la Limehouse a fost dat la „Scurte știri"...

---

[1] *Declinul și prăbușirea Imperiului Roman*, lucrare celebră de Edward Gibbon (1737—1794).

— Du-te acasă şi citeşte-l pe Gibbon.

— Individul a şters-o sub nasul poliţistului care supraveghea uşa de la intrare. Brigada mobilă a pornit pe urmele lui. Tipul e înarmat. Poliţiştii şi-au luat revolverele... E o poveste grozavă !

— Înarmat ?! răcni redactorul-şef. Du-te acasă şi vîră-ţi capul într-o cană cu lapte. Peste o zi-două, toţi vom fi înarmaţi ! Au fost date publicităţii depoziţiile martorilor. E limpede ca lumina zilei că un sîrb l-a împuşcat. Italia sprijină ultimatumul, care expiră peste patruzeci şi opt de ore. Dacă vrei să cumperi acţiuni ale uzinelor de armament, grăbeşte-te, şi-o să faci avere !

— Pînă la sfîrşitul acestei săptămîni o să fii în armată ! spuse cineva.

— A, nu ! exclamă tînărul. N-o să fiu ! Doar ştii că-s pacifist !

Omul care vărsase în cabina telefonică zise deodată :

— Eu mă duc acasă. Nici măcar ştirea că Banca Angliei a fost aruncată în aer nu şi-ar mai putea găsi loc în ziar !

Un glăscior subţire ca de fluier rosti :

— Materialul meu intră !

— Îţi repet că nu mai e nici un spaţiu !

— Ba pentru materialul meu o să fie ! rîse omul cu glas de fluier. „Măşti de gaze pentru toată lumea. Exerciţii de alarmă aeriană pentru civili, în fiece oraş cu peste cincizeci de mii de locuitori.“

— Cel mai nostim e că... e că...

Dar nimeni nu avea să ştie vreodată ce anume era „nostim“ : un băieţaş deschise uşa şi le azvîrli un teanc de şpalturi cu pagina de mijloc ; de pe hîrtia

udă, cenușie, iți săreau în ochi titlurile, tipărite cu litere enorme, ce-ți murdăreau mîinile : „Iugoslavia cere un răgaz.“ „Flota din Adriatica pe picior de război.“ „La Paris, răsculații iau cu asalt ambasada italiană“...

Amuțiră toți deodată cînd auziră un avion care trecea pe deasupra : zbura foarte jos, prin noapte, îndreptîndu-se spre miazăzi, cu o luminiță roșie la coadă și cu aripile-i palide, străvezii, strălucind sub clarul de lună. Îl priveau prin plafonul uriaș de sticlă. Le pierise cheful să mai comande ceva de băut.

— Sînt obosit — zise redactorul-șef. Mă duc la culcare.

— Să urmăresc mai departe povestea ? îl întrebă reporterul de la rubrica de crime.

— Dacă-ți face plăcere... Dar de-aici înainte, asta va fi singura știre !

Se zgîiau la tavanul de sticlă, la lună, la cerul pustiu.

6

Ceasornicul din gară arăta că mai erau trei minute pînă la miezul nopții.

— Sînt locuri în față — zise controlorul care perfora biletele la intrarea pe peron.

— Aștept un prieten — răspunse Ana Crowder. N-aș putea să mă urc pe-aici și să mă duc în față după plecarea trenului ?

— Ușile au fost încuiate.

Ana privi disperată peste umărul controlorului. Cineva stingea luminile la bufet.

Era ultimul tren care pleca de pe peronul acela.

— Trebuie să te grăbeşti, domnişoară.

Afişul unui ziar de seară îi atrase atenţia. Începu să alerge de-a lungul trenului, întorcîndu-şi mereu capul. Gîndul că războiul putea să izbucnească înainte de viitoarea lor întîlnire nu-i ieşea din minte. El va merge la război : „Totdeauna se ia după ceilalţi" — îşi spuse ea, cu ciudă. Ştia însă că-l iubea tocmai pentru că era un om de nădejde. Nu l-ar fi iubit dac-ar fi fost un tip original, cu opinii proprii. Ana trăia prea aproape de anumite genii neînţelese — actriţe de mîna a doua trimise în provincie, dar care se credeau vedete — ca să poată admira originalitatea. Îşi dorea un bărbat obişnuit, căruia să-i poată ghici fiece replică.

Zări un rînd de feţe luminate de becuri ; trenul era plin, atît de plin încît în vagoanele de clasa întîi vedeai oameni stîngaci şi timizi, care se foiau în fotoliile adînci, temîndu-se să nu vină controlorul să-i scoată de-acolo. Renunţînd să mai caute un vagon de clasa a treia, deschise o uşă şi-şi azvîrli exemplarul din revista *Femeia şi frumuseţea* pe singurul loc vacant. Apoi îşi croi drum spre fereastră, călcînd peste picioare şi valize. Locomotiva pufăia, învăluind peronul în fumul ei des.

Se simţi deodată trasă de mînecă.

— Scuzaţi-mă — îi spuse un individ corpolent. Mai aveţi treabă la fereastră ? Aş vrea să cumpăr şi eu nişte ciocolată.

— Încă o clipă, vă rog. Vine cineva să mă vadă.

— E prea tîrziu ca să mai vină. N-aveți dreptul să monopolizați fereastra în felul acesta. Trebuie neapărat să-mi cumpăr puțină ciocolată.

Și o împinse cît colo, agitînd un inel cu smarald, care scăpără în lumina becului. Ana încercă să privească peste umărul lui, spre intrarea peronului. Grăsunul astupa aproape întreaga fereastră.

— Hei, băiete! strigă el, fluturîndu-și inelul cu smarald. Ce fel de ciocolată ai? Nu „Motociclist", nici „Mexicană". Ceva mai dulce...

Deodată, Ana îl zări pe Mather, printr-un colț de geam. Intrase pe peron și mergea de-a lungul trenului, căutînd-o din ochi în toate compartimentele de clasa a treia; nici nu se uita la cele de clasa întîi.

— Vă rog, domnule, dați-mi voie să trec — îl imploră ea pe grăsun. Mi-a sosit prietenul!

— Un moment, un moment... „Nestle" ai? Dă-mi un pachețel de un șiling.

— Lăsați-mă, vă rog!

— N-aveți bani mai mărunți decît o bancnotă de zece șilingi?

Mather trecu în fugă pe lîngă compartimentul de clasa întîi. Ana bătu în geam, dar el n-o putea auzi, din pricina fluierăturilor, a scrîșnetelor de roți, a zgomotului făcut de ultimele colete aruncate în vagonul de bagaje. Portierele se închiseră, se auzi un fluierat, iar trenul se urni din loc.

— Vă rog, vă implor!

— Trebuie să-mi iau restul — zise grăsunul, în timp ce băiatul alerga pe lîngă vagon, numărînd în palmă șilingii.

Cînd Ana ajunse în sfîrșit la fereastră și-și scoase capul, trenul trecuse de peron, așa că nu mai zări de-

cît o siluetă măruntă, proţăpită pe o bucăţică de asfalt, de unde n-o putea vedea. O femeie mai în vîrstă o dojeni :

— N-ar trebui să te apleci aşa pe fereastră, e periculos.

Ana izbuti cu greu să se întoarcă la locul ei, călcînd peste picioarele celorlalţi şi simţind cum ostilitatea creşte ca un val în jurul ei. Desigur că toţi îşi spuneau : „N-are ce căuta în acest compartiment. Ce rost mai are să plătim bilete de clasa întîi, cînd..."

Dar Ana nu plînse : observaţiile clasice care se fac, şi se vor face şi peste cincizeci de ani, precum că „n-are rost să plîngi după laptele vărsat", îi veneau în minte şi-i dădeau curaj. Observă totuşi, cu adîncă scîrbă, că pe eticheta atîrnată pe valiza grăsunului scria Nottwich, adică aceeaşi destinaţie ca şi a ei. Grăsunul şedea pe bancheta din faţă, ţinînd pe genunchi *Passing Show, Evening News* şi *Financial Times* şi ronţăind ciocolată cu lapte.

Capitolul II

1

Raven traversă, cu batista la gură, piaţa Soho, apoi străzile Oxford şi Charlotte. Era periculos, dar mai puţin periculos decît dacă şi-ar fi dezvăluit buza-de-iepure. Coti la stînga, apoi la dreapta, pe o străduţă îngustă, pe care nişte femei pieptoase, încinse cu şorţuri, se interpelau de la un trotuar la celălalt ; cîţiva copii explorau, cu gravitate, şanţul din marginea stră-

duței. Raven se opri în fața unei ușii cu o plăcuță de aramă pe care se putea citi : *Dr. Alfred Yogel, la etajul II. Societatea dentară nord-americană, la etajul I.* Urcă scările și sună. De la parter venea un iz de legume ; pe perete, cineva desenase cu creionul un tors gol.

Îi deschise ușa o femeie îmbrăcată într-un halat de infirmieră ; avea niște trăsături șterse și un păr sur, încîlcit. Halatul nu mai fusese de mult spălat : era pătat cu grăsime și poate chiar cu sînge, sau tinctură de iod. Toată ființa ei emana o duhoare de chimicale și dezinfectante. Cînd îl văzu pe Raven cu batista la gură, îi spuse :

— Dentistul e cu un etaj mai jos.

— Vreau să-l văd pe doctorul Yogel.

Femeia îi aruncă o privire iscoditoare și bănuitoare, cercetîndu-i îndeosebi pardesiul fumuriu.

— E ocupat.

— Aștept.

În spatele femeii, pe coridorul murdar, se bălăbănea un bec chior.

— Nu primește pe nimeni la o oră atît de tîrzie.

— Plătesc pentru deranj — zise Raven.

Femeia îl cîntări din ochi, întocmai ca portarul unui club de noapte rău famat.

— Poți intra — îi zise ea în sfîrșit.

Raven o urmă într-o sală de așteptare : același bec chior, un scaun, o masă rotundă, din lemn de stejar, cu pete de vopsea neagră. Femeia îl lăsă acolo și închise ușa. Raven îi auzi vocea în odaia de alături — vorbea într-una. Luă unica revistă de pe masă, *Gospodina* — un număr vechi de optsprezece luni — și începu să citească mecanic : „Pereții goi sînt foarte

la modă în zilele noastre, deşi un tablou poate că n-ar strica, pentru a le da indispensabila notă de culoare..."

Infirmiera deschise uşa şi-i spuse, făcîndu-i semn cu mîna :

— Poftim înăuntru.

Doctorul Yogel se spăla tocmai pe mîini într-un lavoar fixat înapoia lungului său birou galben, cu scaun turnant. Un dulap, un scaun de bucătărie şi o canapea lungă completau mobilierul încăperii. Doctorul avea un păr rar şi negru ca smoala — pesemne că şi-l cănise : cîteva şuviţe firave întinse peste tigvă. Întorcîndu-se spre noul venit, îi arătă o faţă rumenă şi bonomă, cu nişte buze groase şi senzuale.

— Cu ce vă putem fi de folos ?

Se simţea că era mai deprins cu femeile decît cu bărbaţii. Infirmiera aştepta, ţifnoasă, în spatele lui.

Raven spuse, luîndu-şi batista de pe gură :

— Îmi puteţi aranja buza asta cît mai repede ?

Doctorul Yogel se apropie şi-i pipăi buza cu arătătorul lui mic şi durduliu.

— Nu sînt chirurg — spuse el.

— Plătesc — stărui Raven.

— E o treabă de chirurg. Nu-i specialitatea mea.

— Ştiu — zise Raven, surprinzînd un fulgerător schimb de priviri între infirmieră şi doctor.

Acesta răsuci buza pe o parte şi pe cealaltă — unghiile degetelor lui nu erau tocmai curate.

— Dacă vii mîine la zece — rosti el, după ce-l privi cu luare-aminte pe Raven.

Îi cam mirosea gura a rachiu.

— Nu — zise Raven — vreau să mi-o aranjaţi chiar acum.

— Zece lire — spuse precipitat doctorul.

— De acord.
— Bani gheață.
— Îi am la mine.
Doctorul Yogel se așeză la birou.
— Și acum, fii bun și spune-mi cum te cheamă...
— Nu-i nevoie să-mi știți numele.
— Indiferent ce nume — stărui cu blîndețe medicul.
— Atunci, scrieți *Chumley.*
— C H O L M O ...
— Nu ! Scrieți *Chumley,* așa cum se aude.
Doctorul scrise ceva pe o bucățică de hîrtie și i-o dădu infirmierei. Aceasta ieși, închizînd ușa. Doctorul merse la dulăpior și scoase de acolo o tavă plină cu bisturiuri.
— Lumina e slabă — zise Raven.
— Sînt obișnuit cu ea. Am ochi buni.
Dar mîna îi tremură ușor cînd ridică un bisturiu spre bec.
— Culcă-te pe canapea, omule — îl pofti doctorul cu blîndețe.
Raven se supuse.
— Cunosc o fată care v-a fost pacientă — zise el. O fată cu numele Page. Mi-a spus că i-ați făcut bine treaba.
— N-ar fi trebuit să vorbească despre asta.
— A ! exclamă Raven. Despre mine, puteți fi liniștit. Cel ce se poartă bine cu mine nu are a se teme de nimic din partea-mi.
Doctorul Yogel luă din dulăpior o cutie ce semăna cu un gramofon portativ și, după ce o puse pe canapea, scoase din ea un tub lung și o mască.
— Aici, la noi, nu se lucrează cu anestezice — îi explică el, cu un surîs blajin.

— Stați așa ! zise Raven. Nu cumva aveți de gînd să mă adormiți ? !

— Te-ar durea rău de tot, omule, dacă nu te-aș adormi — răspunse doctorul Yogel, apropiindu-se cu masca.

Raven se ridică și împinse cît colo masca.

— Nu, fără eter ! N-am fost gazat niciodată. Încă nu-s mort, și vreau să văd ce se-ntîmplă.

Doctorul Yogel chicoti și-l ciupi de buză, parcă în glumă.

— Ar fi mai bine să te obișnuiești, omule. Peste o zi-două, toți o să fim gazați !

— Ce vreți să spuneți ?

— Păi, se pare că-ncepe războiul, n-ai impresia ? rosti doctorul Yogel cu glas precipitat, desfășurînd tubul și strîngîndu-i șuruburile cu o mînă delicată, tremurătoare, dar inexorabilă. Nu se poate ca sîrbii să împuște un ministru de război și să rămînă nepedepsiți. Italia se pregătește să intre în horă. Iar franțujii încep să se-nfierbînte și ei. N-o să treacă nici o săptămînă și-o să intrăm și noi în joc.

— Toate astea numai pentru că un bătrîn... N-am citit încă ziarele — explică Raven.

— Păcat că n-am știut dinainte — zise doctorul Yogel, ca să întrețină conversația, în timp ce-și fixa cilindrul. Aș fi putut să cîștig o avere cu titlurile de armament. Cursul lor a crescut vertiginos... Și-acum, culcă-te pe spate, omule. N-o să dureze decît o clipă. Și din nou se apropie cu masca, spunînd : Trebuie doar să răsufli adînc, omule !

— V-am mai spus că nu mă las adormit. Băgați-vă bine în cap ! Mă puteți tăia cît poftiți, dar nu mă las adormit.

— Faci foarte prost, omule — zise doctorul Yogel. O să te doară rău !

Şi se întoarse la dulăpior, de unde scoase un alt bisturiu, cu o mînă mai tremurătoare ca oricînd. Se temea de ceva, pesemne. Deodată, Raven auzi de-afară ţîrîitul unui telefon scos din furcă şi sări de pe canapea. Era tare frig, dar pe doctorul Yogel îl treceau năduşelile : stătea lîngă dulăpior, cu bisturiul în mînă, incapabil să scoată un cuvînt.

— Gura ! Nici o vorbă ! îi porunci Raven.

Şi, deschizînd brusc uşa, o văzu pe infirmieră cu telefonul la ureche, pe coridorul întunecos. Raven se proţăpi în pragul uşii, ca să-i poată avea sub ochi pe amîndoi.

— Pune jos aparatul ! răcni el.

Infirmiera se supuse, privindu-l cu ochii ei mici şi inexpresivi.

— Prefăcuţilor ! răcni Raven, furios. Îmi vine să vă împuşc pe amîndoi !

— Te înşeli profund, omule — zise doctorul Yogel.

Infirmiera, însă, tăcea chitic. Ca asociată a medicului, ei îi reveneau treburile cele mai murdare ; se călise de-a lungul unei cariere bogate în nereguli şi chiar în decese.

— Pleacă de lîngă telefonul ăla ! îi porunci Raven.

Smulgînd bisturiul din mîna doctorului Yogel, începu să taie firul telefonic. Se simţea tulburat de ceva — o senzaţie pe care n-o mai încercase pînă atunci şi care-l făcea să se bîlbîie : senzaţia nedreptăţii. Oamenii ăştia erau din tagma lui, nu făceau parte din lumea supusă legilor ; pentru a doua oară în cuprinsul aceleiaşi zile, fusese trădat de nişte oameni aflaţi în afara legii. Fusese totdeauna singur, dar parcă niciodată ca acum.

Firul cedă. Raven se silea să tacă, de teamă să nu tragă, ieşindu-şi din fire. Nu era momentul să tragă. Coborî scările, năuc şi posomorît, cu batista la gură ; o voce care ieşea din micul magazin de aparate de radio de la colţul străzii tocmai spunea : „Am primit următoarea comunicare..."

Aceeaşi voce îl urmări de-a lungul străzii, revărsîndu-se prin ferestrele deschise ale căsuţelor sărăcăcioase — o voce suavă şi ştearsă : „Scotland Yard-ul îl caută pe James Raven. Aproximativ douăzeci şi opt de ani. Uşor de recunoscut după buza-i-de-iepure. De statură mijlocie. Ultima oară cînd a fost văzut purta un pardesiu cenuşiu şi o pălărie neagră, de fetru. Orice informaţie care-ar putea contribui la arestarea lui..."

Raven se depărtă de voce, îndreptîndu-se spre miazăzi, prin şuvoiul pietonilor de pe Oxford Street.

Nu putea înţelege multe, prea multe lucruri : războiul ăsta, despre care se tot vorbea, motivele ce-i făcuseră să-l tragă pe sfoară... Ar fi vrut să-l găsească pe Cholmondeley — Cholmondeley era un ins lipsit de importanţă, un simplu executant al ordinelor altora, dar, dacă l-ar găsi, i-ar putea smulge mărturisiri... Era hărţuit, urmărit şi se simţea singur, copleşit de sentimentul unei mari nedreptăţi, dar şi de o ciudată mîndrie. Mergînd în jos pe Charing Cross Road, pe lîngă magazinele de muzică şi prăvăliile în care se vindeau articole de cauciuc, se simţea din ce în ce mai mîndru : la urma urmei, nu-i puţin lucru să dezlănţui, de unul singur, un război !

N-avea habar unde locuia Cholmondeley ; singurul indiciu era adresa unei cunoştinţe. I se năzări, deodată, că exista, poate, o şansă de a-l întîlni, dacă ar

supraveghea prăvălioara unde Cholmondeley aranjase să i se trimită corespondența: o șansă foarte mică, dar nu de lepădat, acum cînd Raven era urmărit. Fuga lui fusese anunțată la radio și avea să fie, desigur, și în ziarele de seară; nu era exclus ca și Cholmondeley să dorească să se dea la fund pentru cîtva timp, dar înainte de a dispare ar fi putut trece să-și ia corespondența primită. Rămînea însă de văzut dacă folosea adresa aceea și pentru alte scrisori decît ale lui Raven. Dacă n-ar fi știut că Cholmondeley e un imbecil, Raven ar fi socotit că șansa asta este de unu la mie. Nu era nevoie să mănînci multe înghețate în tovărășia lui, ca să-ți dai seama că-i un dobitoc.

Prăvălia se afla pe o stradă lăturalnică, în fața unui teatru, și ocupa o cămăruță, în care nu se vindea nimic mai de soi decît obișnuitele reviste „pentru fete". Mai puteai cumpăra acolo ilustrate de la Paris, în plicuri sigilate; de asemenea, reviste americane și franțuzești, precum și cărți despre flagelare, cu învelitori de hîrtie, pentru care patronul, un tînăr bubos, sau o soră de-a lui, îți cerea cîte douăzeci de șilingi, promițînd să-ți restituie cincisprezece dacă-i aduceai înapoi cartea.

Nu era lucru ușor să supraveghezi prăvălia. La colțul străzii, o femeie-polițist stătea la pîndă în căutarea prostituatelor, iar peste drum se întindea lungul zid gol al teatrului, cu ușa de acces spre galerie. Lipit de zidul acesta, își spunea Raven, erai la fel de expus ca o muscă pe un tapet, afară doar de cazul cînd ai fi traversat strada, pierzîndu-te în mulțime. Căci spectacolul era foarte popular. Deși ușile se deschideau abia peste o oră, se formase de pe acum o coadă destul de lungă, pentru locurile de la galerie.

Raven își închirie un scaun pliant, pentru care plăti aproape toți banii mărunți ce-i mai rămăseseră, și se așeză. Prăvălia se afla chiar peste drum. Nu tînărul, ci soră-sa era de serviciu. Ședea lîngă ușă, îmbrăcată într-o rochie verde de stofă uzată, decupată parcă dintr-una din mesele de biliard ale cafenelei de alături. Avea o față pătrată, care nu fusese niciodată tînără, și niște ochi sașii, pe care ochelarii ei grei, cu rame de oțel, nu-i ascundeau cîtuși de puțin. Îi puteai da orice vîrstă între douăzeci și patruzeci de ani : o caricatură de femeie, murdară și dărîmată, ghemuită sub pozele unor făpturi adorabile, înzestrate cu cele mai superbe și mai inexpresive fețe ce puteau fi găsite de un fotograf obscen.

Raven stătea la pîndă : cu batista la gură, pierdut printre alți șaizeci de oameni care făceau coadă la bilete, stătea la pîndă. Deodată zări un tînăr care se opri din mers o clipă, pentru a privi pe furiș o broșură intitulată *Plăcerile Parisului ;* zări apoi un bătrîn care intră în prăvălie și ieși după un timp afară, cu un pachet învelit în hîrtie maro. Un ins ieși din rînd și traversă strada, ca să-și cumpere țigări.

O femeie în vîrstă, cu lornion, care ședea lîngă Raven, vorbea cu cineva, peste umăr :

— Tocmai de-aia mi-a plăcut totdeauna Galsworthy : era un gentleman. Cu el știai totdeauna pe ce lume te afli, pricepi ce vreau să spun.

— Se pare că tot în Balcani a început, ca și data trecută.

— Mi-a plăcut mult *Loyalties* [1].

— Ce om plin de omenie a fost !

[1] Piesă de teatru a lui Galsworthy, jucată pentru prima oară în 1922.

În mijlocul străzii, între Raven și prăvălie, se ivi un individ cu un pătrățel de hîrtie în mînă ; și-l puse în gură, apoi scoase din buzunar un alt pătrățel. Dinspre celălalt capăt al străzii apăru o prostituată, care-i spuse ceva fetei din prăvălie. Individul își duse la gură cel de-al doilea pătrățel de hîrtie.

— Se zice că flota...

— Te obligă să gîndești ! Tocmai de-aceea îmi place.

Raven își spuse : „Dacă nu vine înainte de-a se pune în mișcare coada, va trebui să plec".

— Scrie ceva în ziare ?

— Nimic nou.

Individul din mijlocul drumului își scoase din gură hîrtiile și începu să le rupă și să le îndoaie. Pe urmă le desfășură, sub forma unei cruci a sfîntului Gheorghe, care flutura în vîntul rece.

— Subscria mereu sume mari la „Asociația contra vivisecției". Știu de la doamna Milbanke. Mi-a arătat unul din cecurile semnate de el.

— Era plin de omenie, într-adevăr.

— Și un scriitor cu adevărat mare.

O fată și un băiat care păreau fericiți îl aplaudară pe omul cu stegulețul de hîrtie ; acesta își scoase pălăria și porni cu ea întinsă, în lungul cozii, ca să strîngă bani.

La capătul străzii se opri un taxi, din care coborî un individ. Era Cholmondeley. Intră în librărie, iar fata se ridică de pe scaun și veni lîngă el. Raven își numără banii. Avea doi șilingi și șase pence, pe lîngă cele o sută nouăzeci și cinci de lire în bancnote furate, cu care nu putea face nimic. Vîrîndu-și și mai adînc fața în batistă, se ridică repede, ca un om că-

ruia i s-a făcut deodată rău. Omul cu stegulețul de hîrtie se oprise în dreptul lui, cu pălăria întinsă, iar Raven îi privi cu invidie conținutul : o duzină de pence, o piesă de șase și una de trei. Ar fi dat o sută de lire pentru gologanii ăștia. Îl îmbrînci pe cerșetor și se depărtă.

La celălalt capăt al străzii așteptau un șir de taxiuri. Se postă acolo, rezemîndu-se de zid, ca un om bolnav, pînă-n clipa cînd domnul Cholmondeley ieși din prăvălie.

— Ține-te după taxiul ăla ! îi zise el șoferului și se trînti pe bancheta mașinii, cu un sentiment de ușurare.

Mașina îl duse înapoi pe Charing Cross Road, pe Tottenham Court Road și pe Euston Road, unde fuseseră parcate, pentru la noapte, o sumedenie de biciclete ; negustorii de automobile de ocazie de la colțul străzii Great Portland mai făceau o scurtă plimbare înainte de a-și duce acasă mutrele de bonomi obosiți, cu cravate vechi, rămase de pe vremea școlii. Raven nu era deprins să fie urmărit. Era mult mai plăcut să urmărești pe alții.

Contorul taxiului se arătase destul de înțelegător pînă acum. Raven mai avea un șiling în clipa cînd domnul Cholmondeley coborî lîngă monumentul eroilor de pe Euston Road și se îndreptă spre marea poartă fumegîndă a gării. I-l dădu șoferului, cu ciudă, pentru că se gîndea că în lunga pîndă care urma nu-și va putea cumpăra nici măcar un sandviș cu cele o sută nouăzeci și cinci de lire din portofel. Domnul Cholmondeley înainta, urmat de doi hamali, spre ghișeul de bagaje ; depuse acolo trei valize, o mașină de scris portabilă, un sac cu crose de golf,

o servietă și o cutie cu pălării. Raven îl auzi întrebînd de pe ce peron pleacă trenul de la miezul nopții.

Se așeză în sala imensă, lîngă o reproducere a *Rachetei* lui Stephenson. Trebuia să chibzuiască temeinic. Exista un singur tren la miezul nopții. Dacă domnul Cholmondeley va pleca cu acest tren, înseamnă că patronii lui se aflau undeva în regiunea industrială din nord, căci trenul nu se oprea înainte de Nottwich. Dar Raven își aduse din nou aminte că era sărac, în ciuda bancnotelor lui : numerele acestora fuseseră comunicate pretutindeni ; le aveau, desigur, și vînzătorii de la ghișee. La intrarea peronului nr. 3, urmărirea trebuia, pare-se, să ia sfîrșit.

Dar încet-încet, un plan se închegă în mintea lui Raven, pe cînd ședea sub *Racheta* lui Stephenson, printre bagaje și printre firimiturile rămase de la mîncătorii de sandvișuri. Da, exista o șansă : poate că totuși controlorii biletelor de tren nu primiseră numerele bancnotelor furate. Asemenea neglijențe se puteau produce în activitatea autorităților. Rămînea, desigur, o primejdie : bancnota cu care și-ar fi cumpărat un bilet i-ar fi putut da în vileag prezența în trenul care pleca spre miazănoapte. Trebuia să-și cumpere un bilet pentru toată călătoria, și chiar dac-ar fi coborît pe parcurs, i s-ar fi putut da lesne de urmă. Ar fi fost urmărit, deși ar fi avut, poate, un avans de o jumătate de zi, în care să se apropie de propria lui pradă. Raven nu-i putea înțelege pe ceilalți oameni : i se părea că ei nu trăiesc la fel ca el. Și deși era supărat pe domnul Cholmondeley și-l ura destul de mult ca să-l omoare, nu-și putea imagina temerile și motivele lui. Raven era copoiul, iar

domnul Cholmondeley iepurele — un iepure mecanic; dar în tot cazul copoiul era urmărit, la rîndu-i, de un alt iepure mecanic.

Era lihnit de foame, dar nu putea risca să schimbe o bancnotă; n-avea nici măcar un gologan cu care să intre la closet. După un timp, se sculă şi începu să umble de colo pînă colo, ca să se încălzească, în atmosfera plină de funingine şi de zgomot a gării îngheţate.

La orele unsprezece treizeci îl zări pe domnul Cholmondeley înapoia unui automat cu bomboane de ciocolată: tocmai îşi lua valiza.

Raven îl urmări, de la o oarecare distanţă, pînă cînd domnul Cholmondeley trecu de bariera peronului şi începu să păşească de-a lungul trenului luminat. Gara era ticsită de călători — călătorii aceia din zilele de Crăciun, care nu seamănă de loc cu cei obişnuiţi, pentru că-ţi dau sentimentul că se întorc buluc la casele lor.

Raven se ascunse în umbra unui panou indicator; le auzea rîsetele şi chemările, le pîndea feţele surîzătoare în lumina lămpilor mari ale gării; stîlpii acesteia fuseseră împodobiţi ca nişte petarde enorme. Valizele oamenilor erau burduşite cu daruri; o fată purta o crenguţă de ilice la butonieră, iar sus de tot, sub acoperiş, se legăna o ramură de vîsc luminată de reflectoare. Ori de cîte ori făcea o mişcare, Raven simţea arma automată sub braţ.

La douăsprezece fără două minute, o luă la fugă spre peronul învăluit în fumul locomotivei; auzea cum se trîntesc portierele vagoanelor.

— N-am timp să mai cumpăr bilet, o să plătesc în tren — îi spuse el controlorului de la barieră.

Ajunse la primele vagoane : erau ticsite și încuiate. Un hamal îi strigă să meargă mai în față, așa că alergă mai departe. Se urcă într-un vagon, exact în clipa cînd trenul se urnea. Nu găsi loc să șadă, așa că rămase pe coridor ; lipindu-și fața de fereastră, ca să-și ascundă buza-de-iepure, privea spre orașul care se depărta. În cabina luminată a unui acar zări o sobă pe care era pus la fiert un ibric cu cacao ; apoi un semnal verde, un lung șir de case negre ce se ridicau, departe, pe fundalul bolții reci și înstelate. Se uita pe fereastră pentru că n-avea altceva mai bun de făcut, pentru că trebuia să-și ascundă buza-de-iepure, dar avea aerul unui om care se uită la ceva foarte drag, ce se depărtă de el, din ce în ce mai inaccesibil.

2

Mather porni înapoi pe peron. Îi părea rău că n-o zărise pe Ana, dar își spunea că n-are importanță : o va revedea peste cîteva săptămîni. Nu că ar fi iubit-o mai puțin decît îl iubea ea, dar avea o minte mai echilibrată. I se dăduse o misiune, iar dacă o va duce la bun sfîrșit, va fi desigur avansat, și atunci vor putea să se căsătorească. Fără nici o dificultate, încetă să se mai gîndească la ea.

Saunders îl aștepta dincolo de bariera peronului.

— Pornim — îi zise Mather.

— Încotro ?

— La Charlie.

Se așezară pe bancheta automobilului, care se înfundă în labirintul de străduțe murdare din spatele gării. O prostituată scoase limba la ei.

— Dar l-l-la Joe nu mer-mergem ?

— Nu cred că-i bine, dar o să-ncercăm.

Mașina îi lăsă cu două uși înaintea unei dughene unde se vindea pește prăjit. Omul de lîngă șofer coborî și rămase în așteptarea unor ordine.

— Ocolește clădirea și postează-te în spatele ei, Frost ! îi porunci Mather.

Lăsă să treacă două minute, apoi bătu la ușa dughenei. O lumină se aprinse înăuntru, iar Mather putu vedea atunci prin fereastră tejgheaua lungă, maldărul de ziare vechi, grătarul stins. Ușa se deschise puțin. Mather își vîrî piciorul în deschizătură și o dădu de perete.

— Bună seara, Charlie — spuse el, aruncînd o privire în jur.

— Domnul Mather ! exclamă Charlie.

Era gras ca un eunuc oriental și-și legăna sfios coapsele enorme, întocmai ca o femeie de stradă.

— Vreau să-ți vorbesc — îi spuse Mather.

— A, sînt încîntat — zise Charlie. Poftim pe-aici, domnule Mather. Tocmai mă duceam la culcare.

— Nici nu mă îndoiam. Sala de jos e plină astăseară, nu-i așa ?

— Vai, domnule Mather, ce glumeț sînteți ! Nu-s decît doi-trei băieți de la Oxford.

— Ascultă, caut un tip cu o buză-de-iepure. Circa douăzeci și opt de ani.

— Nu-i aici.

— Pardesiu cenușiu, pălărie neagră...

— Nu-l cunosc, dom'le Mather.

— Aş vrea să arunc o privire în pivniţa dumitale.

— Cum de nu, dom'le Mather ! Nu-s decît doi-trei băieţi de la Oxford, dar poftim ! Daţi-mi voie s-o iau înainte, ca să vă prezint, dom'le Mather. E mai sigur aşa.

Şi începu să coboare treptele de piatră.

— Ştiu să mă apăr şi singur — mîrîi Mather. Saunders, rămîi în dugheană !

Charlie deschise o uşă :

— Nu vă temeţi, băieţi. Domnul Mather e un prieten de-al meu.

„Băieţii de la Oxford", o bandă sinistră, adunată în fundul încăperii, îl priviră miraţi ; Mather avu un fior la vederea nasurilor lor sparte şi a urechilor înfoiate ca nişte conopide. Drojdia boxerilor !

— Bună seara — le spuse.

Băuturile şi cărţile de joc dispăruseră de pe mese. Mather coborî ultimele trepte şi păşi pe pardoseala de piatră.

— Măi băieţi, n-aveţi de ce să vă temeţi — îi linişti Charlie.

— De ce nu primeşti şi cîţiva băieţi de la Cambridge în clubul ăsta ? îl întrebă Mather.

— Ce glumeţ sînteţi, dom'le Mather !

„Băieţii" îl urmăreau din ochi în timp ce străbătea încăperea. Nu voiau să-i vorbească : era Inamicul ! Nimic nu-i obliga, ca pe Charlie, să fie diplomaţi ; îşi puteau arăta pe faţă ura. Îi pîndeau fiece mişcare.

— Ce ţii ascuns în dulapul ăsta ? întrebă Mather.

Şi porni spre dulap, sub ochii tinerilor.

— Fiţi îngăduitor cu băieţii, dom'le Mather — zise Charlie. N-au vreun gînd rău. Clubul ăsta e unul dintre cele mai selecte...

Mather deschise dulapul : patru fete căzură afară, în încăpere, patru păpuşi croite după acelaşi calapod, cu acelaşi păr blond şi fragil.

— Bună glumă ! rîse Mather. Nu m-aş fi aşteptat, Charlie, să văd aşa ceva într-unul din cluburile dumitale. Noapte bună tuturor !

Fetele se ridicară şi începură să se scuture de praf. Băieţii continuau să tacă.

— Zău, dom'le Mather — zise Charlie, roşind, în timp ce urcau scările. Îmi pare rău că s-a putut întîmpla una ca asta în clubul meu. Nu ştiu ce-o să credeţi, dar băieţii n-au avut vreun gînd rău. Ştiţi, însă, cum e. Nu le place să-şi lase surorile singure acasă...

— Despre ce-i vorba ? întrebă Saunders din capul scărilor.

— ...aşa că le-am spus că pot să-şi aducă surorile, iar dragele de ele au venit şi s-au aşezat...

— Ce face ? F-f-fete ? ! exclamă Saunders.

— Nu uita, Charlie — zise Mather. Un tip cu buză-de-iepure. Te sfătuiesc să m-anunţi dacă se arată pe-aici. Doar nu vrei să-ţi închidem clubul ? !

— Se dă vreo recompensă ?

— Dumneata o să capeţi, oricum, o răsplată.

Se întoarseră la maşină.

— Du-te de-l caută pe Frost — spuse Mather. Mergem la Joe. Şi scoţînd din buzunar un carneţel, şterse un nume. Iar după Joe, la încă vreo şase...

— N-n-o să ter-terminăm p-p-pînă la t-t-trei noaptea ! zise Saunders.

— Facem toate astea de formă, individul a şi părăsit Londra. Dar mai devreme sau mai tîrziu, tot o să mai schimbe o bancnotă.

— Amprente digitale ?

— Din belşug ! Pe savonieră erau destule ca să umpli un album întreg cu ele. O fi, pesemne, un tip curat de felul lui... A, n-are nici o şansă să scape ! E doar o chestiune de timp.

Luminile de pe Tottenham Court Road jucau pe feţele lor. Vitrinele marilor magazine erau încă luminate.

— Frumos mobilier pentru un dormitor ! comentă Mather.

— P-p-prea mare c-c-caz se face ! zise Saunders. P-p-pentru cîteva b-b-bancnote, vreau să spun. C-c-cînd ne aşteaptă, p-p-poate, un răz...

— Dacă tipii ăştia de sus ar fi la fel de capabili ca noi, n-ar mai fi, poate, nici un război. Asasinul ar fi deja în mîinile noastre. Şi atunci, toată lumea ar vedea dacă sîrbii... Tare-aş vrea să mă ocup de un astfel de caz ! (Tocmai treceau pe lîngă magazinul de mobilă „Heal", cu vitrina strălucitoare ca o placă de oţel.) Un ucigaş asupra căruia sînt aţintiţi ochii întregii lumi !

Mather ajunsese la extrema limită a imaginaţiei sale.

— P-p-pentru cîteva b-b-bancnote ! gemu Saunders.

— Nu, aici greşeşti — zise Mather. Ceea ce contează e munca noastră de zi cu zi. Azi am găsit nişte bancnote de cinci lire, dar mîine s-ar putea să găsim ceva mai important. Principalul e, însă, munca de zi cu zi. Eu, cel puţin, aşa văd lucrurile.

Mather dădea frîu liber imaginației sale mărginite, în vreme ce mașina ocolea piața St. Giles și se îndrepta spre cartierul Seven Dials, oprindu-se rînd pe rînd la fiecare din ascunzătorile posibile ale hoțului.

— Mie nu-mi pasă dac-o să fie sau nu război. Chiar cînd o să se termine, eu tot în meseria asta vreau să rămîn. Ceea ce-mi place la noi e organizarea. Vreau să fiu totdeauna de partea acelora care organizează. E adevărat că și de partea cealaltă se găsesc oameni deștepți, dar mai ales șarlatani, plini de cruzime, egoism și trufie.

Toate aceste cusururi, afară de trufie, puteau fi găsite și la clienții lui Joe, care-l lăsară pe Mather să inspecteze în voie localul. Stăteau tăcuți la mesele lor, golite la repezeală de sticlele cu băuturi spirtoase ; își vîrîseră în mîneci așii „de rezervă" și se uitau la polițist, fiecare cu pecetea-i individuală de cruzime și egoism. Chiar și trufia se ascundea, poate, în vreun ungher, întrupată în omul acela aplecat peste o foaie de hîrtie, pe care desena la nesfîrșit ovale și cruci, într-un joc solitar, la care se deda pentru că nu socotea pe nici un alt membru al clubului vrednic de a-i fi partener.

Mather șterse încă un nume în carnețelul lui și porni spre Kennington, în direcția sud-est. Între timp, în întreaga Londră numeroase alte automobile făceau același lucru : el era doar o părticică dintr-o organizație vastă. N-ar fi vrut să fie „șef", și nici măcar să se consacre vreunui conducător fanatic, convins că-i trimisul lui Dumnezeu pe pămînt. Îi plăcea să se simtă unul din miile de oameni mai

mult sau mai puțin egali, care conlucrează la atingerea unui țel concret. Nu avea în vedere un regim al posibilităților egale, un guvernămînt democratic sau unul în care să conducă doar bogătașii ori „aleșii poporului". Se gîndea numai la o luptă eficace împotriva criminalității, izvorul tuturor incertitudinilor. Lui Mather îi plăcea certitudinea, îi plăcea să știe că, într-o bună zi, se va căsători în chip inevitabil cu Ana Crowder.

Difuzorul din automobil îi întrerupse gîndurile : „Mașinile poliției se concentrează în cartierul King's Cross, intensificîndu-și cercetările. Raven s-a dus la Gara Euston cu un taxi, pe la orele șapte p.m. S-ar putea să nu se fi urcat în tren".

Mather se aplecă spre șofer și-i spuse :

— Ne întoarcem la Euston !

Ajunseră la Vauxhall. O altă mașină a poliției le-o luă înainte în tunelul din Vauxhall. Mather îi făcu semn cu mîna. Mașina lui o urmă pe cealaltă, de îndată ce trecu dincolo de fluviu.

Orologiul luminat din creștetul clădirii „Shell-Mex" arăta ora unu și jumătate. Era luminat și turnul cu orologiu al Westminster-ului : Parlamentul se întrunise în ședință de noapte, la cererea opoziției, care-și desfășura campania, dinainte pierdută, împotriva mobilizării.

Cînd se întoarseră spre chei era șase dimineața. Saunders dormea.

— Strașnic ! gemu el prin somn.

Cînd visa, nu avea nici un defect de vorbire. Visa că are destui bani ca să ducă o viață independentă și să bea șampanie cu o fată. Totul era „strașnic".

Mather îşi revedea însemnările din carneţel. Deodată îi spuse lui Saunders :

— Pun pariu că s-a suit într-un tren...

Dar văzînd că Saunders doarme, îi trase peste genunchi o pătură şi se cufundă în gîndurile lui. Maşina tocmai intra pe poarta noului sediu al Yard-ului.

Mather zări o lumină în fereastra biroului inspectorului-şef şi urcă scările într-acolo.

— Ai ceva de raportat ? îl întrebă Kusack.

— Nimic, domnule. O fi luat un tren.

— Avem puţine temeiuri pentru a face o asemenea deducţie. Raven a urmărit pe cineva pînă la Gara Euston. Ne străduim să dăm de şoferul primului taxi. Şi încă ceva : s-a dus la un doctor pe nume Yogel, ca să încerce să-şi opereze buza. I-a oferit încă vreo cîteva bancnote din acelea, pentru operaţie. Era cît pe-aci să facă din nou uz de arma automată. Cunoaştem cîte ceva şi despre trecutul individului : a fost trimis, de mic copil, la o şcoală de meserii. De-atunci încoace a fost destul de inteligent ca să ne ocolească. Nu pot pricepe de ce-a făcut-o de oaie aşa, dintr-o dată. Un tip atît de deştept ! Să lase atîtea urme !

— Are mulţi bani, în afară de hîrtiile alea ?

— Credem că nu. Ai vreo idee, Mather ?

Cerul boltit deasupra oraşului începu să se coloreze. Kusack stinse lampa de pe birou, lăsînd încăperea într-o lumină cenuşie.

— E timpul să mă duc la culcare.

— Presupun că toate ghişeele au primit numerele bancnotelor — zise Mather.

— Absolut toate.

— Am impresia că dacă cineva n-ar avea decît nişte bancnote inutilizabile şi ar dori totuşi să ia un tren expres...

— De unde ştim dacă era sau nu un tren expres ?

— Aveţi dreptate, sir, nici eu nu ştiu de ce-am spus asta. Deşi dacă s-ar fi urcat într-un personal dintre cele care se opresc în atîtea gări din jurul Londrei, atunci s-ar fi găsit cineva să ne semnaleze...

— S-ar putea să ai dreptate.

— Ei bine, dac-aş dori să iau un tren expres, aş aştepta pînă-n ultimul moment, ca să pot plăti chiar în tren. N-aş crede că şi controlorilor de bilete li s-au comunicat numerele.

— Cred că ai dreptate. Eşti obosit, Mather ?

— Nu.

— Ei bine, eu sînt. N-ai vrea să rămîi aici şi să chemi la telefon Euston, King's Cross, St. Pancras şi toate celelalte gări ? Fă o listă de toate trenurile expres care pleacă după orele şapte. Cere-le să comunice telefonic tuturor gărilor de pe traseul ăsta ordinul de a reţine orice călător care şi-a plătit biletul chiar în tren. O să aflăm curînd unde anume a coborît. Noapte bună, Mather.

— Bună dimineaţa, sir.

Lui Mather îi plăcea să fie cît mai precis

3

Ziua aceea începu fără zori la Nottwich. Ceaţa plutea deasupra oraşului, ca un cer nocturn fără stele. Pe străzi, însă, era lumină. Cu puţină imagi-

nație, puteai crede că-i noapte. Primul tramvai se tîrî din depou și porni pe șine spre piață. O foaie dintr-un ziar vechi fu luată de vînt și lipită de ușa Teatrului Regal. Pe străzile periferice din imediata apropiere a minelor șchiopăta un bătrîn, sprijinindu-se într-un toiag și ciocănind în vitrine. Galantarul unei librării de pe High Street era plin de biblii și cărți de rugăciuni; printre ele se rătăcise și o gravură înfățișînd o ghirlandă de maci artificiali, ca acelea care se depun, de Ziua Armistițiului, la Monumentul Eroilor, sub inscripția: „Priviți și jurați, pe amintirea celor uciși în război, că nu veți uita niciodată!"[1]

În preajma căii ferate, un semafor clipi verde prin semiîntunericul zilei, iar vagoanele luminate se urniră încet, lăsînd în urmă cimitirul, fabrica de clei și fluviul larg, cu maluri curate, de beton. Un clopot începu să bată în turla catedralei romano-catolice. Se auzi și un fluierat.

Trenul ticsit intra, domol, într-o nouă dimineață. Fețele tuturor călătorilor erau mînjite cu funingine; oamenii dormiseră îmbrăcați. Domnul Cholmondeley mîncase prea multe dulciuri și simțea nevoia să se spele pe dinți — gura îi era încleiată. Își scoase capul pe coridor, și în aceeași clipă Raven îi întoarse spatele și începu să contemple liniile de garaj, pline de vagoane încărcate cu cărbuni din minele locale. Dinspre fabrica de clei venea o duhoare de pește

[1] În amintirea soldaților căzuți în primul război mondial, la 11 noiembrie se sărbătorește în Anglia „Ziua Armistițiului" (semnat la 11 noiembrie 1918). Cu acest prilej, foștii combatanți poartă la butonieră cîte o floare artificială de mac roșu.

stricat. Domnul Cholmondeley se întoarse în compartiment și merse la fereastră pentru a încerca să-și dea seama la care peron trăgea trenul.

— Scuzați-mă — spuse el, călcînd peste picioarele vecinilor de compartiment.

Zîmbind în sinea ei, Ana îl pocni cu vîrful pantofului în gleznă. Domnul Cholmondeley se zgîi la ea.

— Îmi pare rău — zise Ana și începu să-și refacă fața cu tampoane și cu pudră, ca să se poată gîndi cu curaj la Teatrul Regal, la cabinele strîmte, la lămpile cu ulei, la rivalitățile și scandalurile care-o așteptau.

— Fiți bună și dați-mi voie să trec ! mîrîi Cholmondeley, fioros. Cobor aici.

Raven îi zări în geam silueta care cobora. Nu îndrăzni, însă, să-l urmărească de aproape. Era ca și cum un glas proiectat deasupra a sute de kilometri de cîmpuri cețoase, terenuri de vînătoare și suburbii ce se tîrau spre orașe i-ar fi spus : „Orice persoană care va călători fără bilet..."

Își repeta într-una aceste cuvinte, în vreme ce ținea în mînă peticul de hîrtie albă pe care i-l dăduse controlorul. Deschise portiera și privi șuvoiul călătorilor ce se îndreptau spre ieșire. Trebuia să cîștige timp și-și dădea seama că hîrtiuța asta va duce curînd la identificarea lui. Avea nevoie de timp și știa acum că avea un avans de cel mult douăsprezece ore. Poliția va controla fiece casă de raport, fiece locuință din Nottwich ; nu exista nici un adăpost pentru el.

Deodată, stînd pe peronul nr. 2, lîngă un automat, îi veni ideea care avea să-l scoată din universul lui solitar și să-l facă să se amestece în viața altora.

Mai toţi călătorii ieşiseră, dar o fată aştepta, lîngă uşa bufetului, să se întoarcă un hamal. Raven se apropie de ea.

— Pot să te-ajut să-ţi duci bagajele ?

— Dac-ai vrea ! oftă Ana.

Raven îşi ţinu capul uşor aplecat, ca să nu i se vadă buza-de-iepure.

— Ce-ar fi să luăm cîte un sandviş ? propuse el. A fost un drum obositor.

— E deschis, aşa devreme ? întrebă ea.

— Da, e deschis — răspunse el, încercînd uşa.

— E o invitaţie ? Faci cinste ?

Raven o privi nedumerit : faţa ei curăţică şi nu prea mare, cu ochii poate cam prea depărtaţi unul de celălalt, îi zîmbea. Obişnuit cu drăgălăşeniile mecanice şi venale ale prostituatelor, era uimit de această atitudine spontan prietenoasă, de umorul ei, e drept cam deznădăjduit.

— Da, desigur, eu plătesc — îi răspunse.

După ce-i duse bagajele înăuntru, ciocăni în tejghea.

— Ce doreşti să iei ? o întrebă el.

Stătea cu spatele la ea, în lumina palidă a unui bec. Nu voia s-o sperie.

— E o listă bogată — răspunse Ana. Brioşe, cozonaci, pişcoturi vechi, sandvişuri cu şuncă... Aş dori un sandviş cu şuncă şi o ceaşcă de cafea. Dar nu te-ar ruina ? Dacă da, renunţ la cafea.

Raven aşteptă ca vînzătoarea de după tejghea să dispară şi ca sandvişul să umple gura fetei de lîngă el, încît să nu poată ţipa, chiar dac-ar fi vrut. Apoi se întoarse cu faţa spre ea. Dar, spre uimirea lui, fata nu vădi de loc scîrbă, ci-i zîmbi cu gura plină.

— Am nevoie de biletul dumitale de tren — îi spuse el. Sînt urmărit de poliție. Aș face orice ca să-ți iau biletul.

Fata înghiți dumicatul de pîine și începu să tușească.

— Pentru Dumnezeu ! bîigui ea. Dă-mi una-n spate !

Raven era cît pe ce s-o asculte. Parcă-și pierduse mințile din cauza fetei. Nu era deprins cu lucrurile normale din viață, astfel încît toate acestea îi zdruncinau nervii.

— Am o armă — îi spuse. Apoi adăugă, pe un ton mai blajin : Îți dau în schimb asta.

Și puse pe tejghea hîrtiuța.

— „Clasa întîi" — citi ea cu interes, între două accese de tuse. „Valabil pînă la"... Strașnic ! O să capăt și ceva bani pentru hîrtia asta. Bună afacere, zău !... Dar ce-i cu arma ?

— Dă-mi biletul !

— Poftim.

— Și-acum — zise el — vei ieși din gară împreună cu mine. Nu vreau să risc nimic.

— Nu-i mai bine să-ți mănînci mai întîi sandvișul ?

— Ține-ți gura ! N-am timp de glumele dumitale.

— Îmi plac bărbații autoritari. Numele meu e Ana. Pe dumneata cum te cheamă ?

De afară se auzi un fluierat ; vagoanele începură să se urnească ; lungul lor șir de lumini se întorcea în ceață, iar aburul locomotivei biciuia peronul. Raven își luă o clipă ochii de la fată. Ana își ridică ceașca și-i trînti în obraz cafeaua fierbinte. Durerea îl sili să se dea înapoi, cu mîinile pe ochi ; gemea de

durere, ca un animal. Deci asta era durerea. Era poate aceeaşi durere pe care-o simţiseră bătrînul ministru de război şi secretara lui, precum şi propriul său tată, în clipa cînd trapa se deschisese sub el, lăsînd în seama gîtului întreaga greutate a trupului. Stînd rezemat cu spatele de uşă, îşi căută cu mîna dreaptă arma automată. Totdeauna era silit de ceilalţi să facă lucruri necugetate, să-şi piardă capul. Încercă să se stăpînească. Biruindu-şi durerea cumplită provocată de arsură, durere ce-l îndemna să ucidă, îi spuse :

— Sînt un bun ochitor. Ia-ţi calabalîcul şi mergi în faţa mea, cu hîrtia aia în mînă.

Ana se supuse, clătinîndu-se sub povara valizelor. Controlorul de bilete o întrebă :

— V-aţi răzgîndit ? Cu biletul ăsta aveţi dreptul să mergeţi pînă la Edinburgh. Vreţi să vă întrerupeţi călătoria ?

— Da — răspunse ea. Aţi ghicit.

Controlorul scoase din buzunar un creion şi începu să scrie ceva pe hîrtiuţă. Anei îi veni o idee : voia ca omul acesta să-şi amintească de ea şi de bilet, în eventualitatea unei anchete.

— Nu — zise ea. Renunţ să merg mai departe. Rămîn aici.

Şi trecu dincolo de peron, spunîndu-şi : „N-o să uite chiar aşa repede".

Strada lungă cobora printre căsuţele prăfuite. Un faeton de lăptar se mistui după un colţ, scrîşnind din roţi.

— Acum pot să plec ? întrebă Ana.

— Mă crezi un prost ! mîrîi Raven, înciudat. Mergi înainte !

— Ai putea să iei o valiză ! îi zise ea, lăsînd una din valize în mijlocul străzii şi mergînd mai departe.

Era o valiză grea. Fu nevoit s-o ridice cu mîna stîngă. De cealaltă mînă avea nevoie pentru arma automată.

— Strada asta nu ne duce la Nottwich — zise fata. Ar fi trebuit s-o luăm la dreapta, după colţul acela.

— Ştiu eu unde merg.

— Aş vrea să ştiu şi eu !

Căsuţele se înşirau la nesfîrşit, prin ceaţă. Era foarte devreme. În pragul unei uşi apăru o femeie şi luă sticla cu lapte pusă acolo. Printr-o fereastră, Ana zări un bărbat care se bărbierea. Ar fi putut să-l strige, dar îşi dădu seama că omul era pe altă lume : parcă-i vedea ochii holbaţi prosteşte, şi-şi închipuia penibilul efort mintal depus pînă să priceapă că ceva nu-i în regulă. Merse mai departe, cu un pas înaintea lui Raven. Se întreba dacă nu cumva încerca doar s-o intimideze. Pesemne că era urmărit pentru ceva foarte grav, dacă stătea gata să tragă. Îşi rosti gîndurile cu glas tare :

— Pentru omor ?

Limbuţia asta necugetată, care-o făcea să-şi exprime în şoaptă spaima, îl impresionă pe Raven ca o atitudine familiară, prietenoasă : era obişnuit cu frica. De douăzeci de ani încoace o purta în el. Numai cu sentimentele normale nu se putea deprinde. Îi răspunse fără supărare :

— Nu. Nu pentru asta sînt urmărit.

— Atunci n-o să îndrăzneşti să tragi — îl sfidă ea.

Dar el avea răspunsul cel mai potrivit, răspunsul care convingea totdeauna, pentru că se confunda cu însuşi adevărul :

— Nu vreau să intru la pușcărie. Aș prefera să fiu spînzurat. Ca taică-meu...

— Unde mergem ? îl întrebă ea din nou, pîndind mereu o ocazie de-a scăpa.

Raven nu-i răspunse.

— Cunoști orașul ăsta ? stărui ea.

Dar el spusese tot ce avea de spus.

Deodată, ocazia se ivi : în fața unei mici librării, lîngă care erau etalate afișele ziarelor de dimineață, un polițist se uita în vitrina plină cu hîrtie ieftină de scrisori, tocuri și sticluțe de cerneală. Ana îl simți pe Raven apropiindu-se în spatele ei și, înainte de a avea răgazul să se hotărască, se pomeni departe de polițist, pe aceeași străduță îngustă. Acum era prea tîrziu ca să mai țipe : între ea și polițist erau vreo douăzeci de yarzi, așa că n-ar fi putut să fugă.

— Sînt sigură că-i pentru omor ! rosti ea în șoaptă.

Stăruința ei îl îmboldi să vorbească.

— Asta se cheamă dreptate la dumneata ? Să te gîndești totdeauna la tot ce poate fi mai rău ? Sînt învinuit de un furt, și nu știu nici măcar de unde-au fost furate bancnotele.

Dintr-un restaurant ieși un om care-ncepu să frece cu o cîrpă udă treptele de la intrare.

Simțiră un miros de slănină prăjită. Valizele le atîrnau greu în mîini. Raven nu-și putea schimba mîna, de teamă să nu-i scape automatul.

— Cînd un om e urît din născare — spuse el — norocul îl ocolește. Ghinioanele încep chiar din școală. Ba și mai devreme.

— Dar ce-are fața dumitale ? îl întrebă ea, cu o ironie amară.

Cîtă vreme Raven vorbea, Ana putea să spere. Îşi spunea că-i mai greu să ucizi o fiinţă pe care ai început s-o cunoşti.

— Păi, buza, fireşte...

— Dar ce-are buza dumitale?

— Vrei să spui că n-ai observat?! exclamă el, uimit.

— A, te referi probabil la buza-de-iepure! Află că am văzut feţe şi mai urîte...

Lăsaseră în urmă căsuţele murdare. Ana citi numele străzii pe care cotiseră: „Shakespeare Avenue".

Cărămizi de un roşu strălucitor, acoperişuri în stil „Tudor", cu grinzile de sub coamă la vedere, uşi de sticlă mată, nume pompoase, gen „Restholme"... Casele astea reprezentau ceva mai rău decît sărăcia: mizeria spirituală. Se aflau acum chiar la periferia Nottwich-ului, acolo unde speculanţii de terenuri îşi construiau casele de închiriat. Ana avea sentimentul că Raven o adusese aici ca s-o omoare pe vreunul din maidanele ce se întindeau înapoia noilor locuinţe, maidane pe care iarba fusese făcută una cu ţărîna. O sumedenie de cioturi arătau că pe-aici se întinsese cîndva o pădure. Mergînd mai departe, trecură pe lîngă o casă cu uşa deschisă: puteai s-o vizitezi la orice oră din zi, trecînd dintr-un salonaş pătrat, printr-un mic dormitor la fel de pătrat şi apoi prin baie, pînă-n closetul de pe palier. O pancartă uriaşă spunea: „Intraţi şi vizitaţi o casă-model. Zece lire arvună şi casa vă aparţine!"

— Ai de gînd să cumperi o casă? îl întrebă ea, cu un umor care ascundea o disperare adîncă.

— Am în buzunar o sută nouăzeci de lire, dar n-aş putea să cumpăr cu ele nici o cutie de chibrituri. Îţi

repet c-am fost tras pe sfoară. N-am furat aceste bancnote. Le-am primit de la un şnapan.

— Generos om!

Raven şovăi în faţa „Cuibului somnoros“ — o clădire atît de nouă, încît geamurile erau încă murdare de tencuială.

— Mi i-a dat pentru o treabă pe care-am făcut-o — urmă el. Am făcut-o perfect, aşa că ar fi trebuit să mă plătească cinstit. Pentru el am venit în orăşelul ăsta. Un pezevenchi pe nume Chol-mon-deley.

Împingînd-o pe poarta „Cuibului somnoros“, porni împreună cu Ana pe o cărare ce ducea spre uşa din dos. Se aflau acum chiar la marginea ceţii, ca şi cum ar fi ajuns la hotarul dintre noapte şi zi: ceaţa se destrăma în şuviţe lungi, ce se pierdeau spre bolta cenuşie a zilei de iarnă.

Raven împinse uşa cu umărul şi lăcăţelul acelei case de păpuşi sări numaidecît din lemnul ieftin şi putred. Se pomeniră în bucătărie — o încăpere plină de sîrme ce-şi aşteptau becurile şi de ţevi ce-şi aşteptau soba cu gaz.

— Du-te la perete, ca să te pot supraveghea! îi porunci el şi se aşeză pe duşumea, cu revolverul în mînă. Sînt obosit — îi spuse. Să stai toată noaptea în picioare, într-un tren... Nu mi se leagă nici gîndurile. Nu ştiu ce să fac cu dumneata.

— Am un angajament în oraşul ăsta — zise Ana. Dacă-l pierd, rămîn fără un ban. Îţi dau cuvîntul meu de onoare că nu spun nimănui nimic dacă mă laşi să plec. Dar ştiu că nu mă crezi — adăugă ea, deznădăjduită.

— Oamenii nu-şi dau osteneala să-şi ţină cuvîntul faţă de mine — spuse Raven, muncit de gînduri

negre, în colțul lui prăfuit de lîngă chiuvetă. Mă simt la adăpost aici, atîta vreme cît te am și pe dumneata alături.

Își duse mîna la față și se strîmbă de durere — arsura era încă vie. Ana schiță un gest.

— Nu te clinti ! mîrîi el. Te împușc dacă faci vreo mișcare.

— N-aș putea să mă așed ? Sînt și eu obosită ! Va trebui să stau în picioare toată după-amiaza.

În timp ce vorbea, se și vedea azvîrlită într-un dulap, plină de sînge.

— Joc rolul unei chinezoaice. Cînt.

Dar el n-o asculta ; învăluit în propria-i beznă, își făurea planuri. Ana încercă să-și dea curaj cîntînd cel dintîi cîntec ce-i veni în minte ; îl fredonă pentru că-i amintea de Mather, de lunga lor plimbare pînă la locuința ei, de promisiunea lui că se vor vedea „mîine".

— Pentru tine, Kew nu-i decît
Kew, și-atît !
Dar pentru mine e visul,
E paradisul...

— Parc-am mai auzit melodia asta — zise Raven.

Nu-și putea aminti, însă, unde anume ; își amintea doar de o noapte întunecoasă, de un vînt rece, de împunsăturile foamei și de scîrțîitul unui ac de patefon. Simți o durere acută, ca și cum ceva ascuțit și rece s-ar fi frînt în inima lui. Ghemuit sub chiuvetă, cu automatul în mînă, începu deodată să plîngă. Un plîns liniștit, fără zgomot, ca și cum lacrimile i s-ar fi desprins singure din colțurile ochilor, zburînd ca

nişte muşte. Ana nici nu le observă la început, fiind absorbită de cîntecul pe care-l fredona :

— Se zice că-i un edelweiss
Adus din Groenlanda...

Deodată văzu lacrimile de pe faţa lui.

— Ce-i cu dumneata ? îl întrebă.

— Stai lipită de perete, altfel te-mpuşc !

— Pari tulburat.

— Nu te priveşte !

— Totuşi, sînt şi eu un om ! Încă nu mi-ai făcut nici un rău.

— Lacrimile astea nu-nseamnă nimic. Sînt pur şi simplu obosit.

Raven se uită la scîndurile goale şi prăfuite din bucătăria neterminată.

— Am obosit să tot stau în hoteluri — încercă el să facă pe grozavul. Mi-ar plăcea să mă instalez în bucătăria asta şi s-o aranjez ca lumea. Am învăţat cîndva meseria de electrician. Sînt un om cu carte... „Cuibul somnoros"... e un nume potrivit pentru un om obosit ca mine...

— Lasă-mă să plec ! îl rugă Ana. Poţi avea încredere în mine. N-o să spun o vorbă. De altfel, nu ştiu nici măcar cine eşti.

— Încredere ! rîse el galben. Cînd ai să ajungi în oraş, ai să-mi vezi în ziare numele şi semnalmentele, pînă şi vîrsta şi îmbrăcămintea. Nu eu am furat bancnotele alea, dar n-aş putea să dau la ziar o descriere a omului pe care-l caut : numele e Cholmondeley, de profesie pungaş, rotofei, poartă un inel cu smarald...

— Stai niţel ! îl întrerupse ea. Am impresia că am călătorit în acelaşi compartiment cu un asemenea individ. N-aş fi crezut că ar fi în stare să...

— A, nu-i decît un intermediar — zise Raven. Dar dacă l-aş găsi, l-aş face eu să-mi divulge numele celorlalţi !

— De ce nu te predai ? De ce nu spui poliţiei ce s-a întîmplat ?

— Grozavă idee ! Să le spun că bătrînul ceh a fost asasinat de prietenii lui Cholmondeley ! Eşti o fată deşteaptă.

— Bătrînul ceh ? exclamă ea. Vorbeşti cumva despre crima de care scrie-n ziare ?

În bucătărie pătrundea acum ceva mai multă lumină, deoarece ceaţa se ridica deasupra noului cartier, deasupra cîmpurilor rănite.

— Chiar aşa — răspunse el cu o mîndrie sumbră.

— Îl cunoşti pe ucigaş ?

— La fel de bine ca pe mine însumi.

— Iar Cholmondeley e şi el amestecat... Nu cumva asta-nseamnă că... toţi se înşală ? !

— Ziarele n-au habar de nimic. Ele nu dau crezare acelora care-o merită.

— Iar dumneata şi Cholmondeley cunoaşteţi adevărul. Atunci înseamnă că n-o să mai fie război dac-o să-l găseşti pe Cholmondeley.

— Nu-mi pasă nici cît negru sub unghie dac-o să fie sau nu război. Am o singură dorinţă : să aflu cine m-a tras pe sfoară. Vreau să-i plătesc cu aceeaşi monedă !

Ascunzîndu-şi buza-de-iepure cu palma, se uită la Ana şi băgă de seamă că e tînără, robustă şi atrăgătoare — calităţi pe care i le observa cu lipsa de in-

teres personal cu care se uită, din cușca lui, un lup rîios la o cățea curată și bine hrănită, de dincolo de gratii.

— Războiul o să le prindă bine tuturor — adăugă el. O să-i pună cu botul pe labe și-o să-i facă să guste puțin din propria lor murdărie. Cît despre mine, totdeauna am fost în război! Ceea ce mă sîcîie — continuă el, atingînd arma automată — e că nu știu cum să fac să-ți închid gura vreme de douăzeci și patru de ore.

— Sper că n-ai să mă omori! zise ea cu jumătate de glas.

— Dacă n-o să am încotro... Stai să mă gîndesc puțin.

— Bine, dar eu sînt de partea dumitale! îl imploră ea, căutînd din ochi vreun obiect pe care să i-l arunce în obraz, ca să poată fugi.

— Nimeni nu-i de partea mea! Mi-am dat seama. Pînă și doctorul ăla șarlatan... Precum vezi, sînt pocit. N-am pretenția că-s băiat frumos. Dar sînt om cu carte. M-am gîndit la toate astea... Dar îmi pierd vremea! adăugă el, precipitat. Ar trebui s-o pornesc.

— Ce-ai de gînd să faci? îl întrebă ea, dînd să se ridice în picioare.

— A, iar ți-e frică! zise el, cu dezamăgire în glas. Îți ședea mai bine cînd nu-ți era frică.

O privea din celălalt capăt al bucătăriei, cu automatul îndreptat spre pieptul ei.

— Nu trebuie să-ți fie frică. Buza asta...

— Nu mă sperie buza dumitale! exclamă ea, deznădăjduită. Nu arăți chiar așa de rău. S-ar cuveni să ai o prietenă. Nu te-ai mai necăji atîta din pricina buzei.

— Vorbeşti aşa pentru că ţi-e frică — zise Raven, scuturînd din cap. Pe mine n-o să mă poţi duce de nas cu asemenea vorbe. Mare ghinion ai avut că te-am găsit tocmai pe dumneata! N-ar trebui să te temi atîta de moarte! Toţi o să murim odată şi-odată. Dac-o să fie război, ai să mori în orice caz. Moartea vine deodată, şi te ia repede, dar nu doare...

Işi aminti de ţeasta sfărîmată a bătrînului — da, aşa era moartea! O treabă simplă, ca spargerea unui ou.

— Vrei să mă omori? murmură Ana.

— A, nu! zise el, încercînd s-o liniştească. Întoarce-te cu spatele şi porneşte-o spre uşă. O să găsim noi o odaie în care să te pot închide pentru cîteva ore.

Işi aţinti privirea asupra spatelui ei, ca s-o poată împuşca fără greş: nu voia s-o facă să sufere.

— Nu eşti chiar aşa rău — spuse ea. Am fi putut deveni prieteni, dacă nu ne-am fi întîlnit în felul ăsta. Altceva ar fi fost dacă ne-am fi întîlnit la intrarea artiştilor. Ţi s-a întîmplat vreodată să aştepţi vreo actriţă la ieşirea din teatru?

— Eu? A, nu! Fetele nu s-ar uita la mine!

— Dar nu eşti urît — stărui ea. Prefer o buză ca a dumitale, decît nişte urechi mari cît verzele, cum au unii, care se cred grozavi. Cînd îi văd îmbrăcaţi în şort, fetele înnebunesc după ei. Dar în costum de seară arată ca nişte zevzeci.

„Dac-o împuşc aici — îşi spuse Raven — s-ar vedea pe fereastră. O s-o împuşc sus, în baie."

— Hai, mişcă-te! îi porunci el.

— Dă-mi voie să plec! Te rog! Îmi pierd angajamentul dacă nu mă prezint la teatru azi după-amiază.

Ieşiră în vestibulul strîmt şi lucios, care mirosea a vopsea proaspătă.

— Îţi dau un loc la spectacol.

— Hai, urcă scările !

— Face să-l vezi. Alfred Bleek joacă în rolul văduvei Twankey [1]...

Pe palierul îngust se aflau doar trei uşi ; una dintre ele avea panouri de sticlă mată.

— Deschide uşa şi intră ! îi spuse el.

Se hotărîse s-o împuşte pe la spate de îndată ce va trece pragul. După aceea, ar fi fost de ajuns să închidă uşa, ca să n-o mai vadă. În memoria lui gemea o altă voce, auzită printr-o uşă închisă — vocea stinsă a unei bătrîne muribunde.

Amintirile nu-l tulburaseră niciodată. Moartea nu-l impresiona : era stupid să te temi de ea în lumea asta pustie şi rece.

— Eşti fericită ? o întrebă, cu asprime. Vreau să spun, îţi place profesia pe care-o ai ?

— A, nu, profesia în sine nu-mi place. Şi-apoi, n-o să ţină o veşnicie. Crezi că ar putea să mă ia cineva de nevastă ? Nădăjduiesc că da.

— Intră ! murmură el. Uită-te pe fereastră !

Îşi puse degetul pe trăgaci.

Ana se supuse şi făcu un pas înainte. Raven ridică automatul, fără să-i tremure mîna. Îşi spunea că fata nu va simţi nimic. Moartea nu-i un lucru de care trebuie să-ţi fie teamă. Ana îşi scoase de sub braţ o poşetă ciudat de complicată ; Raven îi observă abia acum inelul de sticlă spiralată, avînd în mijloc două

[1] Unul din personajele pantomimei „Aladin şi lampa fermecată".

inițiale nichelate: A.C. Fata se pregătea să se fardeze.

Se auzi o ușă ce se închidea și un glas:

— Scuzați-mă că v-am chemat aici atît de devreme, dar trebuie să rămîn la birou pînă seara tîrziu...

— Nu face nimic, domnule Graves, nu face nimic. Ei, nu-i așa că-i o căsuță confortabilă?

Raven coborî arma, în timp ce Ana se întorcea cu fața spre el.

— Vino-aici, repede! îi șopti ea.

Fără să priceapă, el se supuse, hotărît s-o împuște dac-ar auzi-o țipînd.

— Ascunde-l! îi zise Ana, zărind revolverul. Nu-ți poate aduce decît neplăceri.

— Valizele dumitale sînt în bucătărie — îi spuse Raven.

— Știu. Au intrat pe ușa din față.

Auziră un glas:

— Gazul și electricitatea se instalează pe loc. O arvună de zece lire, o semnătură, și gata, puteți să vă aduceți mobila.

O voce pedantă, care-ți evoca un lornion, un guler înalt și un păr blond, rărit, rosti:

— Va trebui, firește, să reflectez puțin.

— Veniți să vedeți și sus, domnule Graves.

Îi auziră străbătînd vestibulul și urcînd scările. Agentul imobiliar vorbea într-una.

Raven mîrîi printre dinți:

— Te împușc dacă...

— Stai liniștit — îl întrerupse Ana. Nu vorbi! Ascultă! Ai bancnotele alea? Dă-mi două din ele. Trebuie să riscăm — șopti ea, văzîndu-l că șovăie.

Agentul și domnul Graves se aflau acum în cel mai bun dormitor al imobilului.

— Gîndiți-vă, domnule Graves — zicea agentul. Creton înflorat!

— Pereții sînt izolați?

— Printr-un procedeu special. Dacă închideți ușa...

Ușa se închise, iar glasul agentului se auzi ceva mai slab, dar destul de limpede:

— Nu mai auziți nici un zgomot de pe coridor. Casele astea au fost construite anume pentru familiști.

— Acum aș dori să văd baia — zise domnul Graves.

— Nu te mișca! mîrîi Raven, amenințător.

— Hai, lasă arma și ține-ți firea — îi spuse Ana și, închizînd în urma ei ușa camerei de baie, porni spre dormitor. Ușa acestuia se deschise și agentul exclamă, cu galanteria spontană a unui personaj cunoscut în toate barurile din Nottwich:

— Ia te uită, lume nouă!

— Tocmai treceam pe-aici și am văzut ușa deschisă — zise Ana. Aveam de gînd să vă vizitez, dar nu credeam c-o să vă sculați așa devreme.

— Pentru o tînără doamnă sînt treaz totdeauna — spuse agentul.

— Aș dori să cumpăr această casă.

— Uite ce e... — protestă Graves. (Era un bărbat tînăr, dar cam bătrînicios și irascibil, îmbrăcat într-un costum negru și cu o față palidă ce te făcea să te gîndești la nopți nedormite, petrecute într-o odăiță murdară și plină de prunci gălăgioși.) Nu puteți face una ca asta! Am venit aici special ca să cercetez această locuință.

— Soţul meu m-a trimis s-o cumpăr.
— Eu am venit primul.
— Aţi cumpărat-o ?
— Trebuie s-o văd mai întîi, nu-i aşa ?
— Poftim — zise Ana, scoţînd la vedere cele două bancnote. Nu-mi rămîne decît să...
— Să semnaţi contractul — preciză agentul.
— Daţi-mi un răgaz — îl rugă domnul Graves. Casa îmi place. Îmi place şi priveliştea — adăugă el, mergînd la fereastră.
Ochii lui scrutau cîmpiile devastate care se întindeau sub ceaţa ce se risipea treptat, dezvăluind haldele de zgură de la marginea oraşului.
— E ca la ţară — zise domnul Graves. O să fie bine pentru copii şi pentru nevastă-mea.
— Îmi pare rău — spuse Ana — dar, după cum vedeţi, sînt gata să plătesc şi să semnez contractul.
— Referinţele dumitale ? o întrebă agentul.
— Le voi aduce azi după-amiază.
— Daţi-mi voie să vă arăt altă casă, domnule Graves.
Se auzi un ghiorţăit şi agentul se scuză :
— Nu am obiceiul să tratez afaceri înainte de micul dejun...
— Nu. Ori casa asta, ori nici una ! hotărî domnul Graves.
Palid şi jignit, stătea în dormitorul „Cuibului somnoros“ şi sfida destinul, ştiind dintr-o îndelungată şi amară experienţă că acesta primea totdeauna sfidarea.
— Zău, nu puteţi avea această casă ! zise agentul. Primul client are totdeauna prioritate.

— Bună ziua — rosti domnul Graves şi coborî scările cu jalnicul şi anemicul său orgoliu: putea cel puţin pretinde că, deşi ajungea totdeauna prea tîrziu pentru a obţine ceea ce dorea, nu accepta niciodată un surogat.

— Merg chiar acum la biroul dumneavoastră — zise Ana apucîndu-l de braţ pe agent şi întorcîndu-se cu spatele spre camera de baie, unde urmăritorul stătea la pîndă, cu revolverul în mînă.

Coborî scările, bucuroasă să iasă la lumina acelei zile înnorate şi reci, dar care i se părea dulce ca lumina unei zile de vară, pentru că se simţea iarăşi liberă.

4

Ce-a zis Aladin
Cînd a sosit la Pekin?

— „Cin-cin“ — repetară cu o vioiciune cam obosită fetele, aplecîndu-se înainte şi pocnindu-şi genunchii, într-un lung şi fremătător şir.

Repetiţia dura de cinci ore.

— Nu e bine. Lipseşte antrenul. Încă o dată, vă rog...

— *Ce-a zis Aladin...*

— Cîte dintre voi au fost scoase din circulaţie pîn-acum? întrebă Ana, în şoaptă.

— „Cin-cin“...

— A, doar vreo şase!

— Mă bucur c-am intrat abia acum, în ultimul moment. Două săptămîni de chinuri dintr-astea ! Nu, mulțumesc !

— Nu puteți pune și puțină artă în treaba asta ? le imploră producătorul. Fiți ceva mai mîndre ! Doar nu jucați într-o revistă oarecare...

— *Ce-a zis Aladin...*

— Arăți cam plouată — spuse Ana.

— Nici tu nu arăți prea grozav.

— Aici, totul se desfășoară foarte repede...

— Încă o dată, fetelor, și pe urmă trecem la scena domnișoarei Maydew...

Ce-a zis Aladin
Cînd a sosit la Pekin ?

— O să-ți schimbi părerea după ce-o să lucrezi o săptămînă aici.

Domnișoara Maydew ședea în primul rînd de la parter, cu picioarele întinse peste scaunul vecin. Era îmbrăcată într-o rochie de tweed și avea un aer de moșieriță fudulă. Numele ei adevărat era Binns și era fiica lordului Fordhaven.

— Îți repet că nu vreau să fiu prezentată — i se adresă ea lui Alfred Bleek, cu o voce gravă și distinsă.

— Cine-i tipul din fundul sălii ? întrebă Ana în șoaptă.

Nu vedea, de fapt, decît o umbră.

— Nu știu. N-a mai fost pe-aici niciodată. Cred că-i unul dintre barosanii care-au finanțat spectacolul : vrea pesemne să vadă pe ce dă banii.

Și fata începu să maimuțărească un personaj imaginar :

— „Domnule Collier, n-ai vrea să mă prezinți acestor domnișoare? Aș dori să le mulțumesc pentru osteneala pe care și-o dau pentru reușita acestei reviste... Ce-ați spune de un mic dineu împreună, duduie?"

— Ține-ți gura, Ruby, și fii mai vioaie! o muștrului domnul Collier.

Ce-a zis Aladin
Cînd a sosit la Pekin?

— Perfect! Acum e bine.

— Domnule Collier, aș putea să vă pun o întrebare? zise Ruby.

— Și-acum, domnișoară Maydew, urmează scena dumitale cu domnul Bleek... Da, ce dorești, fetițo?

— Aș vrea să știu ce-a zis Aladin?

— Țin la disciplină și o voi impune! mîrîi domnul Collier.

Era un bărbat cam scund, cu niște ochi fioroși, un păr de culoarea paielor și o bărbie lipsită de relief. Privea mereu peste umăr, de teamă să nu se strîmbe cineva la el, pe la spate. Era un regizor mediocru. Numirea lui era rezultatul a nenumărate „rotițe" puse în mișcare: cineva datora niște bani cuiva, care avea un nepot... Dar nu domnul Collier era nepotul. Ca să ajungi la domnul Collier trebuia să desfășori mult mai mult lanțul cauzalităților. Pe undeva, în acest lanț, se afla și domnișoara Maydew, dar lanțul era prea lung ca să-l poți cuprinde în întregime. Rămîneai, astfel, cu vaga impresie că domnul Collier își datora, poate, poziția propriilor sale merite. Domnișoara Maydew nu avea asemenea pretenții în ceea

ce-o privea. Scria tot timpul articolașe pentru niște revistuțe feminine de duzină — articolașe intitulate cam așa : „Munca asiduă, singurul mijloc de a reuși în teatru".

— Cu mine vorbeai ? îl întrebă ea pe domnul Collier, aprinzîndu-și încă o țigară. Apoi, adresîndu-se lui Alfred Bleek — un tip îmbrăcat în haină de seară, cu umerii înfășurați într-un șal de lînă roșie : E timpul să fugim de toate aceste petreceri regale.

— Nimeni nu poate părăsi acest teatru ! exclamă domnul Collier, aruncînd o privire enervată peste umăr spre personajul corpolent care ieșea la lumină din fundul sălii — era, de bună seamă, una din nenumăratele „rotițe" care-l aduseseră pe domnul Collier la Nottwich, pe această avanscenă deschisă, unde trebuia să se teamă veșnic că nu va fi ascultat de nimeni.

— N-ai vrea să mă prezinți acestor domnișoare, domnule Collier ? îl întrebă personajul. Bineînțeles, dacă ați terminat. N-aș vrea să vă întrerup.

— Desigur — spuse domnul Collier. Apoi, către fete : Domnișoarelor, vă prezint pe domnul Davenant, unul dintre principalii noștri suporteri.

— Davis, nu Davenant — îl corectă grăsunul. Am răscumpărat partea lui Davenant.

Și-și flutură mîna, făcînd să scapere inelul cu smarald de pe degetul său mic. Ana tresări.

— Mi-ar face plăcere să vă invit pe rînd la masă, pe toată durata spectacolului. Vă spun asta ca să vă exprim admirația ce v-o port pentru osteneala ce v-o dați pentru reușita spectacolului. Cu cine să încep ?

Avea jovialitatea deznădăjduită a unuia care, constatînd că nu mai are la ce să se gîndească, simte nevoia să-şi umple într-un fel vidul mintal.

— Cu domnişoara Maydew ? întrebă el, cu jumătate de glas, vrînd parcă să demonstreze fetelor din cor cît de cinstite îi erau intenţiile : dovadă, invitaţia făcută vedetei principale.

— Regret, dar iau masa cu Bleek — zise domnişoara Maydew.

Ana se strecură afară din rînd : nu voia să-şi dea aere faţă de Davis, dar prezenţa lui aici o scandaliza. Ea credea în Destin, în Dumnezeu, în Viciu şi în Virtute, în naşterea lui Cristos într-o iesle, în toată povestea Crăciunului ; credea în forţele nevăzute care potriveau întîlnirile, împingîndu-i pe oameni pe căi nedorite de ei. Era hotărîtă însă să nu forţeze Destinul. Nu voia să-i facă jocul nici lui Dumnezeu, nici Diavolului. Izbutise să scape de Raven, lăsîndu-l acolo, în baia căsuţei aceleia pustii, iar treburile lui n-o priveau cîtuşi de puţin. Nu-l va da de gol, deoarece încă nu trecuse de partea marilor batalioane organizate, dar nici nu-l va ajuta. Hotărîtă să păşească pe calea unei stricte neutralităţi, ieşi din vestiar şi apoi pe uşa teatrului, pe Strada Mare din Nottwich. Dar se opri locului cînd văzu mulţimea adunată acolo : oamenii se înşirau de-a lungul trotuarului dinspre miazăzi, dincolo de intrarea teatrului, pînă spre piaţă. Se uitau cu toţii la panoul luminos de deasupra imobilului marilor postăvării Wallace şi silabiseau cu glas tare ultimele ştiri anunţate de becurile electrice. Ana nu văzuse aşa ceva de la ultimele alegeri încoace, dar acum, spre deosebire de data trecută, nu se auzeau aclamaţii. Oamenii citeau despre mişcările

de trupe din Europa, despre măsurile de precauţie împotriva atacurilor cu gaze...

Ana era prea tînără ca să-şi aducă aminte cum începuse războiul anterior ; citise însă despre mulţimile adunate în faţa Palatului, despre cozile entuziaste ce se formau la centrele de recrutare şi îşi închipuise că aşa trebuie să înceapă orice război. Se temea de război doar pentru ea şi pentru Mather, văzînd în el un soi de tragedie personală, desfăşurată pe un fundal de drapele şi aclamaţii. Dar ceea ce vedea acum era cu totul altceva : mulţimea tăcută nu jubila, ci era îngrozită. Feţele palide se întorceau spre cer ca într-o rugă laică — nu se rugau la nici un Dumnezeu, ar fi vrut doar să citească pe panoul electric o cu totul altă poveste. Şirurile de becuri îi atrăseseră într-acolo, în timp ce se întorceau de la lucru, cu uneltele şi servietele lor. Şi acum citeau cu glas tare nişte fraze complicate, pe care pur şi simplu nu le înţelegeau.

„E oare cu putinţă ca dobitocul ăla gras şi tînărul ăla cu buză-de-iepure să ştie ? se întreba Ana. Eu, care cred în Destin, n-am dreptul, presupun, să-mi văd de drum şi să-i las aşa. Sînt vîrîtă pînă în gît în povestea asta. Barem de-ar fi Jimmy aici !“

Îşi aminti însă, cu amărăciune, că Jimmy făcea parte din cealaltă tabără, a acelora care-l urmăreau pe Raven. Şi trebuia mai întîi ca Raven să aibă posibilitatea de a-şi duce la bun sfîrşit propria lui urmărire. Ana se întoarse aşadar în teatru.

Domnul Davenant — Davis — Cholmondeley, sau cum l-o fi chemînd, tocmai spunea o poveste. Domnişoara Maydew şi Alfred Bleek plecaseră. Mai toate fetele plecaseră şi ele, ca să se schimbe. Domnul

Collier privea şi asculta, nervos, încercînd să-şi amintească cine era domnul Davis. Domnul Davenant era angrosist de ciorapi de mătase şi-l cunoscuse pe Callitrope, nepotul individului căruia Dreid îi datora nişte bani... Domnul Collier ştia precis cine era domnul Davenant, dar în privinţa lui Davis avea multe îndoieli.

...Cum spectacolul acesta nu va ţine veşnic afişul, a te asocia cu un personaj dubios era la fel de periculos ca a te pune rău cu un Mecena adevărat. Davis putea să fie omul cu care se certase Cohen, sau unchiul omului cu care se certase Cohen. Ecourile acelei certe nu se stinseseră încă în culisele strîmte ale teatrelor din oraşele de provincie, onorate cu turneele unor trupe de mîna a doua. În curînd, aceste ecouri aveau să ajungă la trupele de mîna a treia şi fiecare va avea prilejul să fie avansat sau retrogradat — cu excepţia acelora care decăzuseră prea mult pentru a mai putea coborî.

Domnul Collier rîdea nervos, făcînd o încercare jalnică de a fi distant şi afabil în acelaşi timp.

— Mi s-a părut că aud pe cineva rostind cuvîntul „masă" — spuse Ana. Mi-e foame.

— Primul venit, primul servit! exclamă domnul Davis-Cholmondeley. Spune-le fetelor c-o să mai vin să le văd. Unde doreşti să mergem, domnişoară...

— Ana.

— Frumos nume. Pe mine mă cheamă Willie.

— Cunoaşteţi, desigur, bine oraşul — zise Ana. Eu vin pentru prima oară aici.

Şi, spunînd acestea, merse lîngă rampă, ca să-şi dea seama dacă individul o recunoaşte sau nu, pe lumină. Dar domnul Davis nu se uita niciodată la

fețele oamenilor. Privea totdeauna peste capetele lor. Fața lui lată și pătrată n-avea nevoie să-și arate puterea înfruntînd privirea cuiva. Puterea ei rezida în simpla-i existență : văzînd-o, nu te puteai împiedica să te-ntrebi, cum te-ai fi întrebat în legătură cu un buldog uriaș, cîtă cantitate de hrană trebuia să consume zilnic pentru a se menține în formă.

Domnul Davis îi făcu semn cu ochiul domnului Collier (care se decise să-i întoarcă privirea) și-i spuse Anei :

— Da, cunosc bine orașul. Într-un fel, s-ar putea spune că orașul ăsta e opera mea... Nu prea avem de ales : ori „Grand Hotel", ori „Metropol". „Metropol"-ul e mai intim.

— Să mergem la „Metropol".

— Da, e renumit și pentru cup-jac-urile sale, cele mai bune din Nottwich.

Strada se cam golise de oameni — rămăseseră doar obișnuiții trecători care căscau gura la vitrine, care se plimbau în drum spre casă sau care se duceau la cinematograful „Imperial". Ana se întreba : „Unde-o fi acum Raven ? Cum l-aș putea găsi ?"

— Nu merită să luăm un taxi — zise domnul Davis. „Metropol" e chiar după colț. O să-ți placă localul, ai să vezi — repetă el. E mai intim decît la „Grand Hotel".

Nu era însă genul de local care să poată sugera ideea de intimitate. Le apăru brusc în față, într-o latură a pieței : un imobil uriaș ca o gară, construit din blocuri de piatră roșie și galbenă, cu un fel de turlă ascuțită, prevăzută c-un orologiu.

— Un soi de primărie, nu ți se pare ? zise domnul Davis.

Se vedea cît de colo că era foarte mîndru de Nottwich.

Intervalele dintre ferestre erau pline de figuri sculptate — toți bărbații iluștri din istoria Nottwich-ului, de la Robin Hood și pînă la primarul din 1864 al orașului, se ridicau țepeni, încremeniți în atitudini neogotice.

— Unii vin de departe ca să vadă statuile astea — comentă domnul Davis.

— Dar „Grand Hotel“ cum arată ?

— A, Grand-ul e cam pestriț — răspunse domnul Davis și o împinse înaintea lui pe ușa turnantă.

Dîndu-și seama că portarul îl cunoaște, Ana își spuse : „Nu pare să fie prea greu să-l găsești pe domnul Davis în Nottwich. Dar cum aș putea să-l găsesc pe Raven ?“

Restaurantul era destul de spațios pentru a adăposti pasagerii unui întreg transatlantic. Tavanul, sprijinit pe coloane pictate în dungi aurii și verzi ca pătrunjelul, era vopsit într-un albastru presărat cu stele de aur, grupate în constelații.

— E una din atracțiile Nottwich-ului — zise Davis. Îmi rezerv totdeauna o masă sub Venus.

Și se așeză pe un scaun, izbucnind într-un rîs nervos, iar Ana observă că nu se aflau cîtuși de puțin sub Venus, ci sub Iupiter.

— Sub Ursa Mare ar trebui să te așezi — îi spuse ea.

— Ha-ha ! Bună glumă ! N-o s-o uit ! Apoi, aplecîndu-se peste lista de vinuri, domnul Davis adăugă : Știu că vouă, femeilor, vă plac de obicei vinurile dulci. Și mie îmi place tot ce-i dulce.

Şedea acolo studiind lista, fără să ia aminte la nimic : nici măcar Ana nu-l interesa. Pentru moment părea să aibă o singură preocupare — să-şi satisfacă o seamă de gusturi, începînd cu homarii pe care-i şi comandase. Restaurantul acesta era localul lui preferat — un fel de palat al crăpelniţei, în care se simţea ca la el acasă. Aşa concepea el intimitatea : o masă pierdută printre alte două sute.

Ana crezuse că domnul Davis o adusese aici pentru a-i face curte. Şi-şi închipuise că-i va fi uşor să se-nţeleagă cu el, chiar dacă ritualul o speria niţeluş. Cu toate că juca de cinci ani pe scenele teatrelor de provincie, încă nu ştia pînă unde putea merge fără să-şi excite partenerul mai mult decît era prudent. Retragerile ei erau totdeauna bruşte şi periculoase... Cu farfuria cu homari în faţă, se gîndea la Mather, la o viaţă tihnită, la fericirea de a iubi un singur bărbat. Deodată, întinzîndu-şi piciorul, atinse genunchiul domnului Davis. Acesta nu observă, fiind ocupat cu suptul unei labe de homar. Putea foarte bine să fie şi singur.

Ana se simţi prost la gîndul că era ignorată. I se părea ceva nefiresc. Îi atinse din nou genunchiul şi-l întrebă :

— Te frămîntă ceva, Willie ?

El ridică spre ea nişte ochi asemănători lentilelor unui microscop puternic aţintit asupra unei lamele.

— Cum adică ? Homarul e bun, nu-i aşa ?

Privirea lui pluti, peste capul ei, prin localul spaţios, dar cam pustiu, ale cărui mese erau împodobite, toate, cu ramuri de vîsc şi de ilice.

— Chelner ! strigă el. Aş dori un ziar de seară.

Şi se apucă din nou să sugă laba de homar.

Cînd chelnerul îi aduse ziarul cerut, domnul Davis îl deschise întîi la pagina financiară. Păru satisfăcut de ceea ce citi acolo — era **o veste bună ca o acadea**.

— Scuză-mă o clipă, Willie — îi spuse Ana.

Şi, scoţînd din poşetă trei bănuţi, merse la toaleta femeilor. Se privi în oglinda de deasupra lavaboului : faţa ei nu părea să fi păţit nimic.

— Arăt bine, ce zici ? o întrebă ea pe bătrîna îngrijitoare.

Aceasta rînji :

— Poate că dumnealui nu prea-i place atîta ruj.

— A, nu, tocmai că e genul de bărbat căruia-i place rujul. E plecat de-acasă şi vrea o schimbare. Şi-a luat concediu de la nevastă... Nu cumva ştii cine e ? Zice că-l cheamă Davis şi că oraşelul ăsta e opera lui.

— Scuză-mă, drăguţă, dar ai o gaură-n ciorap.

— Nu-i din vina lui, în orice caz. Nu ştii cine e ?

— În viaţa mea n-am auzit de el, drăguţă. Întreabă-l pe portar.

— Aşa am să fac.

Ana merse la uşa din faţă.

— E aşa de cald în localul ăsta ! exclamă ea. Am simţit nevoia să iau puţin aer.

Portarul de la „Metropol“ se bucura de una din clipele sale de răgaz. Nu intra nimeni în local, şi nici nu ieşea.

— Afară, însă, e destul de rece — observă el.

Pe bordura trotuarului stătea un invalid cu un singur picior şi vindea chibrituri. Pe stradă treceau tramvaiele, ca nişte căsuţe luminate, din care ieşeau aburi şi vorbe prietenoase. Un orologiu sună de opt şi jumătate, iar de pe una din străzile din spatele

scuarului se auzeau glasurile țipătoare ale unor copii care cîntau brambura un cîntec de Crăciun.

— Trebuie să mă întorc la domnul Davis — zise Ana. Știi cumva cine e domnul Davis ?

— Un om foarte bogat — răspunse portarul.

— Pretinde că el a făcut acest oraș.

— Se laudă — zise portarul. Orașul ăsta a fost făcut de Oțelăriile Midland, care-și au birourile pe strada Tăbăcăriilor. Acum, însă, orașul se duce de rîpă. În loc de cincizeci de mii de lucrători, cîți aveau înainte, oțelăriile n-au acum nici zece mii. Odinioară am lucrat eu însumi acolo, ca portar. Dar dumnealor i-au concediat pînă și pe portari.

— Trebuie să fi fost îngrozitor — spuse Ana.

— Cel mai îngrozitor a fost pentru ăla — zise portarul, arătînd cu capul spre invalidul de pe trotuar. A lucrat douăzeci de ani la dumnealor. Pe urmă și-a pierdut piciorul, iar dumnealor nu i-au dat nici un sfanț, fiindcă tribunalul a hotărît că la mijloc fusese o neglijență de-a lui. După cum vezi, dumnealor au făcut economii și în cazul ăsta. Sigur că era neglijență din parte-i : omul adormise. Dacă ți s-ar cere să supraveghezi timp de opt ore o mașină care execută aceeași operație în fiecare secundă, ai dormi și mătăluță.

— Dar domnul Davis ?

— A, nu știu nimic despre domnul Davis. O fi unul din patronii fabricii de încălțăminte. Sau poate că-i unul dintre directorii firmei Wallace. Aia au bani, nu glumă !

Pe ușă intră o femeie îmbrăcată într-un mantou greu de blană și purtînd în brațe un cățel pechinez.

— Domnul Alfred Piker a fost pe-aici ? întrebă ea.

— Nu, doamnă.

— Ca să vezi! Exact așa obișnuia să facă și unchi-său. Dispărea... Fii bun și ține puțin cățelul — adăugă ea și ieși pe ușă, pentru a traversa scuarul.

— E primăreasa — zise portarul.

Ana se întoarse în local. Între timp se întîmplase ceva acolo. Sticla de vin era aproape goală, iar ziarul zăcea pe podea, la picioarele domnului Davis. Chelnerul adusese două cup-jac-uri, dar domnul Davis nu se atinsese de-al lui. Și asta nu din politețe: părea tulburat de ceva.

— Unde-ai fost? mîrîi el.

Ana încercă să vadă ce anume citise domnul Davis: ziarul nu mai era deschis la pagina financiară. Nu putu citi, însă, decît titlurile: „Suspendarea sentinței în procesul lady-ei..." — numele acesteia era prea complicat pentru a putea fi descifrat de-a-ndoaselea. „Șofer condamnat pentru omor"...

— Ceva nu-i în regulă, nu știu ce anume — zise domnul Davis. Au pus sare sau altceva în cup-jac-uri. Apoi, întorcîndu-și fața buhăită și furioasă spre chelnerul care tocmai trecea, strigă: Asta numești dumneata un cup-jac?

— Vă aduc altă porție, domnule.

— Nu, mulțumesc. Socoteala!

— Așadar, mica noastră petrecere s-a încheiat — zise Ana.

Domnul Davis își ridică privirea de pe nota de plată, o privire parcă îngrozită.

— A, nu! exclamă el. Nu asta a fost intenția mea. Sper că n-ai de gînd să pleci și să mă lași mască!

— Păi, ce propui, să ne facem ochi dulci?

— Mă gîndeam că ai putea să vii la mine să asculți puțină muzică la radio și să bei un păhărel cu ceva bun. Am putea merge pe jos, ce zici ?

Nu se uita la ea în timp ce-i vorbea și, de altfel, nici nu știa ce spune. Nu părea de loc periculos. „Cunosc genul ăsta de bărbați — își spuse Ana. Scapi ușor de ei cu o sărutare-două, iar cînd se îmbată, îi poți îmbrobodi cu o poveste sentimentală, încît ajung să te ia drept o soră. E ultimul cu care am de-a face ; în curînd, voi deveni nevasta lui Mather și voi fi în siguranță. Dar, pînă una alta, tare-aș vrea să știu unde locuiește domnul Davis !"

Cînd ajunseră în scuar, micuții cîntăreți le ieșiră în drum : șase băietași, care cîntau fiecare pe alt ton. Purtau mănuși de lînă și fulare, și cîntau :

— „Urmează-mi pașii, pajule iubit"...

— Doriți un taxi, domnule ? întrebă portarul.

— Nu — zise domnul Davis. Și-i explică apoi Anei : Dacă luăm un taxi din stația Tăbăcăriei, economisim trei pence.

Băieții îi stăteau în drum, cu beretele întinse pentru pomană.

— Faceți loc ! le porunci domnul Davis.

Cu intuiția lor de copii, ei îi ghiciră stinghereala și continuară să se țină după el, pe trotuar, cîntînd :

— „Urmează-mi pașii, cu curaj"...

Trecătorii din fața „Coroanei" se întoarseră ca să privească. Cineva începu să bată din palme. Domnul Davis se răsuci brusc pe călcîie și, apucîndu-l de păr pe băiatul cel mai apropiat, trase tare, pînă cînd îi smulse o șuviță. Băiatul începu să țipe.

— Asta ca să te-nveți minte ! îi zise domnul Davis.

Peste cîteva clipe, așezîndu-se comod în taxiul luat din stația Tăbăcăriei, spuse cu satisfacție :

— Cu mine nu le merge !

Gura-i era deschisă și plină de salivă : domnul Davis își savura triumful la fel cum își savurase homarul. Ana nu-l mai găsea chiar atît de inofensiv ca înainte. Își amintea de ceea ce-i spusese Raven, că-i doar un intermediar : îl cunoștea pe asasin, dar nu făptuise chiar el crima.

— Ce-i clădirea asta ? îl întrebă ea, zărind fațada de sticlă fumurie a unui imobil falnic și sumbru ce domina strada Victoriană, mărginită de birourile austere în care odinioară pielarii tăbăceau pieile.

— Oțelăriile Midland — răspunse domnul Davis.

— Lucrezi aici ?

Pentru prima oară, domnul Davis îi întoarse privirea.

— Ce te face să crezi asta ?

— Nu știu — zise Ana, constatînd cu neliniște că domnul Davis nu era chiar atît de lipsit de inteligență cum i se păruse.

— Crezi c-aș putea să-ți plac ? o întrebă el, atingîndu-i genunchiul.

— Cred că da.

Taxiul ieșise de pe strada Tăbăcăriilor. Trecînd peste o încrengătură de șine de tramvai, coti pe Bulevardul Gării.

— Locuiești afară din oraș ?

— Chiar la margine — răspunse domnul Davis.

— Ar fi cazul să se cheltuiască mai mult pentru iluminarea acestui cartier.

— Ești o fetiță isteață. Pun pariu că pricepi ce e bine și ce e rău în viață.

— Nu m-am născut ieri-alaltăieri, dacă asta vrei să spui.

Taxiul tocmai trecea pe sub marele pod de oțel al căii ferate ce ducea spre York. Lunga pantă abruptă ce cobora spre gară era luminată de numai două felinare. Pe deasupra unui gard de lemn se puteau vedea vagoanele trase pe o linie de garaj și mormanele de cărbuni pregătiți pentru încărcare. Un taxi antediluvian și un autobuz așteptau pasageri la ieșirea din gara mică și murdară : construită în 1860, nu crescuse o dată cu Nottwich-ul.

— Ai mult de mers pînă la biroul dumitale — spuse Ana.

— Aproape c-am ajuns.

Taxiul coti la stînga. Ana citi numele străzii : „Khyber Avenue“ — un lung șir de vile pricăjite, cu tăblițe pe care scria „de închiriat“. Taxiul se opri la capătul străzii.

— Vrei să mă faci să cred că locuiești aici ? ! exclamă Ana.

Domnul Davis tocmai îi plătea șoferului.

— La numărul 61 — spuse el.

Ana băgă de seamă că în fereastra acestui apartament nu era nici o tăbliță între geam și perdeaua groasă, de dantelă.

— Înăuntru e foarte drăguț, mititico — zise el, surîzînd galeș.

Și, vîrînd cheia în broască, o împinse cu putere pe Ana într-un mic vestibul întunecos, unde se afla un cuier. După ce-și agăță pălăria în cuier, domnul Davis porni tiptil spre scară. Peste tot mirosea a gaz și a zarzavaturi. Un bec albastru lumina o plantă prăfuită.

— O să punem radio-ul și-o să ascultăm puțină muzică — spuse domnul Davis.

Pe coridor se deschise o ușă și un glas de femeie întrebă :

— Cine-i acolo ?

— Nimeni altcineva decît domnul Cholmondeley.

— Nu uita să plătești înainte de urci sus.

— E la etajul întîi, chiar camera din fața matale — îi zise el Anei. Vin și eu într-o secundă.

Și așteptă pe scară ca Ana s-o ia înainte. Apoi își vîrî mîna în buzunar, căutîndu-și banii, care zornăiră.

În încăpere exista într-adevăr un aparat de radio, așezat pe un lavoar de marmură, dar nu era loc de dansat, căci un pat dublu, uriaș, umplea întreaga odaie. Nimic nu arăta că aceasta fusese vreodată locuită : oglinda garderobului era plină de praf, iar carafa de lîngă difuzor era uscată.

Privind printre stîlpii patului, Ana zări pe fereastră o curticică întunecoasă. Mîna începu să-i tremure : lucrurile luau o întorsătură mai periculoasă decît își închipuise la-nceput. Domnul Davis deschise ușa.

Ana era tare speriată, ceea ce o făcu să treacă numaidecît la atac :

— Va să zică te cheamă Cholmondeley ?

El clipi din ochi și spuse, închizînd încetișor ușa în urma lui :

— Și ce dacă ?

— Mi-ai zis că mă duci la dumneata acasă. Asta nu-i casa dumitale.

Domnul Davis se așeză pe pat și-și scoase pantofii.

— Nu trebuie să facem zgomot, scumpa mea — se justifică el. Bătrînei nu-i place zgomotul.

Deschizînd sertarul măsuţei de toaletă, scoase de-acolo o cutie de carton şi porni cu ea spre Ana: prin crăpăturile cutiei se revărsară pe podea şi pe pat cristale fine de zahăr.

— Rahat turcesc. Ia, te rog, o bucată.

— Asta nu-i casa dumitale — stărui Ana.

— Sigur că nu — zise domnul Davis, cu degetele aproape de gură. Nu cumva credeai c-o să te duc la mine acasă? Doar nu eşti chiar aşa de naivă! N-am de gînd să-mi stric reputaţia... Pentru început, o să punem puţină muzică, ce zici?

Şi se apucă să răsucească butoanele aparatului, care începu să geamă şi să ţipe.

— Atmosfera e foarte încărcată — explică domnul Davis, întorcînd de zor butoanele, pînă cînd, de undeva, de foarte departe, se auzi o orchestră de dans, care cînta o melodie visătoare, acoperită de paraziţii atmosferici. Se desluşea, vag, refrenul melodiei: „Lumina nopţii, lumina iubirii"...

— E programul postului nostru din Nottwich — spuse domnul Davis. E cea mai bună orchestră a radiodifuziunii regionale. Cîntă la Grand. Hai să facem cîţiva paşi!

Şi, apucînd-o de mijloc pe Ana, începu să se bîţîie între pat şi perete.

— Am cunoscut parchete de dans mai bune, dar n-am fost niciodată înghesuită aşa — zise Ana, încercînd să-şi dea curaj cu umorul ei cam deznădăjduit.

— Bună glumă, o s-o ţin minte — spuse domnul Davis.

Deodată, suflîndu-şi firişoarele de zahăr ce-i rămăseseră în jurul gurii, deveni pătimaş şi-şi lipi

buzele de gîtul fetei. Ea îl împinse cît colo, rîzînd. Nu trebuia să-şi piardă capul.

— Acum — spuse ea — ştiu ce trebuie să simtă o stîncă în clipa cînd o amenonă de mare... sau anemonă... niciodată n-am fost în stare să pronunţ cuvîntul ăsta !

— E bună ! rosti maşinal domnul Davis, trăgînd-o spre el.

Ana începu să vorbească, foarte repede, spunînd tot ce-i trecea prin minte :

— Mă întreb cum or să fie exerciţiile astea cu măşti de gaze... Nu-i aşa că felul cum a fost împuşcată între ochi bătrîna aia e îngrozitor ?

Domnul Davis avu o tresărire, deşi Ana nu pomenise intenţionat despre crima aceea.

— Ce-ţi veni să vorbeşti despre asta ? o întrebă el.

— Am citit într-un ziar. Individul a făcut un adevărat prăpăd în apartamentul ăla.

— Taci, te rog ! o imploră domnul Davis, cu o voce stinsă, rezemîndu-se de tăblia patului. Am inima slabă. Nu-mi plac grozăviile.

— Mie-mi plac poveştile astea înfiorătoare. Deunăzi am citit una.

— Am o imaginaţie foarte vie — zise domnul Davis.

— Ţin minte că odată, cînd m-am tăiat la un deget...

— Taci, te rog !

Succesul o făcea pe Ana să-şi piardă capul.

— Şi eu am o imaginaţie vie — spuse ea. Mi s-a părut că cineva stă la pîndă în faţa casei.

— Ce vrei să spui ? întrebă domnul Davis.

Era speriat de-a binelea. Ana întindea prea tare coarda :

— Un tip sinistru stătea la pîndă în fața ușii. Unul cu o buză-de-iepure.

Domnul Davis merse la ușă și o încuie. Apoi făcu mai încet aparatul de radio și spuse :

— Cel mai apropiat felinar se află la douăzeci de metri. N-aveai cum să-i vezi buza individului...

— Mi s-a părut doar...

— Mă întreb cît anume ți-o fi povestit — zise domnul Davis așezîndu-se pe pat și privindu-și mîinile. Voiai să știi unde locuiesc și dacă lucrez...

Amuți brusc și o privi îngrozit. Dar Ana își dădu seama după atitudinea lui că nu se mai temea de ea, ci de altceva.

— N-au să te creadă ! zise el.

— Cine anume ?

— Cei de la poliție. E o poveste atît de fantastică...

Spre uimirea ei, începu să se smiorcăie, mîngîindu-și mîinile mari și păroase, în timp ce ședea pe pat.

— Trebuie să existe o ieșire — urmă el. Nu vreau să-ți fac rău. Nu vreau să fac rău nimănui. Am o inimă slabă.

— N-am habar de nimic — spuse Ana. Te rog să deschizi ușa.

— Stai liniștită ! mîrîi domnul Davis, furios. Te-ai vîrît singură în bucluc.

— N-am habar de nimic — repetă ea.

— Nu-s decît un intermediar. Nu sînt răspunzător...

Ședea acolo, numai în ciorapi, iar ochii lui adînci și egoiști erau plini de lacrimi.

— Tactica noastră a fost totdeauna de a evita orice riscuri —, urmă el să explice, cu blîndețe în glas.

Nu-i vina mea că individul acela a fugit. Eu mi-am dat toată silința. Totdeauna mi-am dat silința. Dar *el* n-o să mă ierte !

— Dacă nu deschizi ușa, țip !

— N-ai decît să țipi. O să reușești doar s-o superi pe bătrînă.

— Ce-ai de gînd să faci ?

— E în joc peste o jumătate de milion. De data asta trebuie să iau măsurile cele mai sigure.

Se ridică și veni spre ea cu mîinile întinse. Ana țipă și se repezi la ușă, zgîlțîind-o, dar cum nu auzi nici un răspuns, începu să alerge în jurul patului. Domnul Davis o lăsă să alerge — nu exista mijloc de scăpare din odăița asta înghesuită. Rămase acolo, bombănind :

— Oribil ! Oribil !

Era limpede că i se făcuse rău și că numai teama de cineva îl împingea să acționeze.

— Îți promit orice vrei — îl imploră Ana.

— El n-o să mă ierte niciodată — zise domnul Davis scuturînd din cap... Și, lungindu-se pe pat, o prinse de încheietura mîinii. Nu încerca să te zbați — îi șopti cu o voce groasă. N-o să-ți fac rău, dacă n-o să te zbați.

O trase spre el pe pat, căutînd cu cealaltă mînă perna. „Nu, eu nu pot fi ucisă, doar alții pot fi uciși“ — își spuse Ana.

Ținea atît de mult la viață, încît nu putea să creadă că asta însemna pentru ea sfîrșitul, definitivul sfîrșit al întregii ei ființe, care se bucura de viață și de dragoste. Sentimentul acesta n-o părăsi nici măcar în clipa cînd perna îi astupă gura și o împiedică

să-și dea seama de întreaga grozăvie a ceea ce i se întîmpla, în timp ce se zbătea între mîinile lui catifelate și lipicioase de zahăr, dar puternice.

5

Vîntul de răsărit împingea ploaia în lungul rîului Weevil; stropii care înghețau în noaptea geroasă biciuiau aleile de asfalt și scorojeau vopseaua de pe băncile de lemn. Un polițist îmbrăcat într-un impermeabil greu și lucios ca asfaltul ud trecu liniștit, îndreptîndu-și lanterna spre spațiile negre dintre felinare.

— Bună seara — îi spuse el lui Raven, fără să-i dea atenție.

Deși era decembrie și cădea grindină, polițistul căuta perechi de îndrăgostiți, sărmanele perechi de îndrăgostiți venite să-și astîmpere patimile stătute, de provinciali.

Raven porni, cu haina încheiată pînă la gît, în căutarea unui alt adăpost. Ar fi vrut să se gîndească doar la Cholmondeley, la posibilitatea de a-l găsi în Nottwich. Se surprindea însă, mereu, cu gîndul la fata pe care o amenințase în dimineața aceea. Își aminti de pisicuța pe care o lăsase în cafeneaua din Soho. O îndrăgise.

Ca și pisicuța, fata arătase o sublimă nepăsare față de urîțenia lui! „Numele meu e Ana... Nu arăți chiar așa de rău..." Nici nu bănuise că el voise s-o omoare; îi ignorase intențiile întocmai cum i le ig-

nora și cotoiul pe care fusese nevoit să-l înece. Raven își aminti cu mirare că fata nu-l trădase, deși el îi mărturisise că era căutat de poliție. Ba poate chiar îl crezuse.

Gîndurile acestea erau mai reci și mai neplăcute pentru el decît grindina. Era obișnuit doar cu lucrurile care lasă un gust amar. Ura era elementul lui : ea făcuse din el această siluetă firavă și sinistră de ucigaș hărțuit, care trecea acum prin ploaie. Maică-sa îl adusese pe lume în timp ce tatăl său era la închisoare ; șase ani mai tîrziu, cînd acesta avea să fie spînzurat pentru o altă crimă, ea își tăia beregata cu un cuțit de bucătărie. După aceea, Raven fusese dat în grija Asistenței... Nu simțise niciodată vreo cît de mică afecțiune pentru cineva ; așa-i era felul și încerca o mîndrie ciudată din pricina asta. Nu ținea cîtuși de puțin să se schimbe... Și iată că-și dădea subit seama, cu groază, că trebuia, mai mult decît oricînd, să rămînă el însuși dacă voia să scape. Un suflet duios e o povară pentru un om care încearcă să fugă.

Proprietarul uneia dintre casele de pe chei lăsase întredeschisă poarta garajului său, care nu era, pare-se, folosit pentru a adăposti un automobil, ci doar un cărucior și cîteva păpuși și cărămizi prăfuite : un teren de joacă pentru copii. Raven se ascunse acolo. Tot trupul îi era înghețat, afară de partea care-i rămăsese rece toată viața — un țurțure de gheață care se topea, dureros. Deschise și mai larg poarta garajului : nu voia să dea impresia că se ascunde. Oricine avea dreptul să se adăpostească într-un garaj, pe o astfel de furtună ; afară, bineînțeles, de un om cu buză-de-iepure, căutat de poliție.

Casele de pe chei erau despărțite doar pe jumătate una de alta : garajele le uneau.

Închis între pereții de cărămidă roșie, Raven auzea radio-ul care cînta în ambele case. Intr-una din ele, o mînă nervoasă învîrtea mereu butonul, schimbînd lungimile de undă ; se auzea cîte un crîmpei de discurs de la Berlin, cîte un fragment de muzică de operă de la Stockholm... Din cealaltă casă se auzea programul postului de radio național : versuri, în lectura unui critic cam bătrîior. Stînd în garajul înghețat, lîngă căruciorul acela de copii, Raven era silit să asculte, în timp ce privea ploaia neagră, cu grindină :

O umbră a trecut prin fața mea —
Nu erai tu, deși îți semăna...
O, dacă s-ar putea cumva, Isuse,
Măcar un ceas să-i revedem pe cei
Ce ne-au fost dragi, ca să ne spună ce-i
Acolo unde sufletele lor sînt duse.

Își înfipse unghiile în palmă, amintindu-și de tatăl lui, mort în ștreang, de maică-sa, care se omorîse în bucătăria de la subsol, precum și de lungul șir al acelora care-l făcuseră să decadă atît de rău. Vocea profesorală a criticului continua să recite :

Urăsc aceste străzi și scuaruri, eu !
Și fețele ce le-ntîlnesc mereu,
Ale-unor oameni ce nu mă iubesc...

Raven își spuse că și Ana va sfîrși prin a se duce la poliție. „Așa fac totdeauna fustele..."

Doar ție sufletul ți-l dăruiesc !

Se silea să-şi transforme din nou inima într-un ţurţure de gheaţă : era mai sigur aşa.

„L-aţi ascultat pe domnul Druce Winton, care a prezentat o selecţie din poemul *Maud* de Lord Tennyson. Cu aceasta, emisiunea Programului Naţional se încheie. Bună seara.“

Capitolul III

1

Mather sosi cu trenul la ora unsprezece noaptea şi porni de-a dreptul spre comisariat, împreună cu Saunders. Maşina îi duse pe nişte străzi aproape pustii. Nottwich-ul se ducea la culcare devreme; cinematografele îşi închideau porţile la zece şi jumătate, iar cu un sfert de ceas mai tîrziu nu mai rămînea nimeni în centrul oraşului : toţi plecau acasă, cu tramvaiul sau cu autobuzul. Singura prostituată din Nottwich făcea trotuarul în piaţă : era vînătă de frig sub umbrela ei. În vestibulul hotelului „Metropol“, doi-trei oameni de afaceri îşi fumau ultimul trabuc. Maşina luneca pe strada îngheţată. Cu puţin înainte de a ajunge la comisariat, Mather zări pe zidurile Teatrului Regal afişele care anunţau spectacolul *Aladin*.

— Logodnica mea joacă în acest spectacol — îi spuse el lui Saunders : se simţea mîndru şi fericit.

Prefectul venise la comisariat ca să-l întîmpine pe Mather. Faptul că Raven era înarmat şi gata la orice, în disperarea lui, dădea urmăririi o gravitate pe care

altfel n-ar fi avut-o. Prefectul, un bărbat rotofei, era foarte ațîțat. Cîștigase o avere ca negustor, iar în timpul războiului primise un grad în armată, precum și președinția tribunalului militar din localitate. Se mîndrea că fusese spaima pacifiștilor : asta îl consola oarecum pentru viața lui de familie, dominată de o nevastă care-l disprețuia. Iată de ce venise la comisariat să-l întîmpine pe Mather : era o ispravă cu care se putea lăuda acasă.

— Firește — zise Mather — nu avem certitudinea că e aici. Dar știm că se afla în tren și că biletul lui a fost predat de cineva. De o femeie.

— Vreo complice, pesemne ! rosti prefectul.

— Se prea poate. Dac-o găsim pe femeia aceea, poate că punem mîna și pe Raven.

Prefectul rîgîi, ascunzîndu-și fața în dosul palmei : înainte de a veni aici băuse o sticlă de bere. Comisarul de poliție zise :

— De îndată ce-am primit telefonul de la Scotland Yard, am comunicat tuturor magazinelor, hotelurilor și caselor de raport seria bancnotelor.

— Spuneți-mi, vă rog, harta aia indică posturile dumneavoastră de pază ? întrebă Mather.

Înaintară toți spre perete, iar comisarul arătă cu un creion principalele centre din Nottwich : gara, rîul, comisariatul.

— Teatrul Regal e cam pe-aici ? se interesă Mather.

— Exact.

— Ce l-o fi adus pe individ la Nottwich ? întrebă prefectul.

— Bine-ar fi să știm, domnule prefect... Pe străzile acestea din jurul gării există hoteluri ?

— Cîteva case de raport — zise comisarul, distrat, întorcîndu-i spatele prefectului. Dar partea cea mai proastă e că multe alte case primesc locatari de ocazie.

— Va trebui să le cercetăm pe toate.

— Proprietarii unora dintre ele nu vor lua în considerație un ordin al poliției. Casele astea au totdeauna ușile deschise pentru orice client, fie și pentru unul care nu stă decît zece minute. Știți dumneavoastră cum e...

— Să fim serioși ! protestă prefectul. Nu avem asemenea case în Nottwich.

— Îmi permiteți o sugestie, sir ? N-ar strica să dublați numărul agenților care vor face descinderi în casele acelea. Trimiteți pe cei mai iscusiți dintre oamenii dumneavoastră. Presupun că ați văzut în ziarele de seară semnalmentele individului. Pare să fie un foarte abil spărgător de seifuri.

— N-am impresia că mai putem face mare lucru în noaptea asta — își dădu cu părerea comisarul. Îl plîng pe nenorocitul ăla dacă n-a găsit un loc unde să doarmă.

— Ai cumva o sticlă de whisky pe-aici, comisare ? întrebă prefectul. Ne-ar prinde bine la toți ceva tare. Am băut cam prea multă bere. Îmi vine-n sus. Whisky-ul e mai bun, dar nevesti-mi nu-i place cum miroase.

Prefectul se lăsă pe spate, încrucișîndu-și picioarele grase, și-l privi pe inspector cu un soi de beatitudine infantilă. Ce bine-i să bei cîte un păhărel cu băieții ! părea el să spună. Comisarul, însă, știa ce urît se purta prefectul cu cei mai slabi decît el.

— Doar o picătură, comisare — zise prefectul, peste pahar. Frumos l-ai mai prins pe ticălosul ăla

de Baines... Făcea pariuri pe stradă — îi explică el lui Mather. Ne-a dat de furcă luni de zile.

— Era destul de corect. Personal, nu cred că are sens să-i hărțuim pe oameni. Numai pentru că-i sufla clienții lui Macpherson...

— Aha ! exclamă prefectul. Păi, asta-i legal. Macpherson are un birou, cu telefon... Are cheltuieli, prin urmare... Noroc, băieți ! În sănătatea doamnelor ! Și goli paharul. Încă două degete, comisare — îl rugă prefectul, oftînd adînc. Ce-ar fi să mai punem ceva cărbuni pe foc ? Măcar să ne simțim la căldurică. Tot nu putem face nimic în noaptea asta.

Mather nu era în apele lui. E adevărat că nu se putea face mai nimic, dar, personal, avea oroare de inactivitate. Stătea acolo, în fața hărții. Nottwich-ul nu era un oraș cine știe ce mare. Nu le-ar fi trebuit multă vreme ca să-l găsească pe Raven. Numai că el, Mather, era străin în acest oraș. Nu știa unde anume să facă descinderi, în care cluburi și săli de dans.

— Noi credem că a urmărit pe cineva de-aici — spuse el. Aș fi de părere, sir, ca mîine dimineață să începem prin a-l interoga încă o dată pe controlorul de bilete. Să vedem dacă-și aduce aminte cîți localnici au coborît din tren. S-ar putea să avem noroc.

— Cunoști anecdota cu arhiepiscopul de York ? îl întrebă prefectul. Bine, bine, așa o să facem. Dar nu-i nici o grabă. Fă-te comod, amice, și gustă puțin whisky. Te afli în Midlands acum. Iar oamenii din Midlands sînt vestiți pentru încetineala lor, nu-i așa, comisare ? Nu prea ne-mbulzim, dar tot ajungem la țintă pînă la urmă.

Avea, desigur, dreptate. Nu era nici o grabă. La ora asta, nimeni nu putea face nimic. Și totuși, stînd

acolo, în fața hărții, Mather avea senzația că un glas îi striga : „Grăbește-te ! Grăbește-te ! Altminteri s-ar putea să fie prea tîrziu". Începu să-și plimbe degetul peste străzile principale : ar fi vrut ca ele să-i devină la fel de familiare ca centrul Londrei. Iată poșta, piața, hotelul „Metropol", Strada Mare... Iar aici ? A, da, Tăbăcăriile.

— Ce-s clădirile astea mari de pe strada Tăbăcăriilor ? întrebă el.

— Oțelăriile Midland — răspunse comisarul. Apoi, întorcîndu-se spre prefect cu fața, îi spuse calm : Nu, sir. Pe-asta n-o știam. E foarte reușită.

— Primarul mi-a spus-o. Mare pișicher e bătrînul Piker ! Nu-i dai nici patruzeci de ani. Știi ce-a zis în ziua cînd am avut adunarea aia în legătură cu exercițiile antigaz ? „Asta o să ne îngăduie să ne strecurăm într-un pat străin" — așa a zis. Voia să spună că femeile n-au să-și poată da seama cine se ascunde după masca de gaze. Pricepi ?

— Foarte spiritual domnul Piker...

— Da, comisare, dar în ziua aceea am fost mai tare ca el. Mă aflam și eu acolo. Și știi ce i-am spus ?

— Nu, sir.

— I-am spus : „Tu, dragul meu Piker, n-ai să fii în stare să găsești un pat străin"... Pricepi ce-am vrut să spun ? Mare pezevenchi Piker ăsta !

— Ce măsuri ați luat în legătură cu exercițiile antigaz ? întrebă Mather, cu degetul pe clădirea primăriei.

— Nu te poți aștepta ca oamenii să se repeadă să cumpere niște măști care costă douăzeci și cinci de șilingi bucata, dar am organizat pentru poimîine un simulacru de atac aerian, cu bombe fumigene, lansate

din avioane ce vor decola de pe aerodromul din Hanlow; toate persoanele ce vor fi găsite fără măşti pe străzi vor fi transportate la spital cu ambulanţa. În felul ăsta, toţi cei care au prea multă treabă ca să poată sta acasă vor fi siliţi să-şi cumpere cîte o mască. Oţelăriile Midland furnizează măşti personalului lor, aşa că acolo nu-i o problemă.

— E un fel de şantaj — comentă comisarul. Ori rămîi închis în casă, ori cumperi o mască. Societăţile de transport au cheltuit o mulţime de bani pe măşti.

— La ce oră va fi atacul, sir ?

— Nu-i înştiinţăm dinainte pe locuitori. Au să sune sirenele. Cunoşti sistemul. Cercetaşi cu biciclete. Li s-au pus la dispoziţie măşti. Noi, însă, ştim, fireşte, că alarma o să ia sfîrşit înainte de amiază.

Mather se uită din nou la hartă şi întrebă :

— Dar rampele astea de cărbuni, din jurul gării, le-aţi pus sub supraveghere ?

— Da, am avut grijă de asta, din clipa cînd am primit telefonul de la Scotland Yard — răspunse comisarul.

— Bună treabă, băieţi, bună treabă ! zise prefectul, dînd pe gît ceea ce mai rămăsese din whisky. Eu o să mă cam duc acasă. Ne aşteaptă pe toţi o zi grea. Am impresia, comisare, că ai dori să stăm de vorbă mîine dimineaţă, nu-i aşa ?

— A, nu cred că o să vă deranjăm atît de devreme.

— Oricum, dacă aveţi nevoie de vreun sfat, mă găsiţi la telefon. Noapte bună, băieţi !

— Noapte bună, sir, noapte bună.

— Prefectul are dreptate într-o privinţă — spuse comisarul, punînd sticla de whisky înapoi în bufet. În noaptea asta nu mai putem face nimic.

— N-am să te rețin — zise Mather. N-aș vrea să crezi că-s un pisălog. Saunders îți va spune că nici eu nu mă omor cu munca, dar în cazul de față e ceva care mă intrigă. E un caz ciudat. Mă uitam la harta asta și mă întrebam unde m-aș putea ascunde... Ce-i cu liniile astea punctate, din partea de răsărit a orașului ?

— Un nou cartier de locuințe.

— Case nefinisate ?

— Am trimis doi agenți acolo.

— Ai aranjat foarte bine totul, domnule comisar. De fapt, nici nu prea ai nevoie de noi.

— Nu trebuie să ne judecați după *dumnealui*.

— Ceva mă frămîntă. Individul ăla a urmărit pe cineva pînă aici. E un tip inteligent. Pînă de curînd nu l-am prins cu nimic, și iată că, de douăzeci și patru de ore încoace, nu face decît gafă după gafă. Parc-ar umbla cu limba scoasă după cineva, vorba șefului. Am impresia că într-adevăr caută cu disperare să pună mîna pe cineva.

Comisarul se uită la pendulă.

— Eu mă duc, domnule comisar — zise Mather. Ne vedem mîine dimineață. Noapte bună, Saunders. Mă duc să fac o mică plimbare înainte de a mă întoarce la hotel. Vreau să mă familiarizez cu locurile astea.

Ieși pe Strada Mare. Ploaia contenise și îngheța în șanțuri. Mather alunecă pe trotuar și trebui să se agațe de un felinar ca să nu cadă. La Nottwich, lumina ardea foarte slab după ora unsprezece noaptea. După ce merse vreo cincizeci de metri în direcția pieței, zări fațada Teatrului Regal. Acolo nu mai ardea nici o lumină. Mather se pomeni fredonînd : „Dar pentru mine e paradisul".

„E bine să iubești, să ai o țintă în viață, o certitudine, nu doar să umbli năuc, ca un îndrăgostit !“ își spunea.

Îi plăceau lucrurile organizate, și ar fi vrut ca și dragostea lui să fie organizată cît mai curînd cu putință : visa o iubire vizată și parafată, cu taxele de căsătorie plătite.

Avea în el o tandrețe mută, pe care n-ar fi vrut s-o exprime niciodată în afara căsătoriei. Nu era un amant : era de pe acum un om însurat, ca un soț mulțumit de o căsnicie îndelungată, plină de fericire și de încredere reciprocă.

Făcu cel mai nebunesc lucru din cîte făcuse de cînd o cunoscuse pe Ana : se duse să-i vadă locuința. Ana îi dăduse adresa prin telefon. De altfel, tot trebuia să ajungă în All Saints Road, în interes de serviciu. Mergînd într-acolo, cu ochii larg deschiși, putea să afle o sumedenie de lucruri : nu era de loc o pierdere de timp. Află, bunăoară, denumirea și adresa ziarelor locale : *Nottwich Journal* și *Nottwich Guardian*, două gazete rivale, ale căror redacții stăteau fată-n față pe Chatton Street ; una din ele era situată alături de un mare cinematograf cu fațada pestriță. Putu chiar să aprecieze ce fel de cititori aveau : judecînd după afișele lor, *Journal* era un ziar popular, iar *Guardian* se adresa „elitei“. Află și adresele celor mai bune localuri populare și ale bodegilor frecventate de mineri ; descoperi apoi parcul, cu aleile lui acoperite cu pietriș, pentru cărucioare, și străjuite de garduri și de arbori veștezi. Toate aceste detalii puteau fi de folos. Ele umanizau oarecum harta Nottwich-ului, dîndu-i lui Mather posibilitatea de a se gîndi la acest oraș, la fel cum se

gîndea la Londra, cînd era de serviciu, adică în termeni familiari : Charlie, Joe...

Pe All Saints Road se înşirau ca la paradă două rînduri de case în stil neogotic, acoperite cu ţigle mărunte. Mather se opri la casa cu numărul 14, întrebîndu-se dacă Ana era trează. Va avea o surpriză mîine dimineaţă : îi trimisese din Gara Euston o carte poştală în care o înştiinţa că o să tragă la „Coroana", hotelul „comercial". La subsol se zărea o lumină : proprietăreasa încă nu se culcase. Mather ar fi vrut să-i fi trimis Anei un mesaj mai rapid decît cartea aceea poştală : cunoştea bine monotonia vieţii într-o locuinţă nouă, cu ceaiul negru băut dimineaţa, în mijlocul unor feţe neprietenoase. Avea sentimentul că viaţa nu-i arăta Anei suficientă solicitudine.

Deşi vîntul îl îngheţa, rămase acolo, pe trotuarul din faţa casei, întrebîndu-se dacă Ana avea destule pături şi destui bani pentru contorul de gaz. Încurajat de lumina de la subsol, fu cît pe-aci să sune la uşă, ca s-o întrebe pe proprietăreasă dacă Ana avea tot ce-i trebuie. Porni însă spre hotelul „Coroana". Nu voia să se facă de rîs. Nu-i va spune Anei nici măcar că trecuse pe la locuinţa ei, ca să vadă unde dormea.

2

Îl trezi o bătaie în uşă. Era abia şapte dimineaţa.

— Sînteţi chemat la telefon — îl vesti un glas de femeie.

Apoi pașii ei tîrșiiți coborîră scările ; Mather auzi și zgomotul pe care-l făcea mătura ei, pocnindu-se de balustradă. Se anunța o zi frumoasă.

Mather coborî la telefon, care se afla dincolo de bar, în restaurantul pustiu acum.

— Aici Mather — spuse el. Cine-i la aparat ?

Se auzi vocea sergentului de la comisariat :

— Avem ceva vești pentru dumneavoastră. Individul a dormit noaptea trecută în catedrala romano-catolică St. Mark. Și cineva ne-a raportat că l-a văzut ceva mai înainte pe malul rîului.

Pînă să se îmbrace Mather și pînă să ajungă la comisariat, sosiseră acolo alți cîțiva informatori. Reprezentantul unei agenții imobiliare citise în ziarul local despre bancnotele furate și adusese la comisariat două bancnote pe care le primise de la o fată ce-i spusese că vrea să cumpere o casă. Cum fata nu se prezentase pentru a semna contractul, povestea asta i se păruse cam suspectă.

— O fi aceeași fată care a predat și biletul lui de tren — zise comisarul. E complicea lui, pesemne.

— Dar ce-i cu catedrala ? se interesă Mather.

— O femeie l-a văzut ieșind de acolo azi-dimineață, devreme. Iar după ce s-a întors acasă (era în drum spre capelă) și a citit ziarul, femeia s-a grăbit să-l prevină pe gardianul de serviciu. Va trebui să închidem peste noapte bisericile.

— Nu să le închideți, ci să le supravegheați — zise Mather, încălzindu-și mîinile deasupra sobiței de tuci. Aș dori să stau de vorbă cu agentul acela imobiliar.

Acesta apăru, volubil, din sala de așteptare, îmbrăcat în pantaloni de golf.

— Mă numesc Green — se prezentă el.

— Ați putea să-mi spuneți, domnule Green, cum arăta fata aceea ?

— Micuță și frumușică — răspunse domnul Green.

— Scundă ? Sub un metru șaizeci ?

— Nu, n-aș zice asta.

— Păi, ați spus „micuță".

— A, e un cuvînt de alint, știți... Părea foarte comunicativă.

— Blondă ? Brună ?

— N-aș putea să vă spun. Nu mă uit la părul fetelor. Știu însă că are niște picioare frumoase.

— Ceva ciudat în purtările ei ?

— Nu, n-aș putea spune. E o fată drăguță, și care știe de glumă.

— Nici culoarea ochilor n-ați remarcat-o, desigur.

— Ba, la drept vorbind, am remarcat-o. Totdeauna mă uit în ochii fetelor. Lor le place asta. Vorba ceea, femeia are ochi să fie văzută... Nițică poezie, asta-i tactica mea. Firește, ca să le cuceresc sufletul.

— Și ce culoare aveau ?

— De un verde-auriu.

— Cum era îmbrăcată ? Ați observat ?

— Firește că da — zise domnul Green, agitîndu-și mîinile în aer. Purta o rochie dintr-un material moale, de culoare închisă. Înțelegeți ce vreau să spun...

— Dar pălăria ? Era de paie ?

— Nu, nu de paie.

— De fetru ?

— Se prea poate să fi fost un fel de fetru. Tot de culoare închisă. Am remarcat-o.

— Ați recunoaște-o dac-ați revedea-o ?

— Sigur că da. Nu uit niciodată fețele oamenilor.

— Bine — zise Mather. Puteți pleca. Vom avea nevoie de dumneavoastră ceva mai tîrziu, pentru identificarea fetei. Vom păstra aceste bancnote.

— Sînt valabile — protestă domnul Green — și aparțin firmei pe care-o reprezint.

— Puteți considera că locuința aceea e încă de vînzare.

— L-am adus aici și pe controlorul de bilete — spuse comisarul. Bineînțeles, nu-și aduce aminte de nici un detaliu care ne-ar putea fi de folos. În romane se vorbește de oameni care-și amintesc mereu cîte ceva, dar în viață oamenii nu spun decît că „persoana era îmbrăcată în negru“ sau „în ceva de culoare deschisă“.

— Ai trimis pe cineva la locuința aceea ? E ciudat ce ne-a povestit tipul acela de adineauri. Fata s-o fi dus acolo direct de la gară. Pentru ce ? Și de ce s-a prefăcut că vrea să cumpere casa, plătindu-i un aconto cu bancnotele alea furate ?

— S-ar părea că voia cu orice preț să-l împiedice pe celălalt client să cumpere casa. Ca și cum ar fi avut ceva ascuns între pereții ei...

— N-ar strica, domnule comisar, ca oamenii dumitale să cerceteze fiece colțișor al casei. Firește că n-au să găsească mare lucru : dac-ar mai fi ceva de găsit, fata s-ar fi întors să semneze contractul.

— Nu-i chiar așa sigur — zise comisarul. S-o fi temut, poate, că agentul imobiliar a descoperit că bancnotele erau furate.

— Cazul ăsta nu prea mă interesa — mărturisi Mather. Mi se părea cam meschin. Să urmărești un pungaș, cînd întreaga lume e pe punctul să se încaiere din

pricina unui asasin pe care dobitocii ăia din Europa n-au izbutit să-l prindă. Acum, însă, cazul a început să mă pasioneze. Are ceva ciudat. Ți-am spus ce mi-a zis șeful meu în legătură cu Raven ? Că lasă urme parcă dinadins. Dar pînă acum a izbutit să se țină cu un pas înaintea noastră. Aș putea să văd declarația controlorului de bilete ?

— N-are nimic deosebit.

— Nu sînt de acord cu dumneata, domnule — zise Mather, în timp ce comisarul scotea declarația din vraful de hîrtii de pe masa lui. Cărțile nu greșesc. Oamenii își amintesc de obicei cîte ceva. Dacă nu și-ar aminti nimic, ar fi într-adevăr foarte straniu. Numai fantomele nu lasă nici o urmă. Pînă și agentul imobiliar și-a amintit de culoarea ochilor fetei.

— Probabil că inexact — zise comisarul. Poftim declarația. Singurul lucru de care-și amintește este că fata purta două valize. E ceva și asta, desigur, dar nu prezintă cine știe ce interes.

— Ba se pot trage și din asta unele concluzii, nu crezi ?

Nu ținea să facă pe deșteptul în fața acestor polițiști din provincie : avea nevoie de ajutorul lor. De aceea urmă :

— Poate că fata a venit aici pentru mai multă vreme. (O femeie poate vîrî o sumedenie de lucruri într-o valiză.) Iar dacă ea căra și valiza lui, înseamnă că el îi comandă ; convins că trebuie să se poarte brutal cu ea, o pune să facă muncile cele mai grele. Asta ar fi în caracterul lui Raven. Cît despre fată...

— În romanele cu gangsteri — îl întrerupse comisarul — fetele astea sînt totdeauna numite „fufe".

— Ei bine, „fufa“ asta e una din fetele cărora le place să fie brutalizate. Zgîrcită și fidelă, așa mi-o imaginez. Dac-ar fi fost mai curajoasă, ar fi refuzat să-i care valiza. Sau, în orice caz, i-ar fi făcut o scenă.

— Sînt convins că Raven ăsta e foarte urît.

— Nici asta n-ar fi de mirare — zise Mather. Poate că fetei îi plac bărbații urîți. O înfioară, poate.

Comisarul izbucni în rîs :

— Ai dedus o mulțime de lucruri din valizele astea. După ce o să citești declarația, o să-mi schițezi un portret fotografic al fetei, cu toate că tipul nu-și amintește nimic despre ea, nici măcar cum era îmbrăcată.

Mather citi declarația. O citi încet, fără să scoată o vorbă, dar comisarul ghici după expresia feței lui că era consternat și că nu-i venea să creadă.

— E ceva deosebit ? întrebă el. Așa-i că din asta nu se poate deduce nimic ?

— Spuneai adineauri că o să-ți dau un portret fotografic al fetei — răspunse Mather. Și, scoțînd o bucată de ziar de sub căpăcelul ceasului său de mînă, adause : Poftim, domnule. Fii bun și transmite această fotografie presei și tuturor posturilor de poliție din oraș.

— Bine, dar declarația nu conține nimic !

— Fiecare om își amintește cîte ceva. Dumneata nu aveai de unde să ghicești. Întîmplarea face să posed unele informații personale în legătură cu acest caz, dar nu mi-am dat seama pînă adineauri.

— Controlorul acela nu-și amintește decît de valize — stărui comisarul. De nimic altceva.

— Slavă Domnului că-și amintește de valize. S-ar putea să însemne... Pretinde că unul din motivele ce l-au făcut să-și amintească de ea (asta se cheamă la el că-și amintește) este că era singura femeie care a

coborît din tren la Nottwich. Iar fata pe care o cunosc a luat tocmai acest tren, pentru că avea un angajament la teatrul de-aici.

Comisarul spuse, brutal, fără să-și dea seama pe deplin de gravitatea șocului suferit de Mather:

— Și e o fată așa cum spuneai? Îi plac bărbații urîți?

— Credeam că-i plac bărbații cinstiți — răspunse Mather, privind pe fereastră la oamenii care se duceau la lucru în lumina rece a dimineții.

— E zgîrcită și fidelă?

— Nu! La naiba!

— Dar dac-ar fi fost ceva mai curajoasă... — urmă comisarul să-l maimuțărească pe Mather, crezînd că acesta era necăjit din pricină că dăduse greș în deducțiile sale.

— O știam cît se poate de curajoasă — răspunse Mather, întorcîndu-se de la fereastră. Uita că e inferior în grad comisarului și că trebuia să fii plin de tact față de ofițerii ăștia de poliție din provincie. La naiba! repetă el. Nu pricepi? Individul i-a dat să-i poarte valiza, ca să-i poată supraveghea mișcările. A *silit-o* să meargă la locuințele alea noi. Trebuie să mă duc numaidecît acolo. Sînt sigur că a vrut s-o omoare.

— A, nu! exclamă comisarul. Uiți că fata i-a dat bani lui Green și că a ieșit singură cu agentul din casa aceea. El a condus-o.

— Aș putea să jur că fata n-are nici un amestec în istoria asta — zise Mather. E absurd. N-are nici un sens... Eram logodiți...

— Urîtă poveste! zise comisarul.

Se vedea că șovăie. Luă un chibrit ars și-și curăță o unghie, apoi îi întinse lui Mather înapoi fotografia, spunîndu-i:

— Ascunde-o. Vom porni pe altă pistă.

— Nu ! protestă Mather. Cazul ăsta mă privește direct. Te rog să iei măsuri pentru publicarea acestei fotografii în presă. Deși e o fotografie proastă, neclară. (Nici nu voia s-o mai privească.) Nu prea o flatează. Dar o să telegrafiez la mine acasă, ca să-mi trimită o poză mai bună. Am acasă un film întreg, cu fața ei văzută din toate unghiurile. Sînt cele mai bune fotografii ce se pot găsi pentru presă.

— Îmi pare rău, Mather — zise comisarul. N-ar fi oare mai bine să vorbesc cu Scotland Yard-ul ? Ca să trimită pe altcineva ?

— Nu poate fi nimeni mai potrivit decît mine. O cunosc. Dacă poate cineva s-o găsească, atunci eu sînt acela. Mă duc chiar acum la casa aia. Altuia ar putea să-i scape ceva, pricepi ? Pe cînd eu o cunosc.

— Există, poate, o explicație — stărui comisarul.

— Nu-ți dai seama că singura explicație posibilă este că fata e în pericol, ba poate chiar...

— I-am fi găsit cadavrul...

— N-am fost în stare să găsim nici măcar un om viu !... Vrei să-i spui lui Saunders să mă însoțească ?... Care-i adresa ?

Mather o transcrise cu grijă în carnet — totdeauna nota faptele : nu se bizuia pe propria-i minte decît cînd era vorba de teorii și ipoteze.

Pînă la noile locuințe era un drum destul de lung. Mather avu răgazul să se gîndească la multe ipoteze. Poate că Ana adormise și trenul o dusese la York. Poate că nici nu luase trenul... Nimic din casa aceea mică și hidoasă nu-i contrazise presupunerile. În încăperea menită să devină într-o zi „cea mai bună cameră din față“ găsi un detectiv în civil. Căminul

vopsit în culori țipătoare, simeza cafenie pentru agățat tablouri, precum și lambriurile de stejar ieftin evocau de pe acum niște perdele întunecate, porțelanuri de Gosse [1] și un mobilier greoi, ferit cu grijă de praf.

— Nimic, absolut nimic — zise detectivul. Se poate vedea, firește, că a trecut cineva pe-aici, după felul cum s-a clintit praful. Dar nu era destul praf pentru o urmă de picior. Degeaba, nu-i nimic de găsit aici.

— Totdeauna se găsește cîte ceva — replică Mather. Unde ai văzut urme ? În toate încăperile ?

— Nu, nu în toate. Dar asta nu dovedește nimic. În camera asta n-am găsit nici o urmă, dar praful e mai subțire aici. Poate că zidarii l-au măturat cu mai multă grijă. Nu se poate spune că n-a trecut nimeni pe-aici.

— Cum a intrat fata ?

— Broasca ușii din dos e spartă.

— Putea oare o fată să facă așa ceva ?

— Pînă și-o pisică ar fi în stare, dacă și-ar pune mintea...

— Green pretinde că a intrat prin față. A deschis, cică, ușa acestei încăperi și pe urmă l-a dus și pe celălalt tip de-a dreptul pe scară, în „dormitorul de lux". Fata a venit după ei tocmai cînd Green se pregătea să-i arate celuilalt restul încăperilor. Au coborît împreună scările și cei doi au ieșit din casă, dar fata s-a dus în bucătărie ca să-și ia valizele. Green lăsase deschisă ușa din față, de aceea și-a închipuit că ea intrase tot pe acolo.

— Fata a fost într-adevăr în bucătărie și în baie.

— Unde-i baia ?

---

[1] Un soi de porțelan, folosit adesea la confecționarea unor „suveniruri" pentru turiști.

— Sus, pe stînga.

Mather și detectivul, amîndoi spătoși, aproape că umplură strîmta cameră de baie.

— S-ar părea că fata i-a auzit venind și s-a ascuns aici — zise detectivul.

— De ce s-o fi suit pînă aici? Dacă era în bucătărie, putea foarte bine să iasă prin ușa din dos.

Mather stătea în spațiul strîmt dintre closet și baie și-și spunea : „E de necrezut, dar ieri *ea* a fost aici !"

Faptul acesta nu se potrivea cîtuși de puțin cu ceea ce știa despre ea. Erau logodiți de șase luni : era cu neputință ca Ana să se fi prefăcut atît de total. Își aminti de ultima seară petrecută împreună, de autobuzul pe care-l luaseră de la Kew și în care ea fredonase un cîntec — ce fel de cîntec ? A, da, ceva despre un edelweiss... Își aminti și de seara cînd văzuseră de două ori același film într-o sală de cinematograf, pentru că el își cheltuise leafa pe săptămîna aceea și nu putea să-i ofere o masă. Ana ascultase fără să crîcnească vocile aspre, care repetau mașinal :

— „Te crezi băiat deștept ?"

— „Ești dulce, păpușico."

— „Nu te-așezi ?"

— „Merçi..."

Vorbele astea rămăseseră undeva, la periferia conștiinței lor.

Ana avea o fire deschisă și cinstită ; Mather era sigur de asta și nici nu cuteza să se gîndească la posibilitatea contrarie, care ar fi însemnat un pericol îngrozitor, căci Raven era gata la orice în disperarea lui.

— Raven a fost aici ! se pomeni el vorbind cu convingere. A silit-o să se urce, amenințînd-o cu pistolul. Voia s-o închidă aici, sau poate s-o împuște. Pe urmă

a auzit voci. I-a dat bancnotele şi i-a poruncit să se descotorosească de cei doi. Dacă ea ar fi încercat ceva, el ar fi împuşcat-o. Nu-i limpede ?

Dar detectivul se mulţumi să repete, în substanţă, observaţia critică a comisarului :

— Fata a ieşit din casă împreună cu Green. Nimic n-o împiedica să se ducă la comisariat.

— Poate că el o urmărea de la distanţă.

— Am impresia că adoptaţi ipoteza cea mai neverosimilă — zise detectivul.

Iar Mather putu vedea pe faţa lui cît de profund îl nedumerea atitudinea omului de la Scotland Yard : londonezii ăştia erau cam prea fantezişti, pe cînd el, detectivul, credea în bunul simţ caracteristic oamenilor din Midlands.

Mather se simţea jignit în mîndria lui profesională. Era chiar niţeluş furios pe Ana, că-l pusese într-o situaţie în care sentimentele lui îi influenţau puterea de judecată.

— N-avem nici o dovadă că fata n-a încercat să prevină poliţia — spuse el, întrebîndu-se în sinea lui : „Aş prefera, oare, s-o ştiu moartă şi nevinovată, sau vie şi vinovată ?"

Începu să examineze baia cu luare-aminte. Îşi vîrî chiar degetul în robinete, pentru orice eventualitate... Îi venise o idee năstruşnică : dacă într-adevăr Ana fusese acolo, ar fi încercat, poate, să lase un mesaj.

— Nu-i nimic aici — zise el nervos, îndreptîndu-se din şale.

Îşi aminti că mai era ceva de verificat : poate că Ana scăpase trenul. De aceea spuse :

— Aş vrea să telefonez.

— Or fi avînd, desigur, telefon la agenția imobiliară.

Mather telefonă la teatru. Nu era nimeni acolo, afară de o îngrijitoare, care-i spuse că de la repetiție nu lipsise nimeni. Producătorul, domnul Collier, obișnuia să afișeze pe cei absenți pe un panou instalat la intrarea în scenă. Domnul Collier ținea la disciplină...

Îngrijitoarea își mai amintea de încă un lucru, și anume că printre actrițe era și una *nouă*. O văzuse din întîmplare ieșind cu un domn, la ora prînzului, după repetiție : tocmai se-ntorsese la teatru ca să facă puțină curățenie. „O mutră nouă“ — își spusese îngrijitoarea. Nu, nu știa cine era tipul cu care ieșise fata. O fi fost, poate, unul dintre „suporteri“.

— Un moment, te rog, un moment ! zise Mather.

Trebuia să reflecteze la ceea ce avea de făcut : era vorba de fata care-i dăduse agentului imobiliar două din bancnotele furate. Trebuia să uite că fata asta era Ana, cea care dorise cu atîta ardoare să se mărite cu el înainte de Crăciun, cea care ura promiscuitatea profesiunii de actriță și care-i făgăduise, în noaptea aceea, în autobuzul din Kew, că se va ține departe de toți „suporterii“ bogați și de bătrînii ce pîndeau la intrarea artiștilor.

— Unde aș putea să-l găsesc pe domnul Collier ? întrebă el.

— O să fie la teatru astă-seară. Avem repetiție la opt.

— Vreau să-l văd numaidecît.

— Nu se poate. A plecat la York cu domnul Bleek.

— Unde-aș putea s-o găsesc pe vreuna din fetele care-au luat parte la repetiție ?

— Nu știu. N-am adresele lor. Or fi duse, toate, prin oraș.

— Trebuie să dau măcar de una din fetele care-au fost aici aseară...

— O puteţi găsi pe Miss Maydew, fireşte.

— Unde ?

— Nu ştiu unde stă cu casa. Dar ajunge să vă uitaţi la afişele pentru bazar.

— Care bazar ? Ce vrei să spui ?

— Dumneaei o să deschidă, la ora două, bazarul de la St. Luke.

Prin fereastra biroului agenţiei imobiliare, Mather îl zări pe Saunders, care venea pe cărarea plină de noroi îngheţat dintre „casele-model“. Agăţă receptorul în furcă şi-i ieşi în întîmpinare.

— Ceva nou ?

— Da — răspunse Saunders.

Saunders aflase de la comisar toată tărăşenia şi era adînc mîhnit. Ţinea foarte mult la Mather, căruia îi datora totul. Graţie lui fusese promovat în ierarhia poliţiei, căci Mather îi convinsese pe superiorii lui că un bîlbîit poate fi un poliţist la fel de bun ca acela care recită versuri la şezătorile organizate în cadrul poliţiei. Ar fi ţinut în orice caz la Mather pentru firea lui idealistă, pentru sufletul pe care-l punea în tot ce făcea.

— Da ! Ia s-auzim despre ce e vorba.

— E vorba de f-f-fată. A dis-dispărut. Continuă apoi, pe nerăsuflate : Proprietăreasa ei a telefonat la comisariat, zicînd că fata a lipsit toată noaptea şi nu s-a mai întors.

— A fugit ? ! exclamă Mather.

— Să nu credeţi as-as-ta ! Dumneavoastră i-aţi spus să ia t-t-trenul de noapte. Ea ar fi plecat abia de dimineaţă.

— Ai dreptate. Uitasem de asta. L-o fi întîlnit din întîmplare pe Raven. Nefericită întîmplare, Saunders! La ora asta, poate că-i moartă.

— Ce interes ar fi avut s-o omoare? Pînă-n prezent, n-are la activul lui decît un furt... Ce-aveți de gînd să faceți acum?

— Mă întorc la comisariat. Și pe urmă, la ora două, mă duc la un bazar — adăugă Mather, cu un surîs plin de amărăciune.

3

Vicarul părea îngrijorat. Nici nu voia să asculte ceea ce-i spunea Mather: era prea preocupat de propriile lui griji. Ideea de a o invita pe Miss Maydew să deschidă bazarul fusese a noului paroh, un pastor inteligent și cu vederi largi, venit dintr-o parohie londoneză din East End; socotise că bazarul va atrage astfel lumea.

— Un bazar atrage totdeauna oamenii — îi explica vicarul lui Mather, în vestibulul cu panouri de brad al sălii St. Luke.

O mulțime de femei cu coșuri făceau coadă în fața ușii, așteptînd să se deschidă; nu pentru Miss Maydew veniseră, ci pentru niscaiva chilipiruri. Bazarurile de la St. Luke erau vestite în întreg Nottwich-ul.

O femeie uscățivă și cilibie, care purta pe piept o broșă cu camee, își vîrî capul pe ușă:

— Henry, doamnele din comitet jefuiesc iarăși

standurile. N-ai vrea să iei măsuri ? N-o să mai rămînă nimic cînd o să înceapă vînzarea !

— Unde-i Mander ? Asta-l privește pe el — răspunse vicarul.

— Domnul Mander s-a dus, firește, s-o aducă pe Miss Maydew...

Femeia își suflă nasul și dispăru în sală, strigînd :

— Constance ! Constance !

— Nu-i nimic de făcut — zise vicarul. În fiece an se întîmplă la fel. Cucoanele astea inimoase își sacrifică, de bună voie, timpul liber. Asociația „Altarul“ s-ar duce de rîpă fără ajutorul lor. Ele își închipuie, bineînțeles, că au dreptul să-și aleagă, cu prioritate, cîte ceva din tot ce se trimite aici. Partea proastă este, desigur, că dumnealor fixează și prețurile.

— Henry — rosti femeia cilibie, apărînd din nou în prag — trebuie neapărat să intervii. Doamna Penny a pus un preț de optsprezece pence pe pălăria aia grozavă trimisă de lady Cundifer, și a cumpărat-o ea însăși.

— Draga mea, ce-aș putea să le spun ? Nu s-ar mai oferi niciodată să ne ajute. Nu uita că-și dau timpul și osteneala...

Dar vicarul se adresa acum unei uși închise.

— Ceea ce mă frămîntă — îi zise el lui Mather — este gîndul că tînăra aceea se așteaptă să fie primită cu ovații. N-o să priceapă că persoana aleasă pentru a deschide bazarul nu interesează pe nimeni. Aici nu-i ca la Londra.

— Văd însă că întîrzie — observă Mather.

— Sînt capabile să dărîme ușile — spuse vicarul, privind nervos pe fereastră la coada din ce în ce mai lungă. Trebuie să recurg la o mică stratagemă. La

urma urmei, e musafira noastră. Își dă timpul și osteneala...

Timpul și osteneala erau darurile despre care vicarul pomenea cel mai des. Ele erau oferite mai lesne decît banii.

— Ați văzut vreun băiat afară ? întrebă el.

— Sînt numai femei — răspunse Mather.

— Vai, vai ! Și doar i-am spus lui Lance, șeful cercetașilor, să-mi trimită cîțiva băieți ! Mă gîndeam că dacă vreo cîțiva cercetași, îmbrăcați, firește, în civil, ar veni să-i ceară autografe domnișoarei Maydew, dumneaei ar fi încîntată. Ar fi, pentru ea, o dovadă că noi apreciem... timpul și osteneala pe care și le dă. Pe cercetașii de la St. Luke nu te poți bizui niciodată ! adăugă el pe un ton jalnic.

Un bărbat cu părul sur și cu o sacoșă în mînă își vîrî capul pe ușă, spunînd :

— Doamna Harris zice că s-a stricat ceva la toaletă.

— Vai, domnule Bacon, ce drăguț din partea dumitale ! exclamă vicarul. Du-te, te rog, în sală și-o s-o găsești acolo pe doamna Harris. Pe cîte înțeleg, closetul s-a înfundat puțin.

Mather se uită la ceas și spuse :

— Trebuie să vorbesc numaidecît cu Miss Maydew.

În clipa aceea intră un tînăr, foarte grăbit, care-i spuse vicarului :

— Scuzați-mă, domnule Harris, dar aș dori să știu : Miss Maydew va vorbi ?

— Sper că nu. Sper din toată inima. Îmi va fi și așa destul de greu să le țin pe femei departe de standuri în timp ce-mi voi rosti rugăciunea... Unde-i cartea mea de rugăciuni ? Cine a văzut cartea de rugăciuni ?

— Fac un reportaj pentru *Journal*, iar dacă dumneaei nu vorbește, aș putea să plec...

Mather ar fi vrut să-i spună : „Ascultă-mă, omule, bazarul ăsta afurisit n-are nici o însemnătate ! Logodnica mea e în pericol ! Poate c-a și murit". Ar fi vrut să-i zgîlțîie un pic pe oamenii ăștia, dar rămînea acolo nemișcat, răbdător, greoi. Se învățase să-și stăpînească pînă și pasiunile și spaimele cele mai intime : nu trebuie să te lași pradă furiei, ci să-ți păstrezi calmul și să înaintezi încet, adunînd dovadă cu dovadă. Dacă ți-era ucisă logodnica, aveai cel puțin satisfacția de a ști că au fost luate cele mai bune măsuri, de către cea mai bună poliție din lume. În timp ce-l privea pe vicar, care-și căuta cartea de rugăciuni, Mather se întreba cu amărăciune dacă să se consoleze sau nu cu gîndul acesta.

Domnul Bacon se întoarse și spuse :

— Acum o să funcționeze.

Și dispăru, cu un zgomot metalic.

— Înaintați puțin, înaintați, Miss Maydew — rosti o voce puternică.

Și parohul își făcu apariția. Avea o față radioasă, încadrată de un păr lins, și era încălțat cu niște pantofi de antilopă, iar sub braț purta o umbrelă, ca pe-o crosă de crichet. Ți-l puteai lesne imagina întorcîndu-se de la o partidă amicală pierdută, pe care ar fi comentat-o zgomotos, acceptîndu-și înfrîngerea ca un bun sportiv.

— Miss Maydew — spuse el, arătînd spre vicar — vă prezint pe superiorul meu. Apoi, către acesta : I-am vorbit domnișoarei despre cercul nostru dramatic.

— Aș putea să vă vorbesc o clipă între patru ochi, Miss Maydew ? o întrebă Mather.

Dar vicarul o trase după el pe actriță, spunînd :

— Un moment, un moment ! Întîi de toate, mica noastră ceremonie. Constance ! Constance !

Aproape numaidecît, vestibulul se goli ; rămaseră doar Mather și ziaristul, care ședea pe masă bălăbănindu-și picioarele și rozîndu-și unghiile. Din încăperea alăturată se auzi un zgomot formidabil, asemănător tropăitului unei turme de animale ; zgomotul acesta încetă însă curînd, ca și cum turma s-ar fi izbit de un gard. În tăcerea ce se lăsă brusc, Mather putu auzi glasul vicarului, care-și rostea repede rugăciunea, apoi vocea limpede și subțire, de elev premiant, a domnișoarei Maydew, spunînd :

— Declar deschis acest bazar, în numele Domnului...

Și apoi din nou tropăitul.

Miss Maydew rostea mecanic cuvintele, căci nu învățase de la maică-sa decît formulele rostite de obicei la așezarea pietrelor de temelie. Nimeni nu băgă însă de seamă : toți erau bucuroși că actrița nu ținuse un discurs. Mather merse la ușă. În fața domnișoarei Maydew, vreo șase băieți așteptau la rînd, cu cîte un carnet pentru autografe. Echipa de cercetași de la St. Luke era, totuși, o echipă de nădejde.

O cucoană aprigă și vicleană, cu o tocă pe cap, i se adresă lui Mather :

— Standul ăsta o să vă intereseze. E standul bărbaților.

Mather își aținti privirea asupra unui jalnic asortiment de pungi de tutun brodate, curățitoare de pipe și ștergătoare de penițe. Cineva adusese chiar o colecție de pipe vechi.

— Nu fumez — minţi Mather.

— Aţi venit aici ca să cheltuiţi nişte bani, nu-i aşa ? stărui cucoana. Atunci cumpăraţi barem un lucru folositor. N-o să găsiţi nimic la celelalte standuri.

Urmărind din ochi mişcările domnişoarei Maydew şi ale cercetaşilor, Mather putu vedea, printre umerii femeilor, cîteva vaze desperecheate, nişte fructe stricate şi o sumedenie de scutece îngălbenite.

— Am şi cîteva perechi de bretele — zise cucoana. Aţi putea cumpăra o pereche.

— Poate că-i moartă — se pomeni Mather spunînd, spre mirarea şi jalea lui.

— Cine-i moartă ? îl iscodi cucoana, foindu-se peste o pereche de bretele mov.

— Îmi pare rău — spuse Mather. Eram cu gîndul în altă parte.

Era îngrozit că-şi pierduse stăpînirea de sine. „Mai bine-i lăsam să mă înlocuiască — îşi spunea. O să fie prea greu de suportat."

— Scuzaţi-mă — zise el cu glas tare, în clipa cînd văzu că ultimul cercetaş îşi închidea carnetul de autografe.

O conduse pe Miss Maydew în vestibul. Ziaristul plecase.

— Încerc să dau de urma unei fete din trupa dumneavoastră, o fată cu numele de Ana Crowder.

— N-o cunosc — zise Miss Maydew.

— A venit abia ieri.

— Toate fetele seamănă între ele. Aidoma chinezilor. Nu le reţin niciodată numele.

— E o fată frumoasă, cu ochi verzi, şi are voce.

— Atunci nu-i din trupa noastră — spuse Miss Maydew. Pe-ale noastre nu le pot asculta fără să scrîşnesc din dinţi.

— Nu vă amintiţi că a ieşit aseară împreună cu un bărbat, după terminarea repetiţiei ?

— De ce mi-aş aminti ? Nu fi scîrbos, domnule !

— V-a invitat şi pe dumneavoastră.

— A, dobitocul ăla gras...

— Cine era ?

— Nu ştiu. Collier îi spunea parcă Davenant. Sau poate Davis ? Nu-l mai văzusem înainte. Bănuiesc că-i tipul cu care s-a certat Cohen. Deşi cineva a pomenit şi de Callitrope.

— E ceva foarte important, Miss Maydew. Fata aceea a dispărut.

— Se cam întîmplă în turneele astea. Ori de cîte ori intri în cabinele actriţelor, le auzi trăncănind despre *bărbaţi*. Cum ar putea spera să şi joace ? Sînt atît de scîrboase !

— Nu mă puteţi ajuta de loc ? N-aveţi idee unde-aş putea să-l găsesc pe acel Davenant ?

— Collier trebuie să ştie. Se-ntoarce astă-seară. Sau poate că nu ştie. Nu cred că-l cunoaşte de mult. Acum îmi amintesc. Collier îi spunea „Davis", dar el a zis că-l cheamă „Davenant" : răscumpărase doar participaţia lui Davis...

Mather se depărtă amărît. Instinctul care-l mîna totdeauna în mijlocul oamenilor îl împinse să meargă în sală : mai degrabă puteai găsi indicii într-o mulţime de oameni necunoscuţi, decît într-o odaie goală sau pe o stradă pustie. Judecînd după femeile astea avide, n-ai fi zis că Anglia era în pragul războiului.

— I-am spus doamnei Hopkinson : dacă mi te adresezi mie, atunci...

— O să-i vină grozav Dorei...

— A rămas cinci ore cu picioarele-n sus — spuse o babă ascunsă înapoia unui maldăr de chiloţi de mătase artificială.

O fată chicoti şi murmură apoi, cu glas răguşit :

— Îngrozitor ! Să stea aşa, cu capul în jos !

De ce să-şi fi făcut oamenii ăştia griji din pricina războiului ? Se plimbau de la un stand la altul, mişcîndu-se într-o atmosferă saturată de poveştile lor despre morţi, boli şi amoruri. O femeie cu faţa aspră şi colţuroasă îi atinse braţul lui Mather : să tot fi avut vreo şaizeci de ani. Îşi pleca mereu capul în timp ce vorbea, ca şi cum s-ar fi aşteptat să fie lovită, dar şi-l ridica de fiecare dată, cu o expresie acră şi răutăcioasă. Mather o privise în neştire, trecînd printre standuri. Iată că, acum, ea îi atingea braţul. Degetele ei miroseau a peşte.

— Întinde, te rog, mîna după bucata aia de stofă — îi spuse bătrîna. Ai braţe lungi... Nu, nu asta... Aia roz...

Şi începu să scotocească după bani... în poşeta Anei.

4

Fratele lui Mather îşi făcuse seama. Mai mult decît Mather, simţise nevoia să facă parte dintr-o organizaţie, să fie instruit şi disciplinat şi să primească ordine. Dar, spre deosebire de Mather, nu-şi găsise o organizaţie. Cînd situaţia se înrăutăţise, îşi făcuse seama, iar Mather fusese chemat la morgă ca să identifice cadavrul. Nădăjduise că va găsi cadavrul unui necunoscut, pînă-n clipa cînd îi arătaseră faţa lividă

şi năucă a înecatului. Toată ziua încercase să-şi găsească fratele, alergînd de la o adresă la alta, dar cel dintîi sentiment la vederea lui nu fusese durerea. „N-are rost să mă grăbesc — îşi spusese — mă pot aşeza." Se dusese la o cafenea şi comandase o ceaşcă de ceai. Abia după a doua ceaşcă începuse să simtă durerea.

Acelaşi lucru şi acum. Îşi spunea : „Nu trebuia să mă grăbesc, nu trebuia să mă fac de rîs în faţa femeii ăleia cu bretelele. Ana o fi moartă. Nu trebuia să mă las copleşit în halul ăsta".

— Mulţumesc, domnule dragă — îi zise bătrîna şi puse deoparte bucata de stofă roz.

Nu încăpea nici o îndoială în privinţa poşetei. Mather i-o dăruise personal — era o poşetă scumpă, de un model pe care nu te puteai aştepta să-l găseşti la Nottwich. Parcă anume pentru a-şi confirma impresia, văzu, în interiorul unui ineluş de sticlă răsucită, urma celor două iniţiale înlăturate. Totul se sfîrşise pentru totdeauna : nu mai avea nici un rost să se grăbească. Îl aştepta o durere mai puternică decît aceea pe care o simţise în cafeneaua unde intrase atunci. (La o masă vecină cu a lui, un tip mînca plătică prăjită, iar Mather asocia acum, fără să ştie de ce, o anumită durere cu mirosul de peşte.) În primul rînd, însă, simţea o satisfacţie rece şi calculată, la gîndul că-i avea ca şi în mînă pe vinovaţi. Cineva avea să plătească cu viaţa pentru crima asta !

Bătrîna găsise un mic sutien şi-i încerca elasticul cu un rînjet maliţios, deoarece sutienul era făcut pentru o femeie tînără şi frumoasă, cu sîni ce meritau să fie ocrotiţi.

— Ce modă aiurită ! exclamă ea.

Mather ar fi putut s-o aresteze pe loc, dar hotărîse că n-avea rost : în povestea asta erau amestecaţi şi alţii, nu numai bătrîna. Îi va prinde pe toţi ! Cu cît mai mult va dura urmărirea, cu atît mai bine va fi pentru el : pînă la terminarea ei, nu va trebui să se gîndească la viitor. Acum era bucuros să-l ştie înarmat pe Raven : în felul acesta va fi silit el însuşi să poarte revolver şi — cine ştie ? — poate că va avea şansa de a-l folosi. Ridică privirea şi zări, de cealaltă parte a standului, figura sumbră şi amară a aceluia pe care-l căuta şi care stătea acum cu ochii aţintiţi asupra poşetei Anei : o mustăcioară crescută de cîteva zile îi ascundea prost buza-de-iepure.

Capitolul IV

1

Raven umblase toată dimineaţa. Era nevoit să umble. Nu-şi putea cumpăra ceva de mîncare cu mărunţişul ce-i mai rămăsese, pentru că nu îndrăznea să se oprească locului : nu voia să dea nimănui ocazia de a-i cerceta faţa. Ajuns în faţa Poştei, cumpără un ziar şi-şi văzu semnalmentele tipărite cu litere negre într-un chenar. Faptul că anunţul era publicat pe o pagină din interiorul ziarului îl scoase din sărite : prima pagină era ocupată de ştirile privind situaţia din Europa. Tot umblînd de colo pînă colo, cu ochii mereu la pîndă în căutarea lui Cholmondeley, pe la amiază se simţi frînt de oboseală. Se opri o clipă şi-şi privi mutra în vitrina unei frizerii. Nu se mai bărbie-

rise de cînd fugise din cafeneaua aceea. O mustață i-ar fi ascuns cicatricea, dar Raven știa din experiență că părul îi creștea brambura — des pe bărbie, rar pe buză și de loc pe ambele laturi ale cicatricei sale roșii. Acum, firele crescute pe bărbie erau bătătoare la ochi, dar nu avea curajul să intre în frizerie ca să se bărbierească. Trecu prin fața unui automat cu pachețele de ciocolată, dar aparatul nu funcționa decît cu piese de șase pence sau un șiling, iar Raven avea în buzunar numai jumătăți de coroană, florini și jumătăți de penny. Dacă n-ar fi fost mistuit de ura asta aprigă, s-ar fi predat : n-ar fi fost condamnat la mai mult de cinci ani ; dar acum, cînd era atît de obosit și hărțuit, moartea bătrînului ministru îi atîrna de gît ca un albatros [1]. Îi venea greu să creadă că era căutat de poliție doar pentru un furt.

Ocolea aleile înguste, fundăturile : dac-ar fi trecut pe acolo vreun polițist și l-ar fi văzut, ar fi întors poate capul ca să-l mai privească o dată pe acest om singuratic și suspect. De aceea mergea tot timpul pe străzile cele mai aglomerate, riscînd să fie recunoscut. Era o zi rece și mohorîtă, dar tot era bine că nu ploua. Magazinele gemeau de daruri de Crăciun ; o mulțime de fleacuri stupide, care zăcuseră tot anul în rafturile din fund, erau acum expuse în vitrine : broșe cu capete de vulpi, suporturi de carte în formă de Cenotaf [2], păhărele de lemn pentru ouă fierte, nenumărate jocuri cu jetoane și zaruri, variante absurde ale biliar-

---

[1] Aluzie la balada *The Ancient Mariner* de Coleridge (1772—1834). După ce a împușcat albatrosul, eroul acestui poem romantic are remușcări pentru că a ucis „pasărea care făcea să sufle briza mării".

[2] Monument ridicat la Londra în memoria ostașilor căzuți în primul război mondial.

dului și „săgeților", apoi clasicul joc de tir denumit „Pisici la perete" și cel botezat „Pescuitul peștilor de aur". La un magazin de articole bisericești, situat aproape de catedrala catolică, se pomeni din nou în fața acelorași imagini care-l înfuriaseră în cafeneaua din Soho : statuetele de ghips ale Mamei și Pruncului, ale magilor și păstorilor. Erau așezate într-o peșteră de carton cafeniu, printre cărți de rugăciuni și săculețe cu moaștele sfintei Tereza. Raven își lipi fața de vitrină, înciudat și îngrozit totodată că povestea asta cu „sfînta familie" continua să fie crezută... „Căci nu mai era loc, pentru ei, în casa de popas"... Își aminti de copiii care ședeau în bănci și așteptau masa de Crăciun, în vreme ce o voce subțire și profesorală le citea despre porunca lui Cezar August ca toată lumea să se înscrie, fiecare în cetatea lui de obîrșie... În prima zi de Crăciun, nimeni nu putea fi bătut — toate pedepsele erau rezervate pentru a doua zi. Iubire, Caritate, Răbdare, Smerenie... Raven era un om cu carte și cunoștea totul despre aceste virtuți creștinești, dar experiența îl învățase cît preț aveau. Totul era fals : pînă și povestea asta, care se întîmplase aievea, fusese falsificată pentru a răspunde anumitor scopuri. Îl transformaseră pe Isus într-un Dumnezeu ca să se umfle ei înșiși în pene și ca să nu se simtă cîtuși de puțin vinovați de tratamentul barbar la care fusese supus de către niște oameni aidoma lor. Nu se lăsase, oare, de bună voie răstignit ? Dac-ar fi vrut să scape, ar fi putut lesne chema în ajutor „o legiune de îngeri". Asta era argumentul lor.

„Da, da, sigur c-ar fi putut, tot așa cum și taică-meu ar fi putut să se salveze cînd au deschis trapa sub el,

la Wandsworth" — își spuse Raven cu o amarnică necredință.

Stătea acolo, cu fața lipită de vitrină, așteptînd parcă pe cineva care să-i contrazică raționamentul și privindu-l țintă, cu o tandră oroare, pe pruncul acela în scutece, pe „micul bastard". Fiind om cu carte, știa adevărul despre copil, știa că pătimise din pricina acelor iudei blestemați și a fățarnicului Iuda, și că un singur învățăcel îi rămăsese credincios și trăsese sabia ca să-l apere, atunci cînd soldații veniseră să-l prindă în grădină.

În timp ce se zgîia la vitrină, un polițist trecu pe stradă, fără să-l privească. Raven se întrebă cît anume știau despre el? Le spusese cumva fata ce pățise? De bună seamă că da. O fi apărut și în ziare. Raven deschise ziarul și citi, dar, spre mirarea lui, nu găsi nici un cuvînt despre Ana. Fusese cît pe ce s-o omoare, și totuși ea nu se dusese la poliție : crezuse, pesemne, în ceea ce-i spusese el.

Se întoarse cu gîndul în garajul de lîngă Weevil, prin ploaie și întuneric, copleșit de o îngrozitoare tristețe, de sentimentul că scăpase o ocazie unică în felul ei, că săvîrșise o greșeală ireparabilă... Nu se mai putea consola cu vechea lui formulă : „O fustă sfîrșește totdeauna prin a te trăda... dă-i numai un răgaz". Acum ar fi vrut s-o găsească pe fată, dar își spunea că n-avea nici o șansă : nu putea da nici măcar de Cholmondeley.

— Dac-ai fi un Dumnezeu — îi spuse el cu amărăciune pruncului de ghips culcat în ieslea sa de ghips — ai ști că nu vreau să-i fac nici un rău fetei și mi-ai da o șansă. M-ai îndemna să-mi întorc brusc fața și aș vedea-o, poate, pe trotuar...

Și Raven se întoarse, crezînd pe jumătate, dar nu văzu, firește, pe nimeni. Depărtîndu-se, zări în rigolă o monedă de șase pence. O ridică și făcu cale-ntoarsă pînă la automatul acela care distribuia pachețele de ciocolată, în fața unei cofetării și alături de o biserică. Pe trotuar stăteau înșirate o mulțime de femei, așteptînd deschiderea unui bazar. Erau gălăgioase și nerăbdătoare, deoarece ora deschiderii trecuse de mult. „Un hoț de buzunare priceput ar da o lovitură aici !“ își spuse Raven în gînd, uitîndu-se la femeile astea : „Înghesuite unele într-altele, nici n-ar băga de seamă o mică apăsare pe fermoarul poșetei...“ Gîndul acesta nu avea nimic personal : Raven nu decăzuse chiar pînă la treapta inferioară a hoților de buzunare. Cel puțin așa își închipuia.

Înaintînd de-a lungul șirului de femei, se uita, totuși, în neștire, la poșetele lor. Îi atrase brusc atenția o poșetă care nu semăna cu celelalte — o poșetă nouă, elegantă și fistichie, purtată de o femeie bătrînă și cam îngălată. Parcă o mai văzuse undeva... Își aminti de mica sală de baie, de revolverul ridicat asupra fetei, de pudriera pe care aceasta o scosese din poșetă...

Ușa se deschise și femeile se repeziră înăuntru. Raven se pomeni singur pe trotuar, lîngă automat și lîngă afișul care anunța bazarul : „Intrarea, șase pence“. Deși își spunea că poșeta aceea nu putea fi a Anei — existau, desigur, sute de asemenea poșete — intră și el pe ușa din lemn de brad.

— ...Și nu ne duce pe noi în ispită — spunea vicarul, cocoțat pe o estradă la capătul sălii, pe deasupra pălăriilor vechi, a vaselor ciobite și a maldărelor de lenjerie femeiască.

După terminarea rugăciunii, presiunea mulţimii îl împinse pe Raven lîngă un stand cu „fanteziuri“ : mici acuarele de amatori, înfăţişînd peisaje din ţinutul lacurilor, tabachere pestriţe („suvenir din Italia“), scrumiere de alamă şi un teanc de romane desperecheate. Apoi mulţimea îl luă pe sus şi-l duse, fără voia lui, spre standul principal. N-ar fi putut găsi pe nimeni în această mulţime, dar n-avea importanţă, căci se pomeni deodată împins în spatele unei tarabe, în faţa căreia o văzu pe bătrînă. Se aplecă peste tarabă şi privi cu atenţie poşeta. Îşi aminti de vorbele fetei : „Mă cheamă Ana“... Şi iată că pe poşeta de piele zări urma ştearsă a unui „A“ : litera metalică fusese probabil scoasă. Ridică privirea, fără să observe prezenţa altui ins lîngă tarabă : ochii lui nu vedeau decît faţa prăfuită şi ticăloasă a bătrînei. Era intrigat, aşa cum fusese intrigat de duplicitatea domnului Cholmondeley.

Nu se simţea cîtuşi de puţin vinovat de moartea bătrînului ministru de război : acesta fusese una dintre mărimile lumii, unul dintre barosanii aşezaţi în primele rînduri (era un om cu carte, cunoştea expresiile potrivite), iar dacă-şi amintea, uneori, cu oarecare jenă, de geamătul secretarei întinse dincolo de uşa prost închisă, se liniştea de fiecare dată cu scuza că o omorîse în stare de legitimă apărare. Acum, însă, era la mijloc o mare ticăloşie, căci numai un ticălos putea fi în stare să jefuiască pe cineva din aceeaşi tagmă cu el... Înaintă de-a lungul tarabei pînă cînd ajunse alături de bătrînă.

— De unde ai poşeta asta ? o întrebă el în şoaptă, aplecîndu-se.

Dar un grup de femei vorace îl despărţi de ea: bătrîna nici nu avusese, poate, răgazul să vadă cine-i vorbise. Îşi spunea, poate, că fusese o cucoană, care-şi închipuia, în mod greşit, că poşeta era de vînzare.

Totuşi, întrebarea lui o speriase pe bătrînă, căci o văzu făcîndu-şi loc cu coatele spre uşă, şi se luă după ea. În clipa cînd ieşi din sală, bătrîna tocmai dădea colţul străzii, tîrîndu-şi fusta lungă şi demodată. Raven grăbi pasul. În graba lui, nu băgă de seamă că era, la rîndu-i, urmărit de către un individ pe care l-ar fi identificat numaidecît după pălăria-i moale şi după pardesiul purtat ca o uniformă. În curînd recunoscu locurile prin care trecea : pe-acelaşi drum mersese împreună cu fata.

Avea senzaţia că retrăieşte, în gînd, o experienţă mai veche. Iată : în curînd va vedea un chioşc cu ziare, în faţa căruia stătuse un poliţist ; da, acolo avusese de gînd s-o omoare pe fată, s-o ducă undeva afară din oraş şi s-o împuşte pe la spate, ca să nu sufere. I se păru că faţa zbîrcită şi rea, întrezărită dincolo de tarabă, îi face semn : „Nu te necăji, am avut noi grijă de toate astea".

Era de necrezut cît de repede putea alerga bătrîna. Într-o mînă ţinea poşeta, iar cu cealaltă îşi ridica fusta absurd de lungă. Ai fi zis că-i o replică feminină a lui Rip Van Winkle [1], care s-ar fi trezit din somn în straiele purtate cu o jumătate de veac în

---

[1] Personaj celebru dintr-o povestire a scriitorului american Washington Irving (1783—1859) ; Rip Van Winkle este un fermier naiv, care, într-o zi, pe cînd se afla la plimbare într-o pădure, adoarme buştean şi, trezindu-se peste douăzeci de ani, nu mai recunoaşte nimic din satul şi din ţara lui, devenită între timp o republică independentă.

urmă. „Aia i-au făcut desigur ceva" — își spuse. Dar cine erau „ăia" ?

Ana nu se dusese la poliție : crezuse în ceea ce-i spusese el. Iar dispariția ei nu putea fi decît în folosul lui Cholmondeley. Pentru prima oară de la moartea maică-si, Raven se temea pentru altcineva decît pentru sine însuși, deoarece știa prea bine că Cholmondeley era un om lipsit de scrupule.

După ce trecu de gară, bătrîna o luă la stînga, pe Khyber Avenue în sus, între două șiruri de locuințe mizere. Perdelele cenușii, brodate cu dantelă ieftină, ascundeau interioarele căsuțelor ; ici-colo cîte o plantă înfiptă într-o glastră își lipea de geam frunzele verzi și lucioase.

Îndărătul ferestrelor închise nu se zăreau mușcate : florile astea roșii aparțineau unei clase mai sărace decît locatarii de pe Khyber Avenue, și anume clasei exploataților. Pe Khyber Avenue puteai vedea aspidistrele [1] micilor exploatatori, care erau, toți, niște Cholmondeley mai mărunți.

În dreptul casei cu numărul 61, bătrîna se opri și-și căută cheia în poșetă, dîndu-i astfel răgaz lui Raven s-o ajungă din urmă. Vîrîndu-și piciorul în ușă, îi spuse :

— Aș dori să-ți pun cîteva întrebări.

— Ieși afară ! îl repezi bătrîna. Nu vreau să am de-a face cu asemenea indivizi !

Raven împinse încet ușa, pîn-o deschise.

— Ai face mai bine să m-asculți — o sfătui el. Ar fi mult mai bine pentru dumneata.

Bătrîna porni de-a-ndărătelea, poticnindu-se printre lucrurile aruncate vraiște în vestibulul strîmt și

[1] Plantă decorativă.

întunecos. Raven privi cu ură totul : fazanul împăiat din cușca de sticlă, capul de cerb mîncat de molii (cumpărat pesemne la vreo licitație rurală și folosit în chip de cuier), rastelul pentru umbrele, făcut dintr-un metal negru, presărat cu steluțe de aur, becul electric acoperit cu un abajur roz.

— De unde ai luat poșeta asta ? o întrebă el. A, tare-aș avea poftă să-ți sucesc gîtul de babă !

— Acky ! strigă bătrîna. Acky !

— Ce-nvîrtești aici ?

Raven deschise la nimereală una din cele două uși și văzu un divan lung și grosolan, a cărui cuvertură nu acoperea cu totul salteaua, o oglindă mare cu ramă aurită, un tablou înfățișînd o fată goală, cufundată pînă la genunchi în mare. Cămăruța duhnea a parfum și a gaz.

— Acky ! Acky ! strigă din nou bătrîna.

— Va să zică așa ? Codoașă bătrînă ! mîrîi Raven, întorcîndu-se în vestibul.

Ea însă nu mai era singură : îl avea pe Acky. Acesta alergase în ajutorul ei tocmai din fundul casei, fără să facă zgomot, căci purta pantofi cu talpă de cauciuc. Înalt și chel, cu o mutră pioasă și echivocă, îl înfruntă pe Raven :

— Ce dorești, omule ?

Făcea parte dintr-o cu totul altă categorie socială ; o școală aleasă și un colegiu teologic îi formaseră accentul deosebit ; un factor ceva mai prozaic îi spărsese nasul.

— Ce insulte ! se văită bătrîna, privindu-l pe Raven pe sub brațul protector al lui Acky.

— Mă grăbesc — spuse Raven. N-aş vrea să vă fac praf lucrurile din casă. Spune-mi, de unde ai luat poşeta asta ?

— Dacă te referi la poşeta soţiei mele — zise chelul — a primit-o în dar de la o locatară, nu-i aşa, Tiny ?

— Cînd anume ?

— Acum cîteva seri.

— Unde-i locatara acum ?

— A rămas aici o singură noapte.

— De ce ţi-a dăruit poşeta ?

— Cel ce vrea să facă un dar, nu zăboveşte... Cunoşti zicala.

— Era singură ?

— Fireşte că nu — zise bătrîna.

Acky îi astupă gura cu palma, tuşind, şi o împinse încetişor în spatele lui.

— Era cu logodnicul ei — spuse el, şi adăugă înaintînd spre Raven : Faţa dumitale mi se pare cunoscută. Tiny dragă, du-te şi adu-mi jurnalul.

— Nu-i nevoie — zise Raven. Sînt chiar eu... M-aţi minţit în legătură cu poşeta. Dacă fata a fost vreodată aici, nu putea să fie decît noaptea trecută. Mă văd silit să scotocesc prin bordelul ăsta infect.

— Tiny, du-te şi cheamă poliţia — spuse Acky.

Raven ţinea mîna pe revolver, dar nu-l scoase din buzunar : o urmărea din ochi pe bătrînă, care ieşea cu paşi nehotărîţi pe uşa dinspre bucătărie.

— Grăbeşte-te, draga mea !

— Dac-aş fi convins că se duce, te-aş împuşca, dar nu se duce la nici o poliţie. Voi vă temeţi de poliţie mai mult decît mă tem eu. Bătrîna stă acum în bucătărie, ascunsă într-un colţ.

— A, nu ! protestă Acky. Te asigur că s-a dus. Am auzit ușa, n-ai decît să te încredințezi.

În clipa cînd Raven trecu prin fața lui, Acky ridică mîna și-l izbi pe după ureche cu o „gură-de-lup". Dar Raven se așteptase la asta. Aplecîndu-și capul, ajunse fără dificultate în pragul ușii dinspre bucătărie, cu revolverul îndreptat asupra lui Acky.

— Stai locului ! îi porunci el. Revolverul ăsta nu face zgomot. Dacă te miști, trag, așa fel ca să simți din plin lovitura !

O găsi pe bătrînă acolo unde se așteptase s-o găsească : ghemuită într-un ungher, între ușă și dulăpiorul pentru veselă.

— Ah, Acky ! gemu ea. De ce nu l-ai nimerit ?!

Acky începu să înjure. Sudălmile îi curgeau mașinal din gură ca balele, dar tonul și accentul cu care le rostea rămăseseră neschimbate, vădind aceeași școală aleasă, același colegiu teologic. Erau și unele cuvinte latinești, pe care Raven nu le înțelegea.

— Hai, spune-mi unde-i fata ! îi porunci el, nerăbdător.

Dar Acky nu-l auzea : stătea acolo, pradă unei crize de nervi, cu ochii rostogolindu-i-se pe sub pleoape, ca și cum s-ar fi rugat. Raven își spunea că unele din cuvintele astea latinești puteau foarte bine să fie dintr-o rugăciune : „Saccus stercoris", „fáuces"...

— Unde-i fata ? repetă el.

— Lasă-l în pace ! zise bătrîna. Nu te poate auzi ! Acky ! gemu ea din colțul unde se ascunsese. Totul e în ordine, dragul meu, te afli acasă ! Uite cum l-au chinuit ! adăugă ea, cu patimă, adresîndu-i-se lui Raven.

Deodată, sudălmile conteniră. Proţăpindu-se în pragul uşii dinspre bucătărie, Acky îl apucă de reverul hainei pe Raven, cu mîna care ţinea „gura-de-lup".

— La urma urmei — rosti el cu blîndeţe — sînt sigur că şi dumneavoastră, domnule episcop, v-aţi tăvălit în căpiţe, pe cînd eraţi tînăr...

Şi începu să chicotească.

— Spune-i să-mi dea pace ! mîrîi Raven. Vreau să scotocesc prin casă.

Nu-i slăbea din ochi pe amîndoi. Apartamentul ăsta mic şi înăbuşitor îi călca pe nervi. Era ca şi cum nebunia şi ticăloşia şi-ar fi dat întîlnire aici, în bucătărie. Bătrîna îl privea cu ură din colţul ei.

— Dac-aţi omorît-o — exclamă Raven — pe Dumnezeul meu că... Ştii cum e cînd ai un glonte-n burtă ? Te lungeşti pe jos şi sîngerezi...

Ar fi omorît-o pe bătrînă cu satisfacţia cu care-ar fi strivit un păianjen.

— Nu-mi sta în drum ! răcni el către Acky.

— Pînă şi sfîntul Pavel... — zise acesta, privindu-l cu ochii lui sticloşi, fără să se mişte din pragul uşii.

Raven îl plesni peste faţă şi se trase înapoi numaidecît, ferindu-se de braţul dezlănţuit ca un bici. Apoi îşi ridică revolverul.

— Nu trage ! strigă bătrîna. Îl scot eu afară... Nu care cumva să te-atingi de Acky ! Destul l-au chinuit !

Îl apucă de braţ pe soţul ei ; căruntă, soioasă şi jalnic de tandră, abia îi ajungea pînă la umăr.

— Acky, dragul meu, hai în salonaş — miorlăi ea. Şi adăugă, frecîndu-şi de mîneca lui faţa zbîrcită şi rea : Acky, scumpule, ai o scrisoare de la episcop.

Pupilele lui se rostogoliră la loc în găvane, întocmai ca ochii unei păpuşi. Îşi venise iarăşi în fire.

— Am impresia că am făcut o mică scenă — zise el. Apoi, recunoscîndu-l pe Raven : Tiny, văd că individul ăsta e încă aici.

— Hai în salonaș, Acky dragă. Trebuie să-ți vorbesc.

Raven o lăsă să-l împingă în vestibul și porni după ei, pe scări. În timp ce urca, îi auzea vorbind — puneau desigur ceva la cale : poate că vor chema poliția, de îndată ce va ieși din casă.

Dacă într-adevăr fata nu se afla aici, sau dacă se descotorosiseră de ea, nu aveau de ce să se teamă de poliție. Pe palierul primului etaj zări o oglindă înaltă, crăpată ; urcînd scările, se văzu în ea, nebărbierit, hidos, cu buza-de-iepure. Își simți inima zvîcnind între coaste. Dac-ar fi fost silit să tragă, acum, repede, ca să se apere, mîna și ochiul l-ar fi trădat. „E jale ! își spuse, deznădăjduit. Încep să-mi pierd controlul. A fost de ajuns o fustă ca să mă dea gata !"

Deschise cea dintîi ușă și se pomeni într-o încăpere care era, desigur, dormitorul-model : un pat larg, dublu, acoperit cu o plapumă înflorată, o masă și cîteva scaune cu furnir de nuc, un săculeț brodat, pentru piepteni, și o măsuță de toaletă, cu un pahar de „Lysol" pentru dantura falsă a cuiva. Raven deschise garderoba și simți în nări un miros greu de haine vechi și de naftalină. Merse la fereastra închisă și privi în jos, spre Khyber Avenue, auzind tot timpul cum șușoteau în salonaș Acky și Tiny : puneau desigur ceva la cale. Ochiul lui observă o clipă un individ spătos, dar cam șleampăt, cu o pălărie de fetru : stătea de vorbă cu o femeie, în fața casei de peste drum. Un alt individ apăru din susul străzii și dispăru

în curînd, împreună cu celălalt. Raven pricepu îndată că erau de la poliție. Poate că nici nu-l zăriseră, poate că făceau o inspecție obișnuită.

Ieși repede pe palier și trase cu urechea : Acky și Tiny amuțiseră. Primul lui gînd fu că ieșiseră, poate, din casă, dar încordîndu-și auzul desluși răsuflarea șuierătoare a bătrînei, undeva, lîngă piciorul scării.

Pe palier mai era o ușă. Raven apăsă pe clanță. Ușa era încuiată. N-avea rost să-și mai piardă vremea cu cei doi bătrîni. Trase un glonț în broască și deschise ușa. Înăuntru, nimeni. Era o odăiță obișnuită, ocupată aproape în întregime de un pat dublu și de un cămin ascuns după o grilă de aramă afumată. Se uită pe fereastră și văzu doar o curticică de piatră, o ladă de gunoi, un zid înalt și plin de funingine (care despărțea casa asta de casa vecină), și lumina sură a zilei în scăpătare. Pe măsuța de toaletă se afla un aparat de radio. Garderobul era gol. Raven pricepu limpede la ce folosea cămăruța. Ceva însă îl făcu să rămînă, poate senzația că în odaia asta cuiva îi fusese frică. Era o senzație irezistibilă. Și apoi trebuia să lămurească misterul ușii încuiate : cei doi bătrîni n-ar fi încuiat o odaie goală, dacă aceasta n-ar fi ascuns un indiciu primejdios pentru ei.

Raven întoarse pe toate fețele pernele de pe pat. Cu mîna pe revolver, fremăta la gîndul că cineva se chinuise aici. O, cît ar fi vrut să știe ! Se simțea jalnic de neputincios, ca orice om care se bizuie exclusiv pe o armă. „Sînt un om cu carte“ — vorbele astea îi reveneau, batjocoritoare, în minte. Era convins însă că oricare dintre polițiștii de afară ar fi putut să descopere mai multe decît el în cămăruța asta. Îngenunche și privi sub pat. Nimic. Însăși cu-

rățenia din încăpere avea ceva nefiresc; poate că fusese dereticată după săvîrșirea unei crime. Pînă și scoarțele de pe jos păreau să fi fost scuturate.

Se întrebă dacă nu cumva se lăsa dus de închipuire. Poate că fata îi dăruise într-adevăr bătrînei poșeta aceea. Rămînea însă faptul că bătrîna îl mințise în legătură cu noaptea petrecută de fată în casa ei și faptul că inițialele de pe poșetă fuseseră smulse. De asemenea, faptul că încuiaseră ușa. Dar mulți oameni au obiceiul să încuie ușile — contra hoților — avînd, ce-i drept, grijă să lase cheia afară. Exista, desigur, o explicație pentru toate astea, Raven își dădea seama: la urma urmelor, pentru ce să lași inițialele altei persoane pe o poșetă primită în dar? Cînd ai mai mulți locatari, e firesc să uiți în care noapte... Da, existau explicații, dar Raven nu-și putea alunga impresia că în odăița asta se petrecuse ceva și că fusese curățată în grabă, pentru a înlătura niște urme. Și se gîndi cu jale că nu putea să cheme poliția pentru a o căuta pe fată. Din pricină că el era un proscris, trebuia și ea să fie la fel. „Dumnezeule! Dac-aș putea!..."

Ploaia biciuind apa Weevil-ului, micul Isus de ghips, lumina după-amiezii stingîndu-se încet în curticica de piatră, imaginea propriei lui hidoșenii ștergîndu-se în oglindă, răsuflarea șuierătoare a bătrînei sub scară... „O, de-aș putea s-o văd, măcar o oră!..."

Se întoarse pe palier, dar ceva îl trăgea mereu înapoi, ca și cum ar fi părăsit un loc drag. Izbuti totuși să se urce la etajul al doilea și să cerceteze, pe rînd, toate încăperile de-acolo. În fiecare din ele găsi aceleași paturi și dulapuri, același miros stătut de parfum și de articole de toaletă. Într-un singur garderob găsi

un baston rupt. Toate odăile astea erau mai prăfuite şi mai murdare decît cea pe care-o cercetase adineauri. Raven se opri, cu urechea la pîndă, în mijlocul acestor odăi goale. Nu se mai auzea nici un zgomot. Tiny şi Acky amuţiseră, aşteptîndu-l să coboare. Raven se întrebă din nou dacă nu cumva se vîrîse singur în primejdie, ca un prost. Dar dacă bătrînii ăştia n-aveau nimic de ascuns, de ce nu încercaseră să prevină poliţia ? Doar îi lăsase singuri, nu aveau de ce să se teamă, atîta timp cît el era sus, şi totuşi ceva îi reţinuse locului, tot astfel cum ceva îl atrăsese pe el în camera de la etajul întîi.

Se întoarse acolo. Se simţi mai liniştit după ce încuie uşa şi se văzu din nou în spaţiul îngust dintre perete şi patul comun. Inima îi bătea mai uşor. Putea din nou să reflecteze. Începu să cerceteze cu grijă încăperea, centimetru cu centimetru. Mută chiar şi aparatul de radio de pe măsuţă. În clipa aceea auzi un scîrţîit pe scări şi-şi lipi urechea de uşă : cineva, probabil Acky, urca scările treaptă cu treaptă, stîngaci de grijuliu. Iată-l traversînd palierul — acum era, desigur, lîngă uşă, cu urechile ciulite, în aşteptare. Cum puteai crede că bătrînii ăştia n-aveau a se teme de nimic ?

Ghemuindu-se lîngă pat, Raven se tîrî pe lîngă pereţi şi începu să pipăie cu degetele tapetul lucios, înflorat : auzise că unii îşi camuflau după tapet cîte o nişă secretă. Cînd ajunse în faţa căminului, dădu la o parte grila de aramă. Înăuntru zări un trup de femeie, ghemuit cu picioarele spre grilă şi cu partea de sus trasă înspre horn. Primul său gînd fu acela al răzbunării : dacă-i chiar Ana şi dacă-i moartă, îi va

împuşca pe bătrîni, pe amîndoi, în aşa fel încît să moară încet, chinuindu-se.

Se lăsă în genunchi, pentru a putea scoate afară trupul. Mîinile şi picioarele îi erau legate zdravăn ; o rochie veche, de stambă, fusese vîrîtă în chip de căluş în gura fetei, iar ochii-i erau închişi. Smulse întîi căluşul, fără să-şi poată da seama dacă fata era vie sau moartă. Începu s-o înjure :

— Trezeşte-te, căţea ! Trezeşte-te ! Apoi se aplecă asupra ei, rugător : Trezeşte-te !

Se temea s-o lase singură. În carafă nu era pic de apă, dar nu putea face nimic. După ce tăie sforile, se aşeză lîngă fată, pe podea, cu o mînă pe revolver şi cu cealaltă pe pieptul ei. Se uita ţintă la uşă. Simţind că fata respiră sub mîna lui, avu din nou, el însuşi, senzaţia că renaşte.

Fata nu ştia unde se află.

— Te rog — bîigui ea. Soarele... E prea tare... În cămăruţă nu era de loc soare ; în curînd avea să fie prea întuneric ca să se mai poată citi. „Cît o fi stat închisă acolo ?“ se întrebă el şi-şi duse palmele deasupra ochilor ei, ca să-i ferească de lumina tulbure a acelui amurg de iarnă.

— Aş vrea să dorm — zise ea, cu un glas obosit. Bine că pot să răsuflu !

— Nu, nu ! Trebuie să ieşim de-aici ! spuse Raven. Nu se aştepta însă la încuviinţarea ei.

— Bine, dar unde să mergem ?

— Văd că nu mă mai ţii minte. N-am unde să merg. Dar am să te las într-un loc sigur.

— Am aflat unele lucruri — zise Ana.

Raven își spuse că fata avea în vedere frica, sau moartea, dar ea îi explică destul de limpede, cu o voce din ce în ce mai fermă :

— Era chiar individul despre care vorbeai, Cholmondeley.

— Va să zică mă recunoști.

Fata însă nu era atentă la vorbele lui. S-ar fi zis că, în lunga ei noapte, repetase tot ce voia să spună în clipa cînd va fi găsită și că, acum, vorbea pe nerăsuflate, știind că nu era timp de pierdut :

— Am căutat să aflu unde anume lucrează. La nu știu ce firmă, cică. S-a speriat. Da, se vede că lucrează acolo, am uitat numele firmei. Trebuie să-mi amintesc...

— Nu te osteni. Drăguț din partea dumitale. O să-ți amintești. Dar cum se face că nu ți-ai pierdut mințile ?... Dumnezeule ! Mare curaj ai !

— Pînă mai adineauri, am ținut minte. Te-am auzit cum mă căutai prin odaie, pe urmă ai ieșit, și am uitat tot.

— Crezi c-ai putea să umbli ?

— Sigur că da. Trebuie să ne grăbim.

— Încotro ?

— Mă gîndisem la tot, în amănunt. O să-mi amintesc eu. Am avut destul timp să mă gîndesc la toate.

— Vorbești ca și cum nu ți-ar fi fost de loc frică.

— Știam c-o să fiu găsită pînă la urmă. Trebuie să ne grăbim. N-avem prea mult timp. M-am gîndit la război, mereu.

— Mare curaj ai ! repetă el, cu admirație.

Ea începu să-și miște mîinile și picioarele, metodic, ca și cum ar fi urmat un program dinainte stabilit.

— Da, m-am gîndit mult la război. Am citit undeva, nu mai țin minte unde, că pruncii nu pot suporta o mască de gaz, pentru că n-are destul aer. Se ridică în genunchi, agățîndu-se de umărul lui Raven, și adăugă : Nu prea aveam aer acolo și asta mă făcea să văd lucrurile foarte limpede. Mă gîndeam că ar trebui să împiedicăm războiul. Știu, e o prostie să-mi închipui că numai noi doi am putea opri războiul, dar de vreme ce nu există altcineva ...Parc-aș avea ace în picioare. Asta înseamnă că se trezesc din nou la viață.

Încercă să se ridice, dar nu izbuti.

Raven o privea cu luare-aminte.

— La ce te-ai mai gîndit ? o întrebă.

— La dumneata. Aș fi vrut să nu fi plecat de lîngă dumneata, lăsîndu-te așa...

— Credeam că te-ai dus la poliție.

— N-aș face una ca asta.

Ținîndu-se de umărul lui, izbuti în sfîrșit să se ridice în picioare.

— Sînt de partea dumitale — adăugă ea.

— Trebuie să ieșim de-aici. Poți umbla ?

— Da.

— Atunci dă-mi drumul. E cineva afară.

Se apropie de ușă, cu revolverul în mînă, ciulindu-și urechile. Cei doi bătrîni avuseseră destul timp ca să urzească un plan. Mai mult timp decît avusese el. Deschise brusc ușa, dar nu zări pe nimeni. De altfel, pe palier era prea întuneric. „Diavolul ăla bătrîn stă la pîndă într-un colț, ca să mă pocnească-n cap cu vătraiul“ — își spuse Raven și dădu să sară, dar se poticni numaidecît de o sfoară întinsă peste pragul ușii. Căzu în genunchi pe podea, cu revolver cu tot. Pînă să se ridice, Acky îl și izbi în umărul stîng.

Rămase buimăcit, neputînd să se mişte. Avu însă răgazul să-şi spună : „Lovitura următoare o s-o primesc în cap. M-am prostit rău, altminteri ar fi trebuit să mă gîndesc la trucul cu sfoara..." Deodată auzi glasul Anei :

— Aruncă vătraiul !

Se ridică anevoie în picioare. Fata luase de pe jos revolverul, îndreptîndu-l spre Acky.

— Eşti grozavă ! îi spuse Raven uimit.

Din josul scării se auzi vocea bătrînei :

— Acky, unde eşti ?

— Dă-mi arma — şopti Raven. Coboară scările, n-ai de ce să te temi de căţeaua aia bătrînă !

Şi porni după ea, cu revolverul aţintit mereu asupra lui Acky, deşi nu mai era nevoie : bătrînii îşi consumaseră muniţia.

— Dacă s-ar fi clintit, i-aş fi vîrît un glonţ în burtă — zise Raven, cu părere de rău.

— Nu m-ar fi impresionat — răspunse Ana. Aş fi făcut-o eu însumi.

— Eşti o fată grozavă.

Aproape că uitase de agenţii pe care-i zărise pe stradă. Dar cînd puse mîna pe clanţă, îşi aminti de ei şi spuse :

— Va trebui, poate, s-o şterg repede, dacă poliţia aşteaptă afară. Şi adăugă, fără să stea mult pe gînduri, convins că putea avea încredere în ea : Am găsit un adăpost pentru la noapte. În curtea depoului căilor ferate. O magazie părăsită. Te aştept astă-seară lîngă gard, la vreo cincizeci de metri de gară.

Şi deschise uşa. Pe stradă nu era nimeni. Ieşiră împreună şi merseră prin mijlocul străzii pustii şi întunecate.

— L-ai zărit pe individul ăla din pragul casei de peste drum ? îl întrebă Ana.

— Da, l-am zărit.

— Mi s-a părut că seamănă cu... dar e, oare, cu putinţă ? !

— Mai era unul, în celălalt capăt al străzii. Sînt sigur că erau de la poliţie, dar nu m-au recunoscut. Altminteri ar fi încercat să mă prindă.

— Şi ai fi tras ?

— Sigur c-aş fi tras. Dar nu m-au recunoscut. Straşnic i-am mai păcălit !

Şi Raven începu să rîdă, simţind în gîtlej umezeala nopţii.

Dincolo de podul de cale ferată se vedeau luminile oraşului, dar în locul unde se aflau ei nu era decît lumina cenuşie a asfinţitului. Se auzea pufăitul unei locomotive trase pe o linie de garaj.

— Nu pot merge departe — zise Ana. Îmi pare rău. Cred că sînt totuşi cam bolnavă.

— Nu mai e chiar aşa mult — o încurajă Raven. Era acolo o scîndură care se clătina. Am fixat-o singur, azi-dimineaţă. Sînt şi saci înăuntru, ştii ? O mulţime de saci. O să ne simţim ca acasă.

— Ca acasă ?

Raven tăcu. Pipăind zidul smolit al curţii depoului, mergea îngîndurat : îşi amintise de bucătăria de la subsol şi de imaginea maică-si, sîngerînd pe masă. Nu se ostenise nici măcar să încuie uşa : nu-i păsa de el ! Săvîrşise şi el, la vremea lui, destule fapte urîte, dar nu fusese niciodată în stare de atîta ticăloşie. Poate că, într-o bună zi, o să fie... Ar începe, atunci, o nouă viaţă, căci n-ar mai fi hărţuit de ase-

menea amintiri ori de cîte ori cineva pomenea cuvîntul „moarte", „sînge", „răni" sau „acasă".

— E cam pustie casa asta — zise Ana.

— Nu trebuie să te temi de mine — îi spuse Raven. N-am să te rețin. O să șezi puțin și-o să-mi povestești ce ți-a făcut Cholmondeley, iar după aceea poți pleca unde vrei.

— N-aș avea putere să merg mai departe, chiar dacă m-ai plăti.

Raven fu nevoit s-o apuce de umeri și s-o rezeme de zidul smolit. Ar fi vrut să-i insufle o parte din voința lui inepuizabilă.

— Curaj ! Aproape c-am ajuns.

Tremurînd de frig, o sprijinea cu toată puterea lui. Încercă să-i vadă fața pe întuneric.

— În magazie te vei putea odihni — îi spuse. Sînt o mulțime de saci acolo.

Avea aerul unui proprietar care vorbește cu mîndrie despre casa lui, cumpărată cu bani grei sau construită cu propriile-i mîini.

2

Mather se trase înapoi în pragul întunecos. Într-un fel, era mai rău decît se temuse. Își duse mîna la revolver. Trebuia doar să facă un pas și să-l aresteze pe Raven — sau să tragă în el, dac-ar fi încercat să fugă. Numai că, fiind polițist, Mather nu putea să tragă primul. Saunders îl aștepta la capătul străzii. Ceva mai încolo, un agent în uniformă

îi aştepta pe amîndoi. Dar Mather nu se clinti. Îi lăsă pe fugari să se depărteze pe stradă, încredinţaţi că erau singuri. După un timp, porni pe urmele lor, iar cînd ajunse la colţ, îl luă şi pe Saunders.

— La d-d-dracu ! mîrîi acesta.

— Nu-i decît Raven, cu Ana — îl linişti Mather. Scăpără un chibrit şi-şi aprinse ţigara pe care-o ţinea între buze de vreo douăzeci de minute încoace. Abia îi putea vedea pe bărbatul şi femeia care coborau strada întunecoasă din preajma depoului. Undeva, dincolo de ei, se mai aprinse un chibrit.

— I-am înconjurat — zise Mather. Nu mai au cum să ne scape.

— Vreţi să-i p-p-prindeţi pe-amîndoi ?

— Nu putem trage din pricina fetei. Îţi dai seama ce tărăboi ar face ziarele dac-am răni o femeie ? Altceva ar fi dacă individul ar fi comis o crimă...

— Trebuie să fim atenţi cu logodnica dumneavoastră — rosti Saunders, fără să se bîlbîie.

— Mergi înainte — îi zise Mather. Să nu-i lăsăm să se depărteze prea mult. Nu mă mai gîndesc la ea, te asigur. Frumos m-a mai dus de nas ! Mă întreb doar cum ar fi mai bine să procedăm cu Raven şi cu complicii pe care i-a găsit la Nottwich. Dacă vom fi siliţi să tragem, vom trage.

— S-au oprit — anunţă Saunders.

Avea vederea mai ageră decît Mather.

— Dacă l-aş fugări, crezi c-ai putea să pui mîna pe el ?

— Nu — răspunse Saunders, grăbind pasul. A scos scîndura. Acum intră amîndoi prin deschizătură.

— Nu te speria. O să-i urmăresc. Du-te de fă rost de încă trei oameni și postează-l pe unul dintre ei în fața magaziei, ca să-l pot găsi. Toate porțile depoului sînt păzite acum. Adu-i pe ceilalți înăuntru. Dar fără zgomot.

Auzea cum scîrțîie zgura sub pașii celor doi. Nu-i putea urmări ușor din pricina zgomotului propriilor săi pași. Cei doi dispărură înapoia unui vagon. Lumina era din ce în ce mai slabă. Mather zări deodată umbrele lor mișcătoare și auzi șuieratul unei locomotive, care-l învălui într-un nor de fum, ca un panaș cenușiu. O clipă, avu senzația că umblă printr-o negură montană. Fața-i era umezită de un abur cald și murdar. Cînd aburul se risipi, nu-i mai văzu pe cei doi. Își dădea seama cît de greu trebuie să fie să găsești pe cineva în depou, noaptea. Peste tot erau vagoane ; poate că se strecuraseră într-unul dintre ele și stăteau ascunși. Mather se lovi la fluierul piciorului și înjură încet. În clipa aceea auzi, destul de deslușit, glasul Anei :

— Nu pot să merg mai departe.

Între ei nu erau decît vreo cîteva vagoane.

În curînd, pașii se auziră din nou — pașii grei ai unuia care poartă o povară.

Mather se sui în vagon și privi spre încrengătura aceea de linii ferate, hangare, movile de cărbuni și de cocs — un deșert dezolant, un fel de țară a nimănui prin ale cărei cioturi de fier și-ar fi croit drum un soldat purtînd în brațe un camarad rănit. Mather îi observa cu un ciudat sentiment de rușine, ca și cum ar fi fost un spion. Umbra aceea firavă, care șchiopăta, era un om ce părea s-o cu-

noască pe fata îndrăgită de Mather. Între aceasta și omul urmărit exista așadar un soi de legătură.

„Cîți ani o să capete pentru furtul ăla ?“ se întreba Mather. Nu mai voia să tragă. „Săracul, o fi desigur frînt de oboseală și caută, probabil, un loc unde să se odihnească !“ Iată că l-a și găsit : o mică gheretă de scînduri, ridicată între linii, pentru muncitori.

Mather scăpără un chibrit și Saunders veni numaidecît lîngă el, așteptînd ordine.

— Au intrat în ghereta asta — îi comunică Mather. Postează-i pe oameni. Dacă cei doi încearcă să iasă, pune mîna pe ei. Dacă nu, așteaptă să se lumineze de ziuă. N-avem nevoie de accidente.

— Dumneavoastră nu rămîneți ?

— O să-ți fie mai ușor fără mine. Rămîn la comisariat peste noapte. Și adăugă, cu blîndețe în glas : Nu te mai gîndi la mine. Mergi înainte și ai grijă de dumneata. Ți-ai luat revolverul ?

— Firește.

— O să-ți trimit oameni. Mă tem c-o să-ți fie cam frig, dar n-are rost să intri cu forța în gheretă. S-ar putea ca ăla să tragă, încercînd să fugă.

— E o lovitură g-g--grea pentru d-d-dumneavoastră !

Se făcuse noapte, iar întunericul atenua dezolanta pustietate a depoului. În gheretă, nici un semn de viață, nici o lumină. Saunders ar fi putut crede că ghereta nici nu există ; stînd rezemat cu spatele de un vagon, pentru a se feri de vînt, auzea răsuflarea polițistului celui mai apropiat și-și repeta în gînd, ca să-și treacă vremea (în gînd nu se bîlbîia nici-

odată), un vers dintr-o poezie pe care-o învățase la școală și în care era vorba despre un turn negru :

Rău mai era, de suferea atîta !

„Iată un vers încurajator“ — își spunea. Nici nu se putea găsi unul mai potrivit pentru oamenii din tagma lui. Nu degeaba îl ținuse minte.

3

— Cine vine la masă, draga mea ? întrebă prefectul, vîrîndu-și capul pe ușa dormitorului.

— Ce-ți pasă ? Ai face mai bine să te îmbraci — îi răspunse doamna Calkin.

— Mă întrebam, draga mea, dacă...

— Dacă ce ? îi tăie vorba nevastă-sa, autoritară.

— Dacă ai învățat-o pe noua slujnică să-mi spună „maior“. „Maiorul Calkin“...

— Ai face mai bine să te grăbești.

— Sper că nu-i vorba iarăși de primăreasă — bombăni prefectul, tîrîndu-se, mîhnit, spre baie.

Se răzgîndi însă și coborî pe furiș în sufragerie, ca să arunce o privire în bufetul cu băuturi. Dacă era invitată primăreasa, n-o să fie nici o băutură. Piker, primarul, nu mai călca pe la el : nici nu era de mirare. „Ce-ar fi să trag o dușcă, dacă tot sînt aici ?“ își spuse prefectul și dădu repede pe gît un păhărel, pe care-l clăti apoi cu puțin sifon și-l șterse cu batista. După ce puse paharul lîngă tacîmul pre-

gătit pentru primăreasă, chemă la telefon comisariatul.

— Ceva nou ? întrebă el, într-o doară.

Știa că n-aveau nevoie de el acolo, ca să-i ceară sfatul. Auzi vocea comisarului :

— I-am găsit ascunzătoarea. Am înconjurat locul. Așteptăm pînă se luminează.

— V-aș putea fi de folos cu ceva ? Vrei să vin la comisariat, ca să discutăm ?

— Nu-i nevoie, sir.

Decepționat, agăță receptorul în furcă, mirosi paharul primăresei (nu, ea n-o să bage de seamă !) și urcă scările. „Maiorul Calkin !" își spuse el, gînditor. Din nenorocire, maiorul Calkin e sub papuc... Privind pe fereastra camerei lui la șiragul de lumini ale Nottwich-ului, își aminti fără să vrea de război, de tribunalul militar, de zilele plăcute cînd băga groaza în cei ce refuzau să facă armata. Uniforma lui era încă în dulap, atîrnată lîngă fracul pe care-l îmbrăca o dată pe an, la agapa Clubului Rotary, cînd se mai putea amesteca printre „băieți". Un vag miros de naftalină îi gîdila nările. Deodată se înveseli. „Dumnezeule ! își spuse. De azi într-o săptămînă s-ar putea să înceapă... O să le arătăm noi din ce stofă sîntem făcuți ! Mă întreb dacă uniforma îmi mai vine bine."

Nu se putu împotrivi ispitei de a-și trage tunica peste pantalonii de seară. Era cam strîmtă, desigur, dar imaginea din oglindă nu era de loc urîtă. Va trebui să lărgească puțin tunica, atîta tot. Cu influența pe care-o avea în district, va reuși să poarte din nou uniforma, de azi în două săptămîni. Cu puțin

noroc, va fi mai ocupat decît fusese vreodată în războiul trecut.

— Ce faci acolo, Joseph? o auzi el pe nevastă-sa. O zări în oglindă; stătea în prag, într-o atitudine statuară, cu noua ei rochie de seară, croită din mătase neagră, cu paiete de aur. Avea aerul unui manechin enorm, expus într-o vitrină.

— Scoate-o numaidecît de pe tine! îi strigă ea. Ai să miroși toată seara a naftalină! Primăreasa e jos și se dezbracă, iar Sir Marcus poate sosi dintr-o clipă în alta...

— Trebuia să mă previi! zise prefectul. Dac-aș fi știut că vine și Sir Marcus... Cum de-ai reușit să-l atragi pe bătrîn?

— S-a invitat singur — explică doamna Calkin, cu mîndrie. Tocmai de aceea i-am telefonat primăresei.

— Piker nu vine?

— N-a dat pe-acasă toată ziua.

Prefectul își scoase tunica și o agăță cu grijă în cuier. Dacă războiul ar fi continuat încă un an, ar fi fost avansat la gradul de colonel: se avusese foarte bine cu statul-major al regimentului, fiindcă aproviziona popota cu articole de băcănie, la un preț nu cu mult superior celui de cost. În următorul război, avea să capete, desigur, gradul de colonel atît de mult rîvnit.

Zgomotul făcut de mașina lui Sir Marcus pe prundișul aleii îl sili să coboare. Primăreasa își căuta sub divan cățelușul pechinez, care se ascunsese de frica străinilor. Ședea în genunchi și șoptea cu glas mieros:

— Chinezoiule! Chinezoiule!

„Chinezoiul" mîrîia, nevăzut.

— Ia te uită ! zise prefectul, încercînd să fie afabil. Ce-i cu Alfred ?

— Alfred ? îngînă primăreasa, ieşind de sub divan. Nu-i Alfred, ci „Chinezoiul". A ! Întrebi de Alfred ? Păi, iar a dispărut — adăugă ea, repede.

De obicei, nu pricepea imediat ceea ce i se spunea.

— Cine ? „Chinezoiul" ?

— Nu, Alfred.

Nu puteai ajunge prea departe cu primăreasa. Doamna Calkin îşi făcu apariţia.

— L-ai prins, draga mea ? întrebă ea.

— Nu, iar a dispărut — zise prefectul. Dacă despre Alfred întrebi...

— E sub divan — spuse primăreasa. Nu vrea să iasă de-acolo.

— Trebuia să te previn, draga mea — zise doamna Calkin. Credeam, fireşte, că ştii cît de mult detestă Sir Marcus cîinii. Să nu-i vadă în ochi ! Natural că, dacă stă liniştit acolo...

— Sărăcuţul de el ! oftă doamna Piker. E atît de sensibil, încît a priceput de îndată că-i nedorit în casa asta.

Prefectul simţi, deodată, că nu mai poate suporta.

— Alfred Piker e cel mai bun prieten al meu. Îţi interzic să spui că-i nedorit în casa asta !

Nimeni însă nu-l luă în seamă : servitoarea anunţase că a sosit Sir Marcus.

Sir Marcus intră în vîrful picioarelor. Era un bărbat foarte bătrîn şi bolnav, cu o bărbiţă albă ce semăna cu pufuşorul unui pui de găină. Ai fi zis că se uscase în hainele lui ca o nucă în coajă. Vorbea cu un foarte vag accent străin, deşi cu greu ţi-ai fi

putut da seama dacă era evreu sau dintr-o străveche familie engleză. Dădea impresia unui om rafinat de contactul cu numeroase orașe: se lipise de el ceva din Ierusalim, dar și ceva din St. James[1], precum și ceva din Viena sau din vreun gheto din Europa centrală, iar unele gesturi vădeau că frecventase cele mai exclusive cluburi din Cannes.

— Ce drăguț din partea dumitale, doamnă Calkin, că mi-ai dat prilejul să...

Vorbea în șoaptă, așa că era greu să auzi ce spune. Ochii lui bătrîni și solzoși îi cuprindeau pe toți în aceeași privire.

— Am sperat totdeauna că voi face cunoștință cu...

— Sir Marcus, permiteți-mi să v-o prezint pe doamna primar.

Bătrînul se înclină cu grația nițeluș cam servilă a unui cămătar venit în saloanele doamnei de Pompadour.

— O persoană atît de cunoscută în orașul Nottwich !

Nu era nimic ironic sau condescendent în vorbele lui. Sir Marcus era pur și simplu bătrîn. Pentru el, toți oamenii erau la fel. Nu se ostenea să facă vreo deosebire între ei.

— Vă credeam pe Riviera, Sir Marcus — zise prefectul pe un ton jovial. Serviți un sherry. Doamnelor n-are rost să le ofer...

— Nu beau — șuieră Sir Marcus. (Prefectul se întunecă la față.) Abia acum două zile m-am întors.

— Umblă zvonuri despre război, nu-i așa ? Cîinilor le place să latre...

[1] Palatul regal englez și cartierul aristocratic din jurul lui.

— Joseph ! i-o tăie doamna Calkin, aruncînd o privire semnificativă spre divan.

Ochii solzoşi ai bătrînului se limpeziră puţin.

— Da, da, zvonuri — spuse el.

— Văd, Sir Marcus, că aţi mai angajat oameni la Oţelăriile Midland.

— Aşa mi s-a spus şi mie — murmură Sir Marcus.

Slujnica vesti că masa e servită. Forfota oamenilor îl făcu să tresară pe căţeluş, care mîrîi sub divan. Timp de cîteva clipe, toţi se uitară, cu moartea-n suflet, la Sir Marcus. Acesta, însă, nu auzise — sau poate că mîrîitul răzbise totuşi pînă-n subconştientul lui, căci îi şopti doamnei Calkin, cu ură, în timp ce-o conducea spre sufragerie :

— Cîinii mă alungă...

— Joseph, oferă-i doamnei Piker o limonadă — zise doamna Calkin.

Prefectul se uită nervos la primăreasă ; aceasta păru cam nedumerită de gustul limonadei, dar mai sorbi o dată.

— Ce limonadă grozavă ! exclamă ea. Zău, are o aromă !

Sir Marcus trecu mai departe castronul cu supă, apoi tava cu peşte. Cînd se servi „entrée"-ul, se aplecă deasupra vazei de flori argintate, pe care erau gravate cuvintele : „Lui Joseph Calkin, din partea colaboratorilor săi de la „Calkin & Calkin", cu ocazia..." (inscripţia înconjura vaza, aşa că nu se vedea în întregime) şi şopti :

— Aş putea căpăta un pesmet şi puţină apă caldă ? Doctorul nu-mi îngăduie să mănînc nimic altceva seara.

— Ce ghinion ! exclamă prefectul. Nimic nu-i mai recomandabil, la bătrînețe, decît mîncarea și băutura...

Se uită cu jale la paharul său gol : ce viață ! O, dac-ar fi putut să evadeze, să stea puțin cu „băieții", să-și aducă și el contribuția la discuții, dovedind că-i bărbat !

— „Chinezoiul" s-ar delecta cu oasele astea ! zise deodată primăreasa, și simți numaidecît că se sufocă.

— Cine-i „Chinezoiul" ? întrebă Sir Marcus.

— Doamna Piker are un pisoi adorabil — se grăbi să explice amfitrioana.

— Îmi pare bine că nu-i un cîine — șuieră Sir Marcus. Detest cîinii, mai ales cîinii pechinezi — adăugă el, fluturîndu-și în aer mîna ofilită, care ținea un pesmet cu brînză. Hau ! Hau ! Hau ! izbucni bătrînul, cu o ură feroce.

Apoi sorbi puțină apă caldă.

Omul acesta se lipsea aproape de orice plăceri. Emoția lui cea mai puternică era ura, iar țelul lui suprem era să se apere — să-și apere averea, existența, bruma de vitalitate pe care o dobîndea în fiece an sub soarele de la Cannes. Ar fi fost mulțumit să mănînce pesmeți cu brînză pînă la capătul zilelor sale, dacă în felul acesta și-ar fi putut prelungi viața.

„Nu mai are multe zile bătrînul" — își spunea prefectul, privindu-l pe Sir Marcus cum își muia în apă ultima fărîmă de pesmet și-și scotea din buzunarul vestei o cutiuță plată de aur, din care lua o pastilă albă. „Are inima slabă, se vede după cum vorbește" — își zise prefectul, amintindu-și că bătrînul călătorea totdeauna cu un vagon special cînd mergea cu trenul și că folosea un fotoliu pe rotile pentru a cir-

cula, încet, pe lungile coridoare ale Oţelăriilor Midland. Prefectul îl întîlnise de mai multe ori, la nişte recepţii oficiale; după greva generală, Sir Marcus dăruise poliţiei un gimnaziu complet utilat, drept răsplată pentru serviciile ei; bătrînul îl vizita însă pentru prima oară acasă.

Toată lumea ştia o mulţime de lucruri despre Sir Marcus. Partea proastă era că lucrurile astea se băteau cap în cap. Unii îl credeau de origine greacă, din pricina prenumelui său, alţii erau convinşi că se născuse într-un ghetou. Asociaţii lui afirmau că descinde dintr-o veche familie englezească. Nasul lui nu dovedea nimic: o mulţime de asemenea nasuri puteau fi văzute în Cornwall şi în regiunile de vest ale ţării. Numele lui nu figura de loc în anuarele *Who's Who*, iar un ziarist intrepid, care încercase odată să-i scrie biografia, descoperise în registre anumite goluri bizare.

Era imposibil să urmăreşti vreunul din zvonuri pînă la izvorul lui. Exista o lacună chiar şi în arhivele judiciare ale Marsiliei, unde, potrivit unui zvon, Sir Marcus fusese, în tinereţea lui, trimis în judecată pentru furt, de către un client al unei case de toleranţă.

Omul acesta, care era unul dintre cei mai mari bogătaşi din Europa, şedea acum în sufrageria mobilată greoi, în stil „eduardian", şi-şi scutura de pe haină firimiturile de pesmet. Nimeni nu-i cunoştea vîrsta — afară, poate, de dentistul său: prefectul era de părere că vîrsta omului se poate ghici după dinţi. Probabil însă că bătrînul purta dinţi falşi: încă o lacună, pe lîngă cele din registre.

— Să-i lăsăm pe domni la băuturile lor — zise doamna Calkin, pe un ton jovial, ridicîndu-se de la masă și fulgerîndu-l pe soțul ei cu o privire-avertisment. Presupun, totuși, că au de vorbit despre o mulțime de lucruri.

Cînd ușa se închise, Sir Marcus spuse:

— Sînt sigur c-am văzut-o undeva pe cucoana aceea, cu un cîine.

— Îmi permiteți să beau puțin porto? îl întrebă prefectul. Nu-mi place să beau de unul singur, dar dacă realmente nu doriți... Serviți un trabuc?

— Nu, nu fumez — șuieră Sir Marcus. Voiam să vorbesc cu dumneata între patru ochi, în legătură cu individul acela, pe nume Raven. Davis e cam neliniștit. L-a văzut pe individ, cu totul întîmplător, în biroul unui prieten, îndată după furtul de pe Victoria Street. Raven a intrat acolo cu un pretext oarecare. Davis se teme că nebunul ăla umblă să se descotorosească de el... Ca de unicul martor.

— Spuneți-i că n-are de ce să se teamă — zise prefectul, mîndru, turnîndu-și din nou vin în pahar. Individul e ca și prins. Știm unde se ascunde, chiar în clipa asta. E înconjurat. Așteptăm doar să se lumineze, căci atunci o să iasă și singur...

— De ce să așteptați? șopti Sir Marcus. N-ar fi mai bine să puneți numaidecît mîna pe dobitocul ăla?

— E înarmat, știți? Pe întuneric, orice se poate întîmpla... Ar putea să tragă orbește, ca să scape. Și mai e ceva. Are cu el o fată. Ar fi nu știu cum dacă el ar fugi, iar fata ar fi împușcată.

Sir Marcus își înclină capul bătrîn deasupra mîinilor ce i se odihneau pe masă, fără nici un pesmet, fără nici o pastilă, fără nici un pahar cu apă caldă.

— Aș dori să înțelegi — adăugă el cu blîndețe. Într-un fel, *noi* sîntem răspunzători. Din cauza lui Davis. Dacă s-ar întîmpla ceva neplăcut, dacă fata ar fi omorîtă... toți banii noștri ar fi la dispoziția poliției. În cazul unei anchete judiciare, ați avea cel mai bun avocat... Am și prieteni, după cum cred că presupui...

— Ar fi mai bine să așteptăm pînă mîine dimineață, Sir Marcus. Vă rog să aveți toată încrederea. Înțeleg situația. Am fost în armată, știți...

— Da, mi-am dat seama.

— S-ar părea că bătrînului buldog i-a venit din nou poftă să muște, nu-i așa ? Slavă Domnului că avem un guvern curajos !

— Da, da... Acum, războiul e aproape sigur, după părerea mea...

Ochii solzoși ai bătrînului se întoarseră spre sticla cu vin.

— N-aș vrea să te-mpiedic să-ți bei vinul, domnule maior.

— Bine, Sir Marcus, atunci o să mai beau un păhărel, ca înainte de culcare.

— Sînt foarte bucuros de veștile bune pe care mi le-ai dat — zise Sir Marcus. Faptul că un bandit înarmat se plimbă liber pe străzile Nottwich-ului este de natură să neliniștească. Nu trebuie, domnule maior, să pui în primejdie viața vreunuia dintre oamenii dumitale. E preferabil să piară acest... parazit, decît vreunul dintre ei.

Sir Marcus se lăsă deodată pe spătarul scaunului şi începu să gîfîie ca un peşte pe uscat :

— Repede, o pastilă ! Repede, te rog !

Prefectul îi scoase din buzunar cutiuţa de aur, dar nu mai era nevoie : Sir Marcus îşi venise în fire, aşa că-şi scoase singur o pastilă.

— Să vă chem maşina, Sir Marcus ?

— Nu, nu-i nici un pericol — şopti bătrînul. Atîta doar, că mă doare... Ce spuneam ? urmă el, privind cu nişte ochi năuci firimiturile de pe pantaloni. A, da, nu trebuie să primejduieşti viaţa oamenilor dumitale, sînt băieţi buni, iar ţara o să aibă nevoie de ei.

— Adevărat.

— După mine — şopti Sir Marcus, cu venin în glas — nemernicul ăla e un trădător. În clipa de faţă, e nevoie de fiece om. Eu, unul, l-aş trata ca pe-un trădător.

— Da, e un punct de vedere.

— Nu mai bei un păhărel, domnule maior ?

— Ba da, cred că da.

— Cînd te gîndeşti cîţi oameni valizi vor fi împiedicaţi să-şi facă datoria faţă de ţară din pricina acestui individ, chiar dacă nu-l va împuşca pe nici unul ! Gardieni, paznici... Atîţia oameni hrăniţi şi cazaţi pe socoteala statului, în vreme ce alţii...

— ...îşi dau viaţa... Aveţi dreptate, Sir Marcus.

Cuvintele patetice ale bătrînului îi mergeau la inimă. Îşi aminti de uniforma atîrnată în garderob : nasturii cu efigia regelui trebuiau lustruiţi. Prefectul simţea încă în nări mirosul de naftalină.

— „E undeva un colț de cîmp străin"... Știa Shakespeare ce spune. „Bătrînul Gaunt, cel mort la timp..." [1]

— Mult mai bine ar fi, domnule maior, ca oamenii dumitale să nu-și asume nici un risc ; să tragă de îndată ce-l vor vedea. Buruiana rea trebuie smulsă din rădăcină !

— Da, ar fi mult mai bine așa.

— Ești un tată pentru oamenii dumitale.

— Așa mi-a spus și Piker odată, înțelegînd însă cu totul altceva... Aș dori să beți un păhărel cu mine, Sir Marcus ! Sînteți un om înțelegător. Știți ce se petrece în sufletul unui ofițer, căci am fost, cîndva, în armată...

— Poate că vei fi din nou, de azi într-o săptămînă.

— Știți ce simte un om într-o asemenea situație. N-aș vrea, Sir Marcus, să existe vreo umbră între noi. Aș dori să vă spun ceva, ceva care-mi apasă conștiința : sub divan era un cîine...

— Un cîine ?

— Un cîine pechinez, poreclit „Chinezoiul". Nici nu știu cum...

— Păi, doamna spunea că-i un pisoi.

— Nu voia să știți.

— Nu-mi place să fiu păcălit — zise Sir Marcus. O să mă ocup eu de Piker, la alegeri...

Și scoase un mic suspin de oboseală, ca și cum ar fi avut prea multe lucruri de care trebuia să se ocupe, prea multe socoteli de încheiat, prea multe

[1] Personajul citează anapoda, întîi dintr-o poezie a lui Rupert Brooke (poet englez, 1887—1915) : „Dac-o să mor, să vă gîndiți atît : / Că, undeva, pe-un cîmp străin, e-un colț / Care-i în veci englez...", apoi un vers din tragedia shakespeariană „Richard al II-lea".

probleme — întinzîndu-se pe o nesfîrşită perioadă de timp, din care trăise pînă acum atîţia ani, de la ghetou încoace şi de la bordelul din Marsilia, dacă zvonurile privitoare la un ghetou şi la un bordel vor fi fost întemeiate.

— Aşadar, vei telefona numaidecît la comisariat, ca să le spui să tragă în tîlharul acela, de îndată ce se va arăta ? murmură el pe neaşteptate. Spune-le că-ţi asumi întreaga răspundere. Voi avea eu grijă de dumneata...

— Nu-mi dau seama cum aş putea...

Mîinile bătrînului se agitară, nervoase : erau atîtea lucruri de făcut, de aranjat...

— Ascultă-mă ! Nu fac niciodată promisiuni decît cînd le pot îndeplini. Există, la o depărtare de zece mile de-aici, un centru de instrucţie militară. Îţi pot asigura numirea în fruntea acestui centru, cu gradul de colonel, de îndată ce va izbucni războiul.

— Dar colonelul Banks ?

— Va fi transferat în altă parte.

— Vreţi să spuneţi că, dacă telefonez...

— Nu, vreau să spun : dacă reuşeşti...

— Adică, dacă individul va muri ?

— Viaţa lui n-are importanţă. E un ticălos, un ticălos tînăr. N-ai nici un motiv să şovăi. Mai bea un păhărel...

Prefectul întinse mîna după sticlă. „Colonelul Calkin“ — îşi spuse el în gînd, dar cu mai puţină încîntare decît ar fi crezut. Fără voia lui, îl năpădiră alte amintiri. Era un bărbat sentimental, între două vîrste. Îşi amintea de numirea lui în postul de prefect : deşi fusese „aranjată“, desigur, la fel cum avea să fie şi numirea lui la conducerea acelui cen-

tru de instrucție, se simțea totuși mîndru că-i în fruntea uneia dintre cele mai bune unități polițienești din țară.

— Nu, prefer să nu mai beau — zise el, moale. Vinul mă-mpiedică să dorm, și-apoi soția mea...

— Ei bine, colonele — îl întrerupse bătrînul, clipind din ochi — te vei putea bizui pe mine în orice chestiune.

— Aș dori din suflet — spuse prefectul cu glas rugător — aș dori să vă fiu pe plac, Sir Marcus, dar nu văd cum aș putea... Poliția nu poate face una ca asta.

— Nu se va ști niciodată.

— Cred, de altfel, că nici n-au să-mi asculte ordinul... într-o chestiune ca asta.

— Vrei să spui că, în poziția dumitale, n-ai nici o *autoritate ?* șopti Sir Marcus, cu uimirea unui om care își exercitase totdeauna autoritatea asupra subalternilor săi mai tineri.

— Aș dori să vă servesc.

— Telefonează ! Oricum, poți încerca să te folosești de influența dumitale. Nu cer niciodată unui om mai mult decît poate face.

— E o echipă întreagă, băieți de ispravă cu toții — zise prefectul. Seara, mă duc adesea la comisariat și beau un păhărel cu ei. Buni băieți. Și ageri, nesemuit de ageri. Au să-l prindă pe individ, Sir Marcus, fiți fără teamă !

— Au să-l prindă mort ?

— Viu sau mort. N-au să-l lase să fugă. Sînt băieți de ispravă.

— Dar individul trebuie să moară !

Sir Marcus strănută și izbuti cu mare greutate să-și tragă sufletul. Epuizat, se lăsă din nou pe spătar, gîfîind.

— Nu pot să le cer așa ceva, Sir Marcus. Ar fi ca o crimă...

— Absurd !

— Serile petrecute la comisariat cu băieții contează mult pentru mine. Nu m-aș mai putea duce acolo după ce-aș face așa ceva. Prefer să rămîn ceea ce sînt. În orice caz, voi fi numit judecător la un tribunal. Atîta timp cît vor fi războaie, vor fi și dezertori.

— Nu vei căpăta nici un fel de slujbă ! zise Sir Marcus. Voi avea eu grijă de asta !

Din cămașa de seară a prefectului se ridică un iz de naftalină, parcă în batjocură.

— Voi avea grijă, de asemenea, să nu mai fi nici prefect. Și ca Piker să nu mai fie primar... Hai, mai bea un păhărel — adăugă el, scoțînd pe nas un șuier ciudat : era prea bătrîn ca să rîdă, ca să-și supună plămînii la un efort inutil.

— Nu, cred că-i mai bine să mă abțin. Uitați ce-o să fac, Sir Marcus : o să postez cîțiva detectivi la biroul dumneavoastră și-o să pun să-l păzească pe Davis.

— Nu prea îmi pasă mie de Davis — zise bătrînul. Vrei să fii bun să-mi chemi șoferul ?

— Aș fi bucuros să vă servesc, Sir Marcus !... Nu vă luați rămas bun de la doamne ?

— Nu, nu ! șuieră bătrînul. Cu cîinele ăla acolo...

Prefectul trebui să-l ajute să se ridice și-i întinse bastonul ; în bărbița bătrînului rămăseseră cîteva firimituri uscate.

— Dacă-ți schimbi încă astă-seară părerea, mă poți chema la telefon. Voi fi treaz.

„La vîrsta lui — își spunea prefectul, compătimitor — vezi, firește, cu totul altfel moartea ; ea te pîndește în fiece moment : un pas greșit pe trotuarul lunecos, sau chiar în baie, sub forma unei bucăți de săpun... I se pare, desigur, destul de firesc să-mi ceară un asemenea serviciu. La bătrînețe, nu mai judeci lucrurile normal : cererea lui e scuzabilă..." Cînd îl văzu însă pe Sir Marcus mergînd pe alee și intrînd în limuzina-i spațioasă, cu ajutorul șoferului, nu se putu opri să nu-și spună : „Colonele Calkin, colonele Calkin..." Iar peste o clipă adăugă : „C.B." [1]

Cîinele lătra în salon. Îl scoseseră, pesemne, de sub divan. Era un cîine de rasă, foarte nervos ; cînd un străin îi vorbea prea aspru, sau pe neașteptate, începea să alerge de jur împrejurul lui, făcînd spume la gură și urlînd îngrozitor de omenește, în timp ce mătura cu blănița covorul, întocmai ca un aspirator.

„M-aș putea strecura afară, ca să beau un păhărel cu băieții" — își spuse prefectul. Dar gîndul acesta nu izbuti să-i alunge tristețea și nehotărîrea. Oare Sir Marcus putea să-i răpească pînă și această plăcere ? De fapt, i-o și răpise. Copleșit de astfel de gînduri, nu se simțea în stare să dea ochi cu comisarul sau cu inspectorul.

Merse în biroul lui și se așeză lîngă telefon. Peste cinci minute, Sir Marcus va fi acasă... De vreme ce viața îi și răpise atîtea bucurii, prefectul nu mai avea mare lucru de pierdut acceptînd... Ședea însă acolo, nefăcînd nimic : un mic profitor rotofei, care făcea

[1] *Companion of the Bath* : ordin nobiliar în Anglia.

pe grozavul, deşi era sub papucul nevesti-si. Aceasta îşi vîrî capul pe uşă.

— Ce faci aici, Joseph ? Vino imediat şi fă-i conversaţie doamnei Piker !

4

Sir Marcus locuia, împreună cu valetul său, ce-i slujea şi de infirmier, la ultimul etaj al uriaşului imobil de pe strada Tăbăcăriilor. Era singura lui locuinţă. Cînd pleca la Londra, trăgea la hotelul „Claridge", iar cînd pleca la Cannes, poposea la „Ritz".

Valetul îl aştepta la intrarea imobilului, cu jilţul său pe rotile. După ce-l ajută să se aşeze, împinse jilţul în ascensor, apoi pe coridorul ce ducea spre birou. În încăpere nu era prea cald — temperatura fusese reglată. Teleimprimatorul ţăcănea încet lîngă masa de lucru. Perdelele nu erau trase, iar pe ferestrele mari, cu două rînduri de geamuri, se vedea cerul nocturn aşternut deasupra Nottwich-ului şi sfîşiat de reflectoarele aerodromului din Hanlow.

— Te poţi duce la culcare, Mollison. Eu n-o să dorm.

Sir Marcus dormea foarte puţin în ultima vreme. La zilele numărate pe care le mai avea de trăit, cîteva ore de somn însemnau foarte mult. De altfel, nici nu prea simţea nevoia să doarmă. Nici o oboseală fizică nu-l silea să se odihnească.

Cu telefonul la îndemînă, începu să citească, întîi memorandumul de pe birou, pe urmă benzile tele-

grafice. În memorandum era vorba de măsurile luate în legătură cu exercițiul aerian programat pentru a doua zi dimineață. Toți salariații de la parter, care puteau fi chemați să lucreze afară, primiseră deja măști de gaze. Sirenele urmau să sune alarma curînd după începerea lucrului în birouri. Personalul serviciilor de transport, șoferii de camioane și curierii speciali trebuiau să-și pună măștile chiar la intrarea în tură : era singurul mijloc de a-i împiedica să și le lase pe undeva și să riște astfel să irosească, stînd în vreun spital pînă la încetarea alarmei, prețiosul timp al Oțelăriilor Midland. Din noiembrie 1918 încoace, timpul nu mai fusese niciodată atît de prețios pentru ele.

Sir Marcus citi cifrele de pe benzi. Acțiunile uzinelor de armament continuau să crească și, o dată cu ele, prețul oțelului. N-avea nici o importanță că guvernul englez încetase să mai acorde permise de export : Anglia însăși absorbea acum mai mult armament decît oricînd, depășind chiar nivelul atins în anul de vîrf al ofensivei lui Haig [1] asupra Liniei Hindenburg.

Sir Marcus avea mulți prieteni, în multe țări ; se întîlnea în fiece iarnă cu ei la Cannes sau pe bordul iahtului lui Soppelsa, în largul insulei Rhodos. Era, de asemenea, prietenul intim al doamnei Cranbeim. Exportul de arme era imposibil în clipa de față, dar încă se mai putea exporta nichel, precum și majo-

[1] În 1917, în timpul primului război mondial, feldmareșalul englez Douglas Haig — conducătorul trupelor engleze trimise în Franța — a străpuns cunoscuta poziție de apărare a nemților denumită Linia Hindenburg, după numele feldmareșalului german Paul Hindenburg, comandantul suprem al armatei germane în timpul acelui război.

ritatea celorlalte metale necesare pentru înarmarea națiunilor. Chiar în ziua declarării războiului, doamna Cranbeim spusese destul de limpede (în memorabila seară cînd, din pricina tangajului, Rosen vomitase drept pe rochia de saten negru a doamnei Ziffo) că guvernul britanic nu va interzice exportul de nichel în Elveția sau în alte țări neutre, atîta timp cît vor fi satisfăcute cu prioritate necesitățile interne.

Viitorul se înfățișa, așadar, în culori foarte trandafirii, căci te puteai bizui pe spusele doamnei Cranbeim. Prin gura ei vorbea însuși statul, întruchipat în persoana bătrînului om politic de a cărui încredere se bucura.

Acum, războiul părea inevitabil. Sir Marcus citi pe benzile telegrafice că primul dintre cele două guverne direct vizate refuza să modifice, iar al doilea să accepte termenii ultimatumului. Probabil că, de azi în cinci zile, cel puțin patru țări vor intra în război, iar consumul de muniții se va ridica atunci la un milion de lire pe zi.

Cu toate astea, Sir Marcus nu era pe deplin mulțumit. Davis încurcase lucrurile; cînd îi atrăsese atenția că nu trebuia să-i îngăduie ucigașului să profite de crima lui, nu prevăzuse c-ar putea interveni o poveste atît de stupidă ca aceea a furtului de bancnote. Acum era nevoit să stea treaz toată noaptea, în așteptarea unui telefon. Își așeză cît mai comod cu putință trupul firav și bătrîn pe pernele pneumatice: își simțea dureros toate oasele, cum și le simte probabil un schelet cînd e vîrît în căptușeala de plumb a veșmîntului său de pe urmă.

Un orologiu sună de miezul nopții. Sir Marcus mai trăise o zi.

Capitolul V

1

Raven bîjbîi prin întunericul magaziei pînă dădu de saci. Scuturîndu-i ca pe niște perne, începu să-i așeze unul peste altul.

— Ce-ar fi să te odihnești un pic ? îi șopti el Anei, cu neliniște în glas.

Ea se lăsă călăuzită de mîna lui, spre un ungher al magaziei.

— E frig — zise ea.

— Culcă-te. Mă duc să mai caut niște saci.

Scăpără un chibrit. Flăcăruia subțire începu să se miște prin bezna înghețată. Raven mai aduse cîțiva saci și-i întinse peste trupul Anei, apoi azvîrli chibritul.

— N-am putea avea puțină lumină ? întrebă ea.

— Ar fi periculos. Și-apoi, pentru mine e mai bine așa : nu mă poți vedea pe întuneric. Nu-mi poți vedea mutra...

Și-și atinse buza-de-iepure, în taină. Deodată ciuli urechile : dincolo de ușă se auzeau pași scîrțîind pe zgura amestecată cu deșeuri metalice. Auzi și un glas șoptit.

— Trebuie să chibzuiesc bine — spuse el. *Ei* știu că mă aflu aici. Ar fi poate mai bine să pleci. Cu dumneata n-au nimic. Dacă au să intre aici, o să urmeze un schimb de focuri.

— Crezi că *ei* știu că mă aflu aici ?

— Sînt sigur că ne-au urmărit.

— Atunci rămîn — zise Ana. Atîta timp cît voi fi aici, nu vor trage. Vor aştepta pînă mîine dimineață, ca să ieşi afară.

— E frumos din parte-ți — spuse el, cu un scepticism amar.

Atitudinea ei prietenoasă îi trezea din nou bănuieli.

— Ți-am mai spus-o : sînt de partea dumitale.

— Trebuie să găsesc o ieşire.

— Ai face mai bine să te odihneşti puţin. Ai toată vremea să te gîndeşti.

— E destul de... plăcut aici — zise Raven. Departe de lumea lor blestemată... în întuneric...

Nu voia să se apropie de ea. Se aşeză în colțul din fața ei, cu revolverul în poală.

— La ce te gîndeşti ? o întrebă el, bănuitor.

— E ca-ntr-un cămin — zise ea, rîzînd, ceea ce-l uimi şi-l intrigă în acelaşi timp.

— Nu pot să sufăr căminurile. Am avut şi eu parte de unul.

— Povesteşte-mi. Cum te cheamă ?

— Îmi cunoşti numele. L-ai văzut în ziare.

— Întrebam de numele de botez.

— Botez ! Bună glumă ! Eu şi botez ! Îţi închipui cumva că în zilele noastre s-ar mai găsi cineva să întindă obrazul stîng cînd o plesnit peste obrazul drept ? (Şi izbi cu furie ţeava revolverului de podeaua prăfuită.) Vezi-ţi de treabă !

O auzea răsuflînd în colțul din fața lui, invizibilă şi intangibilă, şi avea senzaţia ciudată, copleşitoare, că ratase ceva.

— Nu vreau să te jignesc, eşti foarte drăguță, dar eşti o creştină, ce mai !

— Zău dacă pricep ce vrei !
— Te dusesem la casa aceea cu gîndul să te omor...
— Să mă omori ?
— Dar ce credeai ? C-o să-ți fac curte, ca un amorez ? Ca un prinț fermecat, chipeș ca raza soarelui ?
— Și ce te-a împiedicat să mă omori ?
— Au apărut indivizii ăia. Atîta tot. Nu mi-ai căzut cu tronc. Nu-mi plac fetele. De slăbiciunea asta sînt scutit. Pe mine nu mă poate da gata o fustă !... De ce nu m-ai denunțat poliției ? adăugă el, deznădăjduit. De ce nu-i chemi acum ?
— Păi, ești înarmat, nu ?
— N-aș trage.
— De ce nu ?
— Nu-s chiar așa nebun. Mă port corect cu cei ce se poartă corect cu mine. Hai, cheamă-i ! N-o să fac nici o mișcare.
— La urma urmei, nu sînt obligată să-ți cer voie pentru a-ți fi recunoscătoare. Mi-ai salvat viața astăseară.
— Oamenii ăia nu te-ar fi omorît. N-au curajul să ucidă. Trebuie să fii bărbat ca să ucizi.
— Amicul dumitale Cholmondeley era cît pe ce s-o facă. Aproape că m-a strangulat, cînd și-a dat seama că-ți eram complice.
— Complice ?
— Da, în urmărirea omului pe care-l căutai.
— Ticălosul !
Raven reflecta, aplecat peste revolver, dar gîndurile lui reveneau mereu la acest colțișor întunecos, abandonînd în chip ciudat ura.
— Ești deșteaptă — îi spuse. Îmi placi.
— Mulțumesc pentru compliment.

— Nu-i nici un compliment, degeaba vorbești. Aș dori să-ți mărturisesc ceva, dar nu pot.

— Care-i, mă rog, acest secret tenebros ?

— Nu-i nici un secret. E vorba de o pisică pe care-am lăsat-o în locuința mea din Londra, cînd a trebuit să fug. Ți-ar fi plăcut s-o îngrijești.

— Mă dezamăgești, domnule Raven. Îmi închipuiam că-i vorba de cel puțin cîteva crime... Mi-am adus aminte de locul unde lucrează Davis ! exclamă Ana, devenind brusc serioasă.

— Davis ?

— Omul pe care-l numești Cholmondeley. Sînt sigură. Oțelăriile Midland. Pe o stradă de lîngă „Metropol". Un fel de palat uriaș.

— Trebuie neapărat să ies de-aici ! zise Raven, izbind cu automatul în podeaua înghețată.

— N-ar fi mai bine să te duci la poliție ?

— Eu ? rîse el. Eu, să mă duc la poliție ? Asta ar fi grozav ! Să-mi vîr singur mîinile în cătușe ? !...

— Stai să mă gîndesc — spuse Ana.

Cînd nu-i mai auzi glasul, Raven avu sentimentul că ea plecase.

— Ești aici ? întrebă el, cu asprime.

— Sigur că sînt aici. Ce te frămîntă ?

— Mi-ar fi nu știu cum să rămîn singur.

Se simți din nou năpădit de scepticismul acela amar. Scăpără două bețe de chibrit și le apropie de obraz, de gura-i desfigurată.

— Privește-mă ! îi spuse.

Flăcările mistuiau încet chibriturile.

— Mai vrei să mă ajuți ? *Pe mine ?*

— N-ai nimic anormal. Îmi placi...

Flăcările îi atingeau obrazul, dar Raven nu lăsă din mînă chibriturile, deși-i ardeau degetele. Du-

rerea asta era ca o bucurie, dar el o alungă: venea prea tîrziu... Șezînd acolo, pe întuneric, simțea lacrimi grele sub pleoape, dar nu putea plînge. Nu cunoscuse niciodată trucul care face să se deschidă la timp zăgazurile lacrimilor. Merse de-a bușilea din colțul lui spre Ana, ajutîndu-se cu arma automată.

— Ți-e frig? o întrebă.

— Am cunoscut și locuri mai calde — răspunse Ana.

Nu mai erau alți saci, în afară de-ai lui. Raven îi împinse în direcția ei, spunîndu-i:

— Învelește-te-n sacii ăștia!

— Ți-ai păstrat destui?

— Sigur că da. Știu eu să-mi port de grijă și singur — o repezi el, cu ură parcă.

Mîinile-i erau atît de reci, încît i-ar fi venit greu să se folosească de armă.

— Trebuie neapărat să ies de-aici.

— O să găsim noi o cale. Pînă una alta, ai face mai bine să dormi puțin.

— Nu pot dormi — zise el. De la o vreme visez urît...

— Ce-ar fi să ne spunem povești? E ora copiilor, desigur...

— Nu știu nici o poveste.

— Atunci, o să-ți spun eu una. Cum vrei să fie? Una veselă?

— Nu le găsesc niciodată vesele.

— Povestea cu cei trei ursuleți, poate?

— Nu vreau s-aud nimic despre bani [1]!

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil: în limba engleză, *bear* înseamnă și urs și speculant la bursă.

Acum, cînd Raven venise mai aproape de ea, Ana începu să-l vadă : o siluetă neagră și cocîrjată, care nu înțelegea nimic din vorbele ei. Știind că el nu-și putea da seama că-l lua peste picior, Ana îi vorbi, cu o ironie blîndă :

— O să-ți spun povestea cu vulpea și pisica. Pisica a întîlnit odată o vulpe în pădure. Totdeauna auzise că vulpea se fălește că-i deșteaptă. De aceea, după ce-i vorbi politicos despre vreme, o întrebă cum îi mai merge. Vulpea însă, fiind fudulă, o repezi pe pisică : „Cum îndrăznești să-mi pui o asemenea întrebare, mîncătoare de șoareci veșnic flămîndă ce ești ? ! Ce știi tu despre lume ?“ „Ba știu și eu ceva“ — zise pisica. „Ce anume ?“ o întrebă vulpea. „Știu să scap de cîini — răspunse pisica. Cînd sînt fugărită de cîini, mă cațăr într-un copac, și gata“... Vulpea începu atunci să se laude, făcînd pe grozava : „Tu nu cunoști decît un singur șiretlic, pe cînd eu cunosc o sută. Am sacul plin de șiretlicuri. Vino cu mine și-o să-ți arăt“. Tocmai atunci trecea pe-acolo, încet-încet, un vînător cu patru cîini. Pisica se cățără într-un copac și strigă : „Deschide-ți sacul, cumătră vulpe, deschide-ți sacul !“ Dar cîinii o și înșfăcaseră pe vulpe. „Cumătră care știi tot — rîse pisica — dac-ai fi avut în sac doar șiretlicul ăsta, ai fi acum la adăpost în copac, împreună cu mine !“... Ai adormit ? îi șopti Ana mogîldeței negre din fața ei.

— Nu, nu dorm — zise Raven.

— Acum e rîndul dumitale.

— Nu știu nici o poveste — răspunse Raven posomorît.

— Nici o poveste ? N-ai primit o educaţie bună.

— Ba am primit — protestă el — dar am atîtea pe cap ! O mulţime de griji !

— Capul sus ! Ştiu pe cineva care are mult mai multe griji.

— Cine ?

— Tipul care l-a omorît pe bătrîn şi care-a stîrnit toată istoria asta... Ştii despre cine vorbesc : prietenul lui Davis.

— Ce tot vorbeşti ? exclamă el, furios. Prietenul lui Davis ? Apoi, stăpînindu-se : Nu de crimă îmi pasă. Ci de jocul lor dublu.

— E şi firesc — zise Ana cu însufleţire, de sub sacii în care era învelită. Nici mie nu-mi pasă de-o crimă : e o nimica toată, uneori.

— Nu-ţi pasă ? o întrebă Raven, însufleţit de o vagă speranţă, încercînd s-o privească pe întuneric.

— Există crime şi crime. Dacă l-aş avea aici pe omul care l-a omorît pe... cum îl chema pe bătrîn ?

— Nu mai ţin minte.

— Nici eu. În orice caz, tot nu l-am putea pronunţa.

— Continuă. Aşadar, dacă l-ai avea aici...

— Ei bine, te-aş lăsa să-l împuşti, fără să ridic nici măcar un deget. Şi ţi-aş spune după aceea : „Bine-ai făcut !“ Din ce în ce mai entuziasmată de subiect, adăugă : Mai ţii minte ce-ţi spuneam, că nu se pot fabrica măşti de gaze pentru sugaci ? Cred că un asemenea gînd ar trebui să-l frămînte şi pe *el* : imaginea unor mame cu măşti, care se uită la pruncii lor ce-şi scuipă plămînii...

— Oamenii săraci ar fi fericiţi să scape de copii — spuse Raven, cu înverşunare în glas. Cît despre

bogătași, ce-mi pasă mie de ei? Eu, unul, n-aș aduce pe lume copii, într-o lume ca asta.

Ana îi vedea silueta ghemuită și încordată.

— Veșnic același egoism! urmă el. Oamenii își văd de plăcerile lor, fără să le pese că unul sau altul e urît din născare. Trei minute de plăcere în pat sau la perete, și o viață întreagă pentru copilul care se naște... Dragostea maternă!... Începu să rîdă, amintindu-și de masa de bucătărie, de satîrul de pe linoleum, de rochia plină de sînge a maică-si. După cum vezi, sînt un om cu educație — urmă el. Am primit-o chiar într-una din instituțiile maiestății sale. Într-un „cămin", cum li se spune. Ce crezi că-nseamnă un „cămin"? Și se grăbi să-i explice, fără a-i da răgazul să răspundă: Te înșeli dacă-ți închipui că înseamnă un soț care lucrează, o sobă de gaz frumoasă, un pat dublu, un leagăn, papuci de casă și alte asemenea lucruri. Nu, un cămin înseamnă cu totul altceva. Înseamnă carcera în care-i închis copilul care-a fost prins vorbind în capelă; înseamnă biciul cu care-i plesnit pentru orice fleac; înseamnă apă și pîine; înseamnă gardianul care-l bate pe copil cînd încearcă să șterpelească ceva de mîncare. Iată ce înseamnă un „cămin".

— Iar *el* a încercat să schimbe toate aceste lucruri, nu-i așa? Era sărac, ca și noi.

— Despre cine vorbești?

— Despre bătrînul ăla, cum l-o fi chemînd? N-ai citit despre el în ziare? N-ai văzut că bătrînul redusese cheltuielile militare, ca să contribuie la înlăturarea cocioabelor? N-ai văzut fotografiile care-l arătau inaugurînd locuințe noi și stînd de vorbă cu copiii? Nu, nu era unul dintre bogătași. Cu el în

guvern, n-am fi avut război. Tocmai de aceea l-au şi omorît. Îţi închipui că, acum, sînt destui care cîştigă bani de pe urma morţii lui. În ziare scria că bătrînul se ridicase prin propriile-i merite. Taică-su fusese hoţ, iar maică-sa îşi făcuse...

— Îşi făcuse seama? bîigui Raven. Scria, poate, în ce fel?

— S-a înecat.

— Cîte nu scriu ziarele!... Parcă vor dinadins să te pună pe gînduri...

— Păi cred că individul care l-a ucis pe bătrîn are motive să se frămînte.

— Poate că n-a ştiut tot ce ştiu ziarele — zise Raven. Oamenii care l-au plătit ştiau însă. Poate că dac-am şti tot ce-i de ştiut, adică tot ce i s-a ascuns individului, am înţelege purtarea lui.

— Nu cred, dar ca să mă convingi de asta ar trebui să mai stăm mult de vorbă, şi, oricum, am face mai bine să dormim.

— Eu trebuie să mai chibzuiesc — zise Raven.

— O să chibzuieşti mult mai bine după ce-o să dormi puţin.

Lui Raven îi era însă prea frig ca să poată dormi. N-avea saci cu care să se acopere, iar pardesiul lui negru şi strîmt devenise străveziu ca pînza, de prea multă purtare. Pe sub uşă se strecura un curent de aer rece, un vînt aprig, dinspre nord-est, care cobora poate din Scoţia, aducînd neguri îngheţate de pe mare.

Raven îşi spunea că n-ar fi vrut să-i facă vreun rău bătrînului. Nu-i purta, personal, nici o ură... «Te-aş lăsa să-l împuşti, şi-aş spune după aceea: „Bine i-ai făcut!“...» O clipă, simţi dorinţa nebunească să iasă pe uşă cu automatul în mînă şi să se

lase împuşcat. „Domnule care le ştii pe toate, ar spune fata atunci, dac-ai fi avut în sac doar acest şiretlic, cîinii nu te-ar mai fi..." Avu deodată sentimentul că ceea ce aflase despre bătrîn era un motiv în plus de a-l urî pe Cholmondeley. Chol-mon-deley ştiuse toate aceste lucruri. Drept care o să primească încă un glonţ în burtă ! Şi stăpînul lui Cholmondeley o să primească un glonţ ! Dar cum îl putea găsi pe acel stăpîn ? Raven n-avea alt reper decît o fotografie de care-şi amintea vag şi pe care i se părea că bătrînul ministru o asociase cumva cu scrisoarea de recomandare adusă de Raven : fotografia unui tînăr cu o cicatrice pe obraz. Acum, tînărul acela era probabil un moşneag.

— Dormi ? auzi el vocea Anei.

— Nu. Te supără ceva ?

— Mi s-a părut că se mişcă cineva.

Raven ciuli urechile. Dar nu era decît vîntul, care zgîlţîia o scîndură pe-afară.

— Dormi — îi zise el. N-ai de ce să te temi. N-au să intre aici înainte de a se lumina destul ca să poată vedea.

„Unde s-or fi întîlnit ăia doi, în tinereţea lor ?" se întrebă Raven în gînd. Cu siguranţă că nu într-un „cămin" ca acela în care fusese crescut el. Şi-şi aminti de scările reci de piatră, de clopoţelul spart care-i chema pe copii, de celulele strîmte în care erau închişi cei pedepsiţi...

Raven adormi brusc şi visă că bătrînul ministru se apropie de el spunîndu-i : „Trage ! Loveşte-mă drept în ochi !" Raven era un copil, cu o praştie în mînă. Plîngea şi nu voia să tragă, iar bătrînul îi spunea într-una : „Trage, copil drag ! O să mergem împreună acasă. Trage !"

Raven se trezi la fel de brusc precum adormise. Chiar în somn, ţinuse strîns arma, îndreptată spre colţul unde dormea Ana. Scrutînd îngrozit întunericul, auzi un fel de murmur, asemănător aceluia pe care-l auzise prin uşa îndărătul căreia secretara ministrului încercase să strige după ajutor.

— Dormi ? Ai spus ceva ?

— Sînt trează şi mă rugam — se justifică Ana.

— Crezi în Dumnezeu ? întrebă Raven.

— Nu ştiu. Cîteodată, poate, cred. E un obicei, să te rogi. Nu face nici un rău. E ca atunci cînd trecînd pe sub o scară, îţi încrucişezi degetele. Avem nevoie, cu toţii, de orice şansă ce ni se oferă.

— La „cămin" ne rugam foarte mult. De două ori pe zi, precum şi înaintea fiecărei mese.

— Asta nu dovedeşte nimic.

— Sigur că nu dovedeşte nimic. Atîta doar, că te-apucă pandaliile cînd vezi că totul îţi aminteşte de ceea ce a fost, de trecut. Cîteodată ai vrea s-o iei de la început, dar vezi pe cineva care se roagă, sau simţi un anumit miros, ori citeşti ceva în ziar, şi trecutul se întoarce, cu locurile şi oamenii lui.

Raven veni mai aproape de Ana, prin magazia îngheţată. Se simţea parcă şi mai singur ştiind că afară erau nişte agenţi care aşteptau doar să se lumineze de ziuă pentru a pune mîna pe el, fără riscul de a-l scăpa sau de a fi împuşcaţi prin surprindere. Raven se gîndea s-o expedieze pe Ana de îndată ce va începe să se lumineze şi să rămînă singur în magazie, ca să se apere. Dar îşi spunea că în felul ăsta Chol-mon-deley şi patronul său ar scăpa nepedepsiţi : o asemenea soluţie le-ar fi convenit de minune. Rosti cu glas tare :

— Am citit odată, îmi place să citesc, sînt un om cu carte, ceva despre psico... psica...

— Nu te osteni, știu ce vrei să spui.

— Se pare că visele noastre au un tîlc. Nu însă ca ghicitul în cafea sau în cărți...

— Am cunoscut odată o femeie care ghicea atît de bine în cărți, încît te treceau fiorii. Folosea niște cărți cu figuri ciudate, ca „Spînzuratul"...

— Despre altceva am citit eu — o întrerupse Raven. Nu mai țin minte precis, și nici n-am priceput totul. Se pare însă că atunci cînd îți povestești visele... E ca și cum ai purta o povară — cu o parte din ea te naști, vine de la părinți și de la bunici... din moși-strămoși, așa cum scrie în Biblie despre ispășirea păcatelor. Pe măsură ce crești, povara se face mai grea, sporește cu toate lucrurile pe care-ai dori să le faci, dar nu le poți face, apoi cu toate faptele pe care le săvîrșești. Oricum, povara crește... Prinzîndu-și în palme fața tristă și feroce, de asasin, continuă : E ca și cum te-ai spovedi unui preot. Atîta doar că, după ce te-ai spovedit, o iei de la-nceput. Pe cînd după ce le destăinui ălora totul, toate visele, îți piere pofta să mai faci ce-ai făcut. Trebuie însă să le spui tot, să nu le ascunzi nimic.

— Nici măcar visele despre porcii care zboară ?

— Nimic. Și după ce le-ai povestit tot, povara nu mai e.

— Nu mi se pare ceva serios.

— Cred că nu ți-am explicat eu bine. Dar am citit despre asta și mi-am spus că, odată și-odată, n-ar fi rău să încerc.

— Viața e plină de ciudățenii amuzante. Faptul că eu și dumneata ne aflăm aici... Dumneata, care voiai să mă omori... Eu, care credeam că aș putea împiedica un război... *Psica* dumitale nu-i de loc mai amuzantă decît toate astea...

— Principalul este să-ţi descarci sufletul, nu ceea ce face doctorul. Cel puţin aşa am înţeles eu. Bunăoară, ca adineauri, cînd ţi-am vorbit despre „cămin", despre regimul de pîine şi apă, despre rugăciuni... După aceea, toate astea mi s-au părut mai puţin importante...

Deodată, Raven începu să înjure, în şoaptă. Apoi continuă :

— Totdeauna am spus că n-o să mă prăpădesc după o fustă. Totdeauna am crezut că buza-de-iepure o să mă ferească de primejdia asta. Nu-i bine să te amorezezi. Te moleşeşti. Am văzut ce-au păţit alţii care-au ajuns la puşcărie sau au sfîrşit înjunghiaţi, din pricina asta. Parcă m-am moleşit şi eu acum, la fel ca ăilalţi...

— Îmi placi — zise Ana. Îţi sînt prietenă...

— Nu-ţi cer nimic. Sînt urît, ştiu bine asta. Un singur lucru aş vrea : să nu fii ca celelalte. Nu te du la poliţie, cum fac mai toate fustele. Am văzut cu ochii mei. Dar poate că nu eşti o „fustă", ci o fată...

— Sînt fata *altuia*...

— Cu atît mai bine ! exclamă el, cu o mîndrie ce-l şfichiuia ca şi frigul din magazia întunecoasă. Nu-ţi cer decît un singur lucru : să nu mă vinzi !

— N-o să mă duc la poliţie. Îţi făgăduiesc. Îmi placi cum nu-mi place nimeni altcineva, în afară de... prietenul meu.

— Mă gîndeam c-aş putea să-ţi povestesc cîte ceva din visele mele... la fel ca unui doctor... Îi cunosc eu pe doctori ! Nu te poţi bizui pe ei. M-am dus la unul, înainte de a veni aici. I-am cerut să-mi dreagă buza, iar el a încercat să mă adoarmă cu nu ştiu ce gaz. Voia să cheme poliţia. Nu, nu te poţi bizui pe ei ! Dar în dumneata pot avea încredere.

— Deplină încredere — zise Ana. N-o să-mă duc la poliție. Ai face însă mai bine să dormi mai întîi și să-mi povestești visele după aceea, dacă dorești. Noaptea e lungă...

Raven începu să clănțăne din dinți, fără voia lui, din pricina frigului. Auzindu-l, Ana întinse mîna și-i atinse pardesiul.

— Ți-e frig — îi spuse ea. Mi-ai dat mie toții sacii !

— N-am nevoie de ei. Am pardesiul.

— Sîntem prieteni, nu-i așa ? Amîndoi în aceeași oală. Ia, te rog, o pereche de saci.

— Trebuie să mai fie și alții pe-aici. Mă duc să caut... Uite doi saci — minți el și se așeză ceva mai departe decît înainte, ca să nu-l vadă Ana. Nu pot să dorm ca lumea — adăugă. Adineauri am avut un vis. În legătură cu bătrînul *ăla*.

— Care bătrîn ?

— Bătrînul care-a fost omorît. Am visat că eram copil și țineam în mînă o praștie, iar bătrînul mă ruga : „Trage în ochii mei !“ Eu am izbucnit în plîns, iar el a repetat : „Trage în ochii mei, copile drag !“

— Și ai vrea ca *eu* să-ți tălmăcesc visul ăsta ?

— Voiam doar să ți-l povestesc.

— Cum arăta bătrînul ?

— Ca în realitate — răspunse Raven. Și se grăbi să adauge : Așa cum l-am văzut în fotografii.

Scormonea printre amintiri, simțind o nevoie din ce în ce mai aprigă de a se destăinui. Niciodată pînă acum nu întîlnise pe cineva în care să se poată încrede.

— Te deranjează să asculți asemenea lucruri ? o întrebă el și ascultă apoi cu o bucurie ciudat de adîncă răspunsul ei :

— Sîntem prieteni.

— E cea mai frumoasă noapte din viața mea — șopti Raven.

Erau însă unele lucruri pe care nu i le putea spune. Și, atîta timp cît nu-i putea spune totul, cu o încredere deplină, fericirea lui nu avea cum să fie întreagă. Nu voia s-o îngrozească sau s-o tulbure peste măsură; de aceea își pregăti cu încetineală principala mărturisire.

— Am avut și alte vise, în care se făcea că sînt copil. Odată am visat că deschid o ușă, ușa unei bucătării, și c-o văd pe mama: își tăiase beregata și arăta groaznic, cu capul aproape smuls — și-l tăiase cu un cuțit de pîine...

— Asta n-a mai fost vis — îl întrerupse Ana.

— Ai dreptate, nu era un vis — recunoscu el. Simțea un fluid de simpatie revărsîndu-se în tăcere prin întuneric, dinspre ea, în direcția lui.

— E îngrozitor, nu-i așa? Cred că mai îngrozitor decît atît nici că se poate. Maică-mea nu s-a gîndit nici măcar să încuie ușa, ca să-mi cruțe ochii de o astfel de priveliște... Iar după aceea a urmat „căminul“. Ți-am vorbit despre asta. A fost îngrozitor și acolo, dar nu chiar așa cum fusese mai înainte. M-au învățat și carte, îndeajuns ca să pot înțelege lucrurile despre care scrie în ziare. Sau o chestie cum ar fi *psica*... Am învățat să și scriu, și să vorbesc englezește corect. La început am mîncat bătaie multă, m-au ținut închis în carceră, cu apă și pîine, mă rog, ca la „cămin“... Dar după ce m-au educat, nu le-a mai mers. Mă făcusem prea deștept ca să mă las prins de ei. N-au mai putut să-mi arunce nimic în spinare. Mă bănuiau ei, firește, dar n-aveau niciodată vreo dovadă împotriva mea. Odată, capelanul a încercat să mă dea în gît, dar nu i-a mers. Nu degeaba,

în ziua cînd am plecat de la ei, ne-au spus, mie, lui Jim şi altor băieţi ca noi, că „aşa e viaţa"... Şi adăugă, cu amărăciune: E pentru prima oară că sînt acuzat de ceva, iar eu n-am nici o vină!

— O să scapi — îi zise Ana. O să găsim noi o ieşire.

— Sună frumos acest „noi", dar de data asta m-au prins. Mi-ar părea bine dac-aş izbuti mai întîi să pun laba pe Cholmondeley şi pe patronul lui... Te-ai mira dacă ţi-aş spune că am omorît un om? adăugă el nervos, cu un soi de mîndrie.

Era ca un prim obstacol: dacă-l înlătura, putea avea încredere în Ana...

— Pe cine?

— Ai auzit vreodată de „Şoimul bătăios"?

— Nu.

Raven rîse, mulţumit şi speriat în acelaşi timp.

— Îţi destăinui acum secretul vieţii mele. Dacă mi-ar fi spus cineva, în urmă cu douăzeci şi patru de ore, că o să-ţi încredinţez... Dar, de fapt, nu fac decît să vorbesc, fără a-ţi da vreo „probă"... Pe vremea aceea, mă ocupam de curse. „Şoimul" avea o bandă rivală. Nu era nimic de făcut. „Şoimul" încercase să-l curețe pe şeful meu, chiar la hipodrom. Jumătate din ceata noastră ne-am suit într-o maşină, ca să ne-ntoarcem repede în oraş. „Şoimul", însă, credea că sîntem cu el în acelaşi tren. Dar cînd a sosit trenul, noi ne şi aflam pe peron. L-am înconjurat pe „Şoimul" de îndată ce-a coborît din vagon; eu i-am tăiat beregata, iar ceilalţi l-au ţinut pîn-am trecut buluc dincolo de barieră. Pe urmă l-am lăsat pachet lîngă un chioşc de ziare şi-am tulit-o... Problema era care pe care. Ei veniseră la hipodrom înarmaţi cu brice. Era un război în toată legea.

— Da, înțeleg — zise Ana după un timp. Avea, cel puțin, cu ce să se apere.

— Povestite astfel, lucrurile sună foarte urît. Dar, ce ciudat, în realitate n-a fost de loc urît. A fost ceva natural.

— Și ai continuat să joci la curse ?

— Nu. Nu era prea grozav. Nu te puteai bizui pe ceilalți. Fie că se moleșeau, fie că deveneau prea îndrăzneți. Și nu-și puneau de loc mintea la contribuție... Am ținut neapărat să-ți spun povestea asta cu „Șoimul". Nu regret nimic. N-am nici o credință. Mi-ai vorbit, însă, despre prietenie și n-aș vrea să-ți faci o idee greșită. În afacerea aia, cu „Șoimul", l-am cunoscut și pe Chol-mon-deley. Acum îmi dau seama că venea la curse numai ca să agațe oameni. Iar eu îl crezusem prost.

— Ne-am depărtat mult de vise...

— Tocmai mă-ntorceam la ele. Cred că din pricina felului cum l-am omorît pe „Șoimul" mi s-au zdruncinat nervii.

Vocea îi tremura ușor, de speranță și de frică — speranță, pentru că fata ascultase atît de liniștită povestea acelei prime crime, încît se aștepta s-o audă retrăgîndu-și vorbele („Bine-ai făcut", „...n-aș ridica nici măcar un deget") — și frică, pentru că Raven nu credea, de fapt, că puteai acorda cuiva o asemenea încredere deplină, fără a risca să fii înșelat. „O, ce bine-ar fi să poți spune tot, să știi că altcineva îți cunoaște taina și nu-i pasă ! Ar fi liniștitor ca un somn lung, lung..."

— Adineauri — zise el cu glas tare — am dormit puțin, pentru prima oară după două sau trei nopți, dacă nu și mai multe. Pesemne că nu-s destul de tare...

— Ba mie mi se pare că ești... Dar nu mai vreau s-aud despre „Șoimul".

— Nimeni n-o să mai audă despre el. Dar dacă ți-aș spune că... Renunță însă la mărturisire și continuă : În ultima vreme am tot visat că nu pe „Șoimul" l-am ucis, ci pe-o bătrînă. O auzeam strigînd „ajutor" de după o ușă și încercam să deschid ușa, dar ea ținea strîns clanța. Am tras în ea prin ușă, dar bătrîna tot n-a lăsat clanța din mînă. A trebuit s-o omor ca să deschid ușa. Pe urmă am visat că era încă vie și că am împușcat-o în ochi. Dar nici asta nu era ceva urît...

— Ești tare chiar și în visele dumitale.

— Am mai visat c-am omorît și un bătrîn. Ședea la biroul lui. Aveam o armă cu amortizor. Bătrînul s-a prăbușit în spatele biroului. Nu voisem să-i fac vreun rău. Bătrînul nu însemna nimic pentru mine. L-am burdușit totuși cu gloanțe. Pe urmă i-am vîrît în mînă o bucățică de hîrtie. Nu trebuia să iau nimic cu mine.

— Cum adică nu trebuia să iei nimic ?

— Nu mă plătiseră ca să iau ceva de-acolo. Cholmon-deley și patronul lui.

— Asta nu mai e vis.

— Da, nu e vis.

Tăcerea îl îngrozea. Ca s-o umple, începu să vorbească repede :

— Nu știam că bătrînul era de-al nostru. Dac-aș fi știut, nu m-aș fi atins de el... Toată vorbăria asta despre război nu înseamnă nimic pentru mine. Ce-mi pasă mie dac-o să fie sau nu război ? Eu mă aflu în război de cînd mă știu. Vorbești într-una despre copii. Dar n-ar fi cazul să-ți fie milă puțin și de oamenii în

toată firea ?... Ori eu, ori el, așa se punea chestiunea : mi se ofereau cincizeci de lire pe loc, și alte două sute la întoarcere. O mulțime de bani. O lovitură ca atunci, cu „Șoimul". La fel de ușor cum fusese cu el... Ia spune, acum o să mă părăsești ?

Ana îi auzi, prin tăcere, răsuflarea neliniștită, șuierătoare.

— Nu, n-o să te părăsesc — îi răspunse ea, într-un tîrziu.

— Ce bine ! O, ce bine ! exclamă Raven și, întinzînd mîna, o atinse pe-a ei. Era rece ca gheața. Apucînd-o, o duse o clipă la obrazul lui nebărbierit. Nu îndrăznea s-o sărute cu buza lui deformată. Ce bine-i să poți avea încredere deplină în cineva !

2

Ana așteptă mult timp pînă să deschidă din nou gura. Nu voia ca vocea să-i sune fals, sau să-i arate scîrba. Dar cînd vorbi, în sfîrșit, nu putu decît să repete aceleași cuvinte :

— N-o să te părăsesc.

Își amintea foarte clar ceea ce citise despre asasinat — despre bătrîna secretară care zăcea pe coridor, împușcată în ochi, despre bătrînul ministru socialist cu craniul sfărîmat. Ziarele arătau că un asemenea asasinat politic îngrozitor nu mai avusese loc din ziua cînd regele și regina Serbiei fuseseră azvîrliți pe o fereastră a palatului lor, pentru ca pe tron să se poată urca viitorul „erou de război".

— Ce bine-i să poţi avea încredere în cineva ! repetă Raven.

Şi deodată Anei îi veni să vomite amintindu-şi de gura lui, care nu i se păruse deosebit de urîtă pînă acum. „Trebuie, totuşi, să merg mai departe — îşi spuse. Nu trebuie ca el să simtă. Întîi să-l găsească pe Cholmondeley şi pe patronul acestuia, şi pe urmă..."

Se trase ceva mai departe de el, pe întuneric.

— Aia stau la pîndă, pe-afară — zise Raven. Au adus poliţişti de la Londra.

— De la Londra ?

— Scria în ziare — spuse el cu mîndrie. Sergentul-detectiv Mather, de la Scotland Yard.

Ana îşi înăbuşi cu greu un ţipăt de groază şi de disperare.

— Aici ?

— Poate că-i şi el afară, în clipa asta.

— De ce nu intră în magazie ?

— Pe întuneric, n-au să mă prindă niciodată. Şi-apoi, cred că ei ştiu că dumneata eşti aici, aşa că n-au cum să tragă.

— Dar dumneata ai trage ?

— Mi-e egal dacă-l împuşc pe vreunul.

— Cum o să ieşi de-aici, mîine dimineaţă ?

— N-o să aştept pînă atunci. Vreau doar să fie destulă lumină ca să pot vedea unde merg. Şi ca să pot trage. *Ei* n-au să tragă primii, n-au dreptul. Asta o să-mi dea un avans asupra lor. Am nevoie doar de cîteva ore de răgaz. Dacă izbutesc să fug, n-au să ştie niciodată unde să mă găsească. Numai dumneata vei şti că sînt la Oţelăriile Midland.

Ana se simţea cuprinsă de o ură deznădăjduită.

— Ai fi în stare să tragi aşa, cu sînge rece ? îl întrebă.

— Parcă spuneai că ești de partea mea, nu ?

— A, da — răspunse ea, prudentă.

Încercă să reflecteze. A salva și omenirea și pe Jimmy în același timp era prea mult. Dacă va fi silită să aleagă, lumea va trebui să treacă pe planul al doilea. „Dar ce-o fi gîndind Jimmy ?“ se întrebă ea. Îi cunoștea bine judecata dreaptă, dar cam greoaie și lipsită de umor : i-ar fi trebuit mai mult decît capul lui Raven ca să priceapă ce-o făcuse pe ea să se poarte așa cum se purtase cu Raven și cu Cholmondeley. Argumentul că voia să împiedice războiul i se părea ei însăși cam șubred și fantezist.

— Hai să dormim — zise ea. Ne așteaptă o zi lungă, foarte lungă...

— Cred că acum o să pot dormi. Nici nu știi ce bine e...

De data asta, Ana era cea care nu putea să doarmă. Trebuia să se gîndească la prea multe lucruri. Îi veni ideea să-i fure arma, în timp ce dormea, și să-i cheme pe polițiști înăuntru. În felul ăsta, Jimmy ar scăpa de primejdie. Dar la ce bun ? N-au să creadă în povestea ei ; și n-aveau nici o dovadă că Raven îl omorîse pe bătrînul acela. Și-apoi el ar fi putut să fugă chiar și-atunci... Anei îi trebuia timp și n-avea destul. Auzi deodată bîzîitul stins al unor avioane care zburau, de undeva, dinspre miazăzi, unde se afla aerodromul militar. Zburau la mare înălțime, probabil o escadrilă cu misiunea specială de a păzi minele din Nottwicn și industria-cheie a Oțelăriilor Midland ; ca niște licurici, zburau în formație deasupra magaziei în care se ascundeau Ana și Raven ; deasupra lui Saunders, care-și lovea brațele ca să se încălzească, în spatele unui vagon ce-l ferea de vînt ; deasupra lui Acky, care se visa predicînd din amvonul bisericii St. Luke ;

deasupra lui Sir Marcus, care stătea, treaz, lîngă teleimprimator.

Pentru prima oară în aproape o săptămînă, Raven dormi adînc, cu arma pe genunchi. Avu și un vis, în care se făcea că aprinde un foc mare, pentru ziua lui Guy Fawkes [1]. Arunca în acest foc tot ce-i cădea sub mînă : un cuțit de bucătărie, un teanc de bilete de intrare la hipodrom, un picior de masă. Era un foc strașnic, mare și dogoritor. În jurul lui țîșneau o mulțime de focuri de artificii, iar dincolo de foc apăru din nou fața bătrînului ministru de război. „Ce frumos !" exclamă bătrînul și se aruncă în flăcări. Raven se repezi să-l scoată din flăcări, dar bătrînul îi spuse : „Lasă-mă ! E atît de cald aici !" Și se prăbuși în flăcări, ca un nou Guy Fawkes.

Ana auzi un orologiu. Îi numără bătăile, așa cum le numărase în toată noaptea asta. Se făcuse aproape ziuă și încă nu avea nici un plan. Începu să tușească. O înțepa în gît. Deodată își dădu seama, cu bucurie, că afară e ceață — nu una din negurile alea care zboară pe sus, ci o ceață galbenă, umedă și rece, emanată de fluviu. Dacă ceața asta era destul de deasă, un om se putea lesne strecura prin ea.

Ana întinse mîna spre Raven, în silă, și o atinse pe-a lui. El se trezi numaidecît.

— Se lasă ceața — îi spuse ea.

— Ce noroc ! exclamă Raven, rîzînd încetișor. Te face să crezi în Providență, nu-i așa ?

Începuseră să se vadă unul pe altul, în lumina palidă a zorilor. Acum, cînd era treaz, Raven tremura de frig.

---

[1] Soldat catolic englez, conducătorul faimoasei „conspirații a prafului de pușcă", organizată în 1605 împotriva regelui și a parlamentului protestant al Angliei.

— Am visat un foc uriaș — zise el, iar Ana văzu că nu era învelit cu nici un sac, dar nu simți nici pic de milă.

Pentru ea, el era doar un animal sălbatic, cu care trebuie să te porți cu băgare de seamă înainte de a-l nimici... „N-are decît să înghețe !“ își spuse.

Raven își cerceta arma. Ana îl văzu cum lasă în jos piedica.

— Iar dumneata ce-o să faci ? o întrebă. Te-ai purtat bine cu mine. N-aș vrea să ai neplăceri. N-aș vrea ca ei să-și închipuie... Șovăi o clipă, apoi continuă, apăsat : N-aș vrea ca ei să-și închipuie că sîntem complici.

— O să găsesc eu un clenci — zise Ana.

— Te-aș putea da afară în brînci. Atunci, ei nu și-ar mai închipui nimic. Dar m-am cam moleșit. Nu te-aș lovi nici dacă mi s-ar plăti pentru asta.

Ana nu se putu stăpîni să-l întrebe :

— Nici măcar pentru două sute cincizeci de lire ?

— Nu-i același lucru. *El* era un străin pentru mine. Credeam că e unul dintre barosanii ăi mari. Pe cînd dumneata ești... Șovăi din nou, plecîndu-și privirea asupra armei, înainte de a spune : ...ești o prietenă.

— N-ai de ce să te temi — îl asigură Ana. O să născocesc eu o poveste.

— Ești deșteaptă ! exclamă el, cu admirație.

Pe sub ușa prost prinsă în balamale se strecura ceața, umplînd cu ghemotoacele-i reci magazia strîmtă.

— În curînd o să fie destul de deasă ca să pot ieși — zise Raven.

Ținîndu-și arma în mîna stîngă, începu să-și miște degetele celei drepte, ca să le dezmorțească. Și rîse, ca să-și dea curaj :

— N-au cum să mă prindă, pe-o ceață ca asta.
— O să tragi ?
— Sigur c-o să trag.
— Mi-a venit o idee — spuse Ana. N-are rost să riscăm. Dă-mi pardesiul și pălăria dumitale. O să le pun pe mine și-o să ies eu întîi. Au să alerge după mine pînă n-au să mai poată. Pe o ceață ca asta n-au să observe nimic, pînă n-au să mă prindă. De îndată ce-ai s-auzi fluieratul lor, numără încet pînă la cinci și ia-o la sănătoasa. Eu am s-alerg la dreapta. Dumneata ia-o la stînga.
— Ești curajoasă — zise Raven, scuturînd din cap. Nu, nu e bine așa. Ar putea să tragă.
— Păi parcă spuneai că n-au să tragă primii...
— Așa e. Dar ai să capeți doi ani pentru treaba asta.
— Nu ! O să le torn eu o poveste. O să le spun că m-ai silit... Asta o să-mi prindă bine și la teatru — adăugă ea cu o undă de amărăciune. Au să-mi dea și mie un rol, scoțîndu-mă din cor...
— Dacă le-ai da a înțelege că ești drăguța mea — zise el cu sfială — nu te-ar mai condamna. O să le spun chiar eu. De muieri li-e milă.
— Ai cumva un briceag ?
— Da.
Raven se scotoci prin toate buzunarele, dar nu găsi nicăieri briceagul : îl lăsase, pesemne, în camera de oaspeți a lui Acky.
— Aş fi vrut să-mi tai fusta — zise Ana. Ca să pot alerga mai ușor.
— Am să încerc să ți-o rup — spuse Raven și, îngenunchind în fața ei, trase de fustă, dar degeaba.

Ana îi privi mîinile și rămase uimită de încheieturile lor subțiri : avea niște mîini slabe și delicate, ca ale unui băiețaș. Întreaga lui putere stătea în arma automată care-i zăcea la picioare. Se gîndi la Mather și simți și dispreț, nu numai scîrbă, pentru trupul firav și urît, îngenuncheat în fața ei.

— Nu face nimic — zise ea. O să mă descurc și-așa. Dă-mi pardesiul.

Raven și-l scoase, dîrdîind, și păru să-și piardă o parte din aplombul lui macabru, o dată cu burlanul acesta negru, care ascundea un costum în carouri, foarte uzat, foarte larg și foarte lucios, cu găuri la ambele coate. Arăta ca un famelic, în acest costum : acum n-ar mai fi fost în stare să sperie pe nimeni. Își lipi brațele de trup, ca să-și ascundă coatele rupte.

— Dă-mi și pălăria — îl rugă Ana.

Raven o luă de pe saci și i-o dădu. Părea umilit, și nu acceptase niciodată pînă atunci vreo umilință fără a turba de furie.

— Și-acum, fii atent !... Nu uita să numeri pînă la cinci, după ce auzi fluierul.

— Nu-mi place treaba asta — mîrîi Raven.

Încercă în zadar să-și exprime adînca durere pricinuită de plecarea ei : pentru el, era ca și cum s-ar fi sfîrșit totul.

— O să ne revedem noi odată și odată — îi spuse.

Iar cînd ea îi răspunse, mașinal, „da", Raven izbucni într-un rîs dureros, deznădăjduit :

— Deși nu prea cred c-o să se poată, după ce-o să-l omor pe...

Nu știa, însă, nici măcar numele omului pe care voia să-l omoare.

1

Saunders era pe jumătate adormit. Un glas răsună lîngă el, trezindu-l :

— Ceaţa e din ce în ce mai deasă, domnule.

Era, într-adevăr, foarte deasă. Primele licăriri de lumină o stropeau cu o pulbere galbenă. Saunders l-ar fi înjurat pe agent pentru că nu-l trezise mai devreme, dar bîlbîiala îl făcea să evite orice risipă de cuvinte. Îi spuse, aşadar :

— Comunică-le tuturor să se pregătească.

— O să luăm cu asalt magazia, domnule ?

— Nu. E şi fata acolo. Nu putem t-t-trage. Aşteptăm pînă iese individul.

Poliţistul nu plecase încă de lîngă el, cînd Saunders observă că uşa se deschide. Îşi duse fluierul la gură şi coborî piedica armei sale automate. Lumina era slabă, iar ceaţa înşelătoare. Recunoscu, totuşi, pardesiul negru, care se strecura spre dreapta, în umbra vagoanelor cu cărbuni. Saunders fluieră şi porni pe urmele pardesiului. Acesta avea un avans de o jumătate de minut şi se mişca repede prin ceaţă. Vizibilitatea se reducea la vreo douăzeci de paşi. Dar Saunders alerga încăpăţînat, fluierînd mereu, fără să slăbească din ochi pardesiul. Deodată, aşa cum sperase, auzi un alt fluier, în faţa lui. Fugarul păru descumpănit. Şovăi o clipă, iar Saunders cîştigă teren. Ştia că acesta era momentul cel mai periculos pentru fugar, care era încolţit. Fluieră de trei ori, insistent, pentru ca poliţiştii să formeze un cerc perfect. Alte fluiere îi răspunseră prin ceaţa gălbuie : un cerc

larg, nevăzut. Cum însă Saunders trebui să-și încetinească pasul, fugarul o zbughi înainte și dispăru. Saunders fluieră de două ori, ceea ce însemna : „Înaintați încet și rămîneți în legătură". În fața lui, spre dreapta, răsună un fluierat prelung, anunțînd că fugarul fusese văzut. Toți polițiștii se repeziră într-acolo, concentric. Fiecare ținea legătura cu vecinii lui din dreapta și din stînga. Era cu neputință ca fugarul să scape din cercul care se închidea. Dar cînd cercul se strînse efectiv, fugarul nu se afla în mijlocul lui. Semnalele scurte ale agentului care-i prevenise pe ceilalți continuau să răsune, inutil de zglobii. În cele din urmă, Saunders zări în fața lui silueta ștearsă a unui polițist, ieșind din ceață cu vreo zece metri mai încolo. Atunci îi opri pe toți cu un semnal. Fugarul trebuia să fie pe undeva înaintea lor, în încrengătura de vagoane. Cu revolverul în mînă, Saunders înaintă, iar un polițist îi luă locul, închizînd cercul.

Deodată, Saunders îl zări pe fugar. Acesta ocupase o poziție strategică, în fața unei stive de cărbuni și a unui vagon gol, care-l apărau ca o fortăreață, punîndu-l la adăpost de orice surpriză. Polițiștii din spatele lui nu-l puteau vedea ; stînd răsucit în flanc, ca un spadasin, își expunea doar un umăr în direcția lui Saunders ; un șir de traverse vechi îi ascundeau picioarele pînă la genunchi. Toate astea însemnau pentru Saunders că fugarul avea de gînd să se apere cu focuri de armă ; era, desigur, nebun și capabil de orice, în deznădejdea lui. Pălăria-i era trasă peste ochi, pardesiul îi atîrna pe trup într-un fel ciudat și-și ținea mîinile în buzunare. Saunders îi strigă prin vălătucii de ceață gălbuie :

— Ai face mai bine să te predai fără gălăgie !

Cu degetul pe trăgaciul revolverului ridicat, începu să înainteze. Dar imobilitatea siluetei îl înspăimînta : învăluită în ceață, nu se vedea decît pe jumătate. Saunders era, în schimb, foarte expus : venind dinspre est, avea în spatele lui lumina palidă a zorilor. Era ca și cum și-ar fi așteptat propria execuție, căci nu putea trage primul. Totuși, avînd în vedere că știa ce-i în sufletul lui Mather și că logodnica acestuia se încurcase cu fugarul, Saunders își spunea că nu-i trebuiau prea multe justificări ca să tragă : Mather va fi de partea lui. O mișcare de-a individului va fi de-ajuns...

— Mîinile sus ! strigă el, tăios, fără să se bîlbîie.

Silueta nu se clinti.

Saunders își spuse din nou, cu o ură aprigă împotriva omului care-i făcuse rău lui Mather : „Dacă nu se supune, îl omor — toți au să-mi ia apărarea ; îi mai dau o ultimă șansă..." Și repetă cu glas tare :

— Mîinile sus !

Iar cînd văzu că silueta rămîne nemișcată, continuînd să-și țină ascunse, în chip amenințător, mîinile, Saunders trase. Dar tocmai cînd apăsa pe trăgaci, auzi din direcția străzii și a zidului un șuierat lung, stăruitor și plîngăreț, ca fîsîitul unui animal de cauciuc. Cum semnificația acestui semnal era cît se poate de limpede, Saunders înțelese deodată totul : trăsese în logodnica lui Mather, care-i abătuse pe o pistă falsă.

— Înapoi la poartă ! le strigă el oamenilor din spatele lui. Și alergă spre fată : o văzuse clătinîndu-se. Ești rănită ? o întrebă și-i smulse pălăria de pe cap, ca să-i vadă mai bine fața.

— Eşti al treilea om care-ncearcă să mă omoare — spuse Ana cu o voce stinsă, rezemîndu-se de vagon. Să mai vii în „însoritul Nottwich"... Noroc că am şapte vieţi în mine!

Saunders începu să se bîlbîie:

— U... u... u...

— Acolo ai nimerit, dacă asta vrei să ştii — îl întrerupse ea, arătînd spre o stinghie lungă şi galbenă de la marginea vagonului. Cam departe de ţintă. N-o să capeţi nici măcar o cutie cu bomboane de ciocolată.

— Va t-t-trebui să mă ur... urmaţi.

— Cu plăcere. Ai ceva împotrivă dacă-mi scot pardesiul? Mă simt cam ridicolă în el...

La poartă, patru poliţişti stăteau în jurul unei mogîldeţe întinse pe pămînt.

— Am trimis după o ambulanţă — zise unul dintre ei.

— E mort?

— Încă nu. A fost împuşcat în stomac. Continuase, pesemne, să fluiere...

Saunders răcni, într-un acces de furie:

— În lături, băieţi! Faceţi-i loc doamnei să vadă!

Stingheriţi, ca şi cum ar fi ascuns cu trupurile lor vreo figură obscenă desenată pe zid, poliţiştii se traseră înapoi, dezvăluind o faţă lividă, fără pic de sînge în ea, de parcă n-ar fi fost niciodată vie şi îmbujorată. Despre expresia ei nu se putea spune că era paşnică — de fapt, n-avea nici un fel de expresie. Pantalonii, pe care poliţiştii îi desfăcuseră, erau plini de sînge închegat, ca şi aleea presărată cu cărbuni.

— Doi dintre voi s-o conducă la comisariat pe doamna! porunci Saunders. Eu rămîn aici pînă vine ambulanţa.

— Dacă vrei să faci o declarație — zise Mather — te previn că tot ce vei spune va putea fi folosit împotrivă-ți.

— N-am de făcut nici o declarație — răspunse Ana. Vreau să vorbesc cu tine, Jimmy.

— Dacă ar fi fost aici comisarul, l-aș fi rugat să se ocupe el de istoria asta. Aș vrea să înțelegi că nu trebuie să mi te adresezi personal... Faptul că nu te-am pus sub acuzare nu înseamnă că...

— Ai putea să-i oferi unei fete o ceașcă de cafea — zise Ana. Se apropie ora micului dejun.

Mather izbi, furios, cu pumnul în masă :

— Unde s-a dus ?

— Dă-mi un răgaz. Am atîtea lucruri de povestit ! Dar tu n-ai să mă crezi...

— L-ai văzut pe omul în care a tras ? Are o nevastă și doi copii. S-a telefonat de la spital. Omul are o hemoragie internă.

— Cît e ceasul ? întrebă Ana.

— Opt. E totuna dacă vorbești sau nu. Individul nu ne mai poate scăpa. Peste o oră începe alarma aeriană. Pe străzi nu va mai fi nimeni fără mască de gaze. Individul va fi identificat deîndată. Cum e îmbrăcat ?

— Dacă mi-ai da măcar ceva de mîncare... N-am pus nimic în gură de douăzeci și patru de ore încoace... Aș putea să reflectez atunci...

— Ai o singură șansă ca să scapi de acuzația de complicitate : să faci o declarație.

— Asta se cheamă complicitate „de gradul trei“ ?

— De ce încerci să-l acoperi ? De ce ţii să-ţi respecţi cuvîntul dat lui, cînd nu-ţi respecţi...

— Dă-i înainte — îl întrerupse Ana. Fii personal. N-o să ţi-o ia nimeni în nume de rău. Eu, una, în nici un caz. Dar n-aş vrea să crezi că i-am promis ceva. El l-a omorît pe bătrîn. Aşa mi-a spus...

— Care bătrîn ?

— Ministrul de război.

— Va trebui să născoceşti ceva mai bun decît asta.

— Dar e adevărat ! N-a furat niciodată bancnotele alea. A fost tras pe sfoară. I le-au dat ca plată pentru crimă.

— Grozavă minciună ţi-a mai turnat ! Ştiu eu de unde provin bancnotele alea.

— Şi eu. Adică mi-e uşor să ghicesc. De undeva, din oraşul ăsta.

— Te-a minţit. Bancnotele vin de la „United Rail Makers“, de pe Victoria Street.

Ana scutură din cap :

— Nu de-acolo vin, ci de la „Midland Steel“.

— Atunci acolo s-a dus, la Oţelăriile Midland, pe strada Tăbăcăriilor ?

— Da — spuse Ana, cu o hotărîre care-o sperie şi pe ea.

Acum îl ura de-a binelea pe Raven ; poliţistul pe care-l văzuse sîngerînd o făcuse să dorească din suflet moartea lui Raven, deşi se gîndea fără voia ei la magazia aceea îngheţată, la maldărul de saci, la încrederea totală şi deznădăjduită pe care i-o arătase Raven.

Rămase așa pe gînduri, cu capul plecat, în timp ce Mather ridica receptorul și dădea ordine.

— O să-l pîndim acolo — îi spuse el apoi. Pe cine voia să vadă ?

— Nici nu știa.

— S-ar putea să fie ceva la mijloc — zise Mather. O oarecare legătură între individ și întreprinderea aceea. A fost, probabil, tras pe sfoară de vreun funcționar al Oțelăriilor.

— Cel care i-a dat banii. și care a încercat să mă omoare, numai pentru că știam, nu era un simplu funcționar...

— Povestea asta a ta poate să mai aștepte — o întrerupse Mather. Și apăsă pe butonul unei sonerii. Rețineți-o pe domnișoara asta pentru cercetări — îi spuse el agentului care intră. Puteți să-i dați un sandviș și o ceașcă de cafea.

— Unde te duci ?

— Să-ți arestez prietenul — răspunse Mather.

— O să te împuște ! E mai iute de mînă decît tine. De ce nu-i lași pe ceilalți ?! îl imploră ea. O să fac o declarație completă. O să pomenesc și de felul cum l-a omorît pe „Șoimul".

Mather îi spuse agentului :

— Ia-i declarația. Și adăugă. îmbrăcîndu-și pardesiul : Ceața se risipește.

Ana izbucni :

— Nu-ți dai seama că dacă-i adevărat... Dă-i măcar răgazul să-l găsească pe individul ăla... și n-o să fie război !

— Ți-a spus un basm.

— Mi-a spus adevărul, dar, firește, nu erai acolo ca să-l auzi, de aceea pentru tine e cu totul altceva. Mie mi s-a părut că pot salva... întreaga omenire.

— Şi ai izbutit să faci un singur lucru — îi retează el vorba, cu brutalitate — şi anume să omori un om!

— Aici totul mi se pare altfel! E de-a dreptul fantastic. Dar el credea în ceea ce-mi spunea. Poate că era nebun — adăugă ea, deznădăjduită.

Mather deschise uşa.

— Jimmy! îl strigă ea. Nu era nebun! Au încercat să mă omoare!

— O să-ţi citesc declaraţia cînd mă întorc — zise el şi închise uşa.

Capitolul VII

1

La spital petreceau cu toţii de minune. Era cea mai grozavă farsă de care avuseseră parte, începînd din ziua cînd, cutreierînd străzile, îl răpiseră pe moş Piker şi-l duseseră pe malul Weevil-ului, unde-l ameninţaseră să-l înece dacă nu plătea o răscumpărare... Acum, totul fusese organizat de simpaticul Fergusson, zis şi Buddy. În curte erau trei ambulanţe, dintre care una pentru cadavre, avînd un drapel cu un cap de mort.

Cineva strigă că Mike fura benzină din rezervor cu o seringă : începură să-l împroaşte cu făină şi cu funingine — le aveau pregătite în nişte găleţi mari. Asta era partea neoficială a programului : să-i tăvălească în făină şi-n funingine pe toţi răniţii, nu însă şi pe morţii culeşi de ambulanţa specială. Morţii

urmau să fie duși în pivniță, unde instalația frigorifică menținea proaspete cadavrele pregătite pentru disecție.

Unul dintre principalii chirurgi traversă, grăbit și nervos, curtea spitalului. Se ducea să facă o operație cezariană, dar îi bănuia pe studenți c-ar fi în stare să-l tăvălească și pe el în făină și-n funingine, sau chiar să-l înece. Cu numai cinci ani în urmă, o femeie murise din pricina lor : chirurgul care trebuia s-o opereze fusese răpit și plimbat prin tot orașul, după ce-l deghizaseră așa fel, încît să semene cu Guy Fawkes. Urmase un scandal nemaipomenit și, bineînțeles, o anchetă. Din fericire, nu era vorba de o pacientă cu bani, și deși soțul ei făcuse o criză de isterie în timpul anchetei, judecătorul de instrucție hotărîse că tinerii trebuiau să fie iertați, tocmai din pricina tinereții lor. Judecătorul fusese și el cîndva student și-și amintea cu plăcere de ziua cînd, împreună cu colegii săi, îl mînjiseră cu funingine pe vicecancelarul universității.

Chirurgul fusese și el de față la cele întîmplate atunci. Acum, ajungînd pe coridorul cu pereți de sticlă care-l fereau de primejdie, putea să zîmbească acelei amintiri. Vicecancelarul fusese un personaj lipsit de popularitate, un clasicist, ceea ce nu prea se potrivește cu o universitate provincială. Tradusese *Pharsalia* lui Lucan într-o prozodie complicată, născocită de el însuși. Chirurgul își amintea vag despre niște „accente tonice". Parcă vedea și acum fața mică, uscată și îngrozită a bătrînului umanist, silindu-se să surîdă și să-și impună o ținută „sportivă", în clipa cînd lornionul i-era spart. Se vedea,

însă, cît de colo că nu era de loc un bun sportiv. Tocmai de aceea îl și tăbăciseră bine.

Simțindu-se la adăpost, chirurgul avu un surîs tandru pentru tinerii care forfoteau în curte. Halatele lor albe erau deja negre de funingine. Unul dintre ei făcuse rost de un clistir. În curînd, au să dea năvală în prăvălia de pe High Street și-au să fure din vitrină tigrul împăiat : deși era cam mîncat de molii, le putea servi drept mascotă. „Tinerețe ! Tinerețe !" oftă chirurgul, și rîse încetișor cînd îl văzu pe Colson, trezorierul, furișîndu-se de la o ușă la alta, cu o mutră speriată. Poate c-au să-l prindă... Ba nu, l-au lăsat să treacă. O, ce glumă e totul ! Ce „nori tîrîtori din slavă" [1], „ca niște înotători sărind în puritate" [2].

Buddy se distra grozav. Toți ceilalți se grăbeau să-i execute ordinele. El era șeful. La un semn al lui, îl vîrau în apă sau îl mînjeau cu funingine pe oricine. Buddy avea un instinct pronunțat al puterii, care compensa din plin rezultatele mediocre ale examenelor și observațiile sarcastice ale chirurgilor. Pînă și aceștia erau, azi, în pericol, dacă Buddy dădea un ordin... Funinginea, apa și făina fuseseră ideea lui ; alarma aeriană ar fi fost un exercițiu plicticos și rutinier dacă Buddy nu s-ar fi gîndit să-l transforme într-o *farsă*. Însuși cuvîntul acesta sugera forță și îngăduia o libertate deplină, fără nici o opreliște. Buddy îi convocase pe studenții cei mai „răsăriți" și le explicase :

— Dacă vedeți pe careva fără mască de gaze, înseamnă că-i un dezertor. Sînt unii care încearcă să

[1] Vers dintr-o poezie de Wordsworth (Oda *Intimations of Immortality*).

[2] Vers dintr-o poezie de Rupert Brooke.

saboteze exercițiul. De aceea, dacă-l aducem pe vreunul la spital, trebuie să-l scărmănăm zdravăn.

Se foiau cu toții în jurul lui Buddy.

— Bun băiat, Buddy ăsta !

— Grozav clistir, ia te uită !

— Cine-i măgarul care mi-a șterpelit stetoscopul ?

— Ce facem cu „Tigrul" Tim ?

Se strînseseră buluc în jurul lui Buddy Fergusson, în așteptarea ordinelor lui, iar el îi domina superb, de pe scara unei ambulanțe, cu halatul alb desfăcut, cu degetele vîrîte în buzunarele vestei sale la două rînduri și cu fața-i pătrată și masivă strălucind de mîndrie.

— Tigrul Tim ! Tigrul Tim ! Tigrul Tim ! zbierau ceilalți.

— Prieteni ! Cetățeni romani și compatrioți ! li se adresă el, făcîndu-i să se cutremure de rîs.

Era grozav, Buddy ăsta ! Totdeauna găsea cuvîntul cel mai potrivit. Cuvîntul neașteptat, capabil să-i înveselească pe toți, pînă și pe cei mai pretențioși.

— Împrumută-mi, te rog, chestia ta...

Se sufocau de rîs. Mare porc, Buddy ăsta ! Simpaticul Buddy !

Ca un animal care simte nevoia de exercițiu, după ce s-a ghiftuit bine, Buddy Fergusson era conștient de propriul său trup. Își pipăi bicepșii : tînjea după mișcare. Prea multe examene, prea multe cursuri ! Buddy Fergusson era ahtiat de acțiune. În timp ce colegii se îmbulzeau în jurul lui, el se închipuia un conducător de oameni. În cazul unui război, nu va lîncezi în vreun serviciu al Crucii Roșii ! Buddy Fergusson, comandant de companie, Buddy Fergusson, erou al tranșeelor. Singurul examen pe care-l trecuse

vreodată cu bine fusese cel pentru obținerea diplomei de absolvent al școlii O.T.C. [1].

— Am impresia că unii dintre prietenii noștri lipsesc — zise Buddy. Simmons, Aitkin, Mallowes, Watt. Sînt niște dezertori afurisiți, care tocesc la anatomie în timp ce noi ne slujim patria. O să punem noi mîna pe ei, în oraș. Brigada volantă va trece pe la domiciliile lor.

— Dar cu femeile ce facem, Buddy ? strigă cineva.

Toți ceilalți rîseră și începură să-și dea ghionți și bobîrnace : Buddy avea, pare-se, succes la femei. Vorbea cu dezinvoltură despre ele ; pînă și chelnerița-șefă a barului de la „Metropol" era pentru el o intimă : „Julieta cea dulce". Avea darul de a sugera ascultătorilor săi scene uluitoare cu femei ce i se abandonau la „ceaiurile" pe care le aranja acasă la el.

Buddy Fergusson stătea răscrăcărat pe scara ambulanței.

— Aduceți-mi-le mie ! zise el. În timp de război avem nevoie de cît mai multe mame.

Se simțea puternic, vînjos ca un taur citadin. Uita că-i încă virgin și că nu se făcuse vinovat pîn-acum decît de-un atentat penibil și neizbutit la pudoarea unei prostituate bătrîne din Nottwich. Faima agonisită îi dădea curaj, purtîndu-l în închipuire în toate paturile, ca prin miracol. Le cunoștea el pe femei. Era un realist...

— Învață-le minte ! îi strigară cîțiva colegi.

— Las' pe mine ! le răspunse el, magnific.

Nu se gîndea nici o clipă la viitorul lui — la cabinetul medical strîmt din orășelul de provincie, la pacienții fără plată înghesuiți în vreo sală de consultații

[1] *Officers' Training Corps :* corpul de instrucție ofițerească.

infectă, la nenumăratele avorturi, la fidelitatea de-o viață față de-o soție posacă, fidelitate necompensată de nimic.

— V-ați pregătit măștile? îi întrebă el, cu glasul unui șef intrepid și necontestat.

Ce contează examenele, cînd ești un conducător de oameni? Se simțea privit de cîteva din infirmierele mai tinere, care stăteau la ferestre. O vedea pe micuța brunetă, pe care o chema Milly: sîmbăta asta va fi invitata lui la un ceai. Simți că i se umflă mușchii de mîndrie. „Ce orgie o să fie *de data asta!*" își spuse, uitînd tristul adevăr, cunoscut numai de el și de fiecare din fetele ce-i trecuseră pragul: lunga tăcere în fața prăjiturilor servite, încercările lui de a face conversație pe tema rezultatelor meciurilor de fotbal, despărțirea cu „pa" și „pusi"...

Sirena fabricii de clei își începu lungul șuierat, țipător ca lătratul unui cățeluș isteric, și atunci toți rămaseră o clipă tăcuți, amintindu-și vag de momentele de reculegere din Ziua Armistițiului. Apoi se despărțiră în trei cete zgomotoase, care se cățărară pe capotele ambulanțelor. Cu măștile de gaze pe fețe, o porniră așa pe străzile reci și pustii ale Nottwich-ului.

La fiece colț, ambulanțele lăsau cîțiva oameni, care-o porneau pe străzi, cu niște mutre de tîlhari dezamăgiți. Străzile erau aproape pustii. Doar cîțiva băieți, probabil comisionari, treceau pe biciclete: măștile de gaze îi făceau să semene cu niște urși puși să umble pe biciclete în arena unui circ. Neștiind cum li se aude vocea în afara măștii, oamenii răcneau unii la alții. Se simțeau ca-ntr-o cabină telefonică etanșă. Se uitau lacomi la vitrine, prin vizierele lor late, făcute din cristale de mică. Căutau o victimă.

Micul grup strîns în jurul lui Buddy Fergusson propuse să pună mîna pe un polițist care, fiind de serviciu, era fără mască. Buddy respinse însă propunerea, spunînd că de data asta nu era vorba de o farsă obișnuită. Trebuiau să prindă niște oameni care se sinchiseau atît de puțin de patria lor, încît nici nu-și dădeau osteneala să-și pună o mască de gaze.

— Asemenea oameni — zise el — se sustrag pînă și de la exercițiile nautice. Tii, ce-am mai rîs odată, în Mediterana, de un tip care trăgea chiulul de la instrucție !

Asta le aminti tuturor de colegii care lipseau din mijlocul lor, fiind ocupați, probabil, să tocească la anatomie.

— Watt stă pe-aproape — spuse Buddy Fergusson. Hai la el, să-i scoatem pantalonii !

Încerca o senzație de plenitudine fizică, asemănătoare aceleia pe care i-ar fi provocat-o cîteva halbe de bere.

— Spre Tăbăcării ! porunci el. Prima la stînga. Prima la dreapta, a doua la stînga. La numărul 12. Etajul întîi.

Cunoștea drumul, pentru că, în timpul primului semestru, înainte de a-și da seama ce „porc" era Watt, fusese invitat de el la cîteva ceaiuri. Faptul că se înșelase în privința lui trezea într-însul o dorință deosebit de vie de a-i aplica lui Watt o pedeapsă corporală, pentru a marca ruperea prieteniei lor prin ceva mai usturător decît rînjetele disprețuitoare.

O luară la fugă pe strada pustie a Tăbăcăriilor: șase monștri mascați, în halate albe mînjite cu funingine. Nu-i puteai deosebi unul de celălalt.

Prin marea ușă de sticlă a Oțelăriilor Midland zăriră trei oameni care stăteau lîngă lift, vorbind cu portarul. Mai erau pe acolo o sumedenie de polițiști în uniformă, iar în scuarul din fața imobilului zăriră un alt grup de studenți, care fuseseră mai norocoși decît ei, căci împingeau spre ambulanță un omuleț ce se zbătea și zbiera. Polițiștii asistau, rîzînd, la această scenă. Deasupra, tocmai trecea o escadrilă de avioane, coborînd în picaj spre centrul orașului, pentru a da autenticitate exercițiului antiaerian.

Prima la stînga... Prima la dreapta... Pentru un străin, centrul Nottwich-ului era plin de contraste neașteptate. Abia la marginea dinspre miazănoapte a orașului, dincolo de parc, puteai fi sigur că vei întîlni pretutindeni locuințele clasei mijlocii înstărite. Lîngă piață, însă, treceai brusc, după un colț, de la birourile moderne la dughenele în care se vindea carne de calitatea a treia, de la luxosul „Metropol" la cocioabele mizere în care mirosea a supă de legume. Faptul că jumătate din populația Nottwich-ului ignora cum trăiește cealaltă jumătate nu avea nici o justificare.

A doua la stînga... Pe o parte a străzii, casele făceau loc unui perete de stîncă, iar strada cobora în pantă pe sub un castel. De fapt, nu era un castel, ci o clădire de cărămidă galbenă, care adăpostea un muzeu municipal, plin de săgeți de silex și hîrburi de ceramică neagră, plus cîteva capete de cerb mîncate de molii, în sala destinată zoologiei, precum și o mumie adusă din Egipt, în 1843, de către contele de Nottwich. Moliile nu se atinseseră de mumie, dar custodele muzeului avea impresia că aude șoareci înăuntrul ei.

Înarmat cu un instilator nazal, vîrît în buzunarul de la piept, Mike începu să se cațăre pe peretele de stîncă. El îi strigă lui Buddy Fergusson că-l vede pe custode fără mască, făcînd semne aviației inamice. Dar Buddy și ceilalți nu-l luară în seamă și alergară mai departe, spre casa cu numărul 12.

Le deschise proprietăreasa. Zîmbindu-le cu toată gura, le spuse că domnul Watt era acasă — probabil că lucra. Ținîndu-l de un nasture pe Buddy Fergusson, îi comunică părerea ei, că domnului Watt i-ar prinde bine să-și scoată nasul din cărți timp de o jumătate de oră.

— Chiar așa o să facem — o asigură Buddy.

— A, matale ești domnul Fergusson ! exclamă proprietăreasa. Ți-aș recunoaște oricînd glasul, dar cu masca asta pe față, zău că n-aș fi știut cine ești, dacă nu mi-ai fi vorbit. Tocmai mă pregăteam să ies, dar domnul Watt mi-a amintit de exercit...

— Va să zică n-a uitat ? ! făcu Buddy.

Roșise pe sub mască la gîndul că fusese recunoscut de către proprietăreasă. De aceea simți, mai mult ca oricînd, nevoia să-și afirme autoritatea.

— Mi-a zis că aș fi dusă numaidecît la spital.

— Hai, băieți ! porunci Buddy.

Și porni, în fruntea lor, pe scări. Dar faptul că erau prea mulți la număr constituia un impediment. Nu puteau da buzna toți deodată în odaia lui Watt, pentru a-l smulge într-o clipă de pe scaunul pe care ședea. Trebuiră să intre unul cîte unul, în spatele lui Buddy, apoi se înghesuiră lîngă masă, într-o tăcere timidă. Un om cu experiență ar fi profitat de moment pentru a-i pune cu botul pe labe, dar Watt era conștient de lipsa lui de popularitate. Studios din fire, îi făcea plăcere să muncească, deși n-avea scuza că

era sărac. Nu lua parte la jocurile celorlalţi pentru că nu-i plăceau, nu pentru că ar fi fost slab de felul lui. Avea un soi de aroganţă intelectuală, menită să-i asigure succesul în viaţă. Lipsa lui de popularitate printre studenţi, care-l făcea să sufere cumplit, era de fapt preţul plătit de el pentru titlul său de baronet, pentru cabinetul medical ce-l aştepta în plin Harley Street şi pentru clientela lui selectă. N-avea nici un motiv să fie compătimit. Ceilalţi erau vrednici de milă, căci aveau înaintea lor cinci ani de studenţie gălăgioasă şi vulgară, ca preludiu al unei vieţi întregi de claustrare provincială.

— Închideţi, vă rog, uşa — le spuse Watt. E curent.

Teama ce răzbea prin cuvintele lui sarcastice le oferi ocazia de care-aveau nevoie ca să se răzbune pe el.

— Am venit să te-ntrebăm pentru ce nu te-ai prezentat la spital azi-dimineaţă ? începu Buddy.

— Eşti Fergusson, nu-i aşa ? zise Watt. Nu pricep de ce vrei să ştii !

— Eşti cumva dezertor ?

— Ce învechit ţi-e limbajul ! spuse Watt. Nu, nu sînt dezertor. Tocmai studiam nişte vechi tratate de medicină şi, întrucît nu cred că v-ar putea interesa, v-aş ruga să ieşiţi de aici.

— Studiezi ? ! Aşa reuşesc indivizii de teapa ta să fie primii, studiind în timp ce alţii îşi fac datoria.

— Avem idei diferite despre distracţie — zise Watt. Plăcerea mea este să citesc aceste cărţi, iar plăcerea voastră este să vociferaţi pe străzi, îmbrăcaţi în costumele astea fistichii.

Vorbindu-le astfel, le dădea singur o armă împotriva lui. Era ca și cum ar fi insultat uniforma regală.

— O să te despuiem ! mîrîi Buddy.

— Perfect. Ca să cîștigăm timp, o să mă dezbrac singur — zise Watt și începu să-și scoată hainele de pe el. Acțiunea asta are o semnificație psihologică interesantă. E un fel de castrare. După mine, ceea ce faceți voi are la bază gelozia sexuală.

— Porcule ! mîrîi Buddy.

Și apucînd călimara, o vărsă pe tapetul de pe perete.

Nu-i plăcea cuvîntul „sex". Se dădea în vînt după fetele care serveau la bar, după infirmiere și după prostituate, dar pe de altă parte credea în dragoste, într-o dragoste cvasimaternă, cu sînii mari. Cuvîntul „sex" îl scandaliza, deoarece sugera că între aceste două lucruri exista o legătură.

— Devastați odaia ! lătră Buddy.

La auzul acestei chemări, ceilalți se bucurară nespus și se puseră numaidecît pe treabă, cu sprinteneala unor tăurași. Dar tocmai pentru că erau din nou fericiți, nu făcură mari pagube, mulțumindu-se doar să azvîrle cărțile din rafturi pe podea și să spargă — apucați de-un zel puritan — geamul unui tablou înrămat, cuprinzînd o reproducere după un nud feminin de Munke [1]. Watt se uita la ei speriat, dar de ce se speria mai mult, de aceea devenea mai sarcastic. Deodată, Buddy îl zări așa cum stătea acolo, în izmene, și simți că-l urăște pe acest tînăr distins, hărăzit din naștere să reușească în viață. Se simțea neputincios în fața lui : nu avea nici „rasa", nici in-

[1] Pictor norvegian.

teligența lui Watt ; peste cîțiva ani, nimic din vorbele sau faptele lui nu vor putea știrbi prosperitatea sau fericirea viitorului specialist de pe Harley Street, a medicului ginecolog, a baronetului. La ce bun, atunci, să se mai vorbească atîta despre liberul arbitru ? Numai războiul și moartea îl puteau salva pe Buddy de mediocritatea unei cariere de medic provincial, de căsnicia cu o femeie posacă, de partidele de bridge. I se părea c-ar fi putut, totuși, să fie fericit, dac-ar fi avut tăria de a-i da o lecție lui Watt, ca să-l țină minte. Apucă, așadar, călimara și o răsturnă pe pagina de gardă a tratatului deschis pe masă.

— Hai, băieți ! zise el. Odaia asta pute !

Și ieși, în fruntea celorlalți, pe palier, apoi coborî scările. Se simțea nespus de vesel, ca și cum și-ar fi dovedit bărbăția.

Ajunși în stradă, se legară numaidecît de o bătrînă, care nu avea habar de ce se-ntîmplă. Închipuindu-și că e vorba de o colectă publică, ea le oferi un gologan. Băieții o rugară, politicoși, să-i urmeze la spital. Unul dintre ei se oferi chiar să-i poarte sacoșa. După violența de adineauri, simțeau nevoia să fie mai politicoși ca de obicei.

— Voi, tinerii, născociți mereu cîte ceva ! zise bătrîna, rîzînd.

Iar cînd unul dintre ei o luă de braț și porni încetișor cu ea în susul străzii, bătrîna întrebă :

— Care dintre voi e Moș Crăciun ?

Buddy strîmbă din nas, simțindu-se jignit în demnitatea lui. Căci începuse, deodată, să fie copleșit de conștiința nobleței lui sufletești : „Femeile și copiii mai întîi...“, „Deși ploua cu bombe în jurul lui, a izbutit s-o salveze pe biata femeie“... Se opri locului,

lăsîndu-i pe ceilalți să meargă înainte, cu bătrîna. Aceasta se amuza copios : chicotea și le dădea cu cotul în coaste, iar vocea ei se auzea pînă departe, prin aerul rece.

— Scoteți-vă drăciile astea, domnilor, ca să văd cum arătați ! le tot spunea.

Iar înainte de a coti după primul colț, ajunsese să le spună „mormoni". Se gîndea, de fapt, la „mahomedani", pentru că-și închipuia că mahomedanii își ascund fața și au mai multe neveste.

Pe cer, chiar deasupra lor, trecea un avion. Buddy rămase singur în stradă — cu morții și cu muribunzii — pînă-n clipa cînd apăru Mike. Acesta îi spuse că-i venise o idee grozavă : ce-ar fi să pună mîna pe mumia din castel și s-o ducă la spital, sub cuvînt că nu purta mască ? Băieții din ambulanța cu cap de mort îl prinseseră deja pe „Tigrul" Tim și acum cutreierau orașul, zbierînd, în căutarea lui moș Piker.

— Nu ! hotărî Buddy. Asta nu-i o farsă obișnuită. E ceva serios.

În aceeași clipă, la intrarea unei străzi lăturalnice zări un individ fără mască. Acesta făcu însă cale-ntoarsă cînd îi văzu.

— Repede ! Hai după el ! strigă Buddy.

Și o luă la goană împreună cu Mike, în susul străzii. Mike alerga mai repede decît Buddy, care se cam îngrășase, așa că în curînd avu un avans de vreo zece metri asupra lui. Individul făcu o săritură și dispăru după colț.

— Fugi după el și ține-l pînă sosesc ! răcni Buddy.

Mike dispăru la rîndu-i. Deodată, Buddy auzi un glas dinspre ușa pe lîngă care tocmai trecea :

— Hei, ascultă ! De ce alergi așa ?

Buddy se opri. Individul stătea cu spatele rezemat de ușa unei case. Se întorsese pur și simplu din drum, lăsîndu-l pe Mike să alerge mai departe. Atitudinea acestui om avea ceva grav, hotărît și malefic. Strada mărginită de vilișoare în stil gotic era pustie.

— După mine alergai, nu-i așa ? zise individul.

— Unde-i masca dumitale de gaze ? îl întrebă, tăios, Buddy.

— Ce fel de joc e ăsta ? mîrîi individul, furios.

— Nu-i nici un joc — răspunse Buddy. Dumneata ești un rănit și trebuie să vii cu mine la spital.

— Trebuie, da ? îl îngînă individul, stînd mai departe rezemat de ușă : un tip pirpiriu și cam scund, cu haina ruptă în coate.

— Ai face mai bine să vii — zise Buddy, umflîndu-și pieptul și bicepșii.

„Disciplina înainte de toate ! își spunea el în gînd. Animalul ăsta e dintre cei care nu-i salută pe ofițeri cînd îi văd. Dacă nu mă urmează fără să crîcnească, o să-i zdrobesc nasul !“ Simțea satisfacția forței sale fizice superioare.

— În regulă — zise individul. Te urmez.

Și ieși din umbra ușii : o față slută și rea, cu o buză-de-iepure, un costum ieftin, în carouri... Supunerea lui avea ceva sinistru și agresiv.

— Nu pe-acolo — îi spuse Buddy. La stînga !

— Mișcă-te ! mîrîi individul, vîrîndu-i între coaste un revolver, ascuns sub haină. *Eu,* rănit ? ! Asta-i bună ! Și izbucni într-un rîs lipsit de veselie. Intră pe poarta asta, dacă vrei să nu fii *tu* rănitul ! adăugă el.

Tocmai treceau prin fața unui mic garaj gol, al cărui proprietar plecase, pesemne, cu mașina la birou ;

hardughia era deschisă, la capătul unei alei de cîțiva metri.

— La dracu ! bombăni Buddy.

Dar în aceeași clipă recunoscu mutra, ale cărei semnalmente apăruseră în ambele ziare locale. De altfel, gesturile individului vădeau o stăpînire de sine care-l îngrozi pe Buddy, convingîndu-l că avea de-a face cu unul care n-ar șovăi să tragă.

N-avea să uite niciodată acest moment din viața lui. Prietenii, care nu vedeau nimic urît în purtarea lui, nu-l puteau ajuta să uite. Toată viața lui avea să fie urmărit de această poveste : va vedea o aluzie la ea în cele mai neverosimile situații descrise în cărțile pe care le va citi, fie ele cărți serioase, de istorie, sau relatări despre crime celebre. Îl va urmări prin toate cabinetele medicale obscure de care va avea parte. Chiar dacă, acum, nimeni nu va vedea ceva nefiresc în purtarea lui — fiecare fiind convins că ar fi făcut la fel, adică ar fi intrat în garaj și ar fi închis ușa din ordinul lui Raven. Dar prietenii nu puteau bănui cît de groaznică era lovitura primită de Buddy : ei nu stătuseră, ca el, pe stradă, sub o grindină de bombe, și nu doriseră atît de aprig ca el un război. Nici măcar o clipă nu fuseseră în pielea lui, a viteazului Buddy, „diavolul tranșeelor", înainte ca războiul real să se abată asupra-i, sub forma unei arme automate strînsă de mîna osoasă a unui disperat.

— Jos masca ! îi porunci Raven.

Iar Buddy se supuse. Dar fu nevoit să-și scoată nu numai masca, ci și costumul verde de tweed, și halatul alb. O dată cu hainele, își pierdu orice speranță : nu mai putea nădăjdui că, într-un război, va deveni un conducător de oameni. Era un tinerel grăsun și roșu, în izmene, care tremura de frig și de frică în-

tr-un garaj înghețat. Pe deasupra, izmenele aveau o gaură la spate! Iar genunchii lui erau trandafirii și fără pic de păr. Deși nu se putea spune că nu era voinic, se vedea după pîntecul lui rotund și după gîtul lui gros că începuse să se cam îngrașe. Aidoma unui dulău, ar fi avut nevoie de mai mult exercițiu decît îi îngăduia viața citadină, deși de cîteva ori pe săptămînă, chiar pe gerul cel mai mare, își punea un pantalonaș și-un maiou și alerga încet prin jurul parcului, cu fața nițeluș cam roșie, fără să-i pese de rînjetele guvernantelor și de comentariile stridente, dar pline de adevăr, ale copiilor obraznici din cărucioare. Da, își păstrase condiția fizică, dar îl apuca groaza cînd se gîndea că și-o păstrase parcă anume ca să ajungă să stea, dîrdîind, în izmenele-i rupte, și să se uite fără să crîcnească la șobolanul ăsta famelic, căruia ar fi putut lesne să-i sucească brațul printr-o simplă smucitură, dar care-și punea acum costumul lui, și halatul lui alb, și masca lui de gaze.

— Întoarce-te! îi porunci Raven, iar Buddy Fergusson se supuse.

Era atît de deprimat și de speriat, încît chiar dacă Raven i-ar fi oferit o șansă, n-ar fi fost în stare să se folosească de ea. Buddy nu prea avea imaginație: niciodată nu văzuse primejdia atît de aproape cum o vedea acum, sub forma acestei țevi metalice lungi și cenușii, încărcată cu suferință și moarte, care strălucea sinistru sub becul din garaj.

— Pune-ți mîinile la spate!

Raven îi legă pumnii puternici, trandafirii ca niște șunci, cu cravata galbenă, în dungi ciocolatii, păstrată ca amintire de la una din școlile obscure în care învățase.

— Culcă-te pe jos!

Buddy Fergusson se supuse, iar Raven îi legă picioarele cu o batistă și-i vîrî în gură o altă batistă. Nu era prea solidă legătura, dar Raven n-avea timp de pierdut, trebuia să se grăbească. Ieși din garaj și închise încet ușa după el. Acum putea spera într-un avans de cîteva ore, dar fiecare minut era prețios. Pășind încet și cu băgare de seamă, trecu pe sub castelul de pe stîncă. Se temea să nu se întîlnească în drum cu alți studenți. Dar aceștia se risipiseră în alte părți, unii merseseră la gară ca să aștepte trenurile, alții cutreierau străzile ce duceau spre minele de la nord de oraș. Principala primejdie era acum încetarea alarmei — sirenele puteau să sune dintr-un moment în altul.

Pe străzi erau o mulțime de polițiști: Raven știa de ce, dar trecu fără șovăire prin fața lor, continuîndu-și drumul spre Tăbăcării. N-avea de gînd să meargă mai departe de marile uși de sticlă ale Oțelăriilor Midland. Era însuflețit de o credință oarbă în destin, într-un soi de justiție poetică: era convins că, odată ajuns în interiorul clădirii, îl va găsi pe omul care-l înșelase.

Făcînd un ocol, ajunse pe strada Tăbăcăriilor, o stradă îngustă, cu sens unic, și porni în direcția uriașului imobil de oțel și sticlă fumurie. Își lipi arma de coapsă, cu un sentiment de satisfacție deplină. La ura și la răutatea lui obișnuite se adăuga acum un fel de degajare pe care n-o mai simțise niciodată: parcă și-ar fi pierdut amărăciunea și acreala, parcă n-ar mai fi pus la cale o răzbunare personală, ci ar fi acționat în numele altcuiva.

Dincolo de intrarea Oţelăriilor Midland, un om contempla maşinile parcate şi strada pustie. Arăta ca un funcţionar. Raven traversă strada şi-l privi, prin mască, pe omul de după uşă. Ceva îl făcu să şovăie — poate amintirea unei feţe întrezărite o clipă lîngă cafeneaua din Soho, deasupra căreia locuise. Se depărtă brusc de uşă şi coborî în grabă strada : poliţia venise înaintea lui la Oţelării. „Nu contează" — îşi spuse Raven, în timp ce păşea pe Strada Mare, pustie acum şi tăcută : nu se vedea decît un băiat cu mască, un telegrafist care tocmai ieşise din clădirea poştei şi încăleca pe-o bicicletă. Prezenţa poliţiştilor dovedea doar că şi ei observaseră existenţa unei anumite legături între biroul de pe Victoria Street şi Oţelăriile Midland, nicidecum că Ana l-ar fi trădat, ca o „fustă" oarecare. Totuşi, simţi parcă din nou gustul amar al singurătăţii. „E o fată corectă — îşi spuse el, cu o convingere aproape deplină. N-ar fi în stare să mă vîndă. Doar sîntem amîndoi amestecaţi în povestea asta !..." Şi-şi aminti, cu o senzaţie de linişte cam îndoielnică, de vorbele ei : „Sîntem prieteni..."

2

Producătorul programase repetiţia ceva mai devreme ca de obicei. N-avea de gînd să facă cheltuieli suplimentare cumpărînd măşti de gaze pentru toţi actorii. Aceştia trebuiau să ajungă la teatru înainte de începerea alarmei şi să plece abia după încetarea ei. Întrucît domnul Davis îşi exprimase dorinţa de a

vedea noul număr, producătorul îi trimisese un bilețel, prin care-i anunța repetiția. Domnul Davis vîrîse acest bilețel sub rama oglinzii sale de bărbierit, lîngă un cartonaș pe care-și notase numerele de telefon ale tuturor fetelor.

În apartamentul său de burlac — apartament altminteri modern, prevăzut cu încălzire centrală — era foarte frig : ca de obicei, se stricase ceva la cazanul de păcură, iar „apa fierbinte" era cel mult căldicică.

Domnul Davis se tăie de vreo cîteva ori cu briciul și-și acoperi toată bărbia cu ghemotoace de vată. Deodată, se surprinse citind adresele : Mayfair 632 și Strada Muzeului 798. Respectiv, Coral și Lucy. Una brună, alta blondă ; amîndouă tinere și zvelte. Îngerul negru și îngerul bălai...

Geamurile ferestrelor erau încă acoperite de o ceață gălbuie. Păcănitul unui motor de automobil îl făcu pe domnul Davis să-și amintească de Raven, care la ora asta era, desigur, înconjurat de polițiști înarmați, undeva, în apropierea gării. Știa că Sir Marcus aranjase totul și se întreba ce simte un om în zorii ultimei zile din viața lui. „Nimeni nu știe cînd anume îl va surprinde moartea" — își spuse el fericit, în timp ce-și plimba creionul hemostatic pe obraz și-și astupa cu vată tăieturile mai adînci. „Dar cînd știi, ca Raven, ce te așteaptă, oare te mai poți enerva din pricina unor fleacuri, cum ar fi defectarea unei instalații de apă caldă sau o tăietură de brici ?"

Mintea domnului Davis era plină de abstracțiuni nobile și i se părea de-a dreptul grotescă ideea că un condamnat la moarte s-ar putea sinchisi de o biată tăietură de brici. Firește, însă, că Raven nu se putea bărbieri în magazia aceea...

Domnul Davis își luă în grabă micul dejun : două felii de pîine prăjită, două cești cu cafea, patru bucăți de rinichi, o porție de slănină și puțină marmeladă „Silver Shred". Toate îi fuseseră trimise prin lift de la restaurant. Gîndul că Raven nu putea avea parte de un asemenea dejun îi făcea o deosebită plăcere. („Un condamnat la moarte, în celula lui, da. Nu însă și Raven...")

Domnul Davis nu înțelegea să facă nici o risipă : întrucît își plătise micul dejun, îi veni ideea să ungă cea de-a doua felie de pîine cu untul și marmelada ce-i mai rămăseseră. O fărîmă de marmeladă îi căzu pe cravată.

În afară de supărarea lui Sir Marcus, singurul motiv de îngrijorare era fata aceea. Da, își pierduse capul de două ori : o dată, cînd încercase s-o omoare ; iar a doua oară, cînd renunțase s-o mai omoare. Totul fusese din vina lui Sir Marcus. Domnul Davis se temuse de mînia lui Sir Marcus, în cazul cînd acesta ar fi aflat de existența fetei. Acum, însă, totul se va aranja : fata se demascase ca complice și nici un tribunal nu va cuteza să accepte acuzația de crimă adusă împotriva lui Sir Marcus...

Uitînd de alarma antiaeriană, porni grăbit spre teatru : acum, cînd totul părea în regulă, își putea îngădui o mică relaxare. Pe drum, își oferi un pachețel cu caramele, vîrînd o monedă de șase pence într-un automat.

Îl găsi pe domnul Collier cam plictisit. Apucaseră să repete o dată noul număr, iar Miss Maydew, așezată în față și îmbrăcată într-un mantou de blană, spusese că era un număr foarte vulgar. Nu avea, cică, nimic împotriva erotismului, dar în cazul de față era

ceva deplasat. Era un număr de music-hall, nu unul de revistă. Domnul Collier nu dădea doi bani pe părerile domnişoarei Maydew, dar se gîndea că, poate, domnul Cohen...

— Te-aş ruga să-mi spui ce anume e vulgar — stărui domnul Collier. Eu, unul, nu-mi dau seama...

— O să vă spun eu dacă e vulgar sau nu. Repetaţi încă o dată. Şi domnul Davis se aşeză drept în spatele domnişoarei Maydew. Adulmecînd parfumul ei scump, amestecat cu mirosul cald al blănii, şi sugînd o caramea, avea senzaţia că viaţa e cum nu se poate mai plăcută. Şi-apoi, revista asta era *a lui*. Cel puţin în proporţie de patruzeci la sută... Cifra asta îi ieşi din minte în clipa cînd fetele intrară din nou în scenă ; purtau sutiene, şorturi albastre cu dungi roşii şi caschete de poştaşi, iar în mînă ţineau cîte un corn al abundenţei. Bruneta cu sprîncene orientale era la dreapta, iar blondina cu picioare cam durdulii şi cu o gură mare (semn bun la o fată !) era la stînga. Dansau între două cutii poştale, legănîndu-şi coapsele musculoase, iar domnul Davis îşi sugea carameaua.

— Numărul se intitulează „Crăciun în doi" — îi explică domnul Collier.

— De ce ?

— Păi, vedeţi dumneavoastră, cornul abundenţei e un simbol clasic al cadourilor de Crăciun. Iar „în doi" vrea să dea o nuanţă erotică. Orice scenă „în doi" se bucură de succes...

— Bine, dar am mai avut şi „Un apartament pentru doi" ! protestă Miss Maydew. Şi un „Vis în doi"...

— Oricîte numere „în doi" am avea, tot n-ar fi destule — zise domnul Collier. Şi adăugă, cu un glas jalnic : Mai bine ai spune ce anume ţi se pare vulgar...

— Cornul abundenței, de pildă.
— Păi e un simbol clasic. Grecesc...
— Pe urmă, cutiile poștale...
— Cutiile poștale ? ! urlă domnul Collier, isteric. Ce-i rău cu cutiile poștale ?

— Dragul meu — zise Miss Maydew — dacă nu pricepi singur, n-am de gînd să-ți explic. Convoacă un comitet de femei, lor aș putea să le explic. Dacă ții neapărat la aceste cutii, vopsește-le în albastru și scrie deasupra : *Cu avionul*.

— E o glumă, sau ce ? întrebă domnul Collier. Și continuă, pe un ton acru : În condițiile astea, îți piere cheful să mai trimiți o scrisoare !

În spatele lui, fetele continuau să se legene răbdătoare, în ritmul pianului. oferind cîte un corn al abundenței, cîte un dos strîns ca-ntr-un guler tare.

— Încetați o clipă ! le strigă el, furios. Vreau să reflectez.

— E un număr foarte reușit — hotărî domnul Davis. O să-l introducem în spectacol.

Îi făcea plăcere s-o contrazică pe Miss Maydew, al cărei parfum îl respira acum cu voluptate. Era un echivalent al plăcerii pe care-ar fi simțit-o bătînd-o sau culcîndu-se cu ea : plăcerea de a domina o femeie de obîrșie mai aleasă decît a lui. Cam acesta era visul pe care-l nutrea încă din adolescență, cînd își cresta numele pe băncile unei școli nenorocite din Midlands.

— E chiar părerea dumneavoastră, domnule Davenant ?

— Mă numesc Davis.

— Scuzele mele, domnule Davis.

„Ghinioane peste ghinioane ! își spunea domnul Collier. Acum o să mă pun rău și cu noul suporter !"

— Eu găsesc că-i ceva oribil — zise Miss Maydew.
Domnul Davis mai scoase o caramea din pachețel.
— Dă-i drumul, bătrîne, dă-i drumul ! îl îndemnă el pe domnul Collier.

Fetele continuară repetiția. Cîntecele și dansurile pluteau agreabil prin conștiința domnului Davis — cînd melancolice, cînd duioase, cînd exuberante. Cel mai mult îi plăceau cîntecele duioase. Cînd fetele cîntară „Îmi amintești de mama", își aminti efectiv de maică-sa : era un spectator ideal.

Cineva ieși din culise și-i strigă ceva domnului Collier.

— Ce spui ? răcni acesta.

Un tînăr în maiou albastru tocmai cînta, mașinal :

— Fotografia ta
Îți seamănă și ea...

— Ai spus „Pom de Crăciun" ? zbieră domnul Collier.

— Bătrînă cînd vei fi,
Eu îmi voi aminti...

— Ia-l de-aici ! tună domnul Collier.
Cîntecul se sfîrși brusc, cu cuvintele .

...o altă mamă.

— Ai acompaniat prea repede — spuse tînărul și începu să se certe cu pianistul.

— Nu pot să-l iau — zise omul din culise, care purta un șorț și o caschetă de pînză. A fost coman-

dat expres. L-au adus cu o căruță trasă de doi cai. Ați face mai bine să veniți să vedeți.

Domnul Collier dispăru, dar se întoarse numaidecît, spunînd :

— Dumnezeule ! E înalt de cinci metri ! Cine-o fi făcut gluma asta proastă ?

Domnul Davis era în culmea fericirii : visa că-și încălzea picioarele la flacăra căminului din sala unui castel baronial ; în aer plutea un parfum vag, ca acela al domnișoarei Maydew, iar el se pregătea să se culce cu o aristocrată frumoasă, cu care se cununase chiar în dimineața aceea, în fața unui episcop. Fata îi amintea puțin de maică-sa.

Bătrînă cînd vei fi...

Își dădu seama, deodată, că domnul Collier vorbea :

— Mai e și o ladă cu globuri și lumînărele...

— Aha ! exclamă domnul Davis. Va să zică, micul meu cadou a sosit ?

— Micul dumneavoastră cadou ?....

— Da, m-am gîndit că n-ar strica să improvizăm pe scenă și-o serbare de Crăciun — zise domnul Davis. Mi-ar face plăcere să-i văd pe toți artiștii și artistele într-o atmosferă familială. Puțin dans, cîteva cîntece... și multă băutură — adăugă el, constatînd lipsa de entuziasm a celorlalți.

Pe fața domnului Collier se zugrăvi un surîs palid, cînd spuse :

— E foarte frumos din partea dumneavoastră, domnule Davis. Gestul dumneavoastră ne mișcă.

— Pomul e bun ?

— Da, domnule Daven... Davis, e un pom superb.

Tînărul în maiou albastru avea aerul că se stăpîneşte cu greu să nu rîdă ; domnul Collier îi aruncă o privire încruntată şi spuse :

— Vă mulţumim cu toţii, din inimă, domnule Davis. Nu-i aşa, fetelor ?

— Aşa e, domnule Collier — ziseră toate, în cor, ca şi cum s-ar fi înţeles şi-ar fi repetat aceste vorbe.

Numai Miss Maydew se abţinu, iar o fată oacheşă, cu nişte ochi jucăuşi, rosti :

— Te cred şi eu !

Vorbele astea îi atraseră atenţia domnului Davis. „Independentă fată — îşi spuse el, cu satisfacţie. Ţine să se deosebească de gloată."

— Aş vrea să intru puţin în culise, ca să arunc o privire asupra pomului — zise el cu glas tare. Nu te deranja, bătrîne. Continuă, continuă...

Şi merse în culise. Pomul bloca drumul spre vestiarele artiştilor. Ca să se amuze, un electrician atîrnase în pom cîteva globuri, care străluceau cu o măreţie glacială sub becurile chioare din tavan, în mijlocul recuzitei aruncate vraişte. Domnul Davis îşi frecă palmele de bucurie — o bucurie copilărească, moartă de mult, reînvia în sufletul lui.

— Arată straşnic ! exclamă el.

Pacea Crăciunului pusese stăpînire pe cugetul lui. Amintirea lui Raven, care-i revenea din cînd în cînd, era ca întunericul ce înconjura mica iesle luminată.

— Da, e un pom frumos ! zise cineva.

Era bruneta aceea. Venise după el în culise, neavînd nici un rol în numărul pe care-l repetau acum. Era o fată bondoacă şi nu prea drăguţă. Se aşezase pe-o ladă şi se uita la domnul Davis cu nişte ochi melancolici, dar prietenoşi.

— Îți dă senzația că-i Crăciun — spuse domnul Davis.

— Ca și o sticlă de șampanie — zise fata.

— Cum te cheamă ?

— Ruby.

— Ce-ai spune să ne-ntîlnim la un restaurant, după repetiție ?

— Fetele care ies cu dumneata au obiceiul să cam dispară, nu-i așa ?... Aș mînca eu un biftec cu ceapă, dar nu-mi plac misterele astea... Doar nu-s logodită cu un detectiv !

— Ce vrei să spui ? o întrebă domnul Davis, tăios.

— Păi, fata aia e logodită cu tipul de la Scotland Yard care a fost ieri pe-aici.

— Fii pe pace — îi spuse domnul Davis, bosumflat. Cu mine ești în siguranță.

— Știi, sînt o ghinionistă...

În ciuda neliniștii ce încerca să pună din nou stăpînire pe el, domnul Davis se simțea plin de viață, în mare formă. Nu, asta nu era ultima lui zi ! Îi cam veneau în sus slănina și rinichii de la micul dejun, iar în urechi îi bîzîia stins cîntecul :

Fotografia ta
Îți seamănă și ea...

Stînd sub bradul înalt și strălucitor, domnul Davis sugea o bucățică de caramea ce i se lipise de o măsea stricată.

— Acum ai spart ghinionul — rosti el. Mascotă mai bună ca mine nu există !

— Sper — răspunse fata, aruncîndu-i o privire melancolică.

— La „Metropol", la unu fix ?
— O să fiu acolo. Dacă n-o să mă calce vreo mașină. Sînt genul de fată care pățește așa ceva tocmai cînd e invitată la masă.
— O să ne distrăm grozav.
— Depinde ce-nțelegi mata prin distracție — zise fata, făcîndu-i loc lîngă ea.
Așezați amîndoi pe ladă, se uitau la pom.

Bătrînă cînd vei fi,
Eu îmi voi aminti...

Domnul Davis își duse mîna spre genunchiul ei gol. Cîntecul, ca și atmosfera asta de Crăciun, îl cam intimidau. Palma lui atinse ușor și respectuos genunchiul, ca o mînă de episcop care se lasă pe capul unui copil din cor.
— Sinbad ! zise fata.
— Sinbad ?
— Voiam să spun Barbă-Albastră. De atîtea spectacole, mi se încurcă toate cele în cap.
— Să nu-ți fie frică de mine ! șopti domnul Davis, lipindu-și capul de cascheta de poștaș a fetei.
— Dacă e să dispară vreo fată, eu voi fi aceea !
— N-ar fi trebuit să mă părăsească îndată după masă. M-a lăsat să mă-ntorc singur acasă. Dac-ar fi rămas cu mine, n-ar fi pățit nimic.
Domnul Davis își petrecu brațul pe după mijlocul ei și o strînse, dar îi dădu drumul repede, zărind un electrician care se apropia.
— Ești o fată deșteaptă — îi spuse. Ai merita un rol important. Pun rămășag că ai o voce frumoasă.
— Eu, voce ? Cam cîtă are un păun, atîta voce am și eu.

— Îmi dai un pusi ?
— Desigur.
Se sărutară — o sărutare cam umedă.
— Cum să-ţi spun ? îl întrebă Ruby. Ar fi stupid să-i spun „domnule“ unui bărbat care-mi oferă o masă.
— Spune-mi Willie.
— Ei bine, Willie — zise fata, cu un suspin melancolic — sper să te văd, la ora unu, la „Metropol“. Voi fi acolo. Sper să te găsesc. Altfel, adio biftec...
Şi se întoarse încet pe scenă, căci îi venea, în sfîrşit, rîndul.

Ce-a zis Aladin
Cînd a sosit la Pekin ?...

— L-am data gata — îi spuse Ruby fetei de lîngă ea. Din păcate, nu mă pricep să-i reţin. Bărbaţii ăştia îţi întorc spatele îndată ce le-ai dat ce-au vrut. Oricum, cu o masă bună tot o să mă aleg, se pare... Aoleu, am uitat să-mi încrucişez degetele !
Domnul Davis văzuse destul din spectacol. Găsise ceea ce căuta, iar acum nu-i mai rămînea decît să împartă puţină căldură şi voie bună printre electricieni şi ceilalţi salariaţi, ca să le cîştige prietenia. Porni aşadar încet, de-a lungul cabinelor, schimbînd ici-colo cîte o vorbă şi oferind cîte o ţigară din tabachera lui de aur. Nu se ştie niciodată. Necunoscînd culisele acelui teatru, îşi spunea că ar putea găsi chiar printre costumiere niscaiva tinere talente, vrednice de a fi încurajate şi, eventual, ospătate la „Metropol“. Constată însă, foarte curînd, că toate costumierele de-aici erau bătrîne ; neînţelegînd intenţiile lui, una din ele se ţinu după el ca să-l împiedice să se ascundă

în vreo cabină a actrițelor. Domnul Davis se simți jignit, dar nu încetă să fie politicos. Salutînd cu mîna, ieși pe ușa artiștilor și se pomeni în strada rece și murdară. Sosise, oricum, momentul să treacă pe la Oțelăriile Midland și să-l viziteze pe Sir Marcus. Era sigur că dimineața asta de Crăciun le rezerva tuturor o veste bună.

Strada Mare era ciudat de pustie, deși erau parcă mai mulți polițiști ca de obicei. Uitase de exercițiul antiaerian. Polițiștii îl lăsară să treacă : toți îl cunoșteau la față, deși nici unul dintre ei n-ar fi putut spune care-i era ocupația. Dacă i-ar fi întrebat cineva, ar fi răspuns, fără nici un zîmbet, că era unul dintre „tinerii" aflați în slujba lui Sir Marcus, uitînd de chelia lui, de pîntecu-i cam rotund, de mîinile lui durdulii și zbîrcite. În comparație cu un patron atît de bătrîn, toți sulbalternii lui păreau tineri.

Domnul Davis îl salută voios pe un sergent de pe celălalt trotuar și-și vîrî în gură o caramea. Nu era treaba polițiștilor să-i ducă la spital pe „răniți" și, oricum, nici unul nu s-ar fi atins de domnul Davis : omul ăsta gras și blajin își ieșea repede din fire. Se uitau amuzați la el în timp ce cobora spre strada Tăbăcăriilor ; nu numai amuzați, ci și cu speranță, așa cum te uiți la un personaj important care se apropie de o pantă lunecoasă.

Dinspre Tăbăcării venea în direcția lui un student cu o mască de gaze pe față. Domnul Davis îl observă abia într-un tîrziu pe student și tresări la vederea măștii de gaze. „Pacifiștii ăștia întind prea tare coarda ! își spuse el. Ce prostie fără pereche !" Iar cînd omul îi aținu calea, bolborosind niște cuvinte

ininteligibile prin masca lui greoaie, domnul Davis îl repezi cu trufie :

— Ce-i prostia asta ? Doar sîntem bine pregătiţi !

Amintindu-şi însă despre ce era vorba, deveni ceva mai prietenos : la urma urmelor, poate că nu erau nişte pacifişti, ci nişte patrioţi.

— Bine, bine — îi spuse. Uitasem de exerciţiul antiaerian.

Ochii anonimi ce-l priveau prin mască şi vocea înăbuşită a studentului îl cam nelinişteau.

— Sper că n-ai de gînd să mă duci la spital ! îi spuse el, pe un ton jovial. Sînt un om ocupat.

Studentul păru să cadă pe gînduri, dar nu-şi luă mîna de pe braţul domnului Davis. Acesta zări un poliţist rînjind pe trotuarul din faţă şi-şi stăpîni cu greu enervarea.

Prin văzduhul încă învăluit de puţină ceaţă tocmai trecea un şir de avioane, zburînd foarte jos, spre miazăzi, spre aeroport. Bîzîitul motoarelor umplea strada.

— După cum vezi, exerciţiul s-a terminat — zise domnul Davis stăpînindu-se. Sirenele au să sune dintr-un moment în altul. Ar fi absurd să-mi pierd dimineaţa la spital. Doar ştii cine sînt ! Mă numesc Davis. Tot Nottwich-ul mă cunoaşte. Întreabă-i pe poliţiştii de colo. Nimeni nu mă poate acuza pe mine de lipsă de patriotism.

— Crezi că s-a terminat ? îl întrebă omul.

— Mă bucur, băieţi, că vă văd atît de entuziaşti — spuse domnul Davis. Cred că ne-am mai întîlnit noi cîndva, la spital. Mă duc deseori acolo, la toate serbările, şi am obiceiul să nu uit vocea nimănui...

Păi, ştii dumneata că eu am subscris cea mai mare sumă pentru noua sală de operaţii ?

Domnul Davis ar fi vrut să-şi vadă de drum, dar studentul îi aţinea calea. N-ar fi fost de demnitatea lui să coboare de pe trotuar şi să-l ocolească : studentul ar fi putut crede că încearcă să fugă ; ar fi urmat o altercaţie, sub ochii poliţiştilor care priveau de la colţul străzii. Domnul Davis se simţi deodată năpădit de o ură care-i otrăvi toate gîndurile, aşa cum o sepie înnegreşte cu cerneala ei toată apa din jur... „Maimuţoiul ăla de poliţist, care rînjeşte !... O să-i arăt eu lui ! O să mă duc la Calkin şi-o să-i cer să-l dea afară !" Continuă însă să discute pe un ton jovial cu studentul mascat — un omuleţ pirpiriu, un tinerel firav, pe care halatul alb atîrna prea larg.

— Voi, tinerii, faceţi o treabă splendidă. Nimeni n-o preţuieşte mai mult decît mine. Dac-o să fie război...

— Va să zică, Davis te cheamă — îl întrerupse vocea înăbuşită.

— Mă faci să-mi pierd timpul ! exclamă domnul Davis, iritat. Sînt un om ocupat. Bineînţeles că Davis mă cheamă... Se sili să-şi stăpînească mînia, şi adăugă : Uite ce este : sînt un om rezonabil. Îţi dau cîţi bani vrei pentru spitalul vostru. O răscumpărare de zece lire, să zicem.

— De acord — spuse celălalt. Să văd banii.

— Poţi avea încredere în mine. Nu port asupra mea atîta bănet.

I se păru că studentul rîde, ceea ce-l uimi din cale-afară. Prea era de tot !

— În regulă — îi spuse. N-ai decît să vii după mine la birou, şi-o să-ţi dau banii. Dar să-mi aduci o chitanţă iscălită de trezorierul vostru.

— O să primești chitanța — zise omulețul, cu vocea lui stranie, gîtuită și lipsită de timbru.

Și se dădu în lături, lăsîndu-l pe domnul Davis s-o ia înainte. Acesta își recăpătă buna dispoziție și începu din nou să trăncănească :

— Cu masca aia pe față, n-are rost să-ți ofer o caramea.

Un curier trecu pe lîngă ei, fluierînd batjocoritor spre domnul Davis : purta o caschetă înfiptă caraghios în creștetul măștii de gaze. Domnul Davis se îmbujoră la față, iar degetele lui se crispară : tare-ar fi vrut să-i smulgă părul, să-l tragă de urechi sau să-i sucească miinile obraznicului !

— Se distrează băieții ! zise el cu glas tare.

Și cum prezența unui medic îl făcea totdeauna să se simtă sigur de sine și ciudat de important (unui medic îi poți povesti cele mai grotești amănunte despre digestie, întrucît pentru el asemenea lucruri contează cam tot atîta cît contează niște anecdote hazlii pentru un umorist de profesie), domnul Davis rosti pe un ton confidențial :

— De cîtăva vreme sughit groaznic. După fiece masă. Nu pentru că aș mînca prea repede... dar, firește, dumneata ești încă student. Știi, totuși, mai multe decît știu eu despre lucrurile astea... Și mai e ceva : văd pete în fața ochilor. Poate c-ar trebui să țin puțin regim. Dar îmi vine greu. Un om în situația mea are nevoie de distracții. De exemplu (și domnul Davis apucă brațul rigid al celuilalt și-l zgîlții cu subînțeles), n-ar folosi la nimic dacă ți-aș făgădui că astăzi n-am să mai iau masa de prînz. Voi, medicii, sînteți oameni de lume, așa că nu mă sfiesc să-ți spun că am invitat o fată. La „Metropol". La ora unu

O asociaţie de idei îl făcu să-şi vîre mîna în buzunar, ca să se-ncredinţeze că pachetul cu caramele era acolo.

Trecură pe lîngă un alt poliţist, pe care domnul Davis îl salută cu mîna. Mascatul era foarte tăcut. „E timid băiatul — îşi spuse domnul Davis. E pentru prima oară că se plimbă prin oraş cu un om ca mine." Asta îi scuza oarecum purtarea cam grosolană ; chiar neîncrederea pe care i-o arătase era probabil doar o formă de timiditate.

Pentru că ziua promitea să fie, totuşi, frumoasă (un soare palid sfîşia vălurile reci ale ceţii), pentru că slănina şi rinichii fuseseră prăjiţi „la fix", pentru că-şi afirmase personalitatea în faţa fiicei unui lord (Miss Maydew), pentru că avea întîlnire la „Metropol" cu o fată de talent şi pentru că, în clipa asta, cadavrul lui Raven zăcea probabil la morgă, pe o lespede rece — din toate aceste pricini, domnul Davis era predispus spre bunătate şi milă creştinească. Vrînd să-l facă pe student să se simtă bine, îi spuse :

— Sînt convins că ne-am mai întîlnit undeva. Poate că ne-a prezentat directorul spitalului.

Dar tovarăşul său rămase la fel de posac şi tăcut.

— Grozavă serbare aţi dat la inaugurarea noii săli ! urmă domnul Davis, uitîndu-se încă o dată la încheieturile delicate ale mîinilor studentului. Nu cumva eşti băiatul care s-a deghizat în fată şi a cîntat cîntecul ăla fără perdea ?

Şi izbucni într-un rîs gros, amintindu-şi cîntecul acela. Tocmai intrau pe strada Tăbăcăriilor. Domnul Davis rîdea de nenumărate ori aşa, la un pahar de porto, cu amicii de la club, cînd vreunul dintre ei spunea o anecdotă porcoasă.

— Credeam c-o să mor de rîs ! zise el, apucîndu-l de braț pe student și împingîndu-l pe ușa de sticlă a Oțelăriilor Midland.

Un necunoscut ieși la vedere dintr-un ungher, iar funcționarul de la „Informații“ îi spuse, cu o voce încordată :

— E în regulă. Dumnealui e domnul Davis.

— Ce se-ntîmplă ? întrebă acesta, pe un ton repezit și tăios : acum se simțea la el acasă.

— Nimic — zise detectivul. Stăm la pîndă.

— Raven ? îl întrebă domnul Davis, cu un glas cam pițigăiat.

Detectivul dădu din cap.

— L-ați lăsat să scape ? Ce dobitoci !...

— N-aveți de ce să vă temeți — îl asigură detectivul. Va fi prins de îndată ce va ieși din ascunzătoarea lui. De data asta nu mai are cum să scape.

— Bine, dar pentru ce te afli aici ? Crezi cumva că...

— Am primit ordin.

— L-ați anunțat pe Sir Marcus ?

— Știe.

Domnul Davis arăta ca un bătrîn obosit.

— Vino cu mine să-ți dau banii — îi spuse el studentului, cu asprime în glas. N-am vreme de pierdut.

Și porni cu pas nesigur printr-un coridor pardosit cu niște lespezi negre și strălucitoare, ce ducea spre ascensorul de sticlă. Omul cu mască îl urmă pe coridor și în lift ; urcară împreună, ca două păsări închise în aceeași colivie. Etaj după etaj, imensa clădire se cufunda sub ei. Iată un funcționar în haine negre, zorit să execute o treabă misterioasă, care necesita multă sugativă ; iată o fată tînără stînd în fața unei uși închise, cu brațele încărcate de hîrțoage și vorbind

singură — pesemne repetînd vreo scuză ; iată și un băiat de serviciu alergînd printr-un coridor, cu un mănunchi de creioane pe cap.

Liftul se opri la un palier pustiu.

Domnul Davis era tulburat de un gînd. Mergînd agale, ajunse la ușă și-i răsuci încet clanța, ca și cum s-ar fi temut să nu-l pîndească cineva înăuntru. Dar în încăpere nu era nimeni. O ușă interioară se deschise, făcînd loc unei femei tinere cu un păr auriu și cu niște ochelari cu rame groase, de baga.

— Willie ! exclamă ea, dar, văzîndu-l pe mascat, rosti : Domnule Davis, Sir Marcus dorește să vă vadă.

— În regulă, Miss Connett — zise domnul Davis. Fii bună și adu-mi *Mersul trenurilor.*

— Plecați... deîndată ?

Domnul Davis șovăi înainte de a-i răspunde :

— Vezi, te rog, ce trenuri pleacă spre Londra... după-amiază.

— Da, domnule Davis.

Și se retrase, lăsîndu-i singuri pe cei doi. Domnul Davis fu străbătut de un fior și puse în priză radiatorul. Omul cu mască îl întrebă cu un glas vătuit și aspru, care-i zgîndări din nou memoria :

— Te temi de ceva ?

— E un nebun care umblă slobod prin oraș — îi răspunse domnul Davis.

Tresărea nervos, la fiece zgomot de pași, la fiece sonerie auzită pe coridor. Îi trebuise mult curaj ca să spună „după-masă" ; ar fi vrut, de fapt, să plece numaidecît din Nottwich. Tresări la auzul scîrțîitului unei mici platforme de zugrav, care cobora de-a lungul zidului curții interioare. Merse la ușă și o închise cu cheia : așa se simțea mai la adăpost în

această încăpere familiară, unde-și avea masa de birou, fotoliul turnant, bufetul în care-și ținea o sticlă de porto și două pahare, biblioteca în care se aflau cîteva cărți tehnice despre oțel, un ghid *Whitaker's*, un anuar *Who's Who* și un exemplar din romanul *Concubina chineză*. Ambianța asta îl liniștea mai mult decît prezența detectivului din vestibul. Se uită la toate ca și cum le-ar fi văzut pentru prima oară ; niciodată nu-și dăduse seama ca acum cît de liniștită și de confortabilă era odăița asta. Frînghiile care țineau platforma scîrțîiră din nou, făcîndu-l să tresară. Închise fereastra și spuse pe un ton iritat :

— Sir Marcus poate s-aștepte !

— Cine-i Sir Marcus ?

— Patronul meu.

Observînd că ușa biroului secretarei sale era deschisă, domnul Davis se înfioră la gîndul că putea intra cineva pe-acolo. Acum, cînd nu mai avea nici un zor, și nici o treabă precisă, simțea nevoia să nu rămînă singur.

— N-are rost să te grăbești — îi spuse el mascatului. Scoate-ți masca — îmi închipui că te înăbuși în ea — și servește un pahar de porto.

În drum spre bufet, închise cu cheia ușa interioară. Răsuflînd ușurat, scoase din bufet sticla și paharele.

— Acum, cînd am rămas singuri, aș vrea să-ți vorbesc despre sughițurile alea...

Umplu vîrf paharele, dar cum mîna îi tremura, vinul curse pe margini.

— Mă apucă totdeauna după ce mănînc — urmă el.

— Banii ! rosti mascatul.

— Ești cam obraznic, zău. În *mine* poți avea încredere ! Sînt Davis...

Merse la birou și descuie un sertar, din care scoase două hîrtii de cîte cinci lire.

— Nu uita că aștept o chitanță în regulă din partea trezorierului vostru — îi spuse, întinzîndu-i bancnotele.

Mascatul le împinse cu o mînă (cealaltă mînă rămase în buzunar) și-l întrebă :

— Și bancnotele astea sînt false ?

O întreagă scenă reveni în mintea domnului Davis : braseria „Lyons Corner House", gustul unei înghețate „Alpine", imaginea asasinului care, șezînd în fața lui, ar fi vrut să-i povestească în ce fel o omorîse pe bătrînă... Domnul Davis scoase un țipăt — nu vreun cuvînt sau vreun strigăt de ajutor, ci un țipăt nearticulat, ca acela pe care-l scoate un pacient anesteziat, în clipa cînd bisturiul îi taie carnea. Repezindu-se spre ușa interioară, începu să-i zgîlțîie clanța. Se zbătea în zadar, ca un om prins într-o rețea de sîrmă ghimpată, între tranșee.

— Pleacă de-acolo ! îi spuse Raven. Doar ai încuiat ușa !

Domnul Davis se întoarse la masa lui de birou. Picioarele i se muiară și se prăbuși pe podea, lîngă coșul pentru hîrtii.

— Sînt bolnav — gemu el. Sper că n-ai de gînd să omori un om bolnav...

Gîndul acesta îi trezi în suflet o speranță reală. Începu să icnească, ca un om căruia îi vine să verse.

— Deocamdată nu te omor — îi spuse Raven. S-ar putea să nu te omor de loc, dacă o să stai liniștit și-o să faci ce-o să-ți spun ...Sir Marcus ăsta îți este patron ?

— E un om bătrîn — protestă domnul Davis, plîngînd lîngă coşul pentru hîrtii.

— Am auzit că vrea să te vadă — zise Raven. O să mergem împreună la el... De zile-ntregi aştept clipa asta, să vă găsesc pe-amîndoi. Aproape că nu-mi vine a crede, prea e frumos. Hai, scoală-te! Scoală-te odată! repetă el, furios, către mormanul de carne flască de pe podea. Şi nu uita: dacă ţipi, te îndop cu plumbi, de-au să te poată folosi ca oblon.

Domnul Davis o luă înainte. Miss Connett tocmai venea pe coridor, ţinînd în mînă o hîrtiuţă.

— Am notat trenurile, domnule Davis. Cel mai bun e cel de la trei şi cinci. Cel de la două şi şapte e un personal care merge foarte încet, încît n-aţi ajunge decît cu zece minute mai devreme. Mai e şi un tren la cinci şi zece. Singurul înainte de trenul de noapte.

— Pune-mi hîrtia pe birou — îi spuse domnul Davis.

Stătea în faţa ei, pe coridorul luxos şi modern, ca şi cum ar fi vrut să-şi ia rămas bun de la toate lucrurile astea — de la bogăţie, de la confort, de la putere. O, dac-ar fi avut curaj!...

— Da, pune-o pe biroul meu, May...

Însuşi faptul că zăbovise acolo exprima, poate, dorinţa lui de a arăta, în sfîrşit, puţină tandreţe, cum nu-i trecuse niciodată prin cap să arate „fetiţelor".

Raven stătea în spatele lui, cu mîna în buzunar. Alarmată de expresia bolnăvicioasă a şefului ei, Miss Connet îl întrebă:

— Nu vă simţiţi bine, domnule Davis?

— Ba mă simt destul de bine — îi răspunse acesta.

Aidoma unui explorator care, înainte de a se aventura într-un tărîm necunoscut, simte nevoia să lase în urmă un indiciu la hotarul civilizației, spunîndu-i ultimului drumeț întîlnit : „Pornesc spre miazănoapte", sau „spre apus", domnul Davis spuse :

— Ne ducem la Sir Marcus, May.

— Vă așteaptă cu nerăbdare — îi zise Miss Connet.

Se auzi țîrîitul unui telefon.

— Nu m-ar mira să fie chiar dumnealui — spuse Miss Connett și porni pe coridor spre biroul ei, ciocănind pardoseala cu tocurile ei foarte înalte.

Domnul Davis simți din nou necruțătoarea forță ce-i apăsa cotul, silindu-l să înainteze, apoi să intre în ascensor. Urcară încă un etaj, iar cînd domnul Davis deschise ușile liftului, îi veni din nou să vomite. Ar fi vrut să se trîntească pe jos, cu riscul de a fi împușcat pe la spate. Lungul coridor luminos ce ducea spre biroul lui Sir Marcus era pentru el ca nesfîrșita pistă a unui stadion pentru un alergător epuizat și înfrînt.

Sir Marcus ședea în fotoliul lui pe rotile, cu un fel de măsuță pe genunchi. Ședea cu spatele la ușă, dar valetul de lîngă el îl văzu cu uimire pe domnul Davis care intra cu pași împleticiți, alături de un student în medicină cu o mască de gaze pe față.

— E Davis ? murmură Sir Marcus.

Și, rupînd un pesmet, sorbi puțin lapte cald. Voia să prindă puteri pentru o nouă zi de lucru.

— Da, sir — răspunse valetul, urmărind cu uimire mersul împiedicat al domnului Davis pe carpeta de cauciuc.

Abia-abia se ținea pe picioare.

— Atunci lasă-ne singuri — șopti Sir Marcus.

— Da, vă rog.

Dar omul cu masca răsucise cheia în broască. Pe fața valetului se zugrăvi o vagă bucurie, un fel de așteptare deznădăjduită : se-ntreba parcă dacă se va întîmpla ceva deosebit, ceva care să nu mai semene cu împinsul unui fotoliu mobil pe covoare de cauciuc, nici cu îmbrăcatul și dezbrăcatul unui bătrîn prea slab ca să se-ngrijească singur de propria-i curățenie și căruia trebuia să-i aducă mereu ba apă caldă, ba lapte cald, ba pesmeți uscați.

— Ce aștepți ? îl întrebă Sir Marcus în șoaptă.

— Treci la perete ! îi porunci Raven valetului.

— E înarmat ! strigă domnul Davis, deznădăjduit. Fă așa cum ți-a spus !

Dar nu mai era cazul ca valetul să fie prevenit : Raven își scosese revolverul și-i ținea la respect pe toți trei — valetul la perete, domnul Davis clătinîndu-se în mijlocul încăperii și Sir Marcus în jilțul pe care-l răsucise ca să vadă ce se-ntîmplă.

— Ce dorești ? întrebă bătrînul.

— Dumneata ești patronul ?

— Poliția așteaptă jos. Nu vei putea ieși de-aici decît dacă eu...

Se auzi telefonul. După ce sună cîtva timp, se opri.

— Ai o cicatrice sub barbă, nu-i așa ? urmă Raven. N-aș vrea să fac vreo greșeală. Omul ăla avea o poză a dumitale. Ați fost colegi la același cămin.

În timp ce vorbea, cerceta furios încăperea largă și luxoasă, pe care-o compara în gînd cu odăița unde ministrul acela își fierbea pe reșou cîte un ou, sau cu băncile de lemn, cu scările de piatră și cu clopoțelul

spart de la școala unde învățase el însuși. Omul din fața lui urcase mai sus decît bătrînul ministru.

— Ești nebun ! murmură Sir Marcus.

Era prea bătrîn ca să se mai teamă ; revolverul nu reprezenta pentru el un pericol mai mare decît un pas greșit făcut în clipa cînd se așeza în jilț, sau cînd intra în baie. Părea doar iritat, contrariat de faptul că fusese întrerupt de la masă. Aplecîndu-se peste măsuța din poală, sorbi cu zgomot din laptele cald.

Deodată, valetul vorbi, de la perete :

— Da, are o cicatrice.

Dar Sir Marcus continuă să-și soarbă laptele, care i se prelingea pe bărbiță. Nici nu se mai sinchisea de ceilalți.

Raven își îndreptă revolverul asupra domnului Davis și-l întrebă :

— El e, nu-i așa ? Răspunde-mi dacă vrei să nu-ți umplu burta cu gloanțe !

— Da, da, el e ! zise, speriat, domnul Davis, cu o grabă slugarnică. A lui a fost ideea. El a pus totul la cale. Eram pe drojdie, ne trebuiau bani, iar crima asta reprezenta peste o jumătate de milion, pentru el.

— Jumătate de milion ! exclamă Raven. Iar mie mi-a plătit două sute de lire false !

— Eu i-am atras atenția că s-ar cuveni să fie generos, dar mi-a răspuns : „Ține-ți gura !“

— Dac-aș fi știut ce fel de om era bătrînul, nu i-aș fi zdrobit țeasta, și n-aș fi tras nici în ochii femeii ăleia bătrîne. Dumneata ai comis crima asta, așa să știi ! răcni Raven.

Dar Sir Marcus nu păru de loc tulburat : bătrînețea îi ucisese imaginația. Asasinatele pe care le comandase nu erau mai reale pentru el decît crimele despre care citea în ziare. Un pic de lăcomie (pentru laptele cald), un mic viciu (să-și vîre din cînd în cînd mîna zbîrcită în bluza unei fetișcane și să simtă căldura vieții), un pic de avariție și de calcul (o jumătate de milion obținută prin moartea unui om) și un foarte slab, dar persistent instinct de conservare, aproape mecanic : acestea erau singurele lui pasiuni. Îmboldit de cea din urmă dintre ele, își mișcă imperceptibil jilțul spre soneria de la marginea biroului.

— Nu-i adevărat — murmură el. Ești nebun !

— Te-am adus unde-am vrut — zise Raven. Chiar dacă poliția o să mă omoare, am un martor (și-și lovi automatul). Cu arma asta am tras. Arma asta e dovada crimei. Mi s-a spus s-o las acolo, dar eu am luat-o cu mine. Chiar dacă nu te împușc, arma asta o să te scoată din circulație pentru multă, multă vreme.

Sir Marcus șopti încetișor, în timp ce împingea imperceptibil roțile de cauciuc ale fotoliului :

— Un „Colt" numărul 7. Se fabrică mii și mii de revolvere dintr-astea !

— Poliția poate dovedi orice pe baza unui revolver — zise Raven, furios. Există experți...

Ar fi vrut să-l sperie pe Sir Marcus înainte de a-l împușca : i se părea că ar fi nedrept ca Sir Marcus să sufere mai puțin decît bătrîna aceea, pe care nu avusese intenția s-o omoare.

— Nu dorești să te rogi ? îl întrebă. Ești evreu, nu-i așa ? Alți oameni, mai de soi decît dumneata, cred în Dumnezeu.

Își aminti de fata care se ruga în magazia aceea întunecată și rece.

O roată a jilțului lui Sir Marcus atinse biroul, apoi soneria, al cărei țîrîit monoton se răspîndi prin cușca ascensorului.

Raven înțelese ce se-ntîmplă abia în clipa cînd îl auzi pe valet izbucnind, cu o ură agonisită ani de-a rîndul :

— Ticălosul ! A apăsat pe butonul soneriei !

Înainte ca Raven să poată lua o hotărîre, cineva începu să scuture clanța.

— Spune-le să se care de-aici, altfel trag ! mîrîi Raven.

— Imbecilule ! murmură Sir Marcus. Ești căutat numai pentru un furt. Dacă mă omori, au să te spînzure !

Dar domnul Davis, care era dornic să se agațe de orice pai ca să scape, strigă către omul de după ușă:

— Pleacă ! Pentru Dumnezeu, pleacă !

— Ești un prost, Davis — îi spuse cu glas veninos Sir Marcus. Dacă și-a pus în gînd să ne omoare...

Sub revolverul lui Raven, o ceartă absurdă izbucni între cei doi.

— Pe mine n-are nici un motiv să mă omoare ! țipă domnul Davis. Dumneata ne-ai vîrît pe toți în beleaua asta ! Eu n-am făcut decît să-ți execut ordinele.

Valetul începu să rîdă :

— Doi contra unul !

— Ţine-ţi gura ! îi zise bătrînul, cu ură, domnului Davis. Dacă vreau, pot să te nenorocesc oricînd.

— Te sfidez ! scînci domnul Davis, cu un glăscior de păun.

Cineva se trînti cu putere de uşă.

— Ţi-am stocat acţiunile „West Rand Goldfields“ şi „East African Petroleum“ — murmură bătrînul.

Raven simţea că-şi iese din fire. Cu vorbele lor neghioabe, cei doi păreau să-i tulbure liniştea sufletească ce-l învăluise în clipa cînd îi spusese bătrînului să se roage. Îşi ridică arma şi trase în pieptul lui Sir Marcus. Era singurul mijloc de a-i face să tacă. Sir Marcus se prăbuşi peste măsuţă, răsturnînd cana cu lapte cald deasupra hîrtiilor de pe birou. Sîngele începu să-i ţîşnească din gură.

Domnul Davis se pomeni vorbind foarte repede :

— Totul a fost din cauza bătrînului ăstuia afurisit. L-ai auzit ce spunea. Ce puteam să fac ? Mă avea la mînă. Eu nu sînt vinovat cu nimic !... Căraţi-vă de la uşă ! răcni el. Dacă nu plecaţi de-acolo, o să mă omoare ! Vorbea într-una, în vreme ce laptele picura de pe măsuţă pe birou : Nu m-aş fi amestecat, dacă n-ar fi fost el. Ştii ce-a făcut ? S-a dus la prefect şi i-a cerut să ordone poliţiei să te împuşte pe loc.

Încerca să-şi ferească privirea de revolver, care continua să fie aţintit asupra pieptului lui. Valetul, palid şi tăcut, stătea rezemat de perete, privind cu o ciudată fascinaţie sîngele ce se scurgea din trupul lui Sir Marcus. Va să zică, asta s-ar fi întîmplat dac-ar fi avut el însuşi curajul... aşa cum îi venise de-atîtea ori ideea, în toţi aceşti ani...

O voce rosti, de dincolo de ușă :

— Dacă nu deschideți numaidecît, tragem prin ușă !

— Pentru Dumnezeu, lăsați-mă-n pace ! gemu domnul Davis. O să mă-mpuște !

Simțea căutătura intensă și satisfăcută a asasinului, care-l privea prin mască.

— Nu ți-am făcut nimic ! protestă el.

Peste capul lui Raven, putea vedea orologiul : de la micul dejun trecuseră numai trei ore ; încă mai simțea gustul rînced al slăninei și al rinichilor. Nu putea crede că acesta era într-adevăr sfîrșitul definitiv ; la ora unu avea întîlnire cu o fată... Cum să mori înainte de-o întîlnire ? !

— Absolut nimic ! gemu el.

— Ai încercat s-o omori pe...

— Nimic... Pe nimeni...

Raven ezita să rostească un cuvînt cu care buzele lui încă nu erau obișnuite :

— Pe prietena mea... Cărați-vă ! strigă Raven către cei de după ușă. Dacă trageți, îl omor !... E vorba de fata aia... — adăugă el, încet.

Domnul Davis tremura tot, ca un epileptic.

— Nu-ți era prietenă — bîigui el. Cum ar fi venit poliția aici, dacă fata n-ar fi... Cine altcineva ar fi putut să știe ?

— Dacă n-aș avea alt motiv, te-aș omorî chiar numai pentru vorbele astea... E o fată cinstită !

— Bine, dar e logodită cu un polițist ! gemu domnul Davis. E iubita omului de la Scotland Yard. A lui Mather !

Raven apăsă pe trăgaci. Disperat și hotărît în același timp, trase două gloanțe — deși unul singur ar

fi fost de ajuns — pierzîndu-şi astfel ultima şansă de scăpare. Era ca şi cum ar fi vrut să împuşte întreaga lume în persoana rubicondului domn Davis, care gemea şi sîngera. Şi, de fapt, nu greşea. Căci, pentru un om, propria-i viaţă e întreaga lume : Raven trăsese în lumea lui — în sinuciderea maică-si, în anii lungi petrecuţi la „cămin“, în bandele de pe hipodrom, în moartea „Şoimului“, în moartea bătrînului ministru şi a nefericitei sale secretare. Nu avea de ales : încercase să se spovedească, dar, fireşte, nu izbutise, din simplul motiv că nu se putea încrede în nimeni, în afară de sine însuşi — nici în doctor, nici în preot, nici în femeie...

O sirenă sună deasupra oraşului, vestind încetarea alarmei false. Peste cîteva clipe, clopotele bisericilor intonară un zgomotos cîntec de Crăciun („pînă şi vulpile îşi au vizuina lor, pe cînd Fiul Omului...“). Un glonte sfărîmă broasca uşii. Raven spuse, ridicîndu-şi revolverul în dreptul pîntecului :

— E printre voi un ticălos pe nume Mather ? Ar face mai bine să se ţină deoparte !

Aşteptînd să se deschidă uşa, se simţi năpădit de o mulţime de amintiri vagi — i se îmbulzeau toate de-a valma, ca un fel de negură ce-i înceţoşa mintea, în timp ce aştepta ocazia unei ultime răzbunări... Un glas care cînta pe-o stradă întunecoasă şi plină de zloată :

Se zice că-i un edelweiss
Adus din Groenlanda...

Vocea cultă, dar parcă inumană, a bătrînului critic care recita din *Maud* („O, dacă s-ar putea cumva, Isuse, măcar un ceas să-i revedem...“), în timp ce el

stătea ghemuit în garaj și simțea că gheața din inimă i se topește, ciudat și dureros, ca și cum ar fi trecut frontiera unei țări necunoscute, din care nu s-ar fi putut întoarce niciodată... Apoi vorbele fetei din cafeneaua din Soho : „E un adevărat monstru"... Pe urmă, statueta de ghips înfățișîndu-l pe pruncul Isus în brațele maică-si, în așteptarea trădării, a loviturilor de bici, a cuielor... Și fata care-i spusese : „Îți sînt prietenă. Poți avea încredere în mine..."

Încă un glonț explodă în broască.

— Pentru Dumnezeu, predați-vă ! bîigui valetul, alb ca varul. Tot au să vă prindă ! Nu v-a mințit : chiar fata le-a spus. I-am auzit vorbind la telefon.

„Trebuie să acționez repede — își spuse Raven. Cînd ușa se va deschide, va trebui să trag primul..." Dar prea multe gînduri îi luau cu asalt cugetul. Cu masca asta pe față, nu prea vedea limpede. Și-o scoase cu un gest neîndemînatic și o azvîrli pe podea. Valetul îi putea vedea acum buza despicată și roșie, ochii negri și triști.

— Încercați să ieșiți pe fereastra asta — îi spuse. Dă pe acoperiș.

Dar îi vorbea unui om care nu mai înțelegea nimic, care nu știa dacă merită sau nu să mai facă un efort și care-și mișca fața atît de încet în direcția ferestrei, încît valetul zări înaintea lui platforma ce cobora, iar pe platformă se afla Mather : acesta încerca disperat să-l surprindă pe Raven pe la spate. Numai că detectivul uitase de propria-i lipsă de experiență. Mica platformă se bălăbănea de colo pînă colo, iar Mather ținea într-o mînă o funie și cu cealaltă încerca să se agațe de fereastră. În clipa cînd Raven se întoarse cu fața spre el, Mather n-avea

nici o mînă liberă pentru a-şi scoate revolverul. Hîţînindu-se dincolo de fereastră, la etajul al şaselea, deasupra Tăbăcăriilor, era o ţintă ideală pentru revolverul lui Raven. Acesta îl privea năuc, încercînd să ochească. Deşi ar fi fost un fleac pentru el să tragă, s-ar fi zis că-şi pierduse interesul pentru crimă. Simţea o durere şi-o deznădejde mai dezarmante decît orice oboseală fizică. Gîndul că fusese trădat nu trezea în sufletul lui nici un resentiment, nici o amărăciune. Între el şi duşmani curgea parcă apa neagră a Weevil-ului, biciuită de grindină. „O, Dumnezeule, cum de-i cu putinţă ? !..."

Dar fusese încă din naştere menit să fie trădat rînd pe rînd de toţi oamenii. pînă ce toate porţile vieţii aveau să-i fie închise : de maică-sa, care sîngera în bucătăria de la subsol, de capelanul de la „cămin", de băieţii fricoşi cu care ieşise de-acolo. de doctorul acela suspect de pe Charlotte Street. Cum ar fi putut spera să evite cea mai obişnuită dintre trădări — aceea la care te supui amorezîndu-te de „o fustă" ? Pînă şi „Şoimul" ar mai fi rămas astăzi în viaţă dacă n-ar fi intervenit o „fustă". Toţi se muiau mai devreme sau mai tîrziu : Penrith şi Carter. Jossy şi Ballard, Barker şi „Danezul"...

Ochi încet, cu gîndul în altă parte, copleşit de un soi de smerenie şi de senzaţia ciudată că nu era pe deplin singur, de vreme ce şi „Cavaleristul", şi Mayhew, şi ceilalţi... Toţi îşi închipuiseră la un moment dat că „fusta" lor era altfel decît celelalte, că legătura lor avea ceva deosebit.

Odată venit pe lume, singura problemă a omului este să părăsească această viaţă într-un mod mai elegant şi mai expeditiv decît la intrarea în ea. Pen-

tru prima oară se gîndi fără amărăciune la sinuciderea maică-si, în timp ce-l ochea, în silă, pe Mather.

Deodată, ușa se deschise și Saunders îl împușcă pe la spate. Moartea se abătu asupră-i sub forma unei dureri insuportabile. Gemînd și oftînd, se căzni să-și lepede durerea, așa cum o femeie leapădă un prunc. În cele din urmă, ea îl părăsi, iar Raven își însoți singurul prunc în neant.

Capitolul VIII

1

Ori de cîte ori intra sau ieșea cineva pe ușa restaurantului, în salon se răspîndea un miros puternic de mîncare. Membrii clubului „Rotary“ din localitate luau parte la un banchet într-unul din saloanele de la etaj. Cînd ușa se deschise, Ruby putu auzi pocnetul unui dop și un crîmpei dintr-un cîntec. Era ora unu și cinci minute. Ruby ieși puțin, ca să stea de vorbă cu portarul.

— Partea cea mai proastă e că-s o fată punctuală. Mi-a zis să vin la ora unu, și iată-mă c-am venit, ahtiată după o mîncare bună. Știu că-i bine ca o fată să se lase așteptată de un bărbat, dar ce te faci dacă ți-e foame ?... S-ar putea să intre și să plece dacă nu mă vede înăuntru... Din păcate, sînt cam ghinionistă. Sînt genul de fată care n-apucă să se distreze un pic, că a și rămas grea. Asta nu-nseamnă că am avut vreodată un plod. Dar odată m-am molipsit de oreion. Așa-i că nu-ți vine a crede

că un bărbat în toată firea îi poate da oreion unei fete ? Ei bine, ăsta-i genul meu !... Arăți grozav în haina asta galonată, cu medalii pe piept. Păcat că ești așa de tăcut...

Piața era mai animată ca de obicei, pentru că toți locuitorii așteptaseră încetarea alarmei ca să iasă după cumpărături. Numai doamna Piker, în calitate de primăreasă, ținuse să dea un exemplu mergînd la cumpărături cu masca pe față. Acum se întorcea acasă pe jos, împreună cu „Chinezoiul", care-și tîra prin noroiul înghețat burta îmblănită și labele păroase, ținînd între colți masca de gaze a stăpînei. Cățelul se opri lîngă un felinar și o scăpă într-o băltoacă.

— Vai, „Chinezoiule" ! Răule ! exclamă doamna Piker.

Portarul în uniformă își plimba privirea deasupra pieței. Purta medaliile „Mons" și „Meritul militar" : fusese de trei ori rănit. Văzînd că se apropie cîțiva oameni de afaceri, le deschise ușa turnantă, de sticlă : iată-l pe voiajorul principal al firmei „Crosthwaite & Crosthwaite", iată-l și pe directorul comercial al băcăniei angro de pe High Street... La un moment dat, se repezi în mijlocul străzii ca să-l ajute pe un domn gras să coboare dintr-un taxi. După care, se întoarse lîngă Ruby și-i ascultă, amuzat, dar impasibil, pălăvrăgeala :

— Zece minute întîrziere... Credeam că-i un tip pe care o fată poate conta. Ar fi trebuit să bat în lemn sau să-mi încrucișez degetele. Așa-mi trebuie ! Aș fi preferat să-mi pierd onoarea decît biftecul... Îl cunoști ? Se pare că-i un tip cu greutate. Davis îl cheamă.

— Vine mereu pe-aici cu cîte-o fată — zise portarul.

Un omuleț cu lornion dădu buzna pe ușă, spunînd :

— Sărbători fericite, Hallows !

— Și dumneavoastră la fel, domnule — zise portarul... N-ai fi ajuns prea departe cu el.

— N-am ajuns nici măcar la supă — oftă Ruby.

Un vînzător de ziare trecu prin fața lor strigînd :

— Ziarul *News*, ediție specială (ziarul apărea la amiază)... Ziarul *Journal*, ediție de seară...

Cîteva minute mai tîrziu trecu un alt băiețaș, cu o ediție specială a ziarului *Post* și cu ediția de seară a aristocraticului *Guardian*. Era cu neputință să deslușești vorbele pe care le strigau, iar vîntul dinspre nord-est le lipea de trup afișele, așa încît nu se putea citi decît o silabă-două *„...gedie“ „...sinat“*.

— Totul are o limită — continuă Ruby. O fată nu trebuie să se înjosească peste măsură. Zece minute de așteptare e prea destul !

— Ai așteptat ceva mai mult — spuse portarul.

— Așa-s eu. Am aerul că mă agăț de bărbați, nu-i așa ? Asta-i și părerea mea, numai că nu izbutesc niciodată să-i prind în plasă. Și adăugă, pe un ton de adîncă melancolie : Din păcate, sînt genul de fată menită să facă fericit un bărbat. Mi se citește pe față. De-aia fug toți de mine. Nu-i vina lor. Eu tot așa aș face.

— Uite-l pe domnul prefect ! exclamă portarul. Se duce să bea un păhărel la comisariat. Acasă nu-i dă voie nevastă-sa... Petrecere frumoasă, sir.

— Pare grăbit.

Pe un afiș de ziar putură citi *„traged...“*

— Crezi că-i genul de bărbat care-ar putea să-i ofere unei fete un biftec cu cartofi prăjiți și cu ceapă ?

— Uite ce-ți propun — zise portarul. Mai așteaptă vreo cinci minute, și pe urmă merg și eu la masă.

— Asta-i o întîlnire în lege — spuse Ruby.

Și după ce bătu în lemn și-și încrucișă degetele, intră în restaurant și se așeză la o masă, unde avu o lungă conversație imaginară cu un producător fictiv pe care-l vedea sub înfățișarea domnului Davis, dar a unui domn Davis parolist. Producătorul îi spunea că-i o „femeiușcă de talent" și o invita la masă, iar după aceea o ducea într-o garsonieră luxoasă și-i oferea cîteva cocteiluri : „Ce-ai spune de un angajament în West End, cu cincisprezece lire pe săptămînă ?" îi propunea el, apoi o invita să-i vadă garsoniera... Fața rumenă și melancolică a actriței se lumină ; începu să-și legene nervos un picior, pînă cînd atrase atenția și mînia unui om de afaceri care tocmai își nota într-un carnețel cotele bursei de la amiază. Bombănind supărat, omul de afaceri se mută pe alt scaun. Ruby continuă să-și vorbească sieși, în numele producătorului imaginar : „Asta-i sufrageria. Acolo-i baia. Iar acesta e dormitorul, elegant, nu-i așa ?" Ruby se grăbi să-i răspundă că i-ar conveni cincisprezece lire pe săptămînă, dar oare angajamentul de a juca la un teatru din West End era neapărat necesar ?... Deodată se uită la ceas și ieși afară. Portarul o aștepta.

— Cum așa ?! îl întrebă ea. Rămîi în uniforma asta ?

— N-am liber decît douăzeci de minute...

— Atunci, nu-i timp destul pentru un biftec. Cred că o să mă mulțumesc și cu niște cîrnați.

Intrară într-un bufet de pe cealaltă latură a pieței și comandară cafea și cîrnați.

— Uniforma asta mă cam stînjenește — îi mărturisi ea. Toată lumea o să-și închipuie că ești un soldat din gardă care a ieșit să se distreze c-o fată.

— Ați auzit împușcăturile ? întrebă omul de după tejghea.

— Ce împușcături ?

— Chiar după colțul hotelului, la Oțelăriile Midland. Trei morți. Afurisitul ăla de Sir Marcus și încă doi.

Și, spunînd aceasta, desfăcu un ziar pe tejghea. Fața rea a bătrînului Sir Marcus și fața grasă și speriată a domnului Davis îi priveau de după cîrnați și cafele, de după solniță și vasul cu apă fierbinte.

— Va să zică de-asta n-a venit ! exclamă Ruby. Și se cufundă, tăcută, în lectura ziarului.

— Mă întreb ce-o fi urmărit Raven ăsta — zise portarul. Ia te uită !

Și arătă spre un mic paragraf în josul coloanei, care anunța că șeful secției speciale politice a Scotland Yard-ului sosise cu avionul și mersese direct la birourile Oțelăriilor Midland.

— Nu-nțeleg nimic — zise Ruby.

Portarul întoarse cîteva pagini, căutînd ceva.

— Ce ciudat ! exclamă el. Ne pregătim să intrăm din nou într-un război, iar dumnealor umplu pagina întîi cu o crimă ! Războiul a fost împins înăuntrul ziarului.

— Poate că n-o să fie război.

Rămaseră tăcuți, în fața cîrnaților. Ruby se gîndea la domnul Davis : i se părea ciudat că omul

acesta, care şezuse alături de ea pe o ladă, contemplînd pomul de Crăciun, murise — de o moarte atît de violentă şi dureroasă. Poate că totuşi avusese de gînd să vină la întîlnire. Nu părea prost crescut.

— Îmi pare rău pentru el — zise ea.

— Pentru cine ? Pentru Raven ?

— A, nu ! Nu pentru ăla, ci pentru domnul Davis.

— Îmi dau seama ce simţi. Aproape că şi mie îmi pare rău... pentru bătrîn. Am lucrat şi eu, pe vremuri, la Oţelăriile Midland. Avea momente cînd era cumsecade. De Crăciun împărţea curcani la toată lumea. Nu era un om prea rău. Măcar de-ar fi ca el şi patronii hotelului !

— De, ce să-i faci ? zise Ruby, sorbindu-şi cafeaua. Viaţa merge înainte.

— Mai bea o ceaşcă !

— N-aş vrea să te ruinez.

— N-avea grijă.

Ruby se rezemă de el, aplecîndu-se pe taburetul înalt ; capetele lor se atinseră. Erau năpădiţi de un soi de linişte, pentru că fiecare dintre ei cunoscuse cîte un om care murise pe neaşteptate. Gîndul acesta îi făcea să se simtă solidari — un sentiment ciudat de plăcut şi reconfortant. Era ca o senzaţie de confort, ca o dragoste fără patimă, fără îndoieli, fără suferinţă.

2

Saunders îl întrebă pe un funcţionar al Oţelăriilor Midland unde era lavaboul.

„Treaba asta s-a terminat" — îşi spuse el, spălîndu-şi mîinile. Nu fusese o treabă prea plăcută : de-

butînd ca un simplu furt, se încheiase prin două crime și prin moartea criminalului. Întreaga istorie continua să fie învăluită într-un soi de mister — existau încă multe lucruri nelămurite. Mather se afla acum la ultimul etaj, împreună cu șeful secției politice : examinau hîrtiile personale ale lui Sir Marcus. Istoria povestită de fata lui Mather părea să fie adevărată.

Saunders era tulburat de fată mai mult decît de orice altceva. Nu se putea opri să nu-i admire curajul și impertinența, deși o ura în același timp pentru că-l făcuse să sufere pe Mather. Saunders era capabil să urască pe oricine îi făcea vreun rău lui Mather. Acesta îi spusese : „Va trebui să fie dusă la Scotland Yard. S-ar putea să existe un cap de acuzație împotriva ei. Du-o într-un vagon închis, în trenul de la trei și cinci. Nu vreau s-o văd înainte de a se lămuri toate lucrurile".

Singurul fapt îmbucurător în toată povestea asta era că agentul pe care Raven îl împușcase la depoul de cale ferată începuse să se restabilească.

Saunders ieși din clădirea Oțelăriilor Midland cu senzația ciudată că n-are nimic de făcut. Intră într-un bufet de la colțul pieței și comandă o halbă de bere și doi cîrnați reci. Era ca și cum viața ar fi intrat în matca ei obișnuită, curgînd din nou între malurile-i firești. Un anunț atîrnat dincolo de bar, lîngă niște afișe de cinema, îi atrase luarea-aminte : „UN NOU TRATAMENT PENTRU BÎLBÎIȚI". Domnul Montague Phelps, licențiat în litere, ținea o conferință în sala Masonică pentru a explica acest nou tratament. Intrarea era liberă, la ora două fix — dar se anunța o colectă de bani... La unul din ci-

nematografe era programat un film cu Eddie Cantor. La un altul, un film cu George Arliss. Saunders nu voia să se întoarcă la comisariat înainte de a o duce pe fată la tren. Încercase numeroase tratamente împotriva bîlbîielii. De ce să nu-l încerce și pe ăsta ?

Era o sală încăpătoare. Pe pereți atîrnau fotografii mari, ale unor demnitari masonici. Toți purtau panglici și insigne misterioase. Fotografiile astea îți evocau bunăstarea insolentă a unor băcani prosperi. Pozele acestor oameni bine hrăniți și lipsiți de griji dominau mica adunare a nenorociților cu impermeabile vechi, pălării de fetru mov cam decolorate și cravate școlărești. Saunders intră în spatele unei cucoane corpolente și sperioase, dar un controlor îl aprostrofă, bîlbîindu-se :

— Bi-bi-bi...

— Un loc — zise Saunders și se așeză în față.

În spatele lui, doi bîlbîiți discutau aprins, parcă pe chinezește : mici elanuri de retorică impetuoasă, întrerupte brusc de beteșugul necruțător.

În sală erau vreo cincizeci de persoane. Se uitau unii la alții așa cum un om urît își contemplă propria imagine reflectată într-o vitrină, spunîndu-și : „Din unghiul ăsta de vedere, nu-s chiar așa urît". Privindu-se, aveau sentimentul că se integrează într-o comunitate. Incapacitatea lor de a comunica unii cu alții era în sine un mijloc de comunicare. Așteptau împreună același miracol.

Saunders aștepta laolaltă cu ei, răbdător, așa cum așteptase rezemat de vagonul acela cu cărbuni care-l ferea de vînt. Nu se simțea nefericit. Își dădea seama că exagera, probabil, importanța beteșugului

său : chiar dac-ar fi putut vorbi neîmpiedicat, fără grija de a evita labialele, care-l făceau să se bîlbîie, tot n-ar fi izbutit să-și exprime mai ușor admirația și afecțiunea. Capacitatea de a vorbi nu-ți conferă și vocabularul necesar pentru a te exprima.

Domnul Montague Phelps, licențiat în litere, se urcă la tribună. Purta redingotă și avea un păr negru, unsuros. Bărbia lui vînătă era ușor pudrată. Avea o ținută de un calm agresiv, ca și cum ar fi vrut să le spună prăpădiților care-l ascultau : „Uitați-vă cum ați putea s-ajungeți și voi dac-ați căpăta ceva mai multă încredere în voi înșivă, după cîteva lecții luate cu mine !"

Era un om de vreo patruzeci și cinci de ani, care trăise bine și avea ceea ce se numește o „viață particulară". Privindu-l, te duceai cu gîndul la paturi confortabile, la mese copioase, la hoteluri de lux. O clipă, Saunders își aminti de domnul Davis, pe care-l văzuse chiar în dimineața aceea agitîndu-se plin de importanță în birourile Oțelăriilor Midland, pentru ca, o jumătate de ceas mai tîrziu, să moară atît de brusc și de tragic. Era ca și cum crima lui Raven n-ar fi avut nici o consecință, ca și cum ar fi fost la fel de iluzorie ca un vis.

Ceea ce vedea acum Saunders la tribună era o nouă încarnare a domnului Davis : erau o mulțime de domni Davis, făcuți după același calapod, după un calapod care nu putea fi distrus...

Deodată, peste umărul domnului Montague Phelps, Saunders zări fotografia Marelui Maestru al Lojii, dominînd tribuna : o față de bătrîn, cu un nas coroiat și cu o bărbiță firavă. Era Sir Marcus.

Cînd ieşi din clădirea Oţelăriilor Midland, maiorul Calkin era foarte palid: văzuse, pentru prima oară ce însemna o moarte violentă. Adică războiul. Merse cît putu mai repede la comisariat şi fu bucuros să-l găsească pe comisar. Îi ceru, foarte umil, puţin whisky.

— E ceva de speriat! Nu mai tîrziu decît aseară a fost la mine acasă, la cină. Era şi doamna Piker, cu cîinele ei. Ce greu ne-a fost să-l împiedicăm să observe prezenţa cîinelui!

— Cîinele ăla ne dă mai multă bătaie de cap decît toţi cetăţenii din Nottwich — zise comisarul. V-am povestit, mi se pare, cum odată a intrat în closetul pentru femei de pe Higham Street. E o nimica toată de căţel, dar îşi iese mereu din minţi. Dacă n-ar fi la mijloc doamna Piker, l-am fi curăţat noi de mult.

— Ar fi vrut ca eu să ordon oamenilor dumitale să-l împuşte pe loc pe individul ăla — urmă prefectul. I-am răspuns că nu pot. Iar acum mă gîndesc că am fi putut salva două vieţi.

— Nu vă mai frămîntaţi, domnule, căci oricum n-am fi putut asculta un asemenea ordin. Nici măcar dac-ar fi venit personal din partea ministrului de interne.

— Era un personaj ciudat — zise maiorul Calkin. Îmi făcea impresia că-şi închipuie că eu aş avea vreo putere asupra unora dintre voi. Mi-a promis tot felul de lucruri. Cred că era ceea ce se cheamă un geniu. N-o să mai vedem aşa curînd un om ca el.

Mare pierdere ! Își umplu din nou paharul și adăugă : Tocmai cînd aveam nevoie de asemenea oameni ! Cînd războiul bate la ușă !...

Maiorul Calkin amuți, cu mîna pe pahar. Vedea fel de fel de lucruri în whisky : Centrul de instrucție, uniforma din garderob...N-o să mai fie avansat la rangul de colonel. Dar, pe de altă parte, Sir Marcus nu-l putea împiedica să... Lucru curios, prefectul nu era cîtuși de puțin încîntat de perspectiva de a prezida din nou un tribunal militar.

— Exercițiul antiaerian — rosti el cu glas tare — pare să se fi desfășurat foarte bine. Dar cred că n-a prea fost o idee înțeleaptă să li se dea atîta libertate studenților în medicină. Aștia nu cunosc măsura.

— Un grup de studenți a trecut pe-aici urlînd că vor să pună mîna pe primar. Mă întreb de ce-o fi domnul Piker calul de bătaie al studenților ?!

— Bun băiat, Piker ăsta — zise maiorul Calkin, mașinal.

— Merg prea departe studenții. Am primit un telefon de la Higginbotham, casierul Băncii Westminster, care mi-a spus că fiică-sa a intrat în garaj și a găsit acolo un student în izmene...

Maiorul Calkin simțea că începe din nou să trăiască.

— E vorba de Rose Higginbotham, nu-i așa ? Să știi că-i o fată serioasă... Ce-a făcut ?

— Higginbotham pretinde că fata i-a tras studentului un perdaf...

— Un perdaf ?! Asta-i bună ! exclamă prefectul. Și apucînd paharul, îl goli. O să-i povestesc și lui Piker, neapărat... Iar dumneata ce i-ai spus ?

— I-am spus că fiică-sa poate să zică merçi că n-a găsit în garaj un cadavru. Căci se pare că acolo și-a procurat Raven hainele și masca.

— Dar ce căuta, totuși, băiatul acela în garajul lui Higginbotham ? întrebă prefectul. Cred c-o să mă duc să încasez un cec la bancă, pentru a-i cere bătrînului Higginbotham să-mi explice.

Și începu să rîdă : aerul era din nou respirabil, viața intrase pe făgașul ei obișnuit — un mic scandal, un păhărel băut în prezența comisarului, o glumă bună pentru bătrînul Piker...

În drum spre Banca Westminster, aproape că se ciocni cu doamna Piker. Trebui să se ascundă grabnic într-o prăvălie, ca s-o evite. O clipă — îngrozitoare clipă — se temu că javra aceea, care mergea cu cîțiva pași înaintea ei, îl va urma înăuntru. Făcu disperat cîteva gesturi amenințătoare, ca și cum ar fi vrut să arunce o minge, dar pechinezul nu era un cîine sportiv și, de altfel, tîra o mască de gaze, pe care-o ținea cu dinții. Maiorul Calkin fu nevoit să-și întoarcă brusc spatele și să se aplece peste o tejghea. Abia atunci își dădu seama că intrase într-o mercerie. Nu mai călcase niciodată în prăvălia asta.

— Cu ce vă pot servi, domnule ?

— Cu niște bretele — zise maiorul Calkin, deznădăjduit. O pereche de bretele.

— Ce culoare, domnule ?

Privind cu coada ochiului, maiorul Calkin văzu cum cățelul trecea dincolo de prăvălie, urmat de doamna Piker.

— Mov — răspunse el, răsuflînd ușurat.

Bătrîna închise încet ușa din față și traversă tiptil micul vestibul întunecos. Un străin nu s-ar fi descurcat, dar ea cunoștea exact poziția cuierului, a măsuței și a scării. Ținea în mînă un ziar de seară, iar cînd deschise ușa de la bucătărie (făcînd cît mai puțin zgomot, ca să nu-l deranjeze pe Acky), fața ei strălucea de o fericire febrilă. Stăpînindu-și cu greu tulburarea, merse la dulăpior cu sacoșa și scoase din ea cartofii, un compot de ananas, două ouă și o bucată de „cod".

Acky tocmai scria o lungă epistolă pe masa de bucătărie. Împinsese ceva mai încolo călimara cu cerneală violetă a nevestii-si și-și muia într-o cerneală albastră foarte fină stiloul, care încetase de mult să funcționeze. Scria încet și cu caznă, oprindu-se în răstimpuri pentru a însăila cîte o frază pe o altă hîrtie, înainte de a o trece pe curat. Bătrîna îl privea de lîngă chiuvetă, așteptînd ca el să i se adreseze. Își ținea răsuflarea, dar din cînd în cînd îi scăpa cîte un șuierat. În cele din urmă, Acky puse jos stiloul și o întrebă :

— Ce-i, draga mea ?

— Ah, Acky ! zise bătrîna, cu bucurie. Știi că domnul Cholmondeley e mort ? A fost asasinat... Scrie în ziar... Și Raven ăla e mort.

Acky aruncă o privire asupra ziarului.

— Oribil — zise el cu satisfacție. Mai e și un al treilea mort. Un adevărat holocaust.

Și citi încet reportajul asupra evenimentului.

— Cine-ar fi crezut că așa ceva se poate întîmpla aici, la Nottwich ?!

— Era un om rău — spuse Acky. Deși n-aș fi vrut să-l vorbesc de rău, acum, după ce-a murit. Ne-a silit să facem un lucru de care mi-a fost rușine. N-ar fi exclus ca de-aici înainte să putem rămîne liniștiți în acest oraș.

O expresie de mare oboseală se zugrăvi pe fața lui, în timp ce contempla cele trei pagini pline de scrisul lui mărunt și curat.

— Vai, Acky, te-ai obosit atîta !

— Cred că scrisoarea asta va lămuri lucrurile.

— Citește-mi-o, scumpule — îl rugă bătrîna.

Rezemîndu-se de chiuvetă într-o atitudine de infinită răbdare îl privea cu ochii ei mici și răi, strălucitori de tandrețe.

Acky începu să citească, la început cu șovăială în glas, dar din ce în ce mai sigur de el, pe măsură ce se auzea. Citind, își ținea mîna pe reverul hainei :

— „Monseniore"... Am socotit că-i mai bine să mă adresez pe un ton oficial, fără a abuza de vechile mele relații cu episcopul.

— E perfect, Acky, ești mai deștept decît toți...

— „Vă scriu pentru a patra oară... după un interval de circa optsprezece luni..."

— Așa de mult, scumpule ? Era după călătoria noastră la Clacton.

— „Șaisprezece luni... N-am uitat răspunsurile dumneavoastră anterioare, precum că tribunalul ecleziastic de resort mi-a judecat cazul, dar nu pot crede, monseniore, că simțul dreptății, ce vă animă, nu vă va dicta să întreprindeți tot ce vă stă în putință pen-

tru a dispune o reexaminare a cazului meu, de îndată ce vă veți convinge de grava nedreptate ce mi s-a făcut. Am fost condamnat să ispășesc toată viața o greșeală care, în cazul altora, este socotită un fleac, și de care, de altfel, nici măcar nu m-am făcut vinovat..."

— E scris grozav, scumpule !

— Și acum, scumpa mea, trec la amănunte : „Cum de-a putut servitoarea de la hotel să declare, sub jurămînt, că e sigură de identitatea unui om pe care nu-l văzuse decît o singură dată, cu un an înaintea procesului, într-o cameră întunecoasă ? Mai ales că, potrivit propriei ei declarații, recunoștea că el nu-i îngăduise să tragă perdelele ? ! Cît despre mărturia portarului, monseniore, l-am întrebat în plin proces dacă primise sau nu bani de la doamna și domnul colonel Mark Egerton, dar întrebarea mea a fost respinsă de tribunal. Oare o justiție întemeiată pe scandal, incomprehensiune și sperjur se mai poate numi justiție ?"

Bătrîna surîse, mîndră și drăgăstoasă.

— E cea mai grozavă epistolă pe care-ai scris-o vreodată, dragul meu Acky !

— „Se știe prea bine, monseniore, de întreaga parohie, că domnul colonel Mark Egerton era cel mai înverșunat dușman al meu în Consiliul bisericii. Tocmai la instigația lui a avut loc ancheta. Cît despre doamna Egerton, era o tîrfă."

— Crezi că-i prudent să folosești acest cuvînt, Acky ?

— Uneori, draga mea, omul ajunge într-un asemenea impas, încît nu-i mai rămîne altceva de făcut, decît să spună ce-are pe suflet... Așadar, vor-

besc în amănunt despre declarațiile martorilor, așa cum am procedat și în scrisorile anterioare, dar cu o forță de argumentare, cred, sporită. Iar la sfîrșit mă adresez *omului* în singurii termeni pe care-i poate înțelege. Învățase pe dinafară acest pasaj, așa că-l spuse cu patos, privind-o cu ochii lui adînci și dementiali, de sfînt apucat: „Dar chiar admițînd, monseniore, că aceste mărturii false și venale ar fi exprimat adevărul, ce importanță ar avea? Am comis, oare, un păcat de neiertat, ca să merit să suport toată viața consecințele lui, ca să fiu lipsit de mijloacele-mi de subzistență și să fiu silit să recurg la expediente ignobile spre a cîștiga destui bani pentru a mă întreține pe mine și pe soția mea? Omul, și nimeni nu știe acest lucru mai bine decît dumneavoastră, monseniore — doar v-am văzut cum dădeați tîrcoale oalelor cu carne în bucătăria palatului episcopal [1] — este și trup, nu numai suflet. Un pic de poftă carnală îi poate fi iertată chiar și unui om din tagma mea. Dumneavoastră înșivă, monseniore, v-ați zbenguit desigur în tinerețe prin clăile de fîn". Se opri, gîfîind puțin, și schimbă cu nevastă-sa o privire temătoare și tandră în același timp. Și acum, draga mea — urmă el — aș dori să scriu un mic paragraf despre tine.

Învăluind-o într-o privire menită să exprime dragostea cea mai curată și mai profundă, îi contemplă fusta neagră și cam lăbărțată, bluza murdară, fața galbenă și zbîrcită.

---

[1] Aluzie la un paragraf din *Ieșirea* (16, 3): «Astfel, fiii lui Ismail ziceau către ei: „Mai bine muream de mîna Domnului, în țara Egiptului, cînd ședeam lîngă oalele cu carne și mîncam pîine de ne săturam!"»

— Draga mea, ce m-aș fi făcut fără tine ?

Începu să aștearnă pe o hîrtiuță noul paragraf, citindu-i cu glas tare nevesti-si frazele, pe măsură ce le scria :

— „Ce s-ar fi întîmplat cu mine în cursul acestui lung proces... ba nu, martiraj... nu știu, nici nu pot concepe măcar... dacă n-aș fi fost susținut de încrederea și neabătuta fidelitate... ba nu, de fidelitatea și neabătuta încredere a scumpei mele soții, soție pe care doamna Mark Egerton s-a socotit în drept s-o disprețuiască. De parcă Domnul Nostru și-ar alege slujitorii din rîndurile celor bogați și nobili de neam. Oricum, procesul acesta m-a învățat să-i deosebesc pe prieteni de dușmani. Și totuși, la proces, cuvîntul *ei*, cuvîntul femeii care mă iubea și credea în mine, nu a cîntărit de loc în comparație cu acela... cu cuvîntul acelei... acelei perfide și ticăloase scandalagioaice..."

Bătrîna se aplecă puțin : avea în ochi lacrimi de mîndrie.

— E sublim ! exclamă ea. Crezi că nevasta episcopului o să citească scrisoarea ? Ah, scumpul meu, știu că ar trebui să mă duc să fac curat în camera de la etaj (s-ar putea s-o închiriem vreunei tinere perechi), dar aș dori, Acky dragă, să mai rămîn lîngă tine puțin. Ceea ce-ai scris despre mine mă face să mă simt ca o sfîntă.

Trîntindu-se pe scaunul de bucătărie de lîngă chiuvetă, îi privi mîna care scria, ca și cum ar fi privit vreo arătare negrăit de frumoasă răsărită în încăpere, ceva ce n-ar fi sperat niciodată să vadă, dar care acum îi aparținea.

— Iar în încheiere, draga mea — zise Acky — iată ce-aş vrea să scriu : „Într-o lume plină de înşelăciune şi de cruzime, o femeie rămîne ancora mea de nădejde, o femeie în care pot avea încredere pînă la moarte şi dincolo de moarte".

— Ar trebui să le fie ruşine! Ah, dragul meu Acky (şi izbucni în plîns), cînd mă gîndesc că s-au purtat cu tine cum s-au purtat! Dar ai spus adevărul: nu te voi părăsi niciodată, nici măcar după moarte! Niciodată, niciodată, niciodată!

Afirmîndu-şi veşnica unire, cei doi bătrîni cu feţe ticăloase se priviră, însufleţiţi de încrederea deplină, de spaima şi suferinţa ce însoţesc o mare dragoste.

5

Ana încercă încetişor clanţa uşii compartimentului în care fusese lăsată singură. Aşa cum prevăzuse, uşa era încuiată, deşi Saunders se folosise de tot tactul lui pentru a încerca să ascundă ceea ce făcea. Privi îngrozită pe fereastră gara murdară din Midlands. Avea sentimentul că tot ceea ce făcea ca viaţa ei să merite să fie trăită era pierdut acum : nu căpătase nici măcar un angajament. Dincolo de un afiş-reclamă a produselor Horlicks „pentru cei cărora li se face foame noaptea", şi dincolo de un panou strălucitor, în albastru şi galben, înfăţişînd litoralul din Yorkshire, parcă vedea imaginea obositorului pelerinaj ce-o aştepta, de la un impresar la altul. Trenul se urni, trecînd încet pe lîngă sălile de

așteptare, pe lîngă latrine, pe lîngă peroanele de beton înclinate, pînă cînd ajunse într-o încrengătură de șine.

„Ce proastă am fost ! își spunea. Să-mi închipui c-aș putea împiedica războiul ! Trei morți, asta-i tot ce-am realizat !“

Acum, cînd, din vina ei, muriseră atîția oameni, nu mai putea simți aceeași repulsie față de Raven. Se gîndea din nou la el, cu milă și jale, în timp ce trenul trecea prin pustietatea asta, printre mormanele de cărbuni și magaziile dărăpănate, printre vagoanele părăsite pe linii de garaj, în mijlocul cărora se ițise o iarbă firavă, sufocată de zgură. Fuseseră amîndoi în aceeași tabără ; el îi acordase încredere, ea îi făgăduise că nu-l va trăda... Își călcase apoi cuvîntul fără măcar să șovăie. El știuse, desigur, de trădarea ei, înainte de a muri : îi păstrase în suflet, pe veci, imaginea alături de aceea a capelanului care încercase să-l amăgească, și de aceea a doctorului care telefonase la poliție.

Ana îl pierduse pe singurul om de care se sinchisise pe lumea asta. Îl pierduse fără nici un rost, căci nu fusese în stare să împiedice războiul. „Și suferința e socotită o formă de ispășire“ — își spuse ea. Oamenii sînt niște animale bătăioase, războiul e pentru ei o necesitate. În ziarul pe care i-l lăsase Saunders pe bancheta din față, Ana citise că mobilizarea generală fusese decretată în patru țări și că ultimatumul expira la miezul nopții ; știrile acestea nu erau tipărite pe prima pagină doar din pricină că pentru cititorii din Nottwich exista un război al lor, mai apropiat, care se încheiase pe strada Tăbăcăriilor.

„Grozav le mai place războiul!“ își spuse ea cu amărăciune, în timp ce întunericul nopții învăluia pămîntul rănit, iar văpaia furnalelor devenea vizibilă dincolo de lunga linie neagră a haldelor de zgură. Războiul însemna și haosul acesta prin care trenul înainta încet, scîrțîind la fiece macaz, ca un soldat muribund ce se tîrăște cu greu prin „țara nimănui“, departe de cîmpul de bătălie.

Ana își lipi fața de geam, ca să nu izbucnească în plîns; contactul cu sticla înghețată îi dădu puteri. Trenul își mări viteza cînd trecu pe lîngă o bisericuță neogotică și un șir de vile, după care începea cîmpul. Cîteva vaci tocmai intrau pe poarta unei ogrăzi, într-o uliță plină de hîrtoape. Un biciclist își aprinse felinarul. Ana începu să fredoneze o melodie ca să-și dea curaj, dar singurele cîntece care-i veneau în minte erau: *Aladin* și *Pentru tine, Kew nu-i decît...* Își aminti de lungul drum cu autobuzul pînă acasă, de vocea din telefon, de încercarea ei neizbutită de a merge la fereastră ca să-i facă semn cu mîna lui Mather, care stătea cu spatele la ea în timp ce trenul se urnea din gară. Și cu acel prilej, tot domnul Davis încurcase lucrurile.

Deodată, în timp ce contempla cîmpia mohorîtă și înghețată, i se năzări că, chiar dac-ar fi izbutit să împiedice războiul, țara asta n-ar fi meritat, poate, să fie salvată. Își aminti de domnul Davis, de Acky și de bătrîna lui nevastă, de producător, de Miss Maydew și de proprietăreasa cu nasul brobonat de sudoare. Ce-o îndemnase, oare, să joace un rol atît de absurd? Dacă nu i-ar fi venit ideea să accepte invitația la masă a domnului Davis, Raven ar fi acum la închisoare, iar ceilalți ar mai fi, probabil, în viață.

Încercă să-şi amintească feţele neliniştite care urmăreau ştirile pe panoul luminos de pe Strada Mare din Nottwich, dar nu le vedea decît foarte vag.

Cineva descuie uşa dinspre culoar ; privind pe fereastră în seara cenuşie de iarnă, Ana îşi spuse ; „Iar au să mă descoasă ! Cînd au să înceteze odată să mă sîcîie ?"

— Doar am declarat ce-aveam de declarat ! se pomeni ea spunînd cu glas tare.

În aceeaşi clipă auzi vocea lui Mather :

— Mai rămîn încă unele lucruri de discutat.

Ana se întoarse spre el, deznădăjduită :

— Trebuia neapărat să vii ?

— Mi s-a încredinţat acest caz — răspunse Mather, aşezîndu-se în faţa ei, cu spatele spre locomotivă, aşa fel încît putea contempla cîmpul, pe care Ana îl vedea precipitîndu-se parcă spre ea şi dispărînd peste umărul ei. Am verificat ceea ce ne-ai spus — urmă el. E o istorie ciudată.

— E adevărată — repetă ea, cu oboseală în glas.

— Am vorbit la telefon cu o jumătate din legaţiile de la Londra. Fără a mai pomeni de Geneva şi de şeful nostru.

— Regret că ţi-am dat atîta bătaie de cap — zise ea cu o undă de maliţie.

Dar nu fu în stare să continue pe acelaşi ton : indiferenţa pe care ar fi vrut s-o simuleze se spulbera în prezenţa acestui om mătăhălos, cu mîinile mari, stîngace şi cîndva prieteneşti.

— Da, îmi pare rău... Ţi-am mai spus asta, nu-i aşa ? Ce-aş putea să-ţi spun ?... Aş folosi aceleaşi vorbe dacă ţi-aş răsturna ceaşca de cafea, şi iată că le folosesc acum, după ce atîţia oameni au fost

ucişi! Nu există alte cuvinte, mai pline de sens, nu-i aşa? Totul a ieşit pe dos, deşi eu crezusem că-i cît se poate de limpede. Am dat greş. Nu voiam să-ţi fac un rău, în nici un caz! Presupun că şeful...

Ana începu să plîngă — un plîns uscat, ca şi cum canalele lacrimale i-ar fi îngheţat.

— Voi fi avansat în grad — zise Mather. Nu ştiu de ce. Am impresia că am făcut-o fiartă. Se aplecă spre ea şi adăugă cu un glas blajin şi rugător : Am putea să ne căsătorim... numaidecît... deşi ai avea tot dreptul să nu mai vrei, acum... Ai să capeţi o despăgubire.

Era ca şi cum ar fi intrat la directorul teatrului cu gîndul că va fi concediată, iar directorul i-ar fi oferit o avansare, sau un rol important — ceea ce, însă, nu i se întîmplase niciodată în realitate. Îl privi în tăcere.

— Fireşte — zise el, mohorît — acum eşti furioasă. Ai fi vrut să împiedici războiul. Recunosc că nu te-am crezut. Am greşit. Speram să am totdeauna încredere... Am găsit chiar destule dovezi în sprijinul afirmaţiilor tale, pe care le-am socotit mincinoase. Acum, vor trebui să-şi retragă ultimatumul, nu vor avea încotro. Va fi senzaţia secolului — adăugă el, rezemîndu-se de spătar, cu o mutră posomorîtă : se vedea că-i era silă de vocabularul umflat al publicităţii.

— Vrei să spui că am putea să ne căsătorim de îndată ce vom coborî din tren ? îl întrebă ea, neîncrezătoare.

— Ai fi de acord ?

— Taxiul ne-ar duce prea încet !

— Chiar așa de repede n-o să meargă ! E nevoie de trei săptămîni. Nu ne putem permite luxul unei autorizații speciale.

— Parcă mi-ai pomenit de o despăgubire. Am s-o folosesc pentru a obține autorizația.

Izbucniră amîndoi în rîs, ca și cum ultimele trei zile nici n-ar fi existat, sau ar fi făcut cale-ntoarsă, cu trenul, spre Nottwich. Totul se întîmplase acolo, și nimic nu-i obliga să mai pună piciorul în acel oraș. O singură umbră mai rămînea — spectrul neliniștit al lui Raven. Dacă memoria unui om constă în prezența lui pe buzele celor vii, Raven își dădea acum ultima bătălie pierdută împotriva uitării depline.

— Totuși, am dat greș — zise Ana (i se părea că Raven o acoperă cu sacul lui și-i atinge mîna înghețată).

— Ai dat greș ? făcu Mather. Dimpotrivă, ai reușit pe deplin !

Ana avu o clipă certitudinea că acest sentiment al eșecului nu o va părăsi niciodată, că-i va întuneca toate bucuriile. Era ceva pe care nu-l putea explica lui Mather, un lucru pe care el nu-l va putea înțelege niciodată. Chiar în clipa cînd fața lui își pierdea expresia melancolică, Ana eșua din nou, eșua în încercarea ei de a-și ispăși vina.

Norul fu spulberat însă de vocea lui, se evaporă sub mîna lui mare, stîngace și tandră.

— Un succes colosal ! bîigui el.

Acum, cînd își dădea seama de tot, vorbea la fel de împiedicat ca și Saunders. Limbajul publicității nu-i mai repugna. Pămîntul ăsta întunecat, care alerga de-a-ndăratelea dincolo de fereastră, era scu-

tit de primejdii pentru încă vreo cîțiva ani. Mather era un flăcău de la țară și n-ar fi îndrăznit să ceară un răgaz mai îndelungat pentru ceva care-i era atît de drag. Fragilitatea acestui răgaz îl făcea cu atît mai prețios.

Sub un gard, cineva aprindea un foc de vreascuri uscate. Pe o uliță întunecoasă, un fermier se întorcea singur acasă de la vînătoare ; purta pe cap o pălărie fistichie și demodată și călărea pe un cal pe care nu ți-l puteai imagina sărind peste vreun șanț.

În rama ferestrei apăru un cătun luminat, care se depărtă aidoma unui mic iaht împodobit cu lanterne. Mather abia apucă să zărească biserica anglicană cenușie, pitulată ca un dulău bătrîn, printre mormintele năpădite de tisă, în care odihneau morții cîtorva secole. Pe peronul de lemn pe lîngă care trenul trecu în viteză, un hamal citea o etichetă lipită pe un pom de Crăciun.

— N-ai dat greș — repetă Mather.

Londra avea rădăcini adînci în inima Anei. Cîmpia întunecată nu însemna nimic pentru ea. Își îndreptă privirea spre fața radioasă a lui Mather și spuse, robită încă de spectru, însă nu pentru multă vreme :

— Tu nu înțelegi, totuși am dat greș.

Dar uită cu totul de spectru în clipa cînd trenul pătrunse în Londra peste un mare viaduct, sub care străduțele sordide, dar strălucitoare, se desfăceau ca razele unei stele — cu cofetăriile lor, cu capelele lor metodiste, cu pavajele lor de piatră mînjite cu inscripții scrise cu cretă.

Era rîndul ei să-și spună : „E bine !" Ștergînd geamul aburit, își lipi fața de el și privi cu bucurie,

cu nesaț și cu duioșie, întocmai cum o fetiță rămasă orfană de mamă contemplă familia de care va trebui să se ocupe, fără să-și dea seama că noua ei răspundere e prea mare.

O ceată de copii coborau chiuind pe-o stradă — Ana era sigură că ei chiuie, pentru că era de-o seamă cu ei; nu le vedea buzele și nici nu le auzea glasurile. La un colț de stradă, un om vindea castane coapte, iar micul său foc îi lumina *ei* fața. Cofetăriile erau pline de ciorapi albi umpluți cu cadouri ieftine.

— Am ajuns acasă! oftă ea, copleșită de o fericire lipsită de umbre.